

1774: 202

Høste Tinget for Skiolds Skibreede 1774.

1774 den 6te Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Schiolds Skibreede Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarttermester Haberdorff og de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: 149 ere anførte overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Kort Kramer, Bonde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue.

hvor da blev publiceret de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved Høste Tinget for Sartors Skibreede og her forhen f: 198 ere ekstraherede.

Sr: Jacob Giese gav tilkjende paa sin Moders Vegne at som Hr: Fogden Heiberg har frasagt sig hos Almuen at indcassere Tingholdet og betale hende i en samlet Summa, og hun ej siden sidstleden Sommer Ting har bekommet hos Almuen det accorderede for Tingets Holdelse, saa kunde han ej holde Ting med mindre hende strax i en samlet Summa derfor blev betalt Halv tresindstve Rdlr indberegnet sidstl: Sommer Ting hvorføre ingen Betaling er skeed, men skulde man ej her til ville beqvemme sig begjerede hun at Retten og ganske tingsøgende Almue strax ville forføye sig bort fra Stædet og hendes Huus, da hun ej formoedede hermed at kunde molesteres uden Betaling.

Almuen svarede hertil at de ej herpaa var bereed og havde ikke Penge dertil, men eenhver var villig at betale sin Andeel som tilforn og de udeblivende maae da siden betale deres Andeele.

Sr: Giese forestillede at hans Moeder ingenlunde kand være tjent med uvisse Restancer og naar ikke een eller toe vederhæftige Mænd vilde indestaae for den heele Sum/m/a, maatte han vedblive sin forrige Paastand.

Paa Tilspørgende var der ingen af den tingsøgende Almue som herfore ville indestaae.

Sr: Kort Kramer paa Hr: Fogden Heibergs Vegne tilkjendegav at det forlængst af Kirke Bakkene er dem samtlige kundgjort at Enken Madame Giese aldeeles intet Ting ville have i sit Huus uden hun derfor fik Betaling i en samlet Summa og uden Restance, hvilket det nu i Retten foreviiste og af Lensmanden efter hans Paategning publicerede Brev dateret 15de Septbr: 1774 bærer Vidne om, men da Almuen vedbliver deres Modvillighed ligesom paa forrige Sommer ting ej at besørge Tingholdet saaledes vedbørlig betalt saa fandt det betænkeligt saavel i Henseende de Kongel: Oppebørseler som de indstevnte Sager at lade Tinget gaae over Styr og derfor inden Retten leverede Sr: Giese de paastaaede 50 Rdlr imod regres derfor til Almuen efter at have indberettet Stiftet Tildragelsen, men overloed Almuen for den tilkommende Tiid selv vedbørlig at besørge Tingholdet.

dernest blev bekendtgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Grimstad den 28de Aprilis 1774 efter Koenen Marthe Lars Dotter
2. Et ditto paa Gaarden Samdahl den 2den Maji 1774 efter afg: Mogens Nielsen
3. Et Mageskifte Skjøde udgiven af Hr: Biskop Arentz til Sr: Danckert D: Krohn paa Gaarden Solem med lille Solem, Solemslien og Solemsvigen af Skyld 2 Løber 6 Marker Smør dateret 16de Julii 1774.
4. En Pante Obl: udgiven af Madame Sinning til Hr: Etats Raad Bager stoer 100 Rdlr med 1te prioritets Pant i Gaarden Slettebakken dateret 11te Januarii 1774.
5. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Lector Arentz som Laug Værge for Phane Præste Enke Madame Meldahl i Naadens Aaret til Knud Olsen Giere paa ½ Løb Smør og ¼ Tønne Malts Leje i Gaarden Myrdahl dateret 1te Maji 1774. med hosfulgte Revers
6. En ditto udgiven af ditto til Amund Andersen paa 2 Pund og 9 Mark Smørs Leje i Gaarden Kirke Birkeland dateret 28de Aprilis 1774 med Revers.
7. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Sr: Joen Mariager til Hr: Kammer Raad Hysing under 25de Aprilis 1770 stoer 2000 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gaarden Fiøsanger med underliggende 4 Rydnings Pladser tinglyst den 5te Maji 1770 og nu efter paategnet Qvitering af 19de Septbr: 1774 er indfriet og betalt, hvorføre den herved mortificeres.
8. Aflyst et Cautions Brev udgiven af Hr: Justitz Raad Lau til det Høy Kongel: Rente Kammer for betroede Magazin stoer 400 Rdlr, hvorved pantsættes en Plads nye Damsgaard kaldet under Gaarden Kronstad, dateret 6te 7bris 1770 og tinglyst den 7de ejusdem, som efter hosfølgende Rente Kam/m/er Skrivelse af 26de Febr: 1774 er indfriet.
9. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Smøraas den 25de April 1774 efter Koenen Torbiør Hermans Dotter.
10. En Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kreser til Told Betjent Sr: Jørgen Brøcher Boch stoer 100 Rdlr med anden P:tets Pant i Debtors ejende Mølle paa Møllendahl dateret 18de Maji 1774.

og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette udsættes samme til i Morgen.

1774: 202b

{ angik og imellem Skriftemaalet har beskyldt Citanten at have bortstaalet en Oxe i Bratholmen og slaget samme, uden at beviise saadant eller noget til sit Forsvar at andrage efter givne Forelæggelse; da nu denne ærerørige Beskyldning er liigesaa skjændig i sig selv som dobbelt lastværdig i Henseende til Tiiden og Stædet.

Formedelst en Fejltagelse at 2de Blade hang sam/m/en er dette afbrudte Stykke af den paa modstaaende Siide anførte Dom her bleven skrevet, men da man strax blev vaer Mistagelsen, rettede man det og indsigneres disse 4 Linier altsaa herved at de intet andet skal bemærke. }

Dagen nestefter den 7de 8bris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret.

Peder Olsen Riple contra [Ole] Olsen Riple efter Udsættelse.

Procurator Sr: Kramer som befalet Contra Citant for Ole Olsen Riple producerede den efter Contra Stevningen ergangne Laug Dag paategnet lovlig at være forkyndt for alle vedkommende, hvornest han paatrængede de forelagde Vidner examinerede efter de ved sidstl: Som/m/er Ting for da mødende Vidner fremsadte Spørsmåale.

Procurator Sr: Saxe for Hoved Citanten begjerede at ifald Vidnerne skulle admittes at da Eedens Forklaring dem af Lovbogen maatte forelæses; da Comparenten derefter reserverede Contra qvæstioner efter Fornødenhed.

edens Forklaring blev af Lovbogen forelæst de mødende Vidner, hvorefter Contra Citanten fremstillede

3die Vidne Lars Jacobsen Nedre Todtland der aflagde Eed og forklarede til 1te qvæstion efter Øjesyn var det omtrent 7 Tønder Korn á 1 Rdlr 3 mrk Tønden; men *hvormet (hvormeget) Høe der var kunde Vidnet ej fastsætte, dog veed han at Hoved Citanten dermed beqvem/m/elig udkom for den ganske Besætning indtil den igjen kom paa Græs neste Foraar til 2den qv: joe til 3de qv: joe som omspurgt. til den yderligere af Contra Citanten fremsatte qvæstion svarede Vidnet nej veed ej derom.

Efter Hoved Citantens Begjering blev Vidnet tilspurgt om han vidste noget om det af Ole Riple til Broderen udgivne Skjøde var pro forma eller ej, hvortil han svarede nej veed intet herom.

efterat vare sin Forklaring forelæst og sammes rigtige Tilførsel at have tilstaaet blev han dimitteret og fremstoed

4de Vidne Søren Eliassen Riple der aflagde Eed og vandt til Contra Citantens frem satte Spørsmåale til 1te veed ej hvormeget Korn der var ej heller Høe undtagen at Hoved Citanten kom dermed vel ud indtil Creatureerne kom paa Græs Vaaren nestefter til 2den qv: joe som omspurgt til 3de qv: joe som omspurgt, til den yderligere qv: svarede han nej veed intet derom; paa Hoved Citantens Tilspørgende forklarede Vidnet at Contra Citanten fik med sig nogle Madvare da han forloed Gaarden,

hvorefter Vidnet blev dimitteret.

Pr: Kramer frafaldt fleere Vidners Førelse denne sinde dog under al lovlig Forbeholdenhed om det endnu i sin Tiid skulle fornødiges, hvorimod han ærbødigt producerede sin endelige deduction i Sagen i Rette af Gaars dato tilligemed derudi paaberaabte Bielag fra Lit: A: til E: incl., hvortil han sig refererede og med Benægtelse af alt ubeviisligt fra Vederparten frembragt Soumitterede Sagen Dom. Bemelte Indlæg indtages her saa lydende.

Pr: Saxe for Hoved Citanten refererede sig til den af afg: Pr: Reutz udførte Procedure med dette Tillæg at Skjødet efter Tings Vidnets Formeld lovlig er skrevet og publiceret til neste Ting, hvorimod ingen Protest er skeed og følgelig maae det staae for fulde saalænge Lov skal være Lov og Ret skal være Ret uden viidere Dispute. Comparenten Soumitterede da Sagen til Doms med Protest imod viidere Sanke Vidners Førelse, hvilke han syntes at være uformødne

Pr: Kramer vedblev sit forrige og dertil ændnu allene ville anmærke at det var en naturlig Følge af den skeede Aftale saaledes som den er bleven beviist, at ingen Protest imod Skjødet frem kom da sam/m/e blev publiceret.

Sagen optages til Doms.

11. Publ: et Skjøde udgiven af Isach Johannesen Schare til Salomon Salomonsen Hope paa 22 5/8 Marker Smørs Leje i Gaarden Stoere Mitthun for 33 rd 5 mrk 10 s dateret 23de April 1774

12. en Extract af Justitz Protocollen indeholdende et under 16de Septembris 1774 sluttet Forliig imellem Ejerne af Gaarden Sædahlen og Natland ang: Gaardenes Grændseskjel.

13. En Bygsel Seddel udgiven af Seminarii Forstander Sr: Jon Mariager til Hans Christiansen paa 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Drotningsvig dateret 21de Maji 1774 med hosfulgte Revers

14. aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Nielsen Henne til Biørn Pedersen Øfsthun stoer 80 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gaarden Henne dateret 5te Maji 1770 og publiceret sam/m/e Dag, som efter Creditors paategnede Qvitering er indfriet og derfor herved mortificeres.

1774: 203

Hr: Oberste von Dietrichson imod A: H: Mejer efter Laug dag

Pr: Kramer æskede Sagen i Rette paa Citantens Vegne efter Laugdag som Pr: Sr: Rodtvidt paa den indstevntes Vegne tilstoed at være lovlig forkyndt. hvornest Pr: Kramer producerede den i Stevningen paaberaabte af Sr: A: H: Mejer

udgivne Caution dateret 5te Martii 1765 som her søges betalt og da Sr: Mejer derefter har forbunden sig til sam/m/es Betaling efter dens udtrykkelige Indhold saa paastøed Comparenten ham dertil ved Dom henpligtet samt at betale Renten af Capitalen 150 Rdlr fra Stevningens dato indtil Betaling skeer og at erstatte Processens Omkostning med 8 Rdlr, hvormed han Soumitterede Sagen Dom. Bemelte Caution er saa lydende.

Pr: Rodtvidt forestillede at Sr: Mejer har været og er villig at indfri den nu fremlagde Caution saasart at af Citanten med authentique Documenter godtgjøres at ikke Rgts: Qvartermester Undahl medens han levede efterat Cautionen var udstædet har betalt denne eller alt hvad han til Reg:ts Cassen var bleven skyldig og at ikke i hans efterladte Sterboe dertil har været Adkomst eller noget at udlægge, ligeledes at ikke denne Gield i Reg:ts Chefens afg: G: M: Lindgaards Skifte er bleven paafordret og klargjort, men førinde saa skeer protesterede han imod Dom med Forbeholden af sin Ret endog i Henseende til Contrastevning i fald dertil fra Hoved Citantens Side skulle gives viidere Anledning.

Pr: Kramer henholdt sig til den i Rette lagde Forskrivelse som lovtilstrækkelig Hjemmel for Fordringen og for at viise at Sr: Mejer selv har været og er bekjendt at intet for denne Fordring efter afg: Rgts: Qvartermester Undahl i hans Boe har været at erholde, fremlagde han ellers og et af Sr: Mejer Citanten tilskreven Brev dateret 3de April sidstl., hvori han tilstaaer dette der er saalydende. I Øvrigt formeenede Comparenten at ingen flere Beviisligheder for Citantens Kravs Rigtighed kunde fordres. thi om og i al Fald noget derpaa var af betalt som det vist ikke er, blev det den indstevntes Sag saadant mod sin egen udstæde Caution at beviise.

I Følge heraf maatte Pr: Rodtwit for Sr: Mejer begjere Anstand til neste Ret for at see sig den fornødne Oplysning anskaffet og at beegne Sagen med Contra Stevning i fald den ikke imidlertid i Mindelighed skulle vorde afgjort. som han torde haabe.

Pr: Kramer fandt saameget meere Føye at protestere imod den forlangte Anstand da den indstevnte nu i saa lang Tiid har haft Lejlighed til at besørge sig forsynet med alt hvad han fra sin Siide havde eragtet fornøden at frem føre og da den udstædede Caution er indrettet som en reen Gjelds Forskrivelse for den deri benævnte Summa, saa haabede han og at Retten vilde finde det betænkelig i saa reen Sag at accordere viidere Udsættelse.

Pr: Rodtwit protesterede imod Overiilelse aller helst der er her intet at urgere(?) for Citanten da Sr: Mejer er noksom bekjendt for en meget formuende og Sufficant Mand.

Eragtet

Sagen udsættes til nestk: Som/m/er Ting efter den indstevntes Begjering.

Ole Olsen Riple imod Peder Olsen Riple efter Udsættelse.

Pr: Kramer æskede Sagen i Rette og paatrængede Dom efter forhen udførte Procedure med Protest imod al viidere Udhal.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab hvorfors Sagen optages til Doms.

Else Michels Dotter contra Karen Lars Dotter Damsgaard efter Udsættelse.

som Procurator Kramer producerede og paatrængede Dom efter forhen udførte Procedure af Hr: Politiemester Brose.

Pr: Sønnerburg for den indstevnte mødte og i Rette lagde skriftlig forkyndt Contra Stevning og fremstillede Stevne Vidnerne til Afhjemling.

Pr: Kramer vedtoeg paa Hoved Citantindens Vegne Contra Stevningens Forkyndelse hende og er bemelte Contra Stevning med Paategning af følgende Indhold.

De indkaldte Vidner mødte ikke efter Paaraab, hvorfors Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd og.

Sr: Sønnerburg begjerede de udeblevne Vidner forelagt til neste Ret.

Eragtet

Samtlige de i Contra Stevningen benævnte og udeblevne Vidner forelægges under Lovens Fals Maal til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibrede at møde med deres Provemaal i Sagen. der paa Stevningen blev tegnet og Sr: Sønnerburg leveret.

Lensmand Jaen Andersen Tveteraas contra Anders Fyllingen

Pr: Kramer for Citanten producerede den i Sagen ergangne Laug dag paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen mødte og vedtoeg Lavdagens

1774: 203b

Forkyndelse og gav til kjende at han ej var Citanten noget pligtig, men kunde ikke siige om han var betalt noget for de i hans Sag forkyndte Stevninger da sam/m/e fra hans Procurator vare udfærdigede.

Pr: Kramer for Citanten fremstillede Stevne Vidnerne der have forkyndt Stevningen og begjerede at de maatte antages til Afhjemling samt derunder blive tilspurgt om de ikke har spurgt afg: Pr: Johan Reutz om han ville betale de nu paasøgte Stevne Penge, samt om han ikke derpaa har svaret Lensmanden maatte holde sig til Anders Fyllingen han neml: Reutz vilde ej have noget dermed at bestille,

de brugte Kaldsmænd aflagde Eed og forklarede joe at det forholder sig som omspurgt med det Tilføyende at da de bragte Anders Fyllingen dette Svar fra Pr: Johan Reutz sagde Anders at da han havde erhødet Kongel: Allernaadigst beneficium paupertatis sagde Pr: Reutz at han ej havde meere at betale i Sagen, ligesom de og afhjemlede Forkyndelsen for Johan Reutzes Arvinger.

Pr: Kramer for Citanten derpaa i Rette lagde hans Beregning over de nu paasøgte Stevne Penge grundet paa Høy Kongel: Rescript af 14de Maji 1762 beløbende sig 5 Rdlr 4 mrk 8 s og hvilken Regning er dateret 21de Maji 1770 saa lydende. Til at give det paasøgte meere Styrke frem lagde han Stiftets Høye Resolution herom af 19de Maji 1770 tegnet paa Citantens Ansøgning, og hvilken Resolution han bad indtaget i Acten, Af følgende Indhold. han indloed derfor Sagen Dom med Paastand at den indstevnte ved Dom maatte tilpligtes at udrede det paastevnte og erstatte Processens Omkostning med 8 Rdlr.

Anders Fyllingen indloed ligeledes fra sin Siide Sagen under Rettens lovlige Kjendelse.

Hvorefter Sagen optages til Doms.

Actor Pr: Kramer for Hans Næverman contra Hr: Oberste von Dietrichson og Tjener

Actor maatte til kjendegive at ligesom den ved 1773 Aars Høste Ting ergangne Laugdag ikke kom til bage fra Forkyndelsen, der af Stiftet var besørget, førend efter Som/m/ertingets Holdelse under Stiftets Convolut til ham, det han tilligemed samme Laug dag i Retten anviiste; saa var og ved den seeneste ergangne Laugdag ligeledes indtruffen det Vanheld at den endnu ikke til Stiftet fra Forkyndelsen var tilbage kommen, hvortil er Aarsag at der saa sjelden forefalder Lejlighed til det Stæd hvor den laug dagede Rasmus Monsen i Sundfiord opholder sig. Comparenten saae sig derfor nødsaget nu atter at udbede Laugdagen igjentagen neste Som/m/er Ting.

Eragtet

Retten igjentager atter den for udeblevne Rasmus Monsen given Laug dag derhen at han til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare.

Jacob Johannes Gimmeland contra Thomas Gimmeland

Pr: Sr: Kramer mødte for Hoved Citanten med Tilkjende givende at hans Principal ikke endnu ..(?) var bleven forsynet med de til Sagens Oplysning behøvende Documenter, hvor fore Comparenten paa den Grund maatte begjere Sagen udsadt til neste Sommer Ting.

Contra Citanten Thomas Gimmeland mødte og protesterede imod den forlangte Anstand og begjerede Dom i Sagen.

Pr: Kramer vedblev sit forrige med Erindring at det var den søgende Part.

Eragtet

Den forlangte Anstand bevilges med Erindring.

15. Publ: en Pante Obl: udgiven af Rasmus Nielsen Øvre Fyllingen til Knud Pedersen Fantoft stoer 300 Rdlr med 1te p:tets Pant i ½ Løb og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Øvre Fyllingen dateret 7de 8bris 1774.

16. En ditto udgiven af Ole Nielsen Henne til Mons Nielsen Bratland stoer 88 Rdlr mod 1te p:tets Pant i 1 Pund og 21 Mark Smørs Leje i Gaarden Henne dateret 7de 8bris 1774.

1774: 204

17. En Pante Obl: udgiven af Sr: Ditmar Kahrs til den Bergenhuusiske Munderings og Udrednings Casse stoer 500 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Fantoft af Skyld 1 Løb Smør og 2 Skilling Penge dateret 14de 8bris 1774.

18. En ditto udgiven af Samuel Geverts Møller til Madame sal: Jacob Gieses stoer 250 Rdlr med 2den p:tets Pant i den saa kaldede tyske Mølle og tilhørende Huuse paa Møllendal dateret 4de Febr: 1774.

19. En Bygsel Seddel udgiven af Ole Johannesen ytre Hope til Anders Michelsen paa 18 Mark Smør og ¼ Huud i Gaarden Sletten dateret 7de 8bris 1774 med Revers.

20. En Kongel: Allernaadigst Bevilling for Jacob Giese paa Kroehold ved Møllendahl dateret 10de 7br: 1771.

21. Et Skjøde udgiven af Søren Eliassen Riple til Lars Olsen Smøraas paa 8 5/8 Marker Smør og 1/45 Huuds Leje i Gaarden for 21 Rdlr 3 mrk dateret 7de 8bris 1774.

22. Et Skjøde udgiven af Skoemager Michel Evertsen til Sr: Friderich Foswinckel paa et Huus ved Nyegaards Porten for 37 ¼ Rdlr dateret 4de 8br: 1774.

23. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: David Brehmer til Niels Svendsen paa 2 Pund og 6 Mark Smør i Gaarden Lund dateret 14de Maji 1774 med Revers.

24. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Skoemager Michel Eversen til Sr: Foswinckel stoer 28 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huuse ved Nyegaards Porten dateret 28de Augusti 1770 og publiceret den 9de 8br: e: a: der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 4de 8br: 1774 er indfriet og betalt, hvorføre den herved mortificeres.

25. Aflyst en ditto udgiven [af]? nogle Feldberedere Watlan med fleere til Jacob Giese stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i 1/5 i Feldbereder eller Stampe Møllen ved Aarestad dateret 12te Martii 1759 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter Madame Gieses paategnede Qvitering af 12te Septbr: 1774 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

Og da Dagen var forløben udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 8de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret

26. En Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kreser til Søren Eliassen Rippe stoer 100 Rdlr mod Pant i hans ejende Barke Mølle ved Møllendahls Elven nest efter 400 Rdlr forhen prioriteret dateret 28de Maji 1774.

27. En Odels Lysning udgiven af Clamer Moritzen til den Tyske Mølle ved Møllendahl dateret 27de April 1753 og publiceret den 8de Maji e: a:

Almuen i dette Skibreede blev af General Vejmasterens Fuldmægtig Sr: Olstad inddeelt i 12 Roeder og Roedemester for eenhver beskikket

Dernest blev af Fogden fremlagt til hans Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tingsvidne bestaaende af 17 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 2den qv: at Sr: Danckert Krohn ved Mageskifte er overdragen Gaarden Solem med underliggende Pladser og til 10de qv: at Elling Ellingsen Søre aas udgaaer og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriver sig ved Designation ved aarets Udgang at give nærmere Oplysning. 2. Aftags Vidnet uden Forandring 3. Odels Mandtallet 4. en nye Matricul 5. Restance Liste over det Kongel: Undsætnings Korn stoer 385 Rdlr. og 8 s 6. Consumtions Restancen 170 Rdlr 3 mrk 8 s 7. Restancerne af de ordinaire Skatter beløber 761 Rdlr 4 mrk 1 s for indeværende Aar 560 Rdlr 5 mrk 13 s for de forrige Aar, den frivillige Gave 25 Rdlr 2 mrk 4 s Procento Skatten 49 Rdlr 3 mrk 14 s.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1775 opnævnt følgende 8 Laug Rettesmænd 1. Claus Blechingberg paa Solem 2. Anders Chrispinusen Solemsvigen 3. Ole Nielsen Bachen 4. Rasmus Olsen Hougsdahl 5. Ole Olsen Samdahl 6. Søren Eliassen Rippe 7. David Nielsen Øfsthun og Colbeen Nordaas.

Dernest blev de til Dom optagne Sager udsatte til et Udsættelses Ting Løverdagen den 12te Novbr: førstk: her paa Stædet

Og da ingen efter 3de Udraab havde meere ved Sage tinget at udrette, blev samme herved sluttet og ophævet.

1774: 204b

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1774.

1774 den 10de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Herløe Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: 152 ere anførte, overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer Bøygde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da blev publiceret de samme Forordninger og Amts Rescripter som ved Høste Tinget for Sartor Skibreede er anførte

derneft blev bekjendtgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Fløxsand d/en 7de April 1774 efter afg: Koene Karie Simons Dotter
2. Et ditto paa Gaarden Landsvig d/en 8de ejusdem efter afg: Mand Jacob Pedersen.
3. Et ditto paa samme Gaard {sam/m/e dato} d/en 9de ejusdem efter afg: Koene Karie Erichs Dotter
4. Et ditto paa sam/m/e Gaard sam/m/e dato efter afg: Myndtling Erich Pedersen
5. Et ditto paa sam/m/e Gaard sam/m/e dato efter Myndtlingen Marthe Peders Dotter.
6. Et ditto paa Gaarden Røisætter sluttet d/en 14de Septbr: 1774 efter afg: Anders Jonsen.

*6. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Consul Wallace til Mons Torchildsen Kielstad paa et Pund Fiskes Leje i Gaarden Toft dateret 4de Xbr: 1773 {med Revers}.

7. En ditto udgiven af Hr: Capt: Krog til Tosten Olsen paa 3 Mark Smør 7 Mark Fisk og 1/12 Faar i Gaarden Ohen dateret 1te Maji 1774 med Revers.

8. En ditto udgiven [af] Hr: Capt: de Svanenhielm til Hans Michelsen paa 19 Mark Fisk og ¼ Faar i Gaarden Alveim dateret 8de Augusti 1774 med Revers.

9. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Niels Magnesen paa 6 Mark Smør 3 Mark Fisk og ½ Kande Malt i Gaarden Søre Houland dateret 20de Septbr: 1774 med Revers.

10. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Rasmus Thomasen Brevig til Anders Nielsen Hegøen stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant i 2 2/3 Skilling i Gaarden Brevig og 5 Skilling i Gaarden Oen dateret 15de Julii 1761 og tinglyst d/en 19de 8br: e: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 20de Octbr: 1773 er betalt og derfor mortificeres.

Nye Sag

{Niels Nielsen Hielmen contra}

Johan With Jansen Hielmen contra Niels Nielsen Hielmen

Johan With Jansen Hielmen gav til kjende med skriftlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Niels Nielsen Hielmen at frafløtte og indrømme Citanten som Ejermænd og Boeslidsmand hans brugende Anpart udi Gaarden Hielmen og oprette ham denne Processes forvoldte Omkostning med viidere efter Stevnemaalets Indhold saa lydende.

Kirstine Hendrichs Dotter \Screuder/ mødte paa hendes Mands indstevnte Niels Hielmens Vegne i hans Sygdoms Forfald og vedtoeg lovlig Varsel og fremlagde en af Gudmund Halvorsen Hielmen under 20de Novbr: 1709 udgiven Forskrivelse til hendes Fader Hendrich \Screuder/ at han og Livs Arvinger stedse skulle beholde saadant Brug udi gaarden Hielmen, hvorefter hun formeener at Citanten ej har nogen Føye at fratrænge hende dette Brug, ligesom og for nogle Aar siden i liige Tilfælde er afsagt Dom, hvorved hende er tilkjendt Besiddelsen deraf der nu er usvækket og har vunden Lovs Kraft. Bemelte Forskrivelse er saaledes lydende.

Citanten fremleverede et skriftlig Indlæg af Dags dato saa lydende og dermed indloed Sagen Dom.

den indstevntes Hustrue indloed ligeledes fra hendes Siide Sagen Dom.

hvorefter Sagen optages til Doms.

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foran førte Laug Ret hvor da blev publiceret

11. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Hr: Fogden Heiberg til Hr: Biskop Friies stoer 1400 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Strømsnæs af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 1 Mæle Malt dateret 16de Augusti 1764 og tinglyst d/en 24de 8br: e: a., der efter Creditors paategnede Qvitering af 11te 8br: 1774 er indfriet

12. publ: en Pante Obl: udgiven af Hr: Foged Heiberg til Sr: Wollert Krohn stoer 1000 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Strømsnæs af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 1 Mæle Malt samt eendeel Specificeret Løsøre dateret 8de 8br: 1774.

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Niels Koren og Jacob Erpecom til Assessor Brøcher stoer 1000 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Kræmer Lejet Blomvog og Gaarden Næsse af Skyld 1 Wog Fisk dateret 24de April 1757 og tinglyst d/en 9de Maji 1757, der efter Creditors paategnede Qvitering af 24de Novbr: 1772 er indfriet og derfor herved mortificeres.

1774: 205

14. Et Skjøde udgiven af Jacob Erpecom og Niels Koren til Hr: Krigs Assessor Falch paa Kræmer Lejet Blomvog og underliggende Gaard Næse af Skyld 1 Løb Smør for 1200 Rdlr dateret 5te Xbr: 1772.

15. En Pante Obl: udgiven af Krigs Assessor Falch til Frue Brøcher stoer 1000 Rdlr mod 1te p:tets Pant *i imod 1te p:tets Pant* i Kræmer Lejet Blomvog og underliggende Gaard Næse dateret 24de Novbr: 1772.

16. Et Skjøde udgiven af Hans Stephensen Agotnes til Johannes Olsen paa 12 Marker Fisk *i *for Sexten Rdlr. i Gaarden Wiig dateret 4de 8br: 1774

Sr: Claus Lampe contra Hr: Krigs Raad Koren efter Laug dag efter Contra Stevning

Contra Citanten Hr: Krigs Raad Koren loed i hans Svoger Hr: Politie Mester Broses Skrivelse dateret 8de hujus fremsende den efter Contra Stevning den 10de Maji nestl: givne Laug Dag med Paategning om lovlig Forkyndelse samt et Indlæg af benævnte 8de hujus med deri paaberaabte Bielag fra Lit: A: til D: og derefter *paatrænge Dom protesterende imod al videre Anstand. bemelte Indlæg er af følgende Indhold.

Pr: Sr: Rodtwit mødte for Hoved Citanten og i Henseende det i Dag fra Contra Citanten under en Svogers Navn frem leverede Indlæg ikke vilde opholde sig over hvorudi dette Svogerskab egentlig maatte bestaae, men vil i den Sted ikkun gjøre følgende korte Anmærkninger 1. at Bielaget Lit: A er uden dato og lyder allene paa Laurids Baarstad og hans Arvinger 2. at Bielaget Lit: B ej heller lyder paa andre end da værende Biskop Smed 3. at ligesaavel som man i disse Form....uder(?) har holdt fornøden at lade det Kongel: Privilegium paa Gaarden Asch af Konge efter Konge confirmere indtil i Aaret 1719 saa maatte og saadant i Eftertiiden være nødvendigt, men da dette ikke er skeed og disses gamle confirmerede Privilegier ej heller lyde paa Hr: Krigs Raad Koren, maae det falde af sig selv at han ej deraf kand uddrage nogen Tilegnelse 4. at Bielaget Lit: C nemlig det Hr: Krigs Raad Koren meddeelte Auctions Skjøde ikke hjemler ham megen (nogen?) adelig Friehed til Gaarden Asch men er solgt paa liige Maade som de øvrige i Skjødet benævnte Gaarde; i det øvrige benegtede han hvad Contra Citantens Indlæg ellers indeholder og maatte undre sig over at man vilde ved Bielaget Lit: D beraabe sig paa en Dom som er falden i en anden Sag denne ganske uvedkommende. At ellers Gaarden Asch svarer som andre upriviligerede Gaarder de Kongel: Skatter og andre Udredsel, ja at den er bortbygset til 3de Bønder og at Ejeren Krigs Raad Koren ej derpaa holder Dug eller Disk godtgjorde Comparenten med Hr: Foged Heibergs Attest af Dags dato som han producerede saa lydende. Og at Hr: Krigs Raad Koren har været og er vaklende i sin urimelige Paastand beviiser Comparenten med Hr: Krigs Raadens originale Brev til Hoved Citanten dateret 23de Febr: 1772 saa lydende Skjønt nu dette kunde være nok til Legitimation for Sr: Lampe saa vilde han dog gjøre beviisning paa Forordningen af 13de Augusti 1734(?) dens 9de Articul; thi ligesom Bønderne med deres familie samt Huusmænd og Inderster paa Gaarden Asch have liige med andre

tiende ydende Bønder nydt frie Begravelse i Strudshavns Kirke Gaard, saa maae og deraf nødvendig følge at Tienden udisputeerlig maae betales, saafremt de allene vil vente at nyde christen Jord. Til Slutning gjorde han Anviisning paa Skatte Forordningen af 28de Xbr: 1745 som tydelig foreskriver at ingen enten virkelig eller characteriseret adelig maae nyde adelige Sæde gaarde frie allsaa længe de ikke selv beboe dem og derpaa holde daglig Dug og Disk, hvilket i Henseende til Krigs Raaden er tvertimod Sandhed end og efter hvad han selv i egen procedure har tilstaaet. Comparenten paastoed derfor Contra Søgemaallet som ulovbeføyet og urimeligt tilsidesadt, hvorimod han henholdt sig til Hoved Citantens forhen udførte Procedure med Paastand om Tillæg i Omkostninger med 12 Rdlr og saaledes ærbødigt indloed Sagen Dom, hvortil den optages.

Nye Sag

Frue Krigs Raad Falchs contra Anders Echeland med fleere

Hr: Foged Heiberg gav til kjende som Laug væрге for Frue Assessorinde Falch til dette Ting med mundtlig Varsel at have ladet indkalde hendes Lejlænding Anders *Johannes Echeland ej allene fordie han uden Ejerens Minde og Tilladelse haver tilladt andre frem/m/ede og uvedkommende at slaae Græs paa den ham tilbygslede Jord og samme bort føre, men endog fordie han som en slet uduelig og skadelig

1774: 205b

Jordemand haver ladet Gaardens Huuse saa aldeeles forfalde og nedraadne at de neppe staar til Reparation foruden at han i alle andre Deeles har ilde dyrket og behandlet Jorden, derom at anhøre Vidner og liide Dom til Bygselens Forbydelse og al tilføyet Skades Erstatning, saa er og ligeledes til dette Ting indstevnt Ole Olsen Wigebøe og Bendix Knudsen Øfsen som de der have slaget Græs paa denne Jord og bort ført Høet derfra uden Ejerindens Tilladelse derom ligeledes at høre Vidner og liide Dom til at erstatte den derved forvoldte Skade samt een for alle og alle for een at betale Processens Omkostning. Til Vidner i denne Sag er under Lovens Falsmaal indkaldet Iver Andersen Echeland, Christen Taraldsen og Lars Larsen ibidem endelig og som Vidner om Huusenes Brøstfældighed Halvor Larsen Schielanger og Haaver Olsen Espetved. samtlige de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Indstevnte Anders Echeland tilbød sig i Mindelighed at rette for sig derhen til nestk: Foraar at ville ryddiggjøre Gaarden saa og til Afdrag paa Huuse Aaboden som beløber sig henved 90 Rdlr at lade følge med Gaarden den derpaa værende liden Besætning bestaaende af 2 Kjør, hvormed Hr: Fogden paa Citantindens Vegne gav tilkjende at være fornøyet i Henseende til hans bekjendte yderlige Armoed.

Ole Olsen Wigebøe og Bendix Knudsen Øfsen tilstoed sidstl: Sommer at have slaget og bort ført fra indstevnte Anders Echelands Brug i Gaarden Echeland eendeel Høe uden Tilladelse dertil af Frue Falch som Ejer.

Hr: Fogden Heiberg frafaldt Vidners Førelse i henseende til det uden Tilladelse slagne og bort førte Høe efterdie de indstevnte selv har tilstaaet det, men da disse ej i Mindelighed ville rette for sig saaledes som Hovedmanden, saa indstillede han Sagen Dom med saadan Paastand at Ole Wigebøe og Bendix Øfsen for saadan deres forøvede lovstridige Omgang maatte tilfindes at betale Citantinden for tilføyede Skade hver i det mindste 8 Rdlr, til Justitz og Vej Cassen hver 2 Rdlr og een for begge i Processens Omkostning 5 Rdlr.

Ole Olsen Wigebøe og Bendix Øfsen tilbød derpaa i Mindelighed at ville rette for sig og erlægge 10 Rdlr saavel for Skaden som Processens Omk: hvormed Hr: Fogden paa Citantens Vegne gav til kjende at være fornøyet og derfor fra faldt Sagen.

Nye Sag

Frue Falch contra Johan/n/es Olsen Røsland og Lars Monsen Aadlandsvigen

Hr: Fogden Heiberg som Laug Væрге for Frue Falch gav til kjende med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Johannes Olsen Røsland og Lars Monsen Aadlandsvigen fordie de imod gjorde Fredlysning som til Ting og paa Kirke Bakke er bleven publiceret, har taget og bortført Skjel fra hendes Land ved Gaarden Herløe derom at anhøre Vidner og liide Dom samt erstatte Processens Omk: Til Vidner i Sagen er under Lovens Falsmaal indkaldet Stephen Heinesen og Ole Monsen Houen derom at aflægge Provemaal. samtlige de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel. de indstevnte Parter tilstoed Søgemaallet, men Johannes Røsland sagde at være uviidende om den skeede Fredlysning.

Hr: Fogden Heiberg i Anledning de saggivnes egen Tilstaaelse frafaldt Vidnernes Førelse og derimod indloed Sagen Dom med Paastand at de indstevnte for saadan deres lovstriidige Omgang imod gjorde Fredlysning som ikke kand være nogen ubekjendt maatte tilfindes at bøde til Vej Cassen hver 4 Rdlr og ligesaameget til Sognets fattige samt oprette Processens Omkostning een for begge med 5 Rdlr.

og da de indstevnte ej havde viidere at svare til Sagen, optages den til Doms.

16. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Anders Johannesen Bircheland som Væрге for Michel Hielmen til Ole Christiansen paa 18 Marker Fisk og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Sælle dateret 11te 8br: 1774 med Revers.

1774: 206

17. Et Skjøde udgiven af Marie Rognels og Maren Tønders til Stephen Christiansen Wigebøe paa $\frac{1}{4}$ Løb Smør og $\frac{1}{4}$ Tønde Malts Leje i Gaarden Wigebøe for 72 Rdlr 3 mrk dateret 30te Septembris 1774.

18. Et ditto udgiven af ditto til Jon Endresen paa liige Skyld i Gaarden Wiigebøe for liige Summa af sam/m/e dato.

19. En Pante Obl: udgiven af Stephen Christiansen Wiigebøe til Hr: Jens Bergendahl stoer 75 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nysbemelte hans ejende Anpart i Gaarden Wiigebøe dateret 11te 8br: 1774.

20. En ditto udgiven af Jon Endresen Wiigebøe til bemelte Hr: Bergendahl stoer 75 Rdlr mod liige Pants Rettighed i hans ejende Anpart i Gaarden Wigebøe dateret 11te 8bris 1774

21. Et Skjøde udgiven af Rasmus Monsen Ryland til Anders Johannesen paa 18 Marker Smørs Leje og 6 Kander Malt i Gaarden Echeland dateret 11te 8bris 1774.

22. En Pante Obl: udgiven af Søren Andersen Tollesøen til Diederich Olsen Kleppe stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Tollesøen af Skyld 18 Mark Smør 12 Kander Malt og 4 $\frac{1}{2}$ Mark Fisk dateret 11te 8br: 1774.

23. Aflyst en Pante Obl: af Søren Andersen Tollesøen til Lisbet Niels Dotter stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nys bemelte Andeel i Gaarden Tollesøen dateret 22te Maji 1758 og tinglyst sam/m/e dato, der efter Qvitering af Creditors Mand Mons Andersen Kleppe tegnet paa Obl: er indfriet.

Dagen nest efter den 12te Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

da der i Sagen anlagt af Jan Wit Jansen imod Niels Nielsen Hielmen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Omendskjønt det ej til fulde er bleven afbeviist at den indstevntes Hustrue er en Dotter af Hendrich Screuder, saa er det ej allene uimodsagt fra Citantens Siide, men baade bør hendes Navn derom Vidne og det er tillige at uddrage af Citantens Anførsel udi Indlægget om vederfarne Utaknemmelighed af hans eegen det er at siige hans beslægtede, og da den frem lagde Forskrivelse udgiven af Citantens Farfader Gudmund Halvorsen Hielmen til Hendrich Screuder under 20de Novbr: 1709 og tinglyst den 25de Junii nestefter udtrykkelig indeholder at han og Arvinger ej i nogen optænkelig Maade maae fratrænge Hendrich Schreuder og deres Børn den dem derved overladte Besiddelse og Bruug af $\frac{1}{3}$ Part i Gaarden Hielmen, en Forpligtelse som tillige forbinder Citanten som Decendent og Arving der ej ved Arv og Udlæg har erhholdet anden og bedre Ret end den hans Forfædre og forrige Ejere have tiltaget sig, saa har det hermed langt anden Beskaffenhed end med en anden Simpel Lejlænding der bør viige Ejeren naar han selv vil tiltræde Bruget, og saalænge den indstevntes Hustrue eller {Arvinger} hendes Sødskende leve kand dem ej betages bemelte Stipulerede Brug og Besiddelse af Gaarden Hielmen med mindre de skulle forbryde samme ved Misbrug deraf som vel løselig er ommeldt, men ej tilbørlig afbeviist.

Thi friefindes den indstevnte efter saadane Omstændigheder aldeeles for Citantens Tiltale i denne Sag.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Sr: Claus Lampe imod Hr: Krigs Raad Koren afsagt følgende

Dom

Det fra Contra Citantens Siide i rettelagde Skjøde udgiven af Høy lovlig Ihukommelse Kong Christian den Fierde til Mauritz Baastad viiser at Gaarden Asch fra Kronen er solgt med Tiende Frihed, uden at der i *midste Maade er beviist at Tienden nogensinde siden den Tiid har været ydet, hvilket af Contra Citanten er benegtet og hvorimod det af Hoved Citanten paaberaabte Brev fra Jæger under 1te 8br: 1765 intet beviiser da det allene indeholder en Anfordring derom hos Contra Citanten for den Tiid han har ejet Gaarden, men ingen lunde at den for den forbiegangne Tiid er bleven betalt; Og Omendskjønt Gaarden Asch efter derom fremlagde Attest har tabt de den seenere forundte adelige Privilegier, saa følger ej deraf at den tillige har tabt den ved første Afhændelse fra Kronen hjemlede Exemption fra

1774: 206b

Tiende, som ej derunder saa absolute er foreenet at den joe desuden kand Subsistere, saameget mindre som Lovens 5 B: 3 Cap: 34 art: ej allene i Slutningen fastsætter at de uprivilegerede beholder de andre Sæde gaardes forundte Friheder som ej er tillagt de privilegerede Personer in Specie, men der endog i det foregaaende undtages naar Godset fra Kronen med slig Frihed er overdraget.

Thi friekjendes Contra Citanten aldeeles for Hoved Citantens Tiltale i denne Sag.

Endelig blev udi Sagen anlagt af Frue Falch imod Johannes Olsen Røsland og Lars Monsen Aadlandsvigen saaledes

Dømt og Afsagt

De indstevnte har selv inden Retten tilstaaet imod gjorde Forbud at have taget og bortført Skjel fra Citantens Land, thi tilpligtes \de/ for uhjemlet og ulovlig Handling at udreede hver for sig i Bøder til Vej Cassen 3 Rdlr og liigesaaemeget til Sognets fattige, ligesom de og een for begge og begge for een erstatter Citantinden denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 3 Rdlr. At udreedes 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

24. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Olsen og Knud Monsen Brevig til Hr: Capitaine Krog paa 2 Pund og 16 Marker Fiskes Leje i Gaarden Brevig og 1 Pund Smør 2/3 Faar og 2 Pund og 8 Marker Fiskes Leje i Gaarden Oen for 497 Rdlr 5 mrk 13 s dateret 12te 8bris 1774.

25. Et Skjøde udgiven af Rasmus Nielsen med flere til Jørgen Clemetsen paa 18 Mark Smør ½ Mæle Malt og ¼ Faar i Gaarden Revschaar for 34 Rdlr dateret *dateret 12te April 1774.

derneft blev af Hr: Fogden fremlagt til hans Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen i Henseende til 4de qv: at paa den paa Gaarden Asch anlagde Saug ej dette Aar er noget skaaren og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenkriveren sig ved Aarets Udgang at give Designation 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret til 2den qv: at Krigs Raad Koren har en Qværn paa Rydlands Grund, hvoraf svares aarlig Leje 14 Rdlr og derfor ansættes til Skats Ydelse 4 mrk aarlig 3. Øde Gaards Tings Vidnet at Haaver Espetved har forbunden sig for i Aar at svare Skatten af Gaarden Nøtved, men ingen ville antage den til bestandig Brug 4. Odels Mandtallet 5. den nye Matricul 6. Restancen af de ordinaire Skatter beløber for indeværende Aar 559 Rdlr 1 mrk 6 s for forrige Aaringer 189 Rdlr 2 mrk 6 s og den frievillige Gave 62 Rdlr 14 s 7. Consumtions Restancen 44 Rdlr 5 mrk 14 s 8. Restancerne for Undsætnings Kornet beløber 443 Rdlr 12 s.

Derneft blev til Rettens Afbetjening for nestanstundende Aar 1775 følgende nye Laug Rettesmænd 1. Iver Nielsen Wiig 2. Mons Larsen Tostensviig 3. Johannes Olsen Rong 4. Rasmus Andersen Nore Toft 5. Erich Monsen Bradshoug 6. Amund Erichsen Huusebøe 7. Knud Andersen Iden og 8. Bryngel Johannesen Idenæs.

Skibredets Almue blev indeelt i Roeder og Roedemester for eenhver beskikket

og da ingen efter Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, vorder samme herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1774.

Anno 1774 den 13de Octobris blev Retten sadt paa Tingstedet Alverstrømmen til et almindeligt Høste Tings Holdelse for Radøe Skibreedes Almue og betjent af Sorenkriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd, som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 154 ere anførte,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Forordninger og Stifts Rescripter som ved Sartors Høste Ting ere registerede.

1774: 207

derneft fremkom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Brattetouglen den 12te April 1774 efter afg: Koene Anne Peders Dotter
2. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Friis paa 9 Skillings Leje i Gaarden Wetaas dateret 12te Januarii 1774.
3. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Magnus Olsen paa 18 Mark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Tolleshoug dateret 21de Januarii 1774 med revers.
4. En ditto udgiven af Sr: Jaen J: Frøchen til Mons Siursen paa ½ Løb Smør og 15 Kander Malt i Gaarden Ascheland dateret 11te 8br: 1774 med Revers.
5. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Anders Siursen paa 1 B/ismer Pund Smør og 8 Kander Malt i Gaarden Sævdahl dateret 24de Septbr: 1774 med hosfulgte Revers.
6. Et Skjøde udgiven af Ole Thomsen Kaalstad til Gudmund Olsen paa 4 ½ Mark Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Kaalstad for 16 Rdlr dateret 29de Januarii 1774.

Willum Rasmussen Ascheland fremstoed og anmeldte at hans Stif Dotter Brithe Anders Dotter med den spedalske Syge er befængt efter derom fremlagde Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Buchner under 30te Septbr: sidstl: og da hun untet er ejende til at betale Indlemmelsen i Hospitalet, der er den ganske Almue vel bekjendt, saa udbad han sig Laug Rettens og ting søgende Almues Forklaring herom indhentet, hvortil blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt.

Comparanten begjerede ydmygst dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der af Retten blev bevilget.

Dagen nestefter den 14de 8bris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret da der blev

7. Publ: en Odels Lysning udgiven af Rangele Johannes Dotter til 13 ½ Mark Smør og 1 Mæle 1 ½ Kande Malt i Gaarden Indsylte dateret 13de 8br: 1774.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Krigs Raad Koren til Erich Olsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden

Nordre Tiore dateret 4de 8bris 1774 med Revers.

Nye Sag

Ole Larsen ytre Helle imod Michel Olsen yttre Helle

Ole Larsen ytre Helle anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkalde Michel Olsen yttre Helle fordie han ikke har holdt Gjærde og Grin i lovlig Stand saa at Chreaturerne derigjennem kommer ind paa Citantens Bøe, saa og at han har beskyldt Citanten for at have staalet et Stykke af Udmarken derom at anhøre Vidnerne Ingebrigt Jonsen Indhelle og Ole Rasmusen sam/m/esteds samt Lars Johannesen Udhelle, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge Provemaal i Sagen, samt Dom at liide i Hoved Sagen og Processens Omkostning at erstatte.

samtligede de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel undtagen Lars Johannesen Udhelle, hvorefter Varselen i Henseende til ham eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmand Knud Haaversen Olsvold og Ole Nielsen ibm: at være skeed den 26de 7bris sidstl: i den udeblevnes {eeget} \Hustrues/ Paahør og Boepæl.

I stæden Ingebrigt Indhelle der er kaldet til Vidne i Sagen, nedsadte sig som Laug Rettesmand Rasmus Johannesen Indhelle.

Indstevnte Michel Olsen *Indhelle (ytre Helle) benegtede den 1te Deel af Søgemaallet at hans Chreaturer nogen sinde har foraarsaget nogen Skade paa Citantens Mark, i hvilket han skulle findes villig til at oprette det og paastoed at hans Gjerde var saa godt som nogen andens, men tilstoed at have sagt at Citanten havde staalet et Stykke af Udmarken da han har indhegnet noget deraf som stedse har været tilfælles for de samtlige Opsiddere paa Gaarden.

Da den indstevnte selv har tilstaaet den tilføyede Beskyldning, frafaldt Citanten Vidnerens Førelse og som det ej her men paa Aastæden efter Rettens Siigende kand paakjendes hvorvidt det paaklagede Gjerde er forsvarligt eller ej, saa indloed han Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes en liden mulct og oprette denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk,

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt {dømt og}

Dømt og Afsagt

Indstevnte Michel Olsen ytre \Helle/ som inden Retten har tilstaaet at have beskyldt Citanten at have staalet af Udmarken, uden at beviisliggjøre saadant, tilpligtes at udrede udi mulct 2 Rdlr til Justitz Cassen og liigesameget til Sognets fattige, hvorfor og samme mortificeres og bør være aldeeles

1774: 207b

død og magtesløs uden at kom/m/e Citanten til Forklejnelse paa goede Navn og Rygte dernest bør han og oprette Citanten Søgemaallets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk At udreedes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Ole Rasmussen Lunde fremstoed og anmeldte at hans Søster Marthe Rasmus Dotter med den spedalske Syge er befængt efter derom frem viiste Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Buchner under 30te Septbr: sidstl: og da hun intet er ejende til at betale Indlem/m/elsen i Hospitalet, der er den ganske Almue bekjendt, saa begjerede han ærbødigst Laug Rettens og Almuens Svar her om indhentet, hvortil af Laug Retten og tingsøgende Almue blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt er.

Comparenten begjerede dette som et Tings Vidne beskrevet meddeelt, der blev bevilget.

9. Publ: et Skjøde udgiven af Peder Larsen Sletten til Gullach Nielsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Sletten for 102 Rdlr dateret 14de 8bris 1774.

Dagen nestefter den 15de 8bris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret.

Ob: Lt: Nicols Sterboe imod Raadstue Skrifer Geelmeyden efter Udsættelse

æsket i Rette af Sr: Cort Kramer paa hans Broders Procurator Kramers Vegne for Citanten, hvornest han paatrængede Dom i Sagen og til ydermeere Beviis for at den fremlagde Obl: i rette Tiid er bleven Debitor opsagt fremlagde han en attest derom under 8de denne Maaned af Raadstue Tjernerne Kierulf og Ravn og paastoed Tillæg til de forhen paastaet Processes Omkostninger 3 Rdlr. bemelte Attest er af følgende Indhold.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorefter i Sagen blev afsagt følgende

Dom

Efter i rette lagde Pante Obl: under 23de Novbr: 1764 er Hr: Raadstue Skrifer Geelmeyden skyldig afg: Ob: Lt: Nicol 200 Rdlr med Rente fra 23de Novbr: 1770, som han efter skeede Opsigelse under 7de Xbr: 1771 ej har indfriet, thi tilpligtes han at betale Citanten sammes Indhold med Rente Fem af Hundrede indtil Betaling skeer samt oprette denne Rettergangs Omkostning med 8 Rdlr. at udreedes 15 Dage efter Forkyndelsen under Lovens Tvang.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17de qv:, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 8de qv: at paa Rosnes ej i Aar har været

falholdet noget, hvorfor ingen Nærings Skat deraf kand svares og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang med Designation at give nærmere Oplysning 2. det lille Tings Vidne af 2 qv: bestaaende; hvorudi ingen Forandring fra forrige Aar er 3. Odels Mandtallet 4. den nye Matricul 5. Restance Listen over de ordinaire Skatter; der for dette Aar beløber 624 Rdlr 5 mrk for forrige Aaringer 151 Rdlr 3 mrk 10 s frievillige Gave 21 Rdlr 4 mrk 10 s og Procento Skatten 28 Rdlr 5 mrk 1 s 6. Restancen af Consumptionen beløber 19 Rdlr 3 mrk 8 s 7. Restancerne for Undsætnings Kornet beløber 345 Rdlr 5 mrk.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestkommende Aar 1775 som Laug Rettesmænd udnævnet følgende nye Mænd 1. Niels Larsen indre Sæbøe 2. Johannes Jacobsen Tolleshoug 3. Lars Andersen Bircheland 4. Rasmus Thomsen Dalland 5. Ole Gudmundsen Indhelle 6. Simon {.....} Michelsen/ Kvaalem 7. Niels Joensen Marøen og 8. Niels Olsen udSylte.

Skibredets Almue blev inddeelt i 19(?) Roeder til Vej Arbejdet og Roedemestere derfor beskikket af General Vejmesterens Fuldmægtig Sr: Olstad

Og da ingen efter 3 Udraab havde videre at udrette ved Sage Tinget, er sam/m/e sluttet og ophævet

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1774.

Anno 1774 den 17de Octobris blev Retten sadt paa Tingstedet Kiilstrømmen til et almindeligt Høste Tings Holdelse for Lindaas Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren og følgende Laug Rettes Mænd 1. Haldor Andersen Hodne 2. Arve Erichsen Hondeland 3. Joen Larsen Konglevold 4. Colbeen Johan/n/esen Waage 5. Hans Bergesen Fanebust 6. Hans Olsen Loftaas 7. Niels Nielsen Soleim 8. {Ole} Jacob Michelsen Syslach, overværende Kongl: May:ts Foged Hr: Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først bleve publicerede de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved dette Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

1774: 208

Dagen nestefter den 18de 8bris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Karland efter afg: Hans Gievlesen sluttet d/en 9de Maji 1774.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Qvalvogen den 14de Aprilis 1774 efter afg: Lars Andersen.
3. Et ditto paa Gaarden Udlyhren den 23de Julii 1774 efter afg: Hans Michelsen
4. Et Skjøde udgiven af Anne Jacobs Dotter, Friderich og Clement Clementsen Rosnes til Jacob Clemetsen paa 2 Pund 6 9/11 Mark Smør og 35 3/11 Kande Malt i Gaarden Førland for 67 Rdlr 4 mrk 4 s dateret 9de Martii 1774.
5. En Udlægs Forretning af 29de Junii 1774, hvorved Hr: Raadmand Weiner er bleven udlagt 2 Pund 11 8/11 Marker Smør og 38 10/11 Kande Malt i Gaarden Førland for Wexel Obl:s Krav 104 Rdlr 2 mrk 4 s

Nye Sag

Gregorius Arnesen Rongvæhr contra Johannes Johan/n/esen Børilde

Gregorius Arnesen Rongvær anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johannes Johannesen Børilde for Nægtelse at udlevere ham som anordnet Væрге for Lars Erichsen den Myndtlingen efter hans Fader tilfaldne Arve Lod stoer 20 Rdlr derfor at liide Dom i Hoved Sag og \til/ Omkostning.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfor Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Jon UdKeilen og Jens Aaraas at være skeed i Gaar 14 Dage i eeget Paahør og Boepæl.

Citanten begjærede den udeblevne Laugdaget til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Johannes Johannesen Børilde gives Laug dag til neste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Magister Ludvig Daae contra Ole Monsen indre Lyhren

Hr: Danckert Heiberg æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra seeneste Som/m/er Ting og Producerede en Attest af Dags dato til beviis om det paasøgte, der er af følgende Indhold, hvornest han indloed Sagen Dom med Paastand at indstevnte Ole Monsen indre Lyhren maatte tilfindes at betale de paastævnte 20 Rdlr og oprette denne Rettergangs Omkostning med 4 Rdlr i det mindste.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfor Sagen optages til Doms.

Erich Schaarnæs imod Mads Spiøtøen

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laugdag, hvis lovlige Forkyndelse tilstæde mødende Mads Spiøtøen vedtoeg. den indstevnte gav tilkjende at han havde bemægtiget sig den paastevnte Baad da han dermed antraf Citantens Tjeneste Dræng Matheus Nielsen Bragøen at borttage Østers paa sit Land og Dagen efter talte med Citantens Hustrue derom, at naar hendes Mand kom til ham skulle han faae Baaden igjen naar han vilde Love ej at lade saadant skee oftere, hvortil Citantens Hustrue svarede at det dermed maatte beroe til hendes Mands Hjemkomst det han tillige siden har ladet Citanten tilkjendegive ved 2de Mænd og hvorom han har contra stevnet til Vidners Førelse af Knud Weraas og Michel Qvalvogneset og Karie Ivers Dotter Finnesbøe og Michel Bragøen, ligesaa er og til Sagen kaldet Einer Lechvold som Formynder for Matheus Nielsen til Vedermæle i Sagen.

Citanten Erich Schaarnæs protesterede imod de uventelige paaberaabte Vidners Førelse da han ej til sam/m/es Anhørelse er kaldet ej heller contra stevnt i Sagen, i Øvrigt benegtede han alt ubeviisligt og reserverede sin Tiltale for den i den indstevntes Andragende indbefattede urigtige Beskyldning det han skulle være Medviider i at Østers fra hans Land blev borttaget, og dernest indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at erstatte den borttagne Baads Værdie med 8 Rdlr samt Opretning for de 3 Aar han

1774: 208b

til sit fornødne Brug har maattet leje Baad hos andre á 1 Rdlr aarlig i det mindste og for slig selvraadig voldsom Behandling at ansees med *med Bøder til Justitz og fattig Cassen og endelig oprette Citanten denne Rettergangs forvoldte Omkostning i det mindste med 4 Rdlr.

den indstevnte gav tilkjende at han af Ukyndighed har forsømt at stevne Hoved Citanten til Vidnernes Anhørelse og derfor begjerede Sagen udsadt til neste Ting til Continuations Stevning at udtage.

Eragtet

Efter den indstevntes Begjering bevilges Sagen udsadt til neste Ting for at forfølges ved Continuations \Contra/ Stevning da de indstevnte Vidner ej kand admitteres imedens Hoved Citanten ej denne gang lovlig er kaldet til Sagen eller deres Afhørelse.

Knud Fanebust med fleere contra Iver Hansen Kaalaas.

Citanterne æskede Sagen i Rette efter Laug dag saa lydende,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmand Lars Fieldsende og Jacob Fieldanger som eedelig bevidnede sidstl: Michelsdag i den indstevntes eget Paahør og Boepæl at have mundtlig forkyndt ham Laugdagen da sam/m/e ej endnu var dem beskrevet tilkommen formedelst Ophold paa Vejen, dernest fremstoed og Knud Fanebust og Rasmus Kaalaas og forklarede at de sidstl: Fredag have i egen Person foreviist den indstevnte den beskrevne Laugdag.

Citanten fremviiste et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Kaalaas den 15de Junii 1765 efter afg: Ole Stephenson hvorved deres Myndtlinger tilsam/m/en er udlagt 18 Marker Smør i den indstevntes paaboende Anpart i Gaarden Kaalaas, de indloed derfor Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale resterende 8 Aars Landskyld med 4 Rdlr og erstatte Søgemaalets Omkostning med 4 Rdlr.

hvorefter Sagen optages til Doms.

Dagen nestefter den 19de 8bris vedvarede Sage Tinget med forrige Laug Ret,

da der udi nys foranførte Sag saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Iver Hansen Kaalaas, der efter givne Laug dag ej har haft noget imod Søgemaalet at indvende, tilpligtes at betale Citanterne den paasøgte resterende Landskyld med 4 Rdlr og denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 3 Rdlr at udreedes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Hr: Magister Daae imod Ole Monsen indre Lyhren afsagt følgende

Dom

Da den indstevnte selv inden Retten har tilstaaet ikkun at have betalt Citanten 60 Rdlr paa det med ham indgaaede Gaards Kjøb og den fremlagde attest viiser at derfor var udlevet (udlovet?) 80 Rdlr efter Skjødets Formeld, saa tilpligtes Ole Monsen indre Lyhren at betale de paasøgte 20 Rdlr og erstatte Citanten Søgemaalets Omkostning med 3 Rdlr. at fyldestgjøres 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

6. Publ: et Skjøde udgiven af Peder Olsen Wiig til Halvor Monsen paa 18 Mark Smør og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Wiig for 40 Rdlr dateret 18de 8bris 1774.

7. Et ditto af ditto sam/m/e dato til Ole Olsen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard for liige Sum/m/a.

8. Et ditto udgiven af Siur Aadsen Berge til Michel Siursen paa $\frac{1}{2}$ Løb / 18 Mark Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malt i Gaarden Berge for 90 Rdlr dateret 18de 8bris 1774.

9. Et Vilkaars Brev udgiven af Michel Siursen til hans Forældre Siur Aadsen og Hustrue Karie Ivers Dotter paa aarlige Leve kaar af nysbemelte tilkjøbte Brug i Gaarden Berge af sam/m/e dato.

10. Et Skjøde udgiven af Anders Tybernæs til Rasmus Larsen og Lars Rasmusen Huuse paa 18 Mark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Tybernæs for 37 rd dateret 18de 8bris 1774.

11. Et Skjøde udgiven af Jacob Larsen Riisøen med fleere til Anders Arnesen paa 15 $\frac{3}{4}$ Mark Smørs Leje i Gaarden Qvalvog for 60 Rdlr dateret 18de 8bris 1774.

12. Et ditto udgiven af Anders Arnesen Qvalvog med fleere til Joen Michelsen paa 1 Pund 7 $\frac{1}{2}$ Mark Smørs Leje i Gaarden Qvalvog for 85 Rdlr dateret 18de 8bris 1774.

1774: 209

13. En Obligation udgiven af Aamund Larsen indre Lyhren til Sirie Kaares Dotter Enke efter Peder Oenæs og Medarvinger stoer 99 Rdlr 3 mrk 2 s med 1te P:tets Pant udi hans ejende Anpart i Gaarden indre Lyhren af Skyld 1 Pund og 6 Mark Smør dateret 19de 8br: 1774.

14. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Magister Daae til Arne Olsen paa 1 Spand Smør og 1 $\frac{1}{2}$ Mæle Korn's Leje i Gaarden Bersvig dateret 4de Januarii 1774 med Revers.

15. En ditto udgiven af ditto til Lasse Siursen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Frøesæter dateret 13de 8br: 1774 med Revers.

16. En ditto udgiven af Anders Magnesen Nore Bysem til Knud Olsen paa 1 Pund 3 Mark Smør 1 Mæle Malt og $\frac{1}{4}$ Faars Leje i Gaarden Fam/m/estad dateret 18de 8bris 1774 med Revers.

17. En ditto udgiven af Johannes Jacobsen Horvig til Knud Jacobsen paa 2 Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Selgelie dateret 18de 8bris 1774 med Revers.

18. En ditto udgiven af Jon Halvorsen Haande til Ole Siursen paa 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Ringaas dateret 19de 8bris 1774.

19. Et Skjøde udgiven af Rasmus Jacobsen Kaalaas til Hr: Magister Daae paa 1 Pund 3 Mark Smør og 18 Kander Malt \i grd: Kaalaas / for 36 Rdlr dateret 19de 8bris 1774.

20. Et Skjøde udgiven af Hr: Stift Provst Mossin til Johannes Olsen paa 1 Pund Smør 1 Mæle og 4 Kander Malt i Gaarden Houchaas for 40 Rdlr dateret 24de Septbr: 1774.

21. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Joen Knudsen Nedervahl til Mangers fattig Casse stoer 50 Rdlr mod Pant i hans Huus paa Spieldnes dateret 4de Maji 1765 og tinglyst d/en 10de 8br: e: a: der nu efter paategnet Qvitering af Hr: W: Frieman af 26de Septbr: 1774 er indfriet

22. Et Skjøde udgiven af Lars Torgersen med fleere til Torger Larsen paa 14 Marker Smørs Leje i Gaarden Totlandsdahlen for 17 rd 3 mrk dateret 13de Junii 1774.

Sr: Danckert Danckertsen Heiberg contra Enken Magelie Johannes Dotter Soleim
efter Laudag

som Citanten producerede saa lydende,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre Lavdagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Iver Udkiilen og Jens Aaraas at være skeed i den udeblevnes eget Paahør og Boepæl for 14 Dage siden.

Citanten indloed derpaa Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes en passelig mulct at udrede og oprette ham det gjorde Udlæg til Skydsens Bestridelse og denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 4 Rdlr 3 mrk hvorefter Sagen optages til Doms.

Sr: Danckert D: Heiberg imod Rasmus Olsen Hopland efter Udsættelse.

Citanten æskede Sagen i Rette og begjerede den atter udsadt til nestk: Sommer Ting for at besørge Vidner indkaldet og anden fornøden Oplysning, der blev bevilget.

23. Publ: et Skjøde udgiven af Syneve Ols Dotter Karland og Gievle Monsen Hougsdahl til Jacob Lampe paa 1 Pund 3 Mark Smør og 4 $\frac{1}{2}$ Kande Malt i Gaarden Karland for 30 Rdlr dat: 19de 8br: 1774

24. En Pante Obl: udgiven af Jacob Lampe til Sr: D: Heiberg stoer 60 Rdlr med 1te P:tets Pant i nysbemelte Gaard Karland og deels Specificeret Løsøre dateret 19de 8br: 1774.

25. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: D: D: Heiberg til Jetmund Andersen paa 1 Pund 3 $\frac{3}{13}$ Mark Smør og 23 $\frac{1}{13}$ Kande Malt i Gaarden Synevog dateret 18de 8br: 1774 med revers.

26. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Arentz til Iver Gievlesen paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør i Gaarden Hougsdahl dateret 30te 7br: 1774 med revers.

Sr: D: D: Heiberg comparerede i Retten og tilkjendegav i Mindelighed at være bleven foreenet med indstevnte Magelie Johannes Dotter Soleim, hvor fore han frafalder den imod hende anlagde Sag, som i Dag til Doms er optagen.

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette anlagt imod nogle Bønder af Mads Fjorden for ulovlig Handel med Tyven

Poul Larsen og producerede Rettens givne Laug dag for eendeel udeblevne Vidner \og fleere/ der nu alle mødte og vedtoeg sammes Forkyndelse, hvilken er saa lydende.

af de andre indstevnte mødte Johannes Stegelsvig, Torger Larsen Totlandsdahlen, Halvor Duesund, Iver Todtland, Niels Slire Siur ibm:, Lars Tungedahlen.

Hr: Fogden fremstillede derpaa

3die Vidne Hans Larsen Kietteland der aflagde Eed og vedblev sin forhen i Politie Kam/m/er Forhøret aflagde Forklaring der blev ham forelæst

og da han ej vidste viidere til Oplysning blev han fra Retten dimitteret og fremstoed

4de Vidne Jørgen Clausen Hougsvær der aflagde Eed og vedblev sin forhen ved Politie Kam/m/er Retten gjorde Forklaring med den Forskjel at han allene havde om den eene Opsidder paa Hosteland Lars at han skulle have kjøbt af denne Rug, men ej om de øvrige Naboere sam/m/estæds og med det Tilføyende at han tillige har hørt at Baste Kvinge skulle have kjøbt noget Fisk af

1774: 209b

Poul Larsen

og da han ej vidste viidere til Oplysning blev han dimitteret

5te Vidne Arnfind Matre der aflagde Eed og vedblev den forrige af ham i Politie Retten gjorde Forklaring, hvorpaa han blev afskeediget, og fremstoed

6te Vidne Jørgen Qvamme der aflagde Eed og ved blev sin ved Politie Kammer Retten aflagde Forklaring med den Forskjel at det Torger skulle have solgt Rugen igjen for 3 Rdlr med det paafølgende havde han ej hørt førend ved Ankomsten til Byen af Politie Betjenten Dalgreen, men at de paa Kvinge havde kjøbt Fisk af den anklagede havde Vidnet hørt siige her hjem/m/e i Bøygden,

og da han ej vidste meere til Oplysning, blev han dimitteret og fremstoed

7de Vidne Joen Olsen Hougsvær der aflagde Eed og forklarede at han allene har hørt et Bøygde Rygte at Torger Todtlandsdahlen skulle have kjøbt noget Rug i Byen for usædvanlig ringe Priis, og da han ej vidste meere til Oplysning at forklare, blev han dimitteret.

Baste Knudsen og Johannes Knudsen Kvinge vedblev den af dem første for Politie Kam/m/eret gjorde Forklaring.

Iver Erichsen Todtland refererede sig til sin gjorde Forklaring for Politie Kam/m/eret og gav til kjende at have leveret den eene Tønne Rug tilbage og at have leveret Politie Betjenten Dalgreen 3 Rdlr for den fortærede halve Tønne, hvorom han til neste Ret ville fremviise Qvitering.

Siur Larsen Tungedahlen igjentoeg den forhen ved Politie Kam/m/eret gjorde Forklaring med dette Tilføyende at han førend at afhente Rugen i Sandvigen sagde sin Fader Lars Joensen at han til ham havde kjøbt denne Rug og vilde afhente den i Sandvigen, hvormed Faderen var tilfreds, og siden ved Hjemkomsten imodtoeg den.

Lars Joensen Tungedahlen tilstoed hvad nysbemelte hans Søn har forklaret

Randvei Torgers Dotter Hougsvær nu gift med Torger Larsen Todtlandsdahlen igjentoeg den af hende for Politie Kam/m/eret forhen aflagde Forklaring.

Actor, som ej vidste at frem komme med meere til Sagens Oplysning, begjerede den udsadt til neste Sommer Ting og udbad sig imidler tiid det passerede beskreven for derefter at declarere Sagen til Doms og gjøre sin sluttelige Paastand.

Lenmanden Lars Larsen Fieldsende, som i Hans Miømnens Stæd er beskikket til Defensor for den anklagede, forbeholdt sig til samme Tiid at fremsætte det fornødne til deres Forsvar.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Sommer Ting efter Actors Forlangende

Dagen nestefter den 20de 8bris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret da der blev

27. publ: en Indførsels Forretning passeret den 19de Augusti 1771 paa Gaarden Øvre Tvedt i 1 Pund 16 ½ Mark Smør Skatteskyld og 18 Mark Smør 2 Mæler 6 Kander Malt Landskyld af sam/m/e Gaard for resterende Kongel: Skatter hos Lars Andersen tilsam/m/en 31 Rdlr 15 s

Dernest fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qv: hvortil blev svaret til 1te og 2den at Sandnæs Sogn er tilkommen og derved skeed Forandring og til 4de qv: der ligger nogle smaa Sauger i Sandnes Sogn, som efter Kam/m/er Collegii Resolution af 3de Septbr: h: a: ere befriede at svare Saug Skat dette Aar til 9de qv: at gjæstgiver Stædet Kiilstrøm/m/en er høylig fornøden for de Rejsende, men i Øvrigt forholder det sig uden Forandring som forrige Aar, og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren \sig/ ved Aarets [Udgang]? at give Designation. 2. det lille Tingsvidne bestaaende af 2 qv:, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar 3. Ødegaards Tings Vidnet og 4. Aftags Tings Vidnet, med hvilke begge ingen Forandring har Stæd fra forrige Aar. 5. Odels Mandtallet. 6. den nye Matricul 7. Restancen af de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 786 Rdlr 2 mrk 5 s for forrige Aaringer 494 Rdlr 2 mrk 12 s og Procento Skatten 31 Rdlr 1 mrk 2 s og frievillig Gave 11 Rdlr 1 mrk 8. Consumtions Restancen 20 Rdlr 1 mrk. 9. Restancen for Undsætnings Kornet 852 rd 5 mrk 10 s

Colbeen Joensen Waage fremleverede et Skjøde af 30te Maji 1771, hvormed han beviiste at være Ejer af ½ Løb Smør 1 Mæle Malt og ½ Huud Landskylds Leje i Gaarden Waage som han siden den Tiid selv har brugt og beboet og derfor paastøed efter Skatte Forordningen Odels Skatten for Aarene 1771, 72, 73 og 74 sig godtgjort, som han af Fogden inden Retten blev tillagt

1774: 210

Derneft blev til Rettens Afbetjening for nestanstundende Aar 1775 opnævnet følgende nye Laug Rettens Mænd 1. Niels Olsen Slire 2. Claus Siursen Riisnes 3. Ole Simonsen Nedre Tvedt 4. Haldor Olsen ibm: 5. Niels Pedersen Oenes 6. Niels Berge 7. Iver {Hendrichsen} \Olsen/ Hellestved og 8. Ole Olsen Østrem.

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, vorder sam/m/e ophævet og sluttet.

Høste Tinget for Alenfiths Skibreede 1774.

Anno 1774 den 22de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Høste Ting for Alenfiths Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettensmænd som her foran f: 155 ere anførte, undtagen at i Stæden for Gullach Olsen Todtland sadt Anders Larsen Gousereide,

hvor da først blev publiceret de samme Forordninger og Rescripter som ved dette Aars Høste Ting for Sartors Skibreede ere registrerede.

Ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heiberg Bonde Lensmanden og en talriig Tingsøgende Almue. Formedelst det stormende Vejrlig er Sorenskriveren bleven opholdt paa nestforrige Tingstæd da man for Modvind og overhaande Storm umuelig kunde kom/m/e frem og derfor blev ej Tinget i gaar holdt efter Berammelse.

Derneft blev kundgjort følgende Almues Brev.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Herland d/en 11te April 1774 efter Myndtling Dordie Berges Dotter
2. Et ditto paa Gaarden Siurset efter afg: Anders Olsen begyndt d/en 18de April og sluttet den 28de Junii 1774.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Landsvig i Herløe Skibreede den 8de April 1774 efter afg: Jacob Pedersen.
4. Et Skjøde udgiven af Amund Larsen indre Lyhren til Rasmus Larsen Huuse paa 2 ¼ Mark Smør 1 ½ Kande Malt og 1/32 Huud i Gaarden Lille Oxe for 12 Rdlr dateret 19de 8bris 1774.
5. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Anders Hemmingsen Nore Titland til Ole Andersen Aase stoer 26 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Nore Titland af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønne Malt dateret 16de Maji 1767 og tinglyst d/en 16de ejusdem, der nu efter paategnet qvitering af 1te Maji 1773 er indfriet og betalt.
6. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Capitaine Krog til Aslach Knudsen paa *paa 9 Mark Smør 1/8 Tønne Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Næpstad dateret 31te Martii 1774 med Revers.

Madame Garman imod Samson Leivestad efter Laug Dag

som Citantinden loed fremlevere paategnet lovlig forkyndt tilligemed et Indlæg af 19de hujus der i Retten blev oplæst saa lydende.

den indstevnte mødte og havde intet imod Kravet at indvende, men ventede snart i Mindelighed at betale. hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Samson Olsen Leivestad der ej har noget imod Kravet at indvende, tilpligtes at betale Citantinden den efter Obl: af 18de Maji 1759 skyldige Capital 40 Rdlr med resterende Renter fra 18de Novbr: 1760 indtil Betaling skeer á 5 pro Cento og oprette hende denne Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr. at udreedes 15 Dage efter Forkyndelsen under Lovens Tvang.

Nye Sag.

Madame sal: Sorenskriver Garmans imod Christopher Andersen

Bolstadøren nu boende paa Korsneset

efter skriftlig Rettens Stevning som Citantinden loed frem levere paategnet lovlig forkyndt saa lydende, ligesom hun og in originali loed fremlevere Gjelds Beviiset af 29de 8br: 1766 der er af følgende Indhold, hvornest hun indloed Sagen Dom med Paastand at {hun} \den Indstevnte/ maatte tilfindes at betale de paasøgte 10 Rdlr og denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk.

Sr: Jores Lampe mødte paa den indstevntes Vegne i hans Forfald og frem lagde en Seddel fra ham af Dags dato saa

lydende.

1774: 210b

Citantinden protesterede paa Dom da viidere dilation var forgjeves efter at han ikke har haft uden alt for lang Tiid til Betaling i Mindelighed i fald det var ham om at gjøre.

hvorefter blev afsagt følgende

Dom

Lovlig indstevnte Christopher Andersen boende paa Korsnesset tilpligtes at betale Citantinden de paasøgte og efter egen Tilstaaelse skyldig værende Tie Rdlr og oprette hende Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk, at fyldest gjøres 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

7. blev publ: Eet Skiøde udgiven af Gullach Olsen Todtland til Lars Johannesen paa 1 Pund Smør 1 Mæhle og 4 Kander Malt i Gaarden Todtland for 80 rd, dateret 22de 8br: 1774

8. Een Obligation udgiven af Niels Larsen Halsteendahl til Erich Larsen Morvigen paa *Catital (Capital) 80 rd imod 1te prioritets Pant i 2 pund 6 M/ark Smør i gaarden Halsteensdahl, dateret 22de 8br: 74

9. Een Ditto udgiven af Hans Aslachsen Fosse til Hr: Jens Bergendahl paa Hammers Præstegiølds Fattig Casses Vegne for Capital 50 rd imod 1te prioritets Pant i 1 Pund 16 M/ark Smør 2 Mæhler og 2 2/3 Kande Malt, dateret 22de Octobr: 1774.

10. Een Ditto udgiven af Svend Bergesen Seim til Sr: Johan Garman paa Capital 35 rd 3 mrk imod 1te prioritets Pant udj ½ Løb Smør og ½ Hud i gaarden Seim, dateret 22de Octobr: 1774

11. Een Bøgsel Seddel udgiven af Anders Larsen Miaatvedt paa eegen og samtlige MedEjeres Vegne til Peder Olsen paa 6 M/ark Smør og 6 Kander Malt i gaarden Leivestad, dateret 22de Octobr: 1774 med Revers.

12. Een Ditto udgiven af Hr: Consul Wallace til Peder Olsen paa 18 M/ark Smør og 6 Kander Malt i forbemelte gaard Leivestad, dateret 30te Septbr: 1774 med Revers.

13. Een Ditto udgiven af Halsteen Olsen Hoplan paa hans Myndtlingers Vegne til Ole Andersen paa 18 M/ark Smør udj gaarden Siuersæt, dateret 22de Octobr: 1774 med Revers

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt til sit Regnskabs Belæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Qv: hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige Aar uden nogen Forandring, men i Henseende til 12te og 13 qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved *Aarts (Aarets) udgang ved Decignation at give nærmere Oplysning. 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2de Qvt: hvorudj ingen Forandring er. 3. Odels Mandtallet, 4. den nye Matricul 5. Restance Listen over de Ordinaire Skatter, der for indeværende Aar Beløber 438 rd 3 mrk 11 s og for forrige Aaringer 171 rd 5 s, Frivillige Gave Restancen 5 rd 2 mrk 2 s. 6. Restancen af Consumptionen Beløber 7 rd 4 mrk 8 s og 7. Restancen af Undsætnings Kornet Beløber 265 rd 12 s.

Dernest blev til Rettens Med betiening for nestkom/m/ende Aar 1775 som Laugrettes mænd udnævnet følgende nye Mænd 1. Ole Nichelsen Midtgaard 2. Ole Arnesen Nedre Mundahl 3. Mons Monsen Grøtvedt, 4. Johannes Hielmetvedt, 5. Endre Andersen Monstad, 6. Mons Andersen Berrefiord, 7. Halvor Knudsen Søre Fæste og 8de Baste Aamundsen Spurcheland.

Derefter blev Skibreedets Almue indeelt i 7 Roeder til Vej Arbejdet og Roedemæstere derfor beskikket af General Vej mæsterens Fuldmægtig Sr: Olstad

Og da ingen efter skeede udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Hossangers Skibreede 1774

Anno 1774 den 24de Octobr: blev Retten sadt paa Ting stædet Bernestangen til et almindelig Høste og Sage Tings holdelse for Hossangers Skibreedes Almue og betient udj Sorenskriveren Hr: Regements Qvarteer mæster Haberdorffs lovlige Forfald Af hans Eedtagne Fuldmægtig Peder Tufteberg i nærværelse af de sam/m/e 8te Edsorne Laug Rettens Mænd som ved Sommer Tinget var tilstæde og som foran i Protocolen Folio 160 er Andført undtagen at i stæden for Siuer Larsen Løetvedt sad Ole Bergesen Fotland og for Jon Olsen Løetvet sad Johannes Olsen Herland, Overværende udj Retten paa Kongl: Mayests: Foged Hr: Christen Heibergs Vegne hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Bøygde Lensmand og øvrige Ting søgende Almue,

hvorda blev publiceret de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved Høste

1774: 211

Tinget for Sartors Skibrede ere Anførte.

Den 26de October vedvarede Sage Tinget med samme Laug rett og blev da fra Almuen til Publication indleveret følgende Documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Lidtland efter afgangne Berge Aamundsen dateret 21de April 1774.
2. Eet Ditto passeret paa gaarden Næsse efter Manden Ole Johannesen den 13de Augustii 1774
3. Eet Deelev brev udgivet af Sorenskriveren Regements Qvarttermæster Haberdorff paa 1 Pund 3 M/ark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Nore Øftshuus efter Jørgen Nielsen, dateret 25de Octobris 1774.
4. Eet Skiøde udgivet af Ole Magnesen Langeland med flere til Mons Monsen indre Eide paa 4 ½ M/ark Smør og 6 Kander Malt i gaarden Langeland for 8 rd, dat: 25de 8br: 1774.
5. Eet Ditto af Johannes Knudsen Gieltreim til Sønnen Mons Johannesen Hannestvedt paa 1 Pund 8 M/ark Smør og 21 1/3 Kande Malt i gaarden Gieltreim for 72 rd dateret 25de 8br: 1774
6. Eet Ditto udgivet af Johannes Johannesen Byseim til Ole Pedersen paa 4 M/ark Smør og 2 2/3 Kander Malt i Gaarden Gieltreim for 10 rd dateret 25de 8br: 1774.
7. Eet Ditto udgivet af Ole Andersen Fosse til Myndtlingerne Sisselle, Maritha og Maria Aschilddøttre paa 7 2/7 M/ark Smør og 5 1/7 Kande Malt i gaarden Aasheim for 11 rd 13 s dateret 25de Octobris 1774.
8. Een Odels Lysning udgivet af Anders Johannesen med Curator Ingvald Fieldschaalnæs til 1 Pund 15 M/ark Smør og 8 Kander Malt i Gaarden Hougstvedt dateret 23de 9br: 1761.
9. Eet Skiøde udgivet af Sogne Præsten for Lindaas Præstegield Hr: Magister Daae til Sogne Præsten for Hossangers Meenighed Hr: Casten Henrich Schanche paa Hossangers Hoved Kirke og Moe Capel for 170 rd dateret 24de Octbr: 1774.

Nye Sag.

Capelanen til Mangers Præstegield Hr: Arnold Meyer imod
Klokeren til Hammers Præstegield Petter Poulsen

efter Skriftlig Rettens Stevning af 15de Septembris e: a: \som Cta: loed indlevere/ der af den indstevnte er paategnet lovlig at være forkyndt og er saa lydende: fremdeles loed Citanten fremlægge den indstevntes udgivne Beviis af 28de Junii 1773 til hiemmel for Søgemaaleet, og er Af saadan Indhold:

den Indstevnte Kloker Sr: Petter Poulsen mødte ike efter skeede paaraab.

Citanten loed begiere den Indstevnte Laugdaget til nestanstundende Sommer Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Kloker Sr: Petter Poulsen gives Laugdag til nestkom/m/ende Sommer Ting for dette Skibrede at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter loed Sogne Præsten til Hossangers Præstegield Hr: Casten Henrich Schanche Almuen og Laug Retten til Spørge hvor de af hans Meenighed finder det best og beqvæmest at erlægge og aflevere den ham som Præst og Kirke Ejer tilkommende Fiske Tiende, hvor til saavel \af/ den tilstædeværende Almue som af Laug retten blev svaret at de ej ved noget bedre og beqvæmere Stæd at opgive til Fiske Tiendens Aflevering *en (end) Præstegaarden.

Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer loed fremlægge til sit Regnskabs Belæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Qv: hvor til blev svart at det uden forandring Forholder sig som forrige Aar, men hvad den 12te og 13de Qv: angaaer forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets udgang ved Decignation at give nærmere Oplysning 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2de Qv: hvortil blev svaret at derudj ingen Forandring er skeed. 3. Aftags Tings Vidne, 4de Odels Mandtallet, 5te Matriculen, 6te det Ordinaire Restance Liste der Beløber sig for dette Aar 419 rd 13 s for forrige Aaringer 87 rd 2 mrk og Frivillig Gave Restance 11 rd 3 mrk 14 og Procento Skats Restancer 9 rd 5 mrk 4 s, 7. Consumptions Restancerne 17 rd 3 mrk og 8de Restancen af den Kongel: Magasin Havre 480 rd 5 mrk 12 s.

Til Rettens med Betiening for det anstundende Aar 1775 som Laugrettes mænd blev udnævnet følgende nye Mænd 1. Hans Jonsen Horsaas, 2. Niels Olsen Mosevold, 3. Ole Erichsen Svennem, 4. Knud Johannesen ibidm:, 5. Arne Andersen Heimvig, 6. Jon Johannesen Hesiedahl, 7. Ole Magnesen Eide og 8de Iver Larsen ibidem.

Dernest blev Skibredets Almue indeelt i 7 Roeder til Vej arbejde og Roedemæstere derfor Beskikede af General Vejmæsterens Fuldmægtig Sr: Olstad.

Og da ingen efter udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e sluttet og ophævet.

1774: 211b

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1774.

Anno 1774 den 27de Octobr: blev Retten sadt paa Tingstædet Bernæstangen til et almindelig Høste og Sage Tings holdelse for Echangers Skibreedes Almue og betient udj Sornskriveren Hr: Regements Qvarteermæster Haberdorffs lovlige Forfald af hans Edtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i overværelse af de sam/m/e 8te Eedsorne Laugrettes Mænd som ved sidstl: Sommer Ting for dette Skibreede var tilstæde og som foran i Protocol: Folio 161 er Anført, saa var og overværende udj Retten paa Kongel: Mayestets Foged Hr: Christen Heibergs Vegne hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Lensmanden og den øvrige Ting søgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme Forordninger og Rescripter som ved nest foregaaende Hossangers Skibreede. dernest blev fra Almuen indleveret til Publication følgende Documenter.

1. Skifte brev forretted paa Huusmands Pladsen under gaarden Nyegaard efter afgangne Mand Knud Knudsen begyndt og slutted den 14de Maii 1774
2. Eet Ditto forretted paa gaarden Hope efter afdøde Erich Stephensen begyndt og slutted d/en 16 Apr: 1774
3. Eet Ditto forretted paa gaarden Biørndahl efter afdøde Gullach Halvorsen dat: 20de April 1774.
4. Een Bøgsel Seddel udgiven af Hillebrant Hermans som Kors Kirkens Forstander i Bergen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malt i gaarden Qvinge til Anders Olsen, dateret 24de Octobr: 1774 med Revers.

Iver Fusesen Høyland som eeneste Arving efter afgangne Stephen Iversen Høyland Æskede Sagen i Rette imod Aamund Iversen Ascheländ og fremleverede den for den indstevnte seeneste Sommer Ting givne forelæggelse paategnet lovlig Forkyndt og der efter indloed Sagen Dom med Paastand at den Saggivne maatte tilpligtes at tillevere ham Koen eller og erstatte dens værdie med Penge 5 rd samt at oprette ham denne Retter gangs Bekostning med 3 rd. Den indstevnte Aamund Iversen Ascheländ mødte og begiærede Sagen udsadt til neste Ting for at fremføre Vidner om at den paastevnte Koe var ham af hans Fader overdraget til Betaling for bekomne Koren Vahre og viidere formeentlige tilgoedehavende.

Citanten ved blev sit forrige \med/ at paatrænge Dom og protesterer imod ald viidere udsættelse som alleene sigter til at forlænge Sagen.

Eragtet

Paa det den indstevnte Aamund Iversen Ascheländ ej skal have mindste føye til besværing med Retten at være over filet bevilges den begiærte Anstand til neste Rett, til hvilken Tiid han paalægges at beslutte Sagen til Doms

Dernest blev i Anledning Sogne Præsten til Hossangers Præstegield Hr: Schanches forlangende Almuen og Laug Retten tilspurgt, hvor de af hans Meenighed best og beqvemeligst kunde erlægge og aflevere den ham som Præst og Kirke Ejer tilkom/m/ende Fiske Tiende, hvortil saavel af den Tingsøgende Almue som af Laug Retten blev svaret at Lechnæstangen er det beqvæmeste Stæd for Almuen af dette Skibreede at aflevere deres Fiske Tiende til Hossangers Kirke og Præsten

Og da ingen havde viidere ved Sage Tinget at udrette stilles sam/m/e i beroe til i Morgen;

Dagen nestefter den 28de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laugrett og blev da publiceret.

5. Eet Skiøde udgiven af Knud Knudsen med flere til Enken Dordie Nielsdatter paa 4 2/3 M/ark Smør i Gaarden Nyegaard for 15 rd 3 mrk 5 1/5 s dateret 28de Maii 1774.
6. Eet Ditto af Iver Bertelsen Hodneländ til Hendrich Monsen paa 10 ½ M/ark Smør og 1 ½ Kande Malt i gaarden Hope for 30 rd dateret 27de 8br: 1774.
7. Eet Odels Skiøde udgiven af Lars Jacobsen nedere Tvedt paa 18 M/ark Smør og 12 Kander Malt i gaarden Wiche til Iver Olsen for 15 rd dateret 28de Octobr: 1774
8. Eet Skiøde udgiven af Johannes Andersen Nedre Helländ til Sønnen Gullach Johannesen paa 18 M/ark Smør og 1 Mæhle Malt i grd: Helländ for 60 rd dateret 28de 8br: 1774
9. Eet Vilkaars Brev udgiven af Gullach Johannesen Nedre Helländ til hans Forældre Johannes Andersen og Hustrue Brithe Gullachsdatter paa aarlig Levekaar af nys bemelte tilkiøbte Ejendom i gaarden Nedre Helländ af ditto dato.
10. En Contract opretted imellem Brødrene Anders Johannesen og Gullach Johannesen ang: Odelen Overdragelse af den første til forbemelte gaard Helländ imod 1 støke udmark af den sidstes andeel i gaarden bemelte Helländ, dateret 28de Octobr: 1774.

1774: 212

11. Een Bøgsseddel udgiven af Haldor Andersen Haadne med fleere til Ole Olsen Giellesvig paa 1 Pund 3 M/ark Smør og 12 Kander Malt i gaarden yttre Hindenes, dateret 27de 8br: 1774. med Revers

12. En Ditto udgiven af Johannes Størksen Fetten og Johannes Monsen ibd: til Opsidderen paa gaarden Echnæs paa 1 Sætterstøel i gaarden Fettens udmark imod aarl: afgift 5 mrk Dansk, dateret 28de 8br: 1774 med Revers.

Og da ingen havde videre med Sage Tinget at udrette udsættes sam/m/e til i Morgen.

Dagen Næstefter den 29de Octobr: continuerede Sage Tinget med for anførte Laug rett og blev da af Fogden Heibergs Fuldmægtig fremlagt til hans Regnskabs belæg følgende Tings Vidner 1. det store Tings Vidne bestaaende af 17 Qv: hvor til blev svaret at det er uden Forandring som forrige Aar, uden alleene til 4de q:tion at de 2de i Madsfiorden Opsadte Flom Sauger som efter Cammer Colegii Resolution af 3de Septbr: dette Aar er befriet for at Svare nogen Afgift, endnu er under Beslag {men} og i Henseende til 12te og 13de Qvæstion: forbeholder Sornskriveren sig ved Aarets udgang ved Designation at give nærmere Oplysning. 2. det Lille Tingsvidne bestaaende af 2de Qtr: der uforanderlig er som forrige Aar. 3. Aftags Tings Vidnet 4. Øde gaards Tings Vidnet om gaarden Kleven, 5. Odels Mandtallet. 6. den nye Matricul, 7. den Ordinaire Restance Liste Beløber for dette aar 376(?) rd 1 mrk 10 s for forrige Aaringer 169 rd 4 mrk 9 s og Frivillig gave Restancen 4 rd 3 mrk og 8. Restancen af Undsætnings Havren Beløber sig til 592 rd 2 mrk.

Til Rettens med betiening for nestanstundende Aar 1775 blev udnævnt følgende nye Laug rettes Mænd 1. Henrich Monsen Hope, 2. Baste Knudsen Nore Kvinge 3. Niels Iversen Søre Ascheland, 4. Mons Johannesen Storseter, 5. Iver Olsen Wiche, 5. Niels Jacobsen Lille Urdahl, 7. Ellev Siuersen Nummedahl og 8. Knud Gullichsen Nyegaard.

Derefter blev Skibredets Almue inddelt til Vej Arbejde i 7 Roder og Roedemæstere derfor beskikede af General Vejmæsterens Fuldmægtig Sr: Olstad.

Og \da/ ingen efter udraab paa Tinggaarden havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede 1774

Anno 1774 den 12te Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til et Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede for at afsiige Dom udi de dertil ved sidstl: Høste Ting optagne Sager og betjent af Sorenskriveren og de sam/m/e 8 Laug Rettens mænd som sidstl: Høste Ting vare tilstæde,

hvor da udi Sagen anlagt af Peder Olsen Riple imod Ole Olsen Riple saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Efterat Contra Citanten Ole Olsen Riple havde skjødet Hoved Citanten Peder Olsen Riple hans ejende Anpart udi Gaarden Riple under 14de Aprilis 1772 der inden Tinge blev bekjendtgjort den 8de Maji næstefter, har den sidste ladet sig samme ryddiggjøre og derudi indsætte samt forbyde den første viidere Brug deraf ved Forbuds og Ryddiggjørelses Forretning af 5te Februarii 1773, som ved Hoved Stevning af 23de Martii e: a: og Continuations Stevning af 29de Julii nestpaafulgte til Stadfæstelse ved Dom her er bleven forfulgt. Contra Citanten har derimod ved 2de for Bergens Byetings Ret erhvervede Tings Vidner det eene begyndt den 19de April 1773 og sluttet den 7de Junii næstefter, det andet begyndt den 6te og sluttet den 20de Septembris e: a:, og derudi afhørte 2de eensstemmige Vidners eedelige Forklaring godtgjort at der i April Maaned 1772 i mellem Hoved og Contra Citanten blev gjort den Aftale ang: dette Sal at Contra Citantens Hustrue, som paa den Tiid levede med ham i Usamdrægtighed og hvorom Søgemaal for Retten var anhängiggjort, ej af Gaardens Værdie skulde erholde noget, at Contra Citanten efter 14 Dages Ophold i Byen skulle igjen til træde den solgte gaarde Part og eje den som forhen dog at det fremdeeles skulle hede naar hans Koene kom tilbage at den tilhørte Hoved Citanten paa det hendes Venner ej deraf skulle gjøre Paastand om Tilbagebetaling af det hun i Boet havde indbragt, at Contra Citanten hertil blev overtalt af Hoved Citanten under den udtrykkelige Betingelse at dette ikke skulle være eller blive ham til nogen Slags Nachdeel, men at han uden Indvending naar Disputen var til Ende med Koenen igjen skulle tiltræde Gaarden som hans sande Ejendom, at Gaardens Priis i Skjødet var saa ringe ansadt paa det at Rettens Middel og Koenen ej skulle erholde noget, at Hoved Citanten har sagt ej at have betalt den i Skjødet fastsadte Kjøbe Sum, men at der allene skeede en Beregning imellem de samtlige Brødre indbyrdes paa det Contra Citanten var dem skyldig, at der blev beregnet Renter af slig Debet og at den eene af dem

1774: 212b

nemlig Knud var beregnet nogle og Tredeve Rdlr der forhen var betalt og han ikke var skyldig, da de ej paa anden Maade kunde komme ud med Kjøbe Summen og at det saaledes skulle lade til at Hoved Citanten i Stæden for Betaling havde paataget sig Contra Citantens Gjeld, at Hoved Citanten efter at Skjødet var udgiven havde sagt at han maatte og vilde holde den med Contra Citanten gjorde Aftale at gaarden liige fuldt skulle være ham tilhørende, men da Contra Citanten var bleven forliget med Koenen vilde Hoved Citanten ej holde dette og derimod selv beholde gaarden,

og endelig beretter det eene Vidne at dette blev aftalt i mellem dem at skulle holdes hemmeligt og ej dermed at udlade sig for andre, Contra Citanten paastaaer derfor Skjødet annuteret saavel som Ryddiggjørelses Forretningen og Opretning for tilføyede Skade og ibragte Elendighed.

Hoved Citanten har fremdeeles fremlagt et ved Bergens Byetings Ret udvirket Tings Vidne begyndt den 26de Julii og sluttet den 4de 8bris 1773, hvorudi de afhørte Vidner forklarer at Contra Citanten selv frievillig har forlanget Skjødet skreven og underskrevet samme uden at lade sig mærke dertil at være overtalt, at han tvert imod var omhyggelig for at samme skulle staae ved Magt og være uryggeligt, at han den Tiid ingen anden Aarsag angav til denne Afhændelse end hans Gjelds afbetaling og at understøtte hans gamle Forældre, han paastaaer derhos at dersom nogen Aftale, som i Contra Citantens fremlagde Tings Vidne er omrørt, der benegtes (benegter) skulle være foregaaet Afhændelsen, saa er det dog tilintetgjort ved Skjødet som en senere Handel der ej indeholder sligt; Men da Hoved Citanten efter foran førte Vidnernes Forklaring end og efter Skjødets Udstædelse har sagt at han ville holde den med Contra Citanten gjorde Aftale, der er liigesaa forbindende som den skriftlige Foreening og dermed sammen føyet og det saa langt fra kand gjøre noget til Sagen at Contra Citanten har skjult for andre den rette Sammenhæng, at det ej allene tillige var aftalt men endog en nødvendig Følge af denne listige Handlings Natur, saa er det aldeles klart at det paaberaabte Skjøde har Hoved Citanten pro forma og underfundig tilsnegen sig for at berøve Contra Citantens Hustrue hendes Ejendom i gaarden og efterat denne slemme Hensigt ej blev opnaaet, da Contra Citanten igjen blev forliget med hende, vender han Kaaben om og under et saa misligt Paaskud tilføyer den barbariske Behandling at skille hans Broder ved Leve Brødet, deposedere ham Gaarden og bringe ham i den yderste Elendighed for tillige derved at beriige sig selv;

Thi Kjendes hermed og Døm/m/es for Ret Det af Contra Citanten under 14de Aprilis 1772 til Hoved Citanten udgivne Skjøde paa hans ejende Anpart i Gaarden Riple bør være aldeles dødt og magtes løst som ugjort og uskreven ansees liigesom det ej nogen sinde havde været til da ingen Overdragelse derved var intendant efter det under Kjøbet mundtlig Stipulerede, ej heller nogen virkelig men blot fingeret Betaling derfor er skeed; Den under 5te Februarii 1773 af Hoved Citanten udvirkede Forbuds og Ryddiggjørelses Forretning ophæves og tilsidesættes som ubeføyet; Hoved Citanten bør igjen overlevere Contra Citanten hans ejende Anpart i Gaarden Riple med Besætning og inventario i liigesaa dan Stand som han imodtoeg den med al tilhørende Avl og Afgrøde og derhos oprette Contra Citanten den ved Udkastelsen tagne Skade, manglende Fortjeneste og i bragte Kummer og Elendighed med Toe Hundrede Rdlr samt erstatte ham denne Rettergangs forvoldte Omkostning i alt med 26 Rdlr, hvoraf Pr: Kramer billiges for Procedure for denne Ret 10 Rdlr og ellers betale Rettens Gebyr og stemplet Papiir. Fremdeeles bør og Hoved Citanten for denne underfundige og lastværdige Handel udrede udi Mulct 10 Rdlr til Justitz Cassen og liigesameget til Vej Cassen og til Sognets Fattige. Endelig bør og Jacob Busch, Pr: Johan Reutzes Arvinger og Knud Olsen Riple, der som Cautionister have indestaaet for det af Ryddiggjørelses Forretningen flydende, een for alle og alle for een udrede til Contra Citanten det som hos Hoved Citanten maatte briste. At udredes 15 Dage efter Forkyndelsen under Lovens Tvang

Dernest blev udi Sagen anlagt af Ole Olsen Riple imod Peder Olsen Riple afsagt følgende
Dom

Efter at Citanten havde anlagt Søgemaal til Høste Tinget 1773 for tilgoedehavende 26 Rdlr deriverende sig fra et Hæste Kjøb, har den indstevnte betalt dem imedens Sagens Forfølgelse og derfor den i Retten anviiste Citantens

1774: 213

Qvitering under 30te Aprilis 1774, hvorefter han vil paastaae Sagen frafalden og ophævet, da ingen Reservation derudi er tagen for Processens Omkostning, men da den ej heller indeholder nogen Fraskrivelse deraf, saa er det saa langt fra at samme derved kand ansees eftergIVEN, at den mellem komne Betaling tvertimod hjemler Søgemalets Rigtighed og der fore tilpligtes indstevnte Peder Olsen Riple at betale Citanten denne Rettergangs forvoldte Omkostning med Aatte Rdlr, At fuldbyrdes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Endelig er udi Sagen anlagt af Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas imod Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen følgende Dom

Afsagt

Det Kongel: Allernaadigste Rescript af 14de Maji 1762 byder allene at Lensmanden i criminelle Sager uden Betaling skal forkynde Stevninger, men i Justitz og Politie Sager tildømmes Betaling, og da den fremlagde Regning i Øvrigt stemmer overeens med Allerhøyst bemelte Rescript uden at den indstevnte har haft andet derimod at indvende end at han formeente at hans brugte Procurator Johan Reutz havde betalt det, der er aldeles tilbagelagt ved Stevne Vidnernes eedelige Forklaring at bemelte Reutz havde henviist Citanten at henholde sig til den indstevnte, Saa tilpligtes Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen at betale Citanten de paasøgte 5 Rdlr 4 mrk 8 s og erstatte ham Søgemalets Omkostning med 6 Rdlr. At fyldestgjøres inden 15 Dage fra Forkyndelsen heraf under Adfærd efter Loven.

og da intet viidere var at foretage er Retten igjen ophævet.

{Anno 1774 den 16de}

Høste Ting for Watsværns Tinglav 1774

Anno 1774 den 16de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Bolstadøren til et almindeligt Høste Ting for Watsværns Tinglav og betjent af Sorenskriveren og de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: 190 ere anførte undtagen at i Stæden for Lars Herlovsen Fosse sad Niels Larsen Næseim, overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da først blev bekjendtgjort de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved de forrige Høste Ting i Fogderiet undtagen de 3de ang: Fiske Tienden som ej kand vedkom/m/e dette Tinglav, og med Tillæg af den Kongel: Placat af 5te Octobris 1774 hvorved forbydes Vedde Spil paa Tal Lotteriets Trækninger med viidere.

Og da ingen efter Udraab havde noget at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 17de Novembris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret følgende Almues Breve.

1. En Pante Obl: udgiven af Iver Andersen Svange til Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer stoer 40 Rdlr mod 2den p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Svange af Skyld 12 Mark Smør dateret 20de Novembris 1773.
2. En ditto udgiven af Jacob Olsen Horvej til sam/m/e Creditor stoer 75 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Horvej af Skyld 1 Pund 3 Mark Smør dateret 3de Julii 1773.
3. Et Skjøde udgiven af Knud Olsen Furrenæs til Aschild Siursen paa 1 Pund Smørs Leje i gaarden Tøssen for 77 Rdlr dateret 20de Septbr: 1774.
4. En Pante Forskrivelse udgiven af Aschild Siursen Tøssen til Ole Johan/n/esen Hoshofde og Johannes Andersen Eide stoer 70 Rdlr mod Pant i nys bemelte hans tilkjøbte Jordepart i gaarden Tøssen dateret 20de 7bris 1774.
5. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Simon Nielsen Luuhren til Arne Lille Ringheim stoer 100 Rdlr dateret 12te April 1769 og tinglyst den 3de Julii e: a., der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 24de Maji 1774 er indfriet og betalt og derfor mortificeres.

Nye Sag

Hr: Cancellie Raad Fleischer contra Erich Siursen Hiørnevigen.

1774: 213b

Hr: Herman Fleischer anmeldte paa sin Faders Vegne at han til dette Ting med mundtlig Varsel at have indkaldet Erich Siursen Hiørnevigen {for sk} at liide Dom til Indfrielse af et af ham til Citanten udgivne Pante Brev af 13de Junii 1770 som han ej efter Opsigelse har betalt, tilligemed Renter og/ denne Rettergangs forvoldte Omkostning, den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Ole Horvei og Søn Knud Olsen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for 3 Uger siden i den indstevntes eget Paahør og Boepæl. Comparenten begjerede den udeblevne laugdaget

Eragtet

Lovlig indstevnte Erich Siursen Hiørnevigen gives Laug Dag til nestk: Sommer Ting at møde og Sagen at tilsvare.

6. Een Pant Obligation udgiven af Knud Larsen Geilen til Johannes Andersen Horvey stoer 60 rd imod 1te prioritets Pant i 18 M/ark Smør i gaarden Geilen, dateret 17de Novbr: 1774
7. Eet Skjøde udgiven af Brynild Knudsen Horvig og Knud Brynuldsen Bolstad til Knud Aschildsen paa 1 Pund 17 M/ark Smør i gaarden Bolstad for 170 rd, dateret 17de 9br: 1774
8. Een Pante Forskrivelse af Arne Siursen Wasenden til Niels Siursen Wasenden stoer 70 rd imod 1te prioritets Pant i 21 M/ark Smør i Gaarden Wasenden, dateret 17de Novembr: 1774.
9. Een Ditto udgiven af Haldor Jonsen Horvey til Anders Jonsen Mugaas stoer 80 rd imod 1te prioritets Pant i 22 M/ark Smør i gaarden Horvey, dateret 17de Novembr: 1774.
10. Eet Skjøde udgiven af Helie Olsen Breche til Sønner Siuer Heliesen paa 18 M/ark Smør i gaarden Breche for 70 rd, dateret 17de Novembr: 1774.
11. Een Obligation udgiven af Siuer Heliesen Breche til Siuer Gullachsen Rødland stoer 70 rd imod 1te prioritets Pant i nys bemelte hans tilkjøbte Ejendom i gaarden Breche dateret 17de Novbr: 1774.
12. Aflyst en Pant Obligation udgiven af Lars Nielsen Brechhuus til Gullach Knudsen ibdm: stoer 30 rd dateret 4de Novbr: 1763 og Ting lyst samme Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvittering af 17 Novembr: a: c: er indfriet og betalt, hvorfore den herved Mortificeres.

13. Eet Skiøde udgiven af Simon Nielsen Luuhren til Lars Haldorsen paa 6 M/ark Smør i gaarden Luuhren for 143 rd, dateret 17de Novbr: 1774.
14. Een Pant Obl: af Lars Haldorsen Luuhren til Berge Brynnildsen Wette stoer 100 rd med 1te prioritet i nys forbemelte hans tilkiøbte Jordepart i gaarden Luuhren dateret 17de Novembr: 1774.
15. Eet Skiøde udgiven af Gullach Knudsen Brechhuus med fleere til Niels Aschildsen paa ½ Løb Smør udj gaarden Brechhuus for 91 rd dateret 17de Novbr: 1774
16. Een Pant Obl: udgiven af Niels Aschildsen Brechhuus til Gullach Knudsen Brechhuus stoer 57 rd med 1te prioritets Pant i nys bemelte hans tilkiøbte Jordepart i gaarden Brechhuus dateret 17de Novbr: 1774.

Hr: Capitaine Krog contra Bolstads Opsiddere efter Laugdag, som Citanten loed fremlevere paategnet lovlig forkyndt saa lydende, hvorefter han indloed Sagen Dom med Paastand at een for alle og alle for een vorder tilpligtet at betale det paasøgte med 24 Rdlr og erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr.

Anders Bolstad mødte ikke efter Paaraab, hvorfor Laug Dagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet i relation Paategningen.

Knud Bryngelsen Bolstad mødte og tilbød at betale sin 3die Deel af de paasøgte.

Citanten vedblev sin Paastand at een for alle og alle for een maatte tilfindes at betale det paasøgte, hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

De 2de indstevnte Knud og Johannes Bolstad har selv inden Retten tilstaaet Kravet og den 3die nemlig Anders Bolstad er udebleven efter lovlig Varsel og Forelæggelse uden at indvende noget derimod, da nu samtlige de indstevnte have bestilt det af Citanten forfattede Situations Kort og derfor udlovet de paasøgte 24 Rdlr uden at accordere hver for sin Andeel, saa bør de og een for alle og alle for een udrede samme tilligemed denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk, at efterkommes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

1774: 214

Dernest fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 15de qv: at nu værende Sorenskriver har betalt fra Bergen her til Ting stædet for 7 Miile og at det nærmeste Tingstæd herfra er Mielde og til 16de qv: at Lensmanden i Aar intet Jorde brug haver, og i Henseende 13de og 14de qvæstioner forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation at give nærmere Oplysning. 2. Aftags Tings Vidnet hvormed ingen Forandring er 3. Odels Mandtallet 4. den nye Matricul 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for indeværende Aar 59 Rdlr 5 mrk 11 s for forrige Aaringer 2 Rdlr 1 mrk 1 s og den frievillige Gave 6 Rdlr 8 s 6. Restancen for Udsætnings Kornet beløber sig 432 Rdlr 4 mrk 8 s.

Almuen blev inden Tinge inddeelte i 8 Roeder og Roedemæstere udnævnte

Dernest blev til Laug Rettes mænd for nestanstundende Aar 1775 opnævnt følgende nye Mænd 1. Mons Helgesen Furrenes 2. Haldor Joensen Horvey 3. Knud Olsen Horvey 4. Ole Hanrichsen Fannenæs 5. Thormoe Olsen Langeland 6. Gullich Larsen Bachen 7. Niels Olsen Rasdahlen og 8. Ole Helgesen Gietle

og da ingen efter 3 gange Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, er samme herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1774.

Anno 1774 den 19de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde til et almindeligt Høste Ting for Mielde Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som her foran f: 164 ere anførte overværende Kongens Foged Bøygde Lensmanden og tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme Forordninger og Rescripter som ved \Høste/ Tinget for Sartors Skibreede med Tillæg af

Forordningen om Vedde Spil ved Tal Lotteriet af 5te Octobris a: c:, dernest følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Litland i Hosangers Skibreede den 21de April 1774 efter afg: Mand Berge Andersen Litland.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Sundland her i Skibreedet d/en 3de Xbris 1773 efter Koenen Brithe Johan/n/es Dotter

3. Et ditto forrettet paa Nordre Reveim den 23de April 1774 efter Rasmus Gregoriussen

4. Et ditto forrettet paa Gaarden ytre Arne i Arne Skibreede d/en 26de April 1774 efter Koenen Brithe Niels

Dotter

5. Et ditto forrettet paa Gaarden Haue ibidem den 30te Julii 1774 efter Enken Syneve Johan/n/es Dotter.

6. En Pante Obl: udgiven af \Hr:/ Consistorial Raad Geelmeyden til Hr: Biskop Arentz stoer 300 Rdlr mod 1te P:tets Pant i Gaardene Weset, Weaa, Hegebøe og Anthun dateret 1te Julii 1772.

7. Et Skjøde udgiven af Anders Olsen Sætre og Mons Bastesen til Lars Ellevsen Fitkie (Fitje) paa 6 Marker Smør og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Grøve for 12 Rdlr dateret 10de Julii 1774.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Madame Svartskops til Michel Jonsen paa ½ Løb og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Ronhofde dateret 5te Novbr: 1774.

og da ingen havde viidere at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Over Morgen.

Mandagen nesteften den 21de ejusdem vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret, hvor [da] blev

9. aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Johan/n/esen Kvidsteen til Hr: Sorenskriver Johan Garman stoer 30 Rdlr dateret 27de Maji 1767 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter Madame Wenche Garmans paategnede Qvitering af 8de Junii 1774 er betalt og mortificeres.

10. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Johan/n/esen og Knud Andersen Hvidsteen til Anders Nielsen Hundham/m/er paa 12 Marker [Smør] og 8 Kander Malt i gaarden Hvidsteen for 33 rd 1 mrk 8 s dateret 19de Novembris 1774.

11. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Nielsen Hundhammer med Curator Mons Nielsen Herland til Ole Johan/n/esen Hvidsteen paa *paa 12 Mark Smør og 8 Kander Malt udi gaarden Hvidsteen af sam/m/e dato med hosfulgte Revers.

12. Et Skjøde udgiven af Ole Nielsen Wefle med fleere til Michel Olsen Thuenes paa 7 ½ Mark Smør og 5 Kander Malts Leje i Gaarden Sundland for 30 Rdlr dateret 19de 9bris 1774

13. Et ditto udgiven af Guttorm Monsen Nubben (Nabben) og Iver Olsen Rødland til Niels Odsen indre Arne paa 11 1/10 Mark Smør i gaarden Røscheland for 15 Rdlr dateret 21de 9bris 1774.

14. Et ditto udgiven af Lars Nielsen Waatle og Mons Nielsen Wevle til Ole Nielsen Wevle paa 18 Marker Smør og 1 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Wevle for 30 Rdlr dateret 21de 9bris 1774.

1774: 214b

15. En Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Niels Reveim med fleere til Opsidderne paa Gaarden Øfsthuus Rasmus Olsen, Anders Andersen Niels Jørgensen og Ole paa en Sæter Støel i Mielde Skibreedes Alminding strækkende sig fra Fieldschaal Støelen paa søndre Siide til Gievles Elven paa Nordre Siide imod aarlig Afgift 4 mrk dateret 21de Novembris 1774 med hosfulgte Revers.

Dernest blev af Hr: Fogden fremlagt til hans Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation til Aarets Udgang at give nærmere Oplysning 2. det lidet Tingsvidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret nej 3. Odels Mandtallet 4. den nye Matricul 5. restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 208 Rdlr 3 mrk 10 s for forrige Aaringer 44 Rdlr 7 s frivillig Gave 8 Rdlr 1 mrk 4 s og Procento Skat 19 Rdlr 15 s. 6. restancen for det Kongel: Undsætnings Korn beløber 279 Rdlr 1 mrk.

Endelig blev publiceret

16. En Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Niels Reveim med fleere til Johannes Hoshofde, Erich Rørsland Rasmus og Niels Olsen Heldahl paa en Sæter Støel i Mielde Skibreedes Alminding strækkende sig fra Kirkevigen paa søndre Siide til Grøvles Elven paa Nordre Siide imod 4 Marker aarlig Afgift dateret 21de Novembris 1774 med Revers.

Til Slutning blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar *1774 (1775) opnævnet følgende nye 8 Laug Rettesmænd 1. Steffen Knudsen Walstrand 2. Anders Olsen Reveim 3. Siur Johannesen Reveim 4. Elling Ellingsen Soelberg 5. Mons Monsen Rongved 6. Lars Olsen Rødland 7. Anders Johannesen Mitmielde og 8. Johan/n/es Larsen Hannisdahl

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage tinget at udrette bliver samme herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Arne Skibreede 1774.

Anno 1774 den 22de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Mielde til et almindeligt Høste Ting for Arne Skibreede og betjent af Sorenskriveren og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som her foran f: 169 ere anførte undtagen at i Stæden for Knud Monsen Flachtved som er syg sad Mons Andersen Flachtved, For Hendrich Harier der {af} efter fremlagde Beviis af 16de Novbr: 1774 har aflagt Laug Retsmands Eed, sad Helge Hansen Øjejordet der af ham var tilformaaet at beklæde hans Stæd og for Johan Seehuus af stoere Sandvigen der ej har aflagt Eeden eller formaaet nogen paa sines Vegne blev beskikket Knud Larsen Rødberg. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged, Bøygde Lensmanden og tingsøgende Almue.

Der blev da først Publiceret de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved nestforrige Mielde Skibreedes Høste Ting; dernest følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden ytre Arne den 26de Aprilis 1774 efter Koenen Brithe Niels Dotter
2. Et ditto paa Almaas den 27de Julii 1774 efter Manden Ole Halsteensen.
3. Et ditto paa Blindem d/en 26de ejusdem efter afg: Mand Erich Olsen.
4. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Hendrich Blix Abraham von Erpecom stoer 500 Rdlr mod Pant i en Pak Boed i stoere Sandvigen dateret 11te Juni 1760 og tinglyst den 18de Junii 1762, der efter Creditors paategnede Qvitering af 2den Julii 1774 er betalt.
5. Et Skjøde udgiven [af] Ole Olsens Hustrue Giertrud Siversts Datter i Mandens Fraværelse til Lars Jacobsen paa et Huus i stoere Sandvigen for 125 Rdlr dateret 19de 7bris 1774.
6. En Pante Obl: udgiven af Lars Jacobsen til Johan/n/es Thom/m/asen Schafthun og Medarvinger stoer 91 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nysbemelte hans tilkjøbte Huus i stoere Sandvigen dateret 19de 7bris 1774.
7. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Matros Ole Olsen til Syneve Johan/n/es Dotter Schafthun og Søn Johannes Thomasen Schafthun stoer 150 Rdlr dateret 21de Febr: 1764 og tinglyst d/en 25de Junii e: a: der nu efter paategnet qvitering af 19de 7bris 1774 er indfriet og betalt, hvorføre den herved mortificeres.

1774: 215

8. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Nyekirkens Værge Diederich Elertsen til *til Siur Rachnes paa et Laxe Værpe ved Gaarden Sandvig mod aarlig Afgift 1 Rdlr dateret 21de 8bris 1774 med hosfulgte Revers.
9. En ditto udgiven af ditto til Anders Ellevsen paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Sandvig dateret 25de Junii 1774 med hosfulgte Revers.

og da ingen havde viidere at i Rette føre blev Tinget udsadt til i Morgen

Dagen nestefter den 23de Novembris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret undtagen at i Stæden for Mons Flachtved der fik lovligt Forfald og med Tilladelse foer hjem sad Berge Larsen Horvigen, hvor da blev publiceret

10. En Bygsel Seddel udgiven [af] Sr: Johan Garman til Sr: Fæster paa et Par smaa Enge Pladser i stoere Sandvigen dateret 6te 8br: 1774.
11. En ditto udgiven af Hr: Stifts Provst Mossin til Jens Sivertsen paa 1 B/ismer Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Thuenes dateret 20de Julii 1774 med Revers.

Nye Sag

Hr: Fogden Heiberg contra Johan Seehuus af stoere Sandvigen

Hr: Fogden Heiberg loed ved Pr: Kramer tilkjendegive at han til dette Ting havde ladet indkalde Johan Seehuus i stoere Sandvigen boende ved mundtlig Kald og Varsel at anhøre \stevnte og ustevnte/ Vidner og liide Dom for hans Uvillighed at efterleve Udnævnelser til Laug Rets mand her ved Tinget saavel til Bøders Udreedelse som Processens Omkostning at erstatte med viidere hans Uvillighed gives Anledning til, hvorom han og fremstillede Lensmanden Ole Knudsen Wichene og Johan/n/es Monsen Blindem som Stevne Vidner for Stevningens lovlige Forkyndelse i Mangel af Møden at afhjemle saavel i Henseende til Seehuus som de indstevnte Vidner Ole Amundsen Almaas og Rasmus Thomasen Hylche.

Vidnerne mødte og vedtoege lovlig Varsel men ej Seehuus, hvor fore de brugte Kaldsmænd eedelig afhjemlede Forkyndelsen at være skeed i gaar 3 Uger i hans eget Paahør og Boepæl.

Pr: Kramer begjerede Vidnerne tilspurgt om dem ikke er viidende og bekjendt at indstevnte Seehuus vidnes fast er bleven tilsagt at være Laug Rettes mand for Aarene {1777} 1773 og 74. derpaa blev fremstillet

1te Vidne Ole Amundsen Aalmaas der aflagde Eed og forklarede at da han beklædede Retten som Laug Rettesmand i Aaret 1773 hørte han at Seehuus var opnævnet som Laug Rettesmand for det Aar saavelsom nest forrige men har ej været med at tilsiige ham.

hvorefter han blev afskeediget og fremstoed

2det Vidne Rasmus Thomasen Hylche der aflagde Eed og vandt ligesom nest forrige

Citanten fremstillede end viidere som godvillig mødende

3de Vidne Lensmanden Ole Knudsen Wichne der aflagde Eed og forklarede paa den fremsatte qvæstion at kort

førinden {sidstl:} Juul 1772 var han allene hos Johan Seehuus at tilsiige ham det han var beskikket som Laug Rettes mand ved dette Ting for Aaret 1773, men kort derefter beordrede Vidnet Bærent Michael Høg og Peter Grung til ydermeere Beviis vidnesfast at tilsiige Seehuus sam/m/e det de og siden have berettet at have efterkommet, men kort for sidstl: Juul/ tilsagde Vidnet tilligemed John Larsen Horvigen atter bemelte Seehuus at være opnævnet Laug Rettesmand her ved Tinget for Aaret 1774,

hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

4de Vidne John Larsen Horvig der aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med nestforrige Vidne i Henseende Tilsiigelsen for 1774.

5te Vidne Berent Michael Høgh der aflagde Eed og forklarede kort for Juul 1772 at have efter Lensmandens Ordre tilligemed Petter Grung indfundet sig hos den indstevnte at tilsiige ham det han var udnævnet som Laug Rettes mand her ved Tinget for Aaret 1773, men fandt ikke Seehuus hjem/m/e hvorføre de til kjende gav og ankyndigede hans Hustrue dette Ærende, da hun svarede at hendes Mand ingenlunde kom hvor tidt han endog blev tilsagt,

hvorefter han blev afskeediget og fremstoed

6te Vidne Petter Grung der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med nest foregaaende Vidne.

1774: 215b

Pr: Kramer derefter erindrede om Laugdag for indstevnte Seehuus til anstundende Som/m/er Ting siden han nu ej møder.

Eragtet

Indstevnte Johan Seehuus gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Ole Sivertsen af stoere Sandvigen contra Ole Hansen Thune sam/m/estæds efter skriftlig Rettens Stevning af 30te 8bris sidstl: som Pr: Kramer for Citanten producerede saaledes lydende. den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Johannes Monsen Blindem eedelig afhjemlede Forkyndelsen at være skeed i gaar 3 Uger i den indstevntes eget Paahør og Boepæl.

Hr: Fogden Heiberg og Sr: Johan Garman mødte og vedtoeg Varsel saavel som samtlige de indkaldede Vidner tilligemed ved mundtlig Kald og Varsel under Lovens Fals maal til Vidne{r} stevnte Bærent Michael Høgh.

Pr: Kramer i Rettelagde derpaa skriftlige Spørsmåle til Vidnerne af Dags dato, hvorefter han begjerede dem afhørt efter den Anviisning derunder er tilføyet, hvilke qvæstioner her inddrages af følgende Indhold.

Dernest blev fremstillet som

1te Vidne Petter Andreas Grung der aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe {joe som omspurgt} til 2den qv: joe som omspurgt og sagde Ole Thune til Vidnet at naar Huusene fulgte Pladsen vilde han give over 200 Rdlr derfor til 3de qv: joe som omspurgt og har Ole Thune til Ægte en Søster af afdøde Peder Andersen der tillige efterloed sig som Arvinger 2 Brødre og 1 Søster desuden til 4de qv: joe som omspurgt til 5te qv: joe ligesom omspurgt til 6te qv: joe som qvæstionen indeholder til 7de qv: joe som omspurgt og sagde Ole Thune til Vidnet da han insinuerede ham en fra Citanten udstyret Beskikkelse d/en 30te April 1774 at han førend han tilkjøbte sig disse Bygninger paa Auctionen vidste at Ole Sivertsen havde bygslet Pladsen, og tilføyede Ole Thune da at han(?) tilfløttede denne Plads og ville nu beboe den 1 eller 2 Aar først til 8de qv: var ej selv tilstæde men har hørt det af andre som den Tiid var tilstæde til 9de qv: joe til 10de qv: joe han tilfløttede den i Slutningen af April Maaned nestefter men veed ej Aarsagen dertil, til 11te qv: joe Ole Thune fløttede da til bage til hans forrige og endnu havende Plads Egnen kaldet i stoere Sandvigen og medtoeg sine meubler fra Hejen, følgelig blev han ej derover huusvild.

derpaa fremstoed

2det Vidne Lars Monsen boende i stoere Sandvigen der aflagde Eed og forklarede til 3de og 4de qv: ligesom forrige Vidne til 5te qv: nej var ej derved nærværende til 6te qv: joe som omspurgt til 7de qv: joe og var Ole Thunes Hustrue hos Vidnet førend Auctionen blev holden over disse Huuse og i Anledning at han havde fulgt med Citanten til Sr: Garman spurgte om Ole Sivertsen havde faaet Bygselen derpaa, hvortil Vidnet svarede hende joe at det var ham bleven belovet af Sr: Garman til 8de qv: ligesom forrige Vidne, til 9de 10de og 11te qvæstioner ligesom 1te Vidne.

3die Vidne Bærent Michael Høgh aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe til 2den qv: da Vidnet tilligemed 1te Vidne var ved Registeringen som Vurderingsmand kom Ole Thune til dem og spurgte dem hvad de vilde taxere Pladsens Huuse Bygninger for, da de svarede at de ej endnu kunde viide det førend de besaae samme nærmere, derpaa sagde Ole Thune at de ej kunde sættes ringere end 300 Rdlr da han kunde skaffe Kjøbmand dertil for 4 á 500 Rdlr naar Enge Pladsen kunde følge med, og sagde Ole Thunes Fuldmægtig Procurator Sønderburg at han ville give 1 á 200 Rdlr meere derfor end de i forrige Skifte vare ansatte for der ikkun var 110 Rdlr. men de bleve derpaa vurderede for 130 Rdlr som det høyeste de kunde ansettes for

1774: 216

da de vare gamle og raadne, hvilket sidste i Henseende til Vurderingen lte Vidne Peter Grung, der endnu for Retten var tilstæde, under aflagde Eeds Kraft paa Citantens Tilspørsel ligeledes forklarede. til 3die 4de og 5te ligesom lte Vidne til 7de qv: Joe Citanten havde faaet Bygsel derpaa førend Auctionen, og da Vidnet indeværende Aars Foraar var med Ole Thune i et Ærende hos Hr: Fogden efter at Nedbrydelsen af disse Huuse var skeed, spurgte Vidnet Ole Thune om han ej førend han kjøbte Huusene paa Auctionen vidste at Ole Sivertsen havde bygslet Pladsen da Thune svarede det kunde være det sam/m/e, men han holdt sig til Auctions Conditionerne; til 8de 9de 10de og 11te qvæstion i et og alt som forrige Vidne.

Sr: Johan Garman fremstoed og declarerede at det saaledes rigtig forholder sig som af Vidnerne er forklaret ved deres Gjensvar paa 4de 5te og 6te qvæstioner med det Tilføyende at Ole Thune førinden Auctionen over Bygningerne blev holden havde været hos Comparenten her paa Mielde for at betinge Pladsen til Bygsel, da ham blev svaret at Ole Sivertsen tilforn havde bygslet samme.

Pr: Kramer, som formærkede at den indstevnte denne sinde ikke møder ventelig allene for at udhale Sagen, maatte paa saadan Anledning erindre om Laug dag for ham til anstundende Som/m/er Ting og i øvrigt forbeholdt det viidere fornødne til den Tiid.

Eragtet.

Indstevnte Ole Hansen Thune gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Niels Johannesen Houchenes contra Erich Nielsen Sædahl

Niels Johannesen Houchenæs anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Erich Nielsen Sædahlen at liide Dom til at ryddig gjøre Citanten som Boeslidsmand hans ejende Anpart i Gaarden Sædahl til Brug og Beboelse som den indstevnte hidindtil til Bygsel har beboet og Processens Omkostning at erstatte samt at anhøre Vidnerne Thomas Nielsen og unge Erich Monsen Sædahl, som under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge eedeligt Provemaal i Sagen.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Ole Knudsen Wichne og Marcus Knudsen Seim eedelig afhjemlede Varselen som melt at være skeed for 4 Uger siden i Thomas og Erich Niensens eget Paahør og Boepæl men for Erich Monsen i hans Sviger Faders Besse Thomasens Huus og Paahør da intet Menneske var hjemme i hans eget Huus.

Citanten indstillede at de udeblevne maatte forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Erich Nielsen Sædahl gives Laug Dag til nestk: Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom Vidnerne Thomas Nielsen og Erich Monsen Sædahl til sam/m/e Ting forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen.

Dagen nestefter den 24de 9bris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret da der{efter} blev publiceret

12. Eet Skiøde udgiven af Fabian Fabiansen Kirkebrudvig til Sønnen Anders Fabiansen paa ½ Løb Smør i Gaarden Kirkebrudvig for 60 rd dateret 22de Novbr: 1774

13. Et Odels Skiøde udstæd af Fabian Fabiansen Kirkebrudvig til Broderen Anders Fabiansen til ½ Løb Smør i Gaarden Kirkebrudvig for 10 rd ditto dato

14. Eet Skiøde udstæd af Diderich Adolph von Ely til Knud Ingebrigtsen paa 16 143/1302 M/ark Smør i Gaarden Dahle for 40 rd dateret 21de Novbr: 1774

15. Eet Ditto af Ditto til Torbiørn Olsen paa 1 Pund og 5 317/2604 M/ark Smør i gaarden Dahle for 99 rd, ditto dato

1774: 216b

16. Eet Skiøde udstæd af Diderich Adolph von Ely til Niels Knudsen paa 1 Pund og 6 2244/2604 M/ark Smør i Gaarden Dahle for 99 rd, dateret 21de Novembr: 1774.

17. Een Bøgsel Seddel udstæd af Rasmus Nielsen Myhrdahl til Magne Johannesen paa 1 Løb Smør i Nore Melcheraaen dateret 22de Novbr: 1774 med Revers

18. Eet Skiøde udstæd af Niels Nielsen Helle til Sønnen Niels Nielsen Helle paa 18 M/ark Smør 1 Mæhle Malt og ¼ Hud i Grd: Helle samt et paa bemelt: Gaard opsadt Glads Stue for 90 rd dateret 22de Novbr: 1774.

19. Eet Ditto udstæd af Besse Tørresen Schreye til Søn/n/en Lars Bessesen paa 18 M/ark Smør i Gaarden Schreye for 40 rd af ditto dato.

20. Eet Ditto af Ditto til Søn/n/en Niels Bessesen paa 18 M/ark Smør i Gaarden Schreye for 40 rd af ditto Dato.

21. Eet Ditto udstæd af Niels Johannesen Arnetvet med flere til Søn/n/en Erich Nielsen paa 32 M/ark \Smør/ og 1 7/9 Mæhle Malt i gaarden Arnetvedt for 80 rd af Ditto Dato

22. Eet Vilkaars Brev udgiven af den sidste til den første paa forbenævnte Gaard Arnetvedt af Ditto dato.

23. Een Bøgsel Seddel udstæd af Mons Stephensen Hundhammer til Stephen Knudsen paa 2 pd: og 9 M/ark Smør i Grd: Blindem dateret 23de Novbr: 1774 hvormed fulgte Revers!
24. Eet Skiøde udstæd af Thore Larsen Scholdahl med fleere til Siuer Johannesen paa 24 $\frac{3}{4}$ M/ark Smør i gaarden Midt Brudvig for 42 rd 5 mrk 4 s dateret 23de Novbr: 1774
25. Een Bøgsel Seddel [udgiven] af Anders Olsen Steenestøen og Erich Danielsen Melcheraaen paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Hud i gaarden Haarvigen til Jon Larsen, af Ditto dato med Revers
26. Eet Skiøde udstæd af Johannes Nielsen Houcheland med fleere til Johannes Johannesen yttre Arne paa 1 pd og 1 M/ark Smør i gaarden yttre Arne for 83 rd 2 mrk af dito dato
27. Eet Odels Lysning udstæd af Ole Olsen Hougaas paa 10 Jordskillinger i gaarden Houchaas af dito Dato.
28. Eet Skifte brev forretted den 2den Decbr: 1773 i stoere Sandvigen efter Enke Koenen Brithe Olsdotter paa et Huus i stoere Sandvigen
29. Eet Skiøde udstæd af Toldbetienten Sr: Giert von Horen til Madm: Christine Magdalene Sal: Claus Børses paa et Hus i store Sandvigen for 150 rd dateret Bergen den 8de Augustii 1774.
30. Een Obligation udstæd af Christine Magdelene Sal: Borses til Sr: Christian Kropelin i Bergen stoer 150 rd med 1te prioritet i nysbemelte Huus, dateret 9de Augustii 1774.
31. Eet Skiøde udstæd af Sr: Johan Garman til Jacob Abrahamsen paa et Huus i stoere Sandvigen for 54 rd dateret 8de 8br: 1774
32. Een Bøgsel Seddel udstæd af Ditto til Christine Magdalene Sal: Borses paa een Huuse Grund i stoere Sandvigen af 8de Augustii 1774. uden Revers
33. Een Ditto udstæd af Ditto til Lars Jacobsen Hach paa et Huuse grund i stoere Sandvigen, dateret 8de Octobr: 1774 uden Revers
34. Een Ditto udstæd af Ditto til Jacob Abrahamsen paa et Huuse grund i stoere Sandvigen, dateret 9de 8br: 1774 uden Revers.
35. Aflyst een Obligation udstæd af Giert Diderich von Horn til Diderich Nielsen stoer 150 siger 150 rd dateret 14de Novbr: 1769 der nu er indfriet efter qvitering af 8de Augustii 1774 og derfor herved mortificeres
36. Een Ditto udstæd af Christen Abrahamsen til forrige Sorenskriver Johan Garman stoer 40 rd dateret 12te Augustii 1765 der nu den 26de Novbr: 1773 er indfriet efter paategnet qvittering og derfor herved mortificeres
37. Eet Skiøde udstæd af Madame Sal: Sorenskriver Johan Garmans til Jonas Gudmundsen Tiosche (Tosche?) paa et Huus i stoere Sandvigen for 44 rd, dateret 8de Septembr: 1774

Hr: Fogden Heiberg loed ved Procurator Kramer i Rette æske Sagen anlagt imod Lensmanden Ole Knudsen Taqvam og anmelde at da det forelagde Vidne Elen Axelsdatter er høy

1774: 217

frugtsom/m/elig og af den Aarsag ej til dette Ting kunde møde, har han ej for hende ladet Forelæggelsen fornye og derfor begjerede sam/m/e fornyet til neste Ret.

Eragtet

Retten igjentager og fornyer hermed den for det udeblevne Vidne Elen Axels Dotter givne Forelæggelse derhen at hun under Lovens Falsmaal haver at møde nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede med Provemaal i Sagen.

Jacob Lerchen Arneson af stoere Sandvigen imod Jens Johannesen ibm: med fleere efter Udsættelse.

Jaen Davidsen Boes æskede Sagen i Rette for Citanten og fremlagde en Memoire fra Procurator Preus af 21de hujus saalydende.

Procurator Kramer for Madame Wenche sal: Sorenskriver Johan Garmans Efterleverske i Rette leverede et skriftlig Indlæg af 22de hujus hvortil han sig refererede med det ydermeere Tillæg at det deri ommelte af hende til Citanten udgivne Skrift i sin Indhold tydelig viiser at det eene og allene er udstæd i relation til den Forbindtlighed Loven kunde paalægge hende og ikke i mindste Maade til meere eller viidere Ansvar; Som hun og kunde fremskaffe fleere Oplysninger til at godtgjøre at Citantens Søgemaal er ubeføyet fornem/m/elig i Henseende til hende; men sam/m/e ej saa betimelig til dette Tings Holdelse havde været at tilvejebringe, saa maatte han paa den Anledning tillige begjere Sagen udsadt til neste Ting. Bemelte Indlæg blev i Retten oplæst saa lydende.

Jaen Davidsen Boes paastoed Dom i Sagen og protesterede imod Udhaling.

Pr: Kramer derimod vedblev sit forrige med protest imod Overiilelse.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Ret efter Madame Garmans Begjering

Derneft fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tingsvidne bestaaende af 17de qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 9de qv: at Salhuus og Steenestøen ere privilegerede Gjæstgiverier til Rejsendes Fornødenhed og til 13de qv: at Johannes Monsen Houge paa egne og

Niels Thorsen Lohne paa hans Hustrues Magdelie Johannes Dotters Vegne som myndige Arvinger have erholdet en Arvelod paa Gaarden Schioldahl i Schiolds Skibreede Hougs Præsteboel beneficeret, der fra Arvetomten er bort ført uden at Afførsels Penge deraf er ydet; i øvrigt forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation at give nærmere Oplysning 2. det lidet Tingsvidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar. 3. Aftags Tingsvidnet hvorudi ingen Forandring er fra forrige Aar. 4. Odels Mandtallet 5. den nye Matricul 6. Restancen af de ordinaire Skatter til Beløb til dette Aars Udgang 209 Rdlr 4 mrk 6 s og for forrige Aaringer 146 Rdlr 8 hvortil kom/m/er Engeslet og Nærings Skatter af Sandvigen 197 Rdlr 5 mrk ? s og af den frivillige Gave 3 Rdlr 3 mrk 6 s. 7. Restancen af Consumtionen beløber 70 Rdlr 4 mrk 8 s 8. Restancen for Undsætnings Kornet beløber 502 Rdlr 3 mrk 10 s.

38. Publ: en Odels Lysning udgiven af Lensmanden Ole Knudsen Wichene som Formynder for Helge Olsen til ½ Løb Smør og ½ Faars Leje i Gaarden ytre Taqvam dateret 23de Novembris 1774.

derneft blev Almuen inddeelt i 9 Roeder og Roedemestere derfor beskikkede

Endelig blev til Rettens afbetjening for nestundende Aar 1775 opnævnt følgende 8 Laug Rettesmænd 1. Baste Eschildsen i stoere Sandvigen 2. Hans i Hejen ibm: 3. Johannes Thomasen Toft 4. Ole Jensen Sæterstøe 5. Johan/n/es Jansen Teigland 6. Johannes Knudsen Boge 7. Michel Danielsen Boge og 8. Erich Monsen Sæterdahl.

Efter 3de Udraab derom havde ingen noget at udrette ved Sage Tinget og derfor bliver samme hermed sluttet og ophævet.

1774

1775

1775: 217b

Giæste Ret for Watsværns Tinglaug 1775

Anno 1775 den 12te Januarii blev en Gjæste Ret sadt udi mit Reg:ts Qvartermester Haberdorffs iboende Huus med de 3de eedsorne Laug Rættes mænd Haagen Nielsen Nyegaard den ældre 2. Lars Pedersen Mitgaard og 3. Haagen Nielsen Berge

Hr: Fleischer som Sagefalds ejer gav til kjende med mundtlig Varsel at have ladet indkalde Lars Haldorsen Luuren af Watsværns Tinglaug og Evangers Kirke Sogn at liide Dom i Henseende dette af hans Hustrue Marithe Butolffs Dotter paa sig selv forøvede Mord til Boeslods Forbrydelse med viidere samt derom at anhøre Vidnerne Lars Jacobsen Mæstad Magne Olsen ibidem Erich Ellevsen Luuren og Knud Knudsen Toe som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Saaavel Hoved paagjeldende som samtlige Vidnerne mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Indstevnte Lars Haldorsen Luuren gav tilkjende at hans afdøde Hustrue sidstleden Pintsedags Tiider faldt ned af en Berg Hammer og ved dette Fald brækkede den venstre Arm, fra hvilken Tiid hun stedse leed utroelige Smerter da Sygdommen iidelig tiltoeg indtil de 3 sidste Uger af hendes Leve Tiid da dermed foreenede sig Tungsindighed og Sinds Svaghed {og} Fortvivlelse og Mismodighed, taledede for sig selv uden at andre kunde forstaae hende, men nogle Øjeblik imellem havde hun Samling saa at hun kunde fatte hvad andre sagde til hende, dog varede det ikke længe førend hun igjen faldt hen i Døsighed og Stilhed, han formeente derfor at den over hans Hustrue gjorde Paastand i sliig Anledning ej bør finde Stæd.

derneft blev fremstillet

1te Vidne Lars Jacobsen Mæstad der aflagde Eed og forklarede {at have hørt} at ommelte Qvinde Marithe Butolffs Dotter sidstl: Pints Dag Tiider faldt ned for en Berghammer og derved brækkede den venstre Arm, der som Vidnet af Folkene paa Gaarden har hørt ej siden er bleven lægt og hvorover hun levede i megen Elendighed og derhos var mismodig holdende for at hun ej havde Godt af nogen Ting men var frygtsom ej at finde Udkomme og Levebrød, da ingen havde viidere at tilspørge dette Vidne blev han efter at være forelæst sin Forklaring dimitteret.

2det Vidne Magne Olsen Mæstad der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nest forrige Vidne med det Tilføyende at hun siden blev mismodig og fortvivlende, vel har hun siden i Sommer arbejdet noget lidet med den anden friske Haand, men blev siden ud Paa Høsten noget slettere og sængeliggende efter hvad som Folkene paa Gaarden *have [hørt]? da dette Vidne tilligemed nest forrige boer 1/8 Miil derfra.

3die Vidne Erich Ellevsen Luuren aflagde Eed og forklarede at have været tilstæde da denne Koene faldt ned for

Fjeldet og brækkede Armen og tilligemed Knud Toe hjalp hende hjem til Huus i stoer Elendighed da hendes Mand ej selv var hjem/m/e, denne Skade blev ej siden læget men omsider svandt Armen ind og i de sidste 3 Uger hun levede holdt hun med Sængen da Vidnet 2de Gange var hos hende, da hun sagde ingen veed hvad jeg liider og at alle Mennesker tynger hende, hun var derhos angest og frygtede ej at blive hjulpen, Vidnet kom og tilstæde den Xbris (Decembris) sidstl: om Aftenen da Gjærningen sam/m/e Dag var forøvet og laae hun da i Floren hvor hun efter Folkenes Siigende havde overskaaret Struben med en hos sig liggende Segle (Ljåliknande reidskap?).

4de Vidne Knud Knudsen Toe aflagde Eed og vandt at have været med 3de Vidne at hjelpe denne Koene hjem da hun var faldet ned af Fjeldet og brække Armen, da hun var i {yderste} megen Elendighed og ofte faldt i Afmagt og i Øvrigt forklarede eensstem/m/ig med 1te og 2det Vidne dernest berettede og Vidnet at han blev tilkaldet saasart denne Gjer-

1775: 218

ning var forøvet og strax derom tilsagde Lars *Mæsdahl (Mæstad), {hvorpaa Vidnet} men 3die Dagen nestefter da dette var Præsten anmeldet var Deponenten tilligemed 1te og 2det Vidne inde i Floeren at besee det døde Legeme og befandt det som af 3de Vidne er forklaret.

Derpaa blev 1te og 2det Vidne atter fremkaldet og forklarede hermed overeensstem/m/ende, men Lars Mæstad tilføyede at han strax første Dag det var begaaet rejste til Præsten Hr: Meldahl at anmelde det, og berettede alle Vidnerne at Manden Lars Luuren ej var hjemme den Dag at denne Ugjærning af hans Hustrue blev forøvet.

Hr: Fleischer fremlagde en til Stiftet indgiven Ansøgning under Decembris sidstl: tilligemed hoshæftede Sognepræstens Attest dette angaaende af 20de ejusdem, som han begjerede vedhæftet den til Stiftet indsendende Doms Act, hvornest han indloed Sagen Dom med Paastand om Boeslods {Forlods} Forbrydelse og at den afdøde ej i Kirke eller Kirke gaard maatte begraves

Lars Luuren refererede sig til sit forrige og indloed ligeledes Sagen Dom fra sin Siide. hvorefter af Dommer og Meddomsmænd saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

De afhørte Vidner forklare eensstemmig at Qvinden Maritha Buttolffs Dotter ved et Fald af et Fjeld brækkede Armen der siden ej er bleven læget, men med iidelige Smerter har vedvaret og tiltaget indtil at Sinds Svaghed af Tungsindighed Modløshed, Nedslagenhed og Fortvivlelse dermed har foreenet sig, der rimelig viis synes at være en naturlig Følge deraf, og da det paastevnte Selv Mord saaledes i Sygdom er forøvet, kan den paastaaede Boeslods Forbrydelse ej finde Stæd eller Medhold i Loven, men hvad Begravelses Maaden angaaer, henstilles det til Amtets Forgødtbefindende at bestemme i Følge det Kongel: Rescript af 1735.

Extra Ting for Alenfiths Skibreede 1775

Anno 1775 den 21de Januarii blev en Extra Ret sadt for Alenfiths Skibreede i Sr: Johan Seehuuses iboende Huus i stoere Sandvigen og betjent af Sorenskriveren med de 8 eedsorne Laug Rettesmænd af dette Skibreede som sidstleden Høste Ting bleve opnævnte og her foran f: 210 ere anførte

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav at han ved skriftlig Stevnemaal af 6te Septbr: 1774 paa Justitiens Vegne havde indstevnt Knud Hansen Icheland *født paa Watne til Høste Tinget for Alenfiths Skibreede den 21de og 22de 8bris sidstl: for begangne Tyverie derom at anhøre Vidner og liide Dom med viidere men da dette Høste Ting formedelst indfaldne Uvejr, som forbød Rettens Betjente til rette Tiid at kom/m/e tilstæde, gik over Styr, har han nu ved skriftlig Continuations Stevning af 19de Xbris afvigte atter indkaldet ham til denne Extra Ret at liide Dom tillige med de fleere efter Stevnemaalets nærmere Udviis som han producerede saa lydende

samlige de indstevnte mødte og vedtoege lovlig Varsel undtagen at Sr: Friben loed møde ved sin Hustrue Anne Galtung og Aamund Bendixen ved sin Søn Jacob Bendixen og Piige Maren Helene Carlsen og Hr: Bergendahl ved Skrivelse, endelig mødte og Lensmanden Johan/n/es Knudsen Schare som anordnet Defensor for Delinqventen.

Actor begjerede Delinqventen tilspurgt om hans føde og Opholds Stæd, saavel som om det begangne Tyverie. Inqvisiten Knud Hansen fremstoed og forklarede at være født paa Gaarden Mæhle i Mielde Skibreede og Hougs Præstegjeld, gam/m/el 25 Aar til neste Paaske i hans 9de Aar kom han i Tjeneste hos Samuel Mitmielde der nu er død var der et Aar, dernest til Ole Øvre Mielde var der et Aar, siden i Tjeneste hos Mons Gullachsen Øvste Mielde i 2 Aar, derfra hos Mons Søre Schulestad i et Aar og endelig hos Iver Brachvatten i 2 Aar, derfra kom han i Tjeneste hos Enken Sidsele Arnes Dotter Icheland som han ægtede og levede med hende paa 4de Aar da hun døde og efterloed sig 2de med ham sammenavlede Børn som endnu ere i Live, efter hendes Død fløtte til Gaarden Watne i Alenfith Skibreede

1775: 218b

og var der til Huuse deels hos Niels og deels hos Anders Watne. Sidstl: Sommer ved St: Hans Dags Tiider omtrent bortstaal han paa Hammers Præstegaard et der paa Bleeg beliggende Stykke Lerred 21 Alen langt og et andet lidet

ditto 2 Alen langt, hvilke begge Støkker han solgte til nærværende Piige Maren Helene Carls Dotter og Jacob Bendixen der vare sidende i en Kramboed i Muuren i Bergen og fik af dem for begge Stykker 3 Rdlr 20 s men benegtede at have imod taget hos Sr: Fribens Hustrue det i Stevningen ommelte Stykke Lerret.

Actor dernest begjerede ham tilspurgt om han ikke tilforn i Aarene 1772 og 73 har været under Politie Arresten i Bergen og der actioneret deels for smaa Tyverie og deels for Lediggang? hvortil han svarede At han rigtig nok den ommelte Tiid har været under Politie Arresten og der var *var actioneret for Løs gjænger og derfor sad nogen Tiid paa Tugthuuset, men var ej for Tyverie anklaget.

Actor frem lagde derpaa Hr: Bergendahls Skrivelse af 15de October sidstafvigte hvorved han afgiver Forklaring om Tyveriet og beediger modvillig Fravendelse, der er saa lydende dernest fremstillede han

Piigen Marthe Mons Datter tjenende hos Forpagteren paa Hammers Præstegaard der aflagde Eed og forklarede at hun sidstl: Sommer havde liggende ude paa Bleeg 2 Alen Strye lerred som hun havde kjøbt hos nogle Bønder fra Hardanger for 15 s Alen og hvilke imod hendes Vilie der bortkom. Nogle Dage derefter fik hun samme tilbage hos Præsten Hr: Bergendahl, som sagde at have indløst det i Bergen for 20 s, hun fremlagde i Retten en Prøve af bemelte Lerred, som Delinqventen vedkjendte sig at være af disse bortstaalne 2 Alen.

Actor fremlagde ligeledes en Prøve af det Hr: Bergendahl frastaalne Lerred den ham fra Ejermanen var tilsendt, som Tyven ej med Vished nu kand erindre sig enten det er af det bortstaalne stoere Stykke eller ej da Prøven er bleeg og derover ukjendelig.

derneft fremkom

Jacob Bendixen der gjorde følgende Forklaring at sidstl: Sommer St: Hans Dags Tiider kom Delinqventen til Comparenten i Muuren og falbød et Stykke Lerred 21 Alen langt som tilhørte Klokkeren paa Hammer som maatte sælge samme for med de derfor erholdende Penge at købe Liig Kiste til hans nys afdøde Koene, Comparenten {bragte} loed bringe/ Lerredet hjem til sin Fader og berettede at det var ham tilbudt for 1 mrk Alen, men Faderen tvivlede om at det var Tyvegods Piigen Maren Helene forestillede ham derimod forbemeldte af Selgeren angivne Omstændighed som troelig og rimelig og at hun desuden kjendte Selgeren da han adskillige gange havde handlet med hende, hvorpaa Faderen gav Samtykke til at de maatte købe det for 14 s Alen, da bemelte Piige havde tilbragt Comparenten det Svar bød han Delinqventen derfor 14 s Alen med det tilføyende at dersom han andenstæds kunde faae meere derfor, ville han udlevere det og imidlertid strax betalte ham derpaa 3 Rdlr til at købe Liig Kisten. Eet Quarters Tiid derefter kom Delinqventen atter og solgte Comparenten 2 Alen Stryelerred for 10 s Alen. siden beholdt Comparentens Fader begge disse Stykker Lerred indtil Hr: Bergendahl loed lyse derefter i Adresse Bladet, da det ham blev udleveret imod de derfor betalte 3 Rdlr 20 s.

Den fremlagde Prøve af det lidet Stykke erkjendte Comparenten, men ej af dette stoere med Vished, da det nu er bleeg og derfor ej aldeles kjendeligt.

Piigen Maren Helene Carls Dotter gjorde ligesaadan Forklaring og at hun som meldt bragte Budet til og fra hendes Husbonde.

Delinqventen tilstoed de af Jacob Bendixen og

1775: 219

*og Piigen Maren Helene omforklarede Omstændighed i Henseende hans Foregivende om Klokkerens Koenes Død og at han til hende skulde købe Liigkiste for de derfor erholdende Penge, hvilket af ham var opdigtet da Koenen endnu lever.

Actor fremstillede dernest

Sr: Fribens Hustrue Anne Galtung der forklarede at Delinqventen for 3 Aar siden kom til hende og bad hende fra en Koene navnlig Gunilde, der plejer at fare om med Kram paa Landet, {og} om hun ville levere ham til denne Koene det Stykke Lerred som hun efter Aftale for hende skulde sælge for 18 s Alen og gav Delinqventen sig ud for at være Forpagter paa Hammers Præstegaard, derpaa blev dette Lerred ham leveret holdes 4 á 45 Alen i Længden, men siden befandt hun at han hverken havde været Forpagter paa Hammer eller havde leveret Gunilde dette Lerred.

Delinqventen benegtede dette aldeles

Actor fremlagde dernest en Skrivelse fra Hr: Politiemester Brose i Bergen af 22de Sept: sidstl: tilligemed en for Politie Retten over Tyvs Delinqventen afsagt Dom, der beviiser hans slette Forhold, som han begjerede Acten vedhæftet til Oplysning; dernest producerede han og Sogne Præsten til Hougs Hr: Arentzes Attest om Delinqventens Forhold dateret 9de hujus saa lydende. Endelig producerede han og en Forretning af 15de 8br: sidstl: der viiser at Tyvs Delinqventen slet intet er ejende, der er af følgende Indhold.

Actor, som ej har været i Stand at faae Vidner om det af denne Tyv benegtede Tyverie hos Sr: Friben, men derimod har beviis nok i hans egen frievillige Tilstaaelse for det paa Hammers Præstegaard begangne Tyverie; ligesom og de fremlagde Documenter noksom oplyser denne Delinqvents yderlige Vanartighed sin heele Livs Tiid igjennem, sluttede fra sin Siide Sagen til Doms med saadan Paastand at Delinqventen maatte tilfindes at stryges til Kagen og arbejde paa Fæstningen i 4 Aar samt at betale Igjeld og Tvigjeld om han noget skulde beviises at være eller blive ejende, men efter de oplyste Omstændigheder havde han ingen Adgang at gjøre Paastand over de indkaldte som have handlet med Tyven.

Delinqventen indstillede at som han havde sluttet Forliig med Hr: Bergendahl at give ham 6 Rdlr imod at dette skulle være uden Paatale, saa formeente han og for al Tiltale og Strafs Lidelse herfore at vorde befriet og i den Henseende begjærede han Sagen udsadt til neste Sommer Ting for ved Vidner at oplyse saadant indgaaet Forliig.

Actor indstillede om ikke denne af Delinqventen brugte Undskyldning allene kand hensigte til at undgaae al Straf, da det er denne Sag endog uvedkommende ifald hans Foregivende var Sandhed, som han paa anden Maade ved aparte Søgemaal kunde tiltale Hr: Bergendahl og søge Regres for og paastoed derfor som tilforn Sagen sluttet uden at Delinqventen unødvendig skulle hense til Amtets Almue til Bekostning.

Dernest fremstoed de 2de af Hr: Fogden opnævnte Vurderingsmænd Gustavus Pettersen og Ole Næsse der taxerede efter de i Retten fremkomne Prøver det stoere Stykke Lerred á 15 s gjør for 21 Alen

3 Rdlr 1 mrk 11 s

og det lidet Stykke á 11 s er for 2 Alen

1 6

er 3 Rdlr 3 mrk 1 s

Delinqventen vedblev sit forrige og hans beskikkede Defensor Lensmand Johannes Knudsen Schare indstillede til Rettens Overvejende hans yderlige Trang og Armoed der har drevet ham til denne Forbrydelse og den langvarig udholdte Fængsel der kand ansees for meere end Straf nok for sligt ringe Tyverie, hvorfore han paastoed ham for al viidere Straf friefunden.

Actor vedblev sin forrige Paastand, da Arresten er en naturlig Følge af slige Laster og Armoed ingenlunde kand berettigede nogen at stjæle.

Defensor vedblev sit forrige og indloed

1775: 219b

Sagen Dom.

hvorefter af Dommeren og Meddomsmænd eensstemmig for Ret blev Kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Knud Hansen har selv inden Retten frievillig tilstaaet sidstl: St: Hans Dags Tiider at have bortstaaen paa Hammers Præstegaard 2 Stykker Lerred som af de opnævnte Vurderingsmænd er taxeret til 3 Rdlr 3 mrk 1 s, der er bekræftet med Ejernes eedelige Forklaring om modvillig Fravendelse, ligesom og baade den ved Tyve Kosternes Afhændelse af ham brugte løgnagtige Foregivende og det fremlagde Brev fra Politimesteren {og} \med/ vedfulgte Doms Afsigt saavel som Præste Attesten {opsigter} \viiser/ megen Skalkhed og Ondskab ... (?) ham, og har han intet andet haft til sit Forsvar at andrage end at han med Hr: Bergendahl derom har indgaaet Forliig og hans yderlige Armoed og udholdte langvarige Fængsel, men liigesom det paaberaabte ubeviiste Forliig ej kand komme i mindste Betragtning til befrielse for Straffen der ej staaer i nogen privat Mands Magt at eftergive saa kand ej heller Armoed {hjemle nogen Forbrydelse} eller det udholdte Fængsel derfor frietage, og {derfor} finder Retten altsaa ingen Adgang at bevilge den forlangte Udsættelse til unyttig Forhaling og Bekostning for Almuen imedens hans \deels/ i saa Fald bliver ham forbeholden imod Hr: Bergendahl ved andet Søgemaal.

Thi Kjendes for Ret at bemelte Knud Hansen bør for dette første Gang begangne ringe Tyverie miste Hud i Fængselet og betale Igjeld og Tvigjeld, men da han efter den fremlagde Forretning intet er ejende kand Boes lods Forbrydelse ej finde Stæd. At efterkommes paa den Maade Lov og de Høy Kongel: Forordninger foreskriver naar Dom/m/en 15 Dage førinden lovlig er vorden forkyndt.

Efterat Dommen var Delinqventen forelæst gav han tilkjende dermed at være fornøyet og bad ærbødigst at han strax uden viidere Forkyndelse derefter maatte udstaae sin Straf.

Extra Ret *fra (for) Arne Skibreede 1775

Anno 1775 den 20de Aprilis blev en Extra Ret holden i Sr: Johan Seehuses iboende Huus i stoere Sandvigen af Sorenskriveren og følgende for Arne opnævnte eedsorne Laug Rettesmænd 1. Johannes {Nielsen} Knudsen ytre Boge 2. Michel Danielsen indre Boge 3. Johannes Thomasen Toft 4. Knud Erichsen Espevig 5. Ole Jensen Sæterstøel 6. Erich Monsen Sæterdahl 7. Johannes Jaensen Teigland og 8. Ole Andersen af stoere Sandvigen,

hvor da \Hr:/ Fogden Heiberg i Anledning ham fra Stiftet tillagde Ordre af 15de passato og derved fulgte Forhør som han i Rette lagde, har til denne Extra Ret ved skriftlig Stevning indkaldet Tyvs Delinqventen Simon Erichsen Espeland til et Forhør og Tings Vidnes Erholdelse saaledes som Stevnemaalet udviiser, bemelte Stifts Ordre og Stevning indtages her af følgende Indhold men det fremlagde Forhør bliver denne Act vedhæftet. Og da bemelte Forhør ej oplyser hvor og fra hvem denne Tyv her i Nordhordlehns Fogderie har staaet saa har Actor ej i Særdeleshed kundet stevne nogle visse Personer som bestaalne og liigesaalidet Vidner, men han har allene ved circulaire Breve til samtlige Lensmænd ladet paa Kirke Bakkerne bekjendtgjøre at her paa Stædet i Dag skulle holdes Extra Ret over denne benævnte Tyv, som efter Foregivende paa adskillige Stæder her i Fogderiet har staaet og at til den Ende de som maatte være bestaalne i sær de i Forhøret benævnte gaarders Opsiddere maatte indfinde sig for denne Ret for at gjøre Forklaring om det

dennem frastaalne og om noget af Tyve Kosterne skulle være i vedkommendes eegte Værge da at medbringe samme og endelig i fornødne Tilfælde at beedige

1775: 220

modvillig Fravendelse.

Delinqventen Simon Erichsen Espeland mødte for Retten uden Baand og Fængsel dernest mødte og Niels Johannesen stoere Sætre af Hosanger Præstegjeld og Echangers Skibreede og Broder Ole Johannesen stoere Sætre Michel Larsen Aasheim og Niels Monsen Qvamme af Hougs Præstegjeld og Arne Skibreede og Ole Michelsen Reveim af sam/m/e Præstegjeld og Mielde Skibreede.

Delinqventen blev forelæst den af ham forhen i Forhøret gjorde Forklaring ang: det paa Gaarden Sleire forøvede Tyverie, det han sagde nok at kunde saa være, men erindrede det ej og angav han i Øvrigt at da han i Byen blev arresteret var der i Kisten 12 Rdlr i Penge af dem han havde staalet paa stoere Sætre og derfra medbragt hvilke bleve afleveret paa Raadstuen, Paa Gaarden stoere Sætre i Hosanger Præstegjeld og Echanger Skibreede tilstoed han at have bortstaalet af en Sænge Boe, hvor han gik ind igjennem et Vindue som var tilnaglet med Søm og han rev løs, et Par Lederskoe med Messing Spender udi, som han nu har paa Fødderne, hvilke af Lensmanden Ole Wichne og Gustavus Pettersen som nye bleve taxerede foruden Spender 4 mrk 8 s, da Spenderne ere beroende paa Raadstuen tilligemed de {t} øvrige Koster, dernest og et Par Uldstrømper som hans 2de i Tyveriet medhavende Kamerater Lars og Siur toeg til sig, endelig og en *en sortmalet Bomme med Laas hvorudi var et rødmalet Penge Skrin med Penge udi hvoraf Delinqventen paa sin Part fik henved 30 Rdlr, men det øvrige af Pengene deelte forbemelte 2de medhavende Tyve Lars og Siur imellem sig, {de toeg} bemelte Bomme førte de ud paa Marken og med en steen sloeg den i tu og \rev/ Laaset fra, hvorefter de toeg det lille Skriin {og} ud og deelte dem imellem sig paa en Slump og efterloed Bommen, men Skrinet toeg de med sig, ligesaa bort staaled de og af samme Boe een hviid Kiste der var i Laas, som de og sloeg i tue ude paa Marken og fandt derudi adskilligt som de ej toeg til sig undtagen Pengene, som hans Kamerater udtoeg uden at Comparenten veed hvormeeget og efterloed Kisten med det øvrige derudi værende paa Marken. Viidere staaled de en Baad paa Gaarden stoere Sætre hvorpaa de foer over Fjorden paa den anden Siide af Landet i en Vaag og havde Penge skrinet med sig og begav \sig/ til Fjelds hvor de opholdt sig Dagen over i Skoven og der deelte de paa Sætre staaled Penge; nestfølgende Nat foer de atter hen til en anden Gaard, hvis Navn han ikke veed, og der af en Sænge Boe der var aaben, da Nøgelen stoed i Dørren, bortstjal en hviid laas færdig Kiste som de førte ud paa Marken og der sloeg i Stykker, deraf fik Comparenten en Sølv Trækkenaal der beroer paa Raadstuen med de øvrige Koster og en fiin Lerreds Skjorte der siden er oplidt, saavel som og eendeel Penge som hans Kammerater allene toeg til sig uden at han veed hvormange, og skal denne ubenævnte Gaard efter de tilstædemødendes Beretning være Gaarden Wahre i Hosanger Skibreede hvor der skal være bortstaaled slige Ting i den Tiid. herfra begav de sig atter til Fjelds og opholdt sig i Skove 4 Dage da de bort staaled en Baad paa en Gaard, hvis Navn de ikke veed, og dermed foer over Fjorden sør efter til en Gaard, hvis Navn ej heller viides og der bortstaaled af en der liggende Baad nogle Madvare af Sild og Melk og loed den med bragte Baad der blive liggende, hvorefter de toeg Vejen til lands og hans bemelte 2 Kamerater forloed ham paa Byefjeldet omtrent ¼ Miil fra Bergen, men Comparenten foer liige til Byen og efter 14 Dages Ophold der blev antastet af Lensmanden Lasse Riisnes.

Actor begjerede Tyven tilspurgt om han ikke strax efter at have været paa Gaarden Sleire i Lindaas Præstegjeld og Skibreede og der begaaet det tilstædede Tyverie da kom til en Gaard i samme Præstegjeld og Skibreede ved Navn Fieldanger og der liigeleedes begik Tyverie og paa hvad Maade og hvor meget, hvortil han svarede nej \han/ har ej begaaet dette omspurgte.

Paa Rettens Tilspørgende forklarede Delinqventen at han først kom i Lag med de 2de ommelte med hafte Tyver Lars og Siur paa Fjeldet sønden for Rutle da han traf dem paa Fjeldet {da han} \og/ blev bange for dem, men gav sig i Snak med dem og fik at høre

1775: 220b

at de var udfaret i det Ærende at stjæle og kom fra Sogn hvor de hørte hjemme hvorpaa han svarede at være udfaret i samme Hensigt og derpaa gave sig i Lav sammen og stjal til sammen først paa Hendrichsbøe og siden alle de øvrige Stæder som forklaret er, men de var ikke med paa Riisnæs. og han har ej haft noget Bekjendtskab til dem tilforn.

Actor begjerede ham tilspurgt om han ej har tjent paa Gaarden Natland i Schiolds Skibreede her i Fogderiet hos Forpagteren sammestæds Niels Danielsen? hvortil han svarede at han var der i 6 Uger i Slotaanden og var accorderet om 6 Rdlr for halve Aaret, men blev der ikkun som melt 6 Uger da han reiste til Nordland efter hvad forklaret er i Forhøret; dernest blev han tilspurgt for hvad Ret ham er overgaaet Dom for det Tyverie hvorføre han har arbejdet i Fæstningen og for hvor lang Tiid siden? hvortil han svarede i Sundfiord for omtrent 5 Aar siden.

Endelig forklarede han og at forbemelte af ham her i Fogderiet begangne Tyverier skeede i September Maaned sidstleden Aar.

Dernest blev fremkaldet Ejerne af det bortstaaled nemlig

1. Niels Johannesen stoere Sætre der forklarede at være frastaaled ved sidstl: Michaelis Tiider de samme Ting som af

Tyvs Delinqventen er forklaret tilligemed nogle Madvarer og at der i Bommen var omtrent 60 Rdlr saa og at Bommen og Kisten blev funden ude paa Marken sønderlagen og Laaset frabrækket som af Tyven berettet er, saa og at den bortstaalne Baad der siden blev funden i Drangevaagen ved Bernestangen og nu af forbemelte Vurderingsmænd blev synet og taxeret for 2 Rdlr 4 mrk var ham tilhørende, men Skoene med Spænder og et Par Hoese tilhørte hans Broder Ole Johannesen, hvornest han beedigede modvillig Fravendelse heraf

2. Ole Johannesen stoere Sætre forklarede ved sidstl: Michaeli Tiider at være frakommen et Par Skoe som Tyven nu har paa tilligemed et Par Messing Spender og 1 Par Hoese saaledes som af Tyven berettet er og beedigede sammes modvillige Fravendelse. De forhen brugte Vurderingsmænd taxerede efter og given Beskaffenhed og beste Skjøn det bortstaalne Par Hoese 1 mrk 12 s og 1 Par Spender for 10 s.

3. Ole Michelsen Reveim fremstoed og forklarede ved sidstl: Michaelis Tiider at være frastaalen omtrent 25 á 26 Rdlr i Penge der laae i et Skriin i hans Sænge Boe, hvorudaf Tyven havde udtaget Vinduet og var gaaet derigjennem og havde taget Nøgelen til Kisten i et der hængende Skab, hvormed han havde oplukket den og 2 Remmer røget Lax, hvilket han vist formoeder at være staalet af nærværende Tyvs Delinqvent da dette skeede Natten nestefter at Tyveriet var begaaet paa Gaarden Wahre som ligger 1 Miil derfra, derhos formoeder han og at denne Tyv har der fra taget Vejen til Gaarden Watle hvor der nest følgende Nat blev bortstaalet adskilligt tilligemed den Baad hvorpaa Tyvene tog over til Hougland i Arne Skibreede. liigesom han og aflagde Eed at disse 25 á 26 Rdlr modvillig var ham fratagen.

Michel Larsen Aasheim og Niels Monsen Kvamme opgav at hos dem var forøvet Tyverie i Maji Maaned sidstl: Aar, men som efter Anseende ej hermed kand staae i Connexion, da han paa den Tiid skal have opholdt sig i Nordland.

Actor begjerede Forhøret udsadt til Som/m/er Tinget for Echanger Skibreede den 30te Maji førstk: for til den Tiid at indkalde udeblevne og de fleere bestaalne man nu har faaet Oplysning om, da Som/m/er Tingene nu ere saa nær paa Haanden at ingen Extra Ret førinden kand holdes.

Eragtet

Forhøret udsættes til 30te Maji førstk: efter Actors Paastand.

1775: 221

Sommer Tinget for Sartors Skibreede 1775.

Anno 1775 den 5te Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Sartors Skibreede paa Tingstedet Tøsøen og Retten betjent af Sorenskriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Høste Ting dertil bleve opnævnte og her foran f: 201 ere anførte, hvilke alle fremlagde Beviis om at have aflagt Laug Rettes Mands Eed, overværende ved Tinget Kongel: May:ts Foged Hr: Cristen Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue

og blev da publiceret

1. en Kongel: Allernaadigst Forordning ang: Sæbe Syderierne af 3de April 1775.

2. en Skrivelse fra den constituerede Stiftamtmand Bager til Hr: Foged Heiberg af 1te Novembris 1774, hvorved bekjendtgjøres den 1te Post af Auctions Conditionerne til Fiske Tiendens Bort forpagtning ang: Straf for de Præster og Kirke Ejere som maatte formindske Hans May:ts Andeel Fiske Tiende.

3. En Skrivelse fra ditto til ditto \af 20de Xbris 1774/, hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Allernaadigst Rescript til Hans Durchlaughtighed Prins Carl af Hessen Feltmarchal og commanderende General i Norge ang: Søndags Exercitiens Afskaffelse ved de Nationale Infanterie Regimenter i Norge af 17de Novbr: e: a:

dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve

1. en Odels Lysning udgiven af Michel Hansen Koursland til 1 Pund Smør og 1 Pund Fiskes Leje i Gaarden Koursland der ejes af Johannes Jacobsen Telle dateret 2den Maji 1768 og tinglyst forhen den 3de ejusdem.

og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 6te Maji vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret og da

2. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Knud Simonsen Tøsøen til Kaare Størchsen paa 1 B/ismer Pund 16 ½ Mark Fiskes Leje i Gaarden Sæhle dateret 4de Maji 1775 med Revers

3. En ditto udgiven af Haagen Michelsen Schage til Michel Haagensen hans Søn paa 8 ¾ Mark Smørs Leje i Gaarden Schage dateret 5te Maji 1775 med Revers.

4. En ditto udgiven af Johannes Søre Toft og Salomon Olsen Koursland til Ole Erichsen paa 4 ½ Mark Fisk i Gaarden Tofteraae af 5te Maji 1775 med Revers.

5. En ditto udgiven af Ole Pedersen Hagenes paa Myndtlingen Michel Hansens Vegne til Johannes Nielsen paa 9 Marker Smør og 18 Marker Fiskes Leje i Gaarden Hagenes dateret 5te Maji 1775 med Revers.

6. En Odels Lysning udgiven [af] Grim Olsen Telle for Myndtlingen Hans Michelsen Koursland til 1 B/ismer Pund Smør og 1 B/ismer Pund Fiskes Leje i Gaarden Koursland der nu ejes af Johannes Jacobsen Telle dateret 5te Maji 1775.

7. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til Arvingerne efter afg: Enke Koene Ide Ols Dotter Nore Biørøen paa 18 Marker Fiskes Leje i Gaarden Nore Biørøen for 50 Rdlr dateret 5te Maji 1775.

8. Et Skjøde udgiven af Lars Michelsen Schage og Haagen Michelsen Schage til Peder Andersen Bache paa 1/8 Part i Laxevoen Schratholmen for 60 Rdlr dateret 5te Maji 1775.

9. Et ditto under sam/m/e dato udgiven af Ole Monsen Knapschoug til Myndtlingerne Hans og Peder Pedersønner Knapschoug paa 5 5/6 Marker Fiskes Leje i Gaarden Søre Fielde og 5 5/14 Marker Fisk i Gaarden Gietanger for 8 Rdlr 4 mrk.

10. Et ditto udgiven af Grim Olsen Telle til hans Søn Ole Grimsen paa 18 Marker Fiskes Leje i Gaarden Telle med tilhørende Fiske Voger for 25 Rdlr dateret 8de Maji 1775.

Tørres Andersen *Andersen Søre Fielde imod Niels Ingebrigtsen Telle.

Tørres Andersen Telle anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Niels Ingebrigtsen Telle fordi han havde lokket Tjeneste Drengen Ole Nielsen dette Aars Vaar fiske Tiider i urette Tiid at forlade Citantens Tjeneste, derfor at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte og derom at anhøre Vidnerne Grim Olsen og Niels Nielsen Telle, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Vidnerne Grim Olsen og Niels Telle mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Niels Ingebrigtsen Telle, hvorefter de brugte Kaldsmænd Wermund Olsen Midtvedt og Asser Thomasen Øvre Tvedt afhjemlede Varselen at være skeed for Niels Ingebrigtsen Telle i Gaar 14 Dage siden i hans

1775: 221b

Boepæl og hans Sviger Moeders Johanne Michels Dotters Paahør og derpaa aflagde Eed.

derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Grim Olsen Telle, der aflagde Eed og forklarede at Drengen Ole Nielsen 14 Dage førend hans Tjeneste Tiid var ude hos Citanten antoeg Tjeneste hos indstevnte Niels Ingebrigtsen Telle i beste Fiskeriets Tiider dette Foraar og var Vidnet/ tilstæde i den indstevntes Huus da Citanten begjerede Drengen tilbage, men Niels Ingebrigtsen vegrede sig derfor

hvorefter han blev dimitteret, og fremstoed

2det Vidne Niels Nielsen Telle der aflagde Eed og forklarede sidstl: Martii at have begivet sig til indstevnte Niels Ingebrigtsen Telle i hans Huus efter Citantens Begjering at tilspørge den indstevnte om han ville udlevere Citanten Drengen Ole Nielsen at udtjene hans Tjeneste Tiid hos ham, hvortil han svarede at han ej kunde spare Drengen og var dette i beste Fiskeriets Tiider at Drengen forloed Citantens Tjeneste og antoeg den indstevnte, og var Ulv Hansen Søre Fielde tillige med Vidnet hos den indstevnte i dette Ærende og anhørte saadant hans Svar,

hvorefter han blev dimitteret

Citanten indstillede at den indstevnte maatte lavdages til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Niels Ingebrigtsen Telle gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Jørgen Jørgensen Forre imod Ulv Hansen Søre Fielde

Jørgen Jørgensen Forre anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Ulv Hansen Søre Fielde at liide \Dom/ til at betale et Øg, som han af Citanten havde laant og der døde, og derom at anhøre Vidnerne Mons Nielsen og Jens Monsen Fielde, som under Falsmaal ere kaldede deres *deres Provemaal derom at aflægge.

Indstevnte Ulv Hansen Fielde mødte og vedtoeg lovlig Varsel og paastoed sig for Tiltale i denne Sag befriet da han ej ulovlig har medfaret Hæsten og ej kand noget til at den af anden Sygdom døde.

liigesaa mødte og de indkaldte Vidner og vedtoeg lovlig Varsel, hvorpaa Citanten fremstillede

1te Vidne Mons Nielsen Telle der aflagde Eed og forklarede at nu sidstl: Vinter 3 Aar siden havde Ulv Hansen Fielde et Øg til Laans af Citanten som der døde, men Vidnet saae bemelte Øg strax efter det var kommen til den indstevnte at det var elendig og arm, hvorefter Vidnet sagde til den indstevntes Hustrue at han ej troede at Øget kunde leve og fornåm Vidnet ikke til at den indstevnte imidlertid nogensinde brugte bemelte Øg, ligesom Vidnet ej heller ansaae dette Øg at være *være værd \1 rd/ i saa elendig Stand som det kom til den indstevnte,

hvorefter han blev dimitteret. dernest fremstoed

2det Vidne Jens Monsen Fielde, der aflagde Eed og forklarede eensstemmig ligesom forrige Vidne i Henseende til Øgets Usselhed og at det ej værd 1 Rdlr da det kom til den indstevnte, men har ej talt derom med den indstevntes Hustrue som 1te Vidne har berettet,

og da ingen havde Vidnet meere at tilspørge, blev han fra Retten dimitteret.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale ham det laante og bortdøde Øg med 11 Rdlr 3 mrk som han havde indkjøbt det for, og at erstatte ham Søgemaalets Omkostning med 3 Rdlr.

Den indstevnte paastoed sig derimod friefunden for al Tiltale da han ingenlunde har misbrugt Øget, men det efter Vidnernes Forklaring var i saa ussel Stand da det blev laant at det af sig selv døde efter 4 Ugers Forløb fra den Tiid han fik det til Laans.

Citanten vedblev sit forrige og paastoed Dom, hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Efter Vidnernes Forklaring var det paastevnte Øg i saa ussel og elendig Tilstand da det blev laant at den paafulgte Død deraf synes at være en naturlig Følge og derfor ej kand bindes den indstevnte til Ansvar naar det ej ved hans Misbrug og Vanrygt er forarsaget, hvortil ej er mindste

1775: 222

Spor; Thi friefindes indstevnte Ulv Hansen Søre Fielde aldeeles for Citantens Tiltale i denne Sag.

11. Publ: et Skjøde udgiven af Asser Thomasen Øvre Tvedt som Laugværge for Enken Brithe Ols Dotter Øvre Tvedt med fleere til Lars Gregoriusen Kaabeltved paa 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Langøen for 16 Rdlr dateret 6te Maji 1775.

Hr: Fogden imod Johannes Rasmusen Mitvedt med fleere efter Laug Dag

Hr: Fogden æskede Sagen i Rette efter Laug Dag og da det forelagde Vidne Ole Larsen ...vig(?) er død liigesom og den i Acten benævnte Piige Ingebor Wincents Dotter allerede førend Søgemaallet var anlagt og Sagen for Actor bekjendt ved Døden er afgangen og han ej vidste viidere til Sagens Oplysning og Afbeviisning at tilvejebringe, saa begjerede han nu de Saggivne som for Retten ere tilstæde tilspurgt om de ej tilstaaer at have fundet eendeel Tran og hvormeget, som de have beholdt og lagt Dølsmaal paa samt hvor og naar de have fundet samme.

Indstevnte Johannes Rasmusen og Peder Olsen Mitved den sidste tillige paa Jonas Colbeensens Vegne samt Jens Michelsen Øvre [Tvedt] mødte og benegtede det paasøgte saavelsom det af Hr: Fogden tilspurgte, hvorfore de forventede sig for al Tiltale i denne Sag friefunden.

Actor, som formoedede at Retten anseer meere de allerede førte Vidners tydelige Forklaring som temmelig nøye oplyser Søgemaallets Rigtighed, end en ugrundet Benegtelse som alle Sagvoldere gemeenlig er færdig med, indloed Sagen Dom med saadan Paastand at de Saggivne een for alle og alle for een bliver tilfunden at erstatte den fundne Trans Værdie som er for 9 Tønder á 10 Rdlr Halvfemsindstyre Rigsdaler foruden Processens Omkostninger med 4 Rdlr og endelig at ansees efter Lovens 4 – 4 – 5 for deres deri urigtige Omgang.

De indstevnte indloed ligeledes Sagen Dom og vedblev deres forrige Paastand om Friefindelse, og som ingen af Parterne havde viidere at tilføre, blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Vel beretter 1te Vidne at have hørt af de indstevntes Tjeneste Folk at de Saggivne skulle have fundet 9 Foustager Tran, som han formoeder at være hjembragt Natte Tiider da han ej har seet det skee om Dagen og 2det Vidne at have været med sin Huusbonde Jens Michelsen Øvre Tvedt at afhente en Tønde Tran som han sagde at have fundet paa Søen tilligemed 2 andre Tønder, men da det sidste Vidne er enkelt og det første ikkun er bygget paa Fortælling af 3de Mand, saa kand det ej komme i Betragtning imod de indstevntes Benegtelse eller ansees for tilstrækkeligt Beviis som Lovens 1 – 13 – 1 art: udfordrer.

Thi friefindes de indstevnte for Actors Tiltale i denne Sag

Dernest blev af Hr: Fogden fremlagt Restance Listen over de ordinaire Høy Kongel: Skatter, der beløber for 1te og 2den termin a: c: 273 Rdlr 95 s og for de forrige Aaringer 35 Rdlr 56 s.

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede 1775.

Anno 1775 den 8de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Schiolds Skibreede i Jacob Gieses Enkes Huus paa Møllendahl og Retten betjent af Sorenskriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd, som sidstl: Høste Ting hertil bleve opnævnte og her foran i Protocollen f: 204 ere anførte undtagen at i Stæden for afdøde Colbeen Nordaas sadt Jens Jensen Kronstad, hvilke fremlagde Beviis om at være eedtagne,

og blev først bekjendtgjort sam/m/e Kongel: Forordning og Amts Ordre som her nest foran f: 221 ved dette Som-

1775: 222b

mer Ting for Sartors Skibreede ere registrerede.

Dernest indkom til Publ: følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Schaalevigen efter afg: Michel Larsen d/en 11te Novbr: 1774

2. Et ditto forrettet paa Gaarden Nøtvedt efter afg: Koene Barbra Niels Dotter den 4de ejusdem

3. Et ditto forrettet paa Gaarden Aadland efter afg: Erich Larsen den 7de ejusdem.

4. Et ditto forrettet paa Gaarden Steensvig efter afg: Koene Malene Tollevs Dotter d/en 8de ejusdem

5. En Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kreser til Hr: Kammer Raad Hysing stoer 730 Rdlr med 1te prioritets Pante Ret i hans ejende {Barke} Mølle paa Møllendahl dateret 16de Novbr: 1774.

6. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Pedersen Kalland til Jacob Bech stoer 200 Rdlr med 1te prioritets Pant i {Barke} \hans/ Mølle{n} paa Møllendahl dateret 5te 8br: 1771 og tinglyst d/en 8de ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af Tilsynsmanden i Creditors Boe Sr: Johan Friderich Krøpelin under 16de Novbr: 1774 er indfriet, hvorfore den herved mortificeres.

7. Aflyst en ditto udgiven af ditto til ditto stoer 100 Rdlr med 2den prioritets Pant i samme Mølle dateret 6te April 1772 og tinglyst den 9de Maji e: a:, der liigeledes af Sr: J: F: Krøpelin er paaqviteret under 16de Novbr: 1774 og derfor mortificeres.

8. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kreser til Magnus Olsen Munggaard stoer 300 Rdlr med 1te p:tets Pant i forbemelte Mølle dateret 12te Aprilis 1774 og tinglyst d/en 7de Maji e: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 16de Novbr: 1774 er indfriet og betalt, hvor fore den nu mortificeres

9. Publ: en {Transport} Obl: udgiven af Sr: Dithmar Kahrs til Hr: Kammer Raad Hysing stoer 500 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Fantoft skyldende 1 Løb Smør og 2 Skilling Penge dateret 10de Decembris 1774.

10. Aflyst en Pante Obl: udgiven af bemelte Dithmar Kahrs til den Bergenhuusiske Munderings og Udrednings Casse stoer 500 Rdlr med 1te p:tets Pant i bemelte Gaard Fantoft dateret 14de Octobris 1773 og tinglyst den 7de Octobris 1774, der nu efter paategnet Qvitering af Cassens Committerede under 12te Xbris 1774 er indfriet, hvorfore den mortificeres.

11. Publ: en Transport udgiven af Hr: General Major v: Koss, Hr: Oberste v: Schacht og Krigs Raad Hartman som Com/m/itterede for den Bergenhuusiske Munderings og Udrednings Casse til Hr: Wollert Krohn af en under 1te Septbr: 1772 af Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden udgivne Pante Obl: med 1te p:tets Pant i Gaarden Damsgaard dateret 12te Decembris 1774.

12. En Pante Obl: udgiven af Sr: Hans Molle til Hr: Apotheqver de Beesch stoer 1975 Rdlr med 3de p:tets Pant i Gaardene Aarstad og Møllendahl dateret 6te Maji 1775

13. En Pante Obl: udgiven af Mogens Nielsen Kaabeltved til Hr: Kammer Raad Hysing stoer 320 Rdlr dateret 13de Xbr: 1774 med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart Kaabeltved af Skyld ½ Løb Smør.

14. Aflyst en ditto udgiven af ditto til afdøde Jomfrue Gartner stoer 400 Rdlr med Pant i bemelte hans ejende Gaarde Part dateret 19de Junii 1773 og tinglyst den 7de Octobris e: a:, der nu efter paategnet Qvitering af D: v: Ely under 13de Xbr: 1774 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

15. Aflyst en ditto udgiven af Zacharias Gundersen Kaabeltved til afg: Jomfrue Gartner stoer 400 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans Anpart i Gaarden Kaabeltved af Skyld ½ Løb dateret 19de Junii 1773 og tinglyst d/en 7de 8bris e: a: der nu efter Qvitering af Sr: D: v: Ely under 24de Novbris 1774 er indfriet og derfor herved mortificeres.

16. Publ: et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til DeH:rer Danckert et Wollert Krohn paa Gaarden Bontvedt af Skyld 2 B/ismer Pund Smør for 280 Rdlr og Mons Olsen (Olsens) Bruug i Gaarden Smøraas af Skyld 2 B/ismer Pund og 12 Marker Smør for 212 Rdlr dateret 27de Aprilis 1775.

17. Et ditto udgiven af ditto til ditto paa Gaarden Espeland af Skyld 4 Løber og 1 B/ismer Pund Smør med under liggende Pladser for 514 Rdlr af samme dato.

18. Et ditto udgiven af Samuel Gieverts til Hr: Danckert Krohn paa 6/32 Deelee i Jaen Gievertzes forhen tilhørende Mølle paa Møllendahl for 280 Rdlr dateret 17de Novembris 1774.

19. En Pante Obl: udgiven af Poul Jacobsen Biørndahl til Mons Larsen

1775: 223

Hougen stoer 200 Rdlr med 2den p:tets Pant i Gaarden Biørndahl af Skyld 1 Løb Smør dateret 1te Martii 1775.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette, udsættes Sagetinget til i Morgen

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

Nye Sag

Friderich Mejer af Bergen contra Mathias Olsen Tarlebøe

Pr: Rotwith anmeldte paa Friderich Mejers Vegne at have indkaldet med mundtlig Varsel til denne Ret Mathias Olsen Tarlebøe som Henning Hansen Wold har \... .. / en rødbrun Plydses Kjole, et hvidt i Bunden storblommet Sirtsen Skjørt, hvilke Klæden Citanten Mejer havde leveret bemelte Wold til haand faaet Pant for Penge Laan 3 Rdlr 1 mrk,

{hvorhos han a} for at udlevere bemelte Klæder og dertil ved Dom at vorde tilforpligtet saa og at erstatte dette Søgemaals Omkostning, hvorhos og til Vedermæle er indkaldet Henning Hansen Wold, hvorom de brugte Kaldsmænd aflagde deres skriftlige Afhjemling

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Jaen Andersen Tveteraas og Søn Jaen Andersen (Anders Jaensen?) eedelig afhjemlede Varselen for Mathias Tarlebøe at være skeed d/en 8de April sidstl: i eeget Boepæl og hans Hustrues og hændes Moeders Paahør, og forbemeldte skriftlige Afhjemling for Henning Hansen Wold indtages her saa lydende.

Citanten begjerede de udeblevne Laug daget til neste Ret og fremlagde en Byetings Doms Act begyndt den 15de Augusti og sluttet den 10de Octbr: 1774, hvoraf han begjerede Doms Afsigten i Acten inddraget tilligemed den paategnede Beskikkelse imod den indstevnte af 8de Ap: 75

Saa vel hovedpaagjeldende Mathias Olsen Tarlebøe som til Vedermæle indkaldte Henning Hansen Wold gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede.

Elsebe Michels Dotter Damsgaard contra Karen Lars Dotter sammestæds

Pr: Sonderburg for Contra Citantinden Karen Lars Dotter producerede Forelæggelsen af 7de 8bris afvigte Aar for da udeblevne Vidner paategnet lovlig forkyndt under 8de Aprilis sidstleden, hvilken Paategning han begjerede afhjemlet og derefter de mødende Vidner antagne til eedelig Forklaring, hvorpaa Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet efter Paategningen.

Pr: Sønnderburg fremstillede efter Contra Stevningen som

1te Vidne Elias Nielsen boende paa Damsgaard, den han begjerede eedtagen og derefter til ham vilde frem sætte qvæstioner, hvorpaa Vidnet aflagde Eed og for ham begjerede Comparenten fremsadt følgende qvæstioner 1. om Vidnet ikke veed og er bekjendt at hos Contra Citantinden om Sommer Tiide ere adskillige plaisir Folk fra Byen og at disse har deres Tilhold udi en Sænge Boe som er paa Stædet hvor Contra Citantinden boer og hende tilhørende 2. om ikke denne Sænge Boe er en Bygning for sig selv staaende, hvori Contra Citantinden ikke har sit Leje eller Ophold, men i et andet Huus der nærved staaende 3. om udi Sænge Boen ikke var staaende en Kiste eller et Skriin eller uden for i Svalen som skulle tilhøre Hoved Citantinden Elsebe Michels Dotter og om Sænge Boeden og Svalen ikke altid Som/m/er Tiid er aaben 4. om han ikke veed at Elsebe Michels Dotter har gaaet i forommelte hende tilhørende Skriin og Kiste naar og saa ofte hun har lystet 5. om veed og har hørt at hun har haft Penge forvaret i samme til stoer eller liden Summa og om han har seet eller fornummet at Contra Citantinden nogensinde har været i disse Elsebe Michels Dotters Gjemsler og taget noget deraf 6. om medens Kisten og Skriinet var beroende i Svalen og Sænge Boeden Vidnet har hørt at Elsebe Michels Dotter har klaget over at have mistet noget deraf, eller om ikke Elsebe Michels Dotter har ladet bortbringe Kisten og Skriinet fra forommelte Sænge Boed andenstæds hen i fremmedes Huus og Ejendom paa Damsgaard og da nogen Uger derefter først klagede over at have mistet Penge 12 Rdlr og om Vidnet veed at disse Penge har været i Elsebe Michels Dotters Gjemsler og af samme er bleven borttaget for hende uden hendes Viidende og Vilie? hvorpaa han svarede til 1te qv: veed ej noget derom til visse, men har vel der iblant seet slige Folk, til 2den qv: joe

1775: 223b

den ligger for sig selv og hun har en anden Stue hvor hun sædvanlig opholder sig til 3de qv: veed intet derom, til 4de og 5te qv: veed intet derom. til 6te qv: da Vidnet var med at udtage Kisten, klagede Elsebe Michels Dotter over at have mistet Pengene men i Øvrigt veed han intet om det omspurgte,

hvorefter han blev dimitteret.

2det Vidne Knud Knudsen boende paa Damsgaard, aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe i blant har han seet deslige Folk der til 2den qv: ligesom 1te Vidne og hun opholder sig i Stuen tet derved til 3de qv: joe Kisten og Skriinet stoed der som omspurgt men om Sænge Boeden plejer at være aaben eller ej er Vidnet ubekjendt til 4. og 5te qv: veed intet derom, til 6te qv: liigesom 1te Vidne og end viidere tilføyede han at han ej vidste hvordan Laaset for Kisten var beskaffen førend eller da den blev nedsadt hos Contra Citantinden,

hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

3de Vidne Lars Pedersen boende paa Gaarden Strømme forhen paa Myhren der aflagde Eed, for hvilken Comparenten begjerede fremsadt følgende skriftlige qvæstioner der her indtages saa lydende, hvor til han svarede til 1te qv: Kisten var brystfældig saa at der kunde stikkes en Laaget og Kisten og derfor bad Elsebe Michels Dotter Vidnet at beede hans Moeder Karen Lars Dotter at beholde den i Forvaring da hun ej ville tage den med sig til Byen formedelst at den var stoer og brystfældig, og var Contra Citantinden Vidnets Moeder ej hjemme da Vidnet sadte den i Svalen uden for Sænge Boeden til 2den qv: i 2 Aar til 3de qv: joe den staaer ofte aaben og naar der kommer Folk opholder de sig der til 4de qv: det er Vidnet ubekjendt og har ej hørt eller mærket til enten hun havde Penge eller ej til 5te veed intet derom til 6te qv: joe har hørt det siige, men veed ej nogen anden Vished derom da han i den Tiid opholdt sig andenstæds og boede paa Natland, til 7de qv: veed intet derom til 8de qv: veed intet derom til 9de qv: joe som omspurgt til 10de qv: joe som det første af qvæstionen indeholder om Truselen, men det sidste er ham ubekjendt til 11te qv: joe som omspurgt til 12te joe der er ikkun een Sænge, men hvad Klæder der var eller hvem

de tilhørte er Vidnet ubekjendt til 13de qv: joe, hvorefter han blev dimitteret.

Sr: Sønderburg begjerede for Contra Citantinden de øvrige Vidner som nu ikke møder under Falsmaal forelagt til neste holdende Høste [Ting] at møde og deres eedelige Vidnes byrd at aflægge og indstillede om de kand og bør frietages for Falsmaals Bøders Udreedelse for deres Udeblivelse denne sinde.

Eragtet

Udeblevne Vidner Daniel Michelsen, Rasmus Pedersen, Karen Hans Dotter Karen Ols Dotter og Syneve Jacobs Dotter forelægges atter under Lovens Falsmaal at møde til nest holdende Høste Ting for dette Skibreede med deres eedelige Vidnes byrd i Sagen. imidlertid vil det befindes om de kand beviisliggjøre noget Forfald der kand frietage dem for Straffen for denne Udeblivelse.

20. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Ole Poulsen Store Tvedt til Christie Rasmusdatters Formynder Hans Rasmussen Øvre Fyllingen stoer 100 rd med 1te Prioritets Rett i hans Ejendom udj gaarden Øvre Fyllingen af skyld 1 Pund 12 M/ark Smør, 2 Mæhler Malt og ¼ Hud, dateret 5te Maii 1770 og Ting lyst samme dato der nu efter Qvittering af 1te April 1775 er indfriet og derfor herved mortificeres.

21. Eet Skifte brev forrettet efter Mølleren i den saa kaldede Uldrichs Mølle under Aarestad, Anders Magnesen begyndt den 26de April 1774 og slutted den 23de Januarii A: C:

22. Een Odels Lysning udgiven af Michel Nielsen Schage til 15 Jordskilling i gaarden Schage der bruges af ham og Lars Nielsen Schage, dateret 9de Maii 1775.

23. Een ditto udgiven af Ole Monsen Schiold for Sønnen Pouls Olsen til ½ Løb Smør i gaarden Abelthun, der beboes af Anders Nielsen, dateret 6te Maii 1771.

24. Eet Skiøde udgiven af Mons Larsen i Bergen med fleere paa 12 6/7 M/ark Smør og 5/56 Hud i gaarden Schage til Ole Larsen for 25 rd, dateret 9de Maii 1775.

25. Een Bøgsel Seddel udgiven af Jon Mariager i Bergen til Tollef Hansen paa 1 B/ismer Pund 3 M/ark Smør og ½ Quarter Malt i gaarden {Alme} Sandahl dateret 25de Martii 1775 med Revers.

26. Een ditto udgiven af ditto til Michel Monsen paa Eet Spand Smørs Leje i gaarden Hetlevigen dateret 4de Martii 1775 hvormed fulgte Revers.

27. Een Obligation udgiven af Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen til Ole Olsen Hollen under Damsgaard paa Capital 300 rd med 1te prioritet i hans Ejende andpart i gaarden Nedre Fyllingen ½ Løb Smør og 1 Faar, dateret 9de Maii 1775.

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt Liste over de resterende Høy Kongelige ordinaire Skatter der beløber for 1te og anden termin dette Aar 1000 Rdlr 50 s

1775: 224

og fra de forrige Aaringer 335 Rdlr 6 s.

Endelig begjerede Laug Retten og Almuen at Hr: Fogden Heiberg ville paatage sig den Umage her efter som tilforn at indfordre hos Almuen Tingholdet og deraf betale Tingholderen og de andre vekommende imod derfor at nyde aarlig af hver Mand Toe Skilling foruden selve Tingholdets Beløb, og at han tillige ville indfordre det udestaaende for afvigte Aar, hvilket Hr: Fogden gav tilkjende at ville antage.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1775

Anno 1775 den 12te Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten beklædet med de ved sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 206 ere anførte hvilke alle fremviiste Beviis om at have aflagt Eeden.

Først blev bekjendtgjort den samme Forordning og Amts Breve som ved dette Sommer Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev publiceret

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Hielmen efter Koenen Malene Clemets Dotter sluttet d/en 12te Augusti 1774.

2. Et ditto forrettet paa Gaarden ytre Bragstad efter Koenen Brithe Jens Dotter d/en 6te Xbris 1774.

3. Et ditto paa Gaarden Dahle efter afg: Johannes Olsen den 6te ejusdem.

4. Et ditto paa Gaarden Berland efter afg: Joen Olsen den 2den ejusdem.

5. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteer mester Haberdorff den 24de April 1775 paa ½

Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Wigeboe til Maren sal: Poul Tønders og Marthe Marie salig Rognalds.

6. Et Auctions Skjøde udgiven af afg: Sorenskriver Johan Garman til Hr: Cancellie Raad de Fine paa Gaarden Schintved af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønne Malt for 86 Rdlr dateret 23de Xbris 1766.

7. Et Skjøde udgiven af Sorenskriveren Henrich Garmans Enke Engel Weiners til Sr: Johan Garman paa bemelte Gaard Schintved for 90 Rdlr dateret 19de Xbr: 1771.

8. Et ditto udgiven af Sr: Johan Garman til Sr: Cort Kramer og Peder Tufteberg paa titbemelte Gaard Schintved for 32 Rdlr dateret 2den Januarii 1774.

Den 13de Maji nestefter vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

9. Publ: Et Skjøde udgiven af Knud Monsen Floxand paa egne og Karie Anders Dotter hans Myndlings Vegne, Thomas Christiansen Hiertaas paa hans Hustrues Vegne og Marchus Gregoriusssen Hegernes som Værge for Anne Anders Dotter til Johannes Andersen paa 25 1/3 Mark Smør og 13 3/5 Kande Malts Leje i Gaarden Floxand for 54 Rdlr 4 mrk 2 d dateret 11te Maji 1775.

10. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til Siur Nielsen Knappen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Røisæter for 44 Rdlr dateret 11te Maji 1775.

11. Et Skjøde udgiven af Siur Nielsen Knappen til Mons Olsen Hiertaas paa bemelte 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Røisæter for 40 Rdlr dateret 11te Maji 1775.

12. En Pante Obl: udgiven af Mons Olsen Hiertaas til Siur Nielsen Knappen stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte hans ejende Gaard Røisæter af ditto dato.

13. En ditto udgiven af Hr: Capitaine Krogh til Knud Monsen og Ole Olsen Brevig stoer 268 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Gaarde Brevig af Skyld { 1/2 Løb Smør og } ..(?) Pund Fisk og Ohen skyldende ½ Løb Smør 3 ½ Pund Fisk og 1 Faar dateret 2den Januarii 1775.

14. En Bygsel Seddel udgiven af Stifts Provsten Magister Mossin til Ole Hansen paa 1 Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Hopland dateret 1te Xbris 1774 med Revers.

15. En ditto udgiven af vice Raadmand Jacob Frich til Tollef Andersen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Øvre Kleppe dateret 7de Januarii 1775 med aarlige Leve Kaar til Forældrene

16. En ditto udgiven af Sognepræsten til Manger Wilhelm Friman til Johannes Ellingsen paa 1 Pund 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Landsvig dateret 26de Januarii 1775 med Revers.

17. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Thore Andersen Hougland paa 9 Marker Smør og ½ Kande Malts Leje i Gaarden Hougland og 1/8 Part i Fiskevogen dateret 12te April 1775 med Revers

18. En ditto udgiven af Mons Nielsen Eide og Johannes Monsen Miaatved paa deres Myndtlingers Vegne til Anders Andersen paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Dahle dateret 11te Maji 1775 med Revers.

19. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Knud Magnesen paa 24 Marker Fiskes Leje i Gaarden Stuure dateret 5te Novembris 1774 med Revers.

20. Een ditto udgiven af Mons Olsen Tostensvig til Joen Olsen paa 10 Marker Fiskes Leje i Gaarden Tostensvig dateret 13de Maji 1775 med Revers.

1775: 224b

Justitz Sag contra Marie Michels Dotter Fieldstad med Sønner

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Huuskoenen Marie Michels Dotter Fieldstad med 2de Sønner Niels og Lasse Nielsønner deals for begangne Tyverie deals for Omstreifing og Betlerie samt anden begangen Usøm/m/elighed derom selv at blive examineret høre stevnte og ustevnte Vidners eedelige Forklaring og Dom at liide, ligeleedes havde han og ladet indkalde under Lovens Falsmaal Vidnerne Niels Rasmusen Fielstad Gregorius Christiansen og Niels Torchildsen ibm: samt Anders Olsen og Jacob Olsen Stuure og Ole Ottesen Fieldstad endelig er og indkaldet de bestaalne Hans Magnesen Eide, Johannes Lassesen og Peder Monsen Fielstad og Knud Nielsen Sæbøe for at vedkjende sig de staaende Koster og beedige modvillig Fravendelse og i sidste Henseende tillige Ole Olsen Koursbøe og Anders Hansen Tiore.

De paagjeldende mødte tilligemed anordnet Defensor Lensmanden Mons Nielsen Schielanger saavelsom alle de øvrige indkaldte der vedtoege lovlig Varsel, undtagen Peder Monsen Fieldstad som ved sin Naboe Johannes Lassesen loed melde sit Forfald at han i mange Aar har været sængeliggende og ikke kand komme fra sit Huus

Actor fremlagde dernest til Inddragelse i Acten Stiftets ham tilhøndeekomne Promemoria af 10de hujus, hvorefter Defensor af ham er beskikket, hvilket er af saadan Indhold.

Derefter begjerede han den saggivne Qvinde fremkaldet og tilspurgt om hendes Alder og øvrige Omstændigheder og dernest om de paaklagede Forbrydelser.

Anklagede Marie Michels Dotter Fieldstad forklarede at være noget over 50 Aar gam/m/el saavidt hun kand erindre, har været Enke paa 8de Aar at være fød paa Gaarden Herland i Radøe Skibreede her i Fogderiet, siden hendes Mands Død har hun opholdt sig til Huuse paa Gaarden Fieldstad i sam/m/e Ejendoms Huus som hendes Mand beboede og har været Lægds Lem siden Mandens Død der paa Gaarden tilligemed begge hendes anklagede Sønner som ere de

eeneste levende Børn hun i Ægteskab har avlet der haver overlevet Faderen, Aftenen for sidstl: Nytaars Aften kom begge hendes anklagede Sønner hjem til hende med en Sætning Sildegarn med Toug og andet Tilbehør som de sagde at have staalet paa et Stæd Skarvenakken kaldet som hun forvarede i en Tønne indtil nogle Uger derefter da Ejeren Hans Magnesen Eide kom derhen at hente det tilbage, Doblerne havde hendes Sønner løst fra garnet og henlagt under en Klippe ved Søen, som de skjulte og dækkede for ved en Hummer Tiine; Ved Kyndelsmisse Tiider nest forhen 1774 hjembragte de et Vadbeen som de sagde at have taget i et Fiskevæhrs Huus i Hegøe Vogen, hvilket hun liigeledes forvarede for dem i sit Huus; Høsten nest efter sidstl: Aar 1774 ved Micaelis Tiider hjembragde de atter et Fiske Snøre med Jern Steen som de havde staalet sammestæds i Fiskeværs Huuset som hun og toeg i Forvaring i sit Huus og siden blev henlagt i Smale Huuset i Udmarken hvor det i sidstl: Fasten blev funden af Ejeren Knud Nielsen Sæbøe og havde begge hendes anklagede Sønner været med at stjæle dette, men den yngste Niels var allene at stjæle nys forbemeldte Vadbeen; Videre hjembragte de og sidstleden Februarii Maaned et smaa Torske Garn som de havde taget i Søen paa Fieldstad Fjorden som de med hendes Vilie og Viidende bortstaal, brugte det een Nat og henlagde det siden i Udmarken til gaarden Stuure, hvor det blev funden af Anders og Jacob Olsen Stuure og af dem blev tilkjendegivet Ejerne; Fremdeeles tilstoed hun og sidstleden Vinter et Aar siden at have været med hendes ældste Søn Lasse Nielsen i Hegøe Vogen hvor Sønnen bortstaal af en der liggende Baad en liden umalet Bumme med hespe for hvorudi var 2 Marker Hamp, hvilken Bum/m/e med Hampen udi han ind lagde i den Baad hvori Inqvisiten var, den hun derpaa hjembragte og opspandt Hampen, og blev Bum/m/en derefter staaende hos hende indtil den ved Registeringen over hendes Boe der blev funden, endelig tilstoed hun og at have omfaret paa de nærliggende Gaarder i Sognet at have omfaret at

1775: 225

*at tigge uagtet hun i Lægdet har faaet det fornødne og iblant havde hendes Sønner med. Fremdeeles tilstoed hun og for henvend 2 Aar siden at {have funden} hendes ældste Søn havde fundet i Marken paa Fieldstad en Liaa uden Skaft som han hjembragte til hende uden at den siden blev oplyst at være funden. dernest fremstoed

2den Inqvisit Lasse Nielsen der forklarede at være i sit 20de Aar, har været hjemme hos Faderen og siden hos Moederen som Enke undtagen ½ Aar at han tjente hos Ole Rasmusen Stuure der nu er fra Gaarden og farer omkring i Bøygden, har ej været til Confirmation, men kand læse i Bog og har læst Catechismum, og i Øvrigt forklarede eensstemmig som Moederen i Henseende til alle de ommelte Tyverier med Tillæg at Moederen vidste af det baade naar han foer ud at stjæle og naar han kom hjem ja endog sendte ham ud at stjæle det ommelte, og at Broderen Niels toeg Nøgelen til Fiskeværs Huuset under Svillen og dermed oplukkede Dørren dertil, derpaa frem kom

3de Inqvisit Niels Nielsen der forklarede at være i sit 18de Aar, ej at have været til Confirmation, men kand læse i Bog og har læst Catechismum, og at have været hjemme i Forældrenes Huus den ganske Tiid undtagen et Aar han tjente paa Hegøen hos Enken Bottele Niels Dotter, hvis Tjeneste han forloed sidstl: Aar ved St: Johannis Tiid og i Øvrigt bekjendte eensstemmig med nest forrige hans Broder,

hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

1te Vidne Niels Rasmusen Fieldstad, der aflagde Eed og forklarede at sidstl: Februarii Maaned da Drengene paa Stuure Jacob og Anders Olsen havde fundet et Torske Garn i Stuure Udmark og det var bleven Vidnet bekjendt gik Vidnet tilligemed Gregorius, {Niels Rasmusen,} Niels Torchildsen og Johannes Fieldstad til den anklagede Enke og der anhørte paa Tilspørgende hendes og 2de Sønners Tilstaaelse om at have staalet Torske Garnet som af hende er forhen angivet, 8 Dage derefter da Hans Magnesen Eide havde fundet Doblerne til sit Sildegarn under en Helle et lidet Stykke fra Søen og derover mistænkede de anklagede at have staalet samme gik Vidnet tilligemed Niels Torchildsen og Hans Eide til den anklagede Enke og der fandt Silde Garnet i en Tønne i hendes Huus liggende da hun og Sønner tilstoed at det af dem neml: Sønnerne var staalen,

hvorefter han blev dimitteret da han ej vidste viidere om de paaklagedes Tyverier at forklare; derpaa fremkom

2det Vidne Gregorius Christiansen Fieldstad der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med 1te Vidne i Henseende det omvundne Torske garn, ligesom han og siden den Nat at de anklagede brev arresteret hørte deres Tilstaaelse om at have staalet Silde garnet og Snøret samt ved Registeringen over deres Boe at de tilstoed at have staalet Bommen,

og da han ej vidste viidere til Oplysning blev han dimitteret og blev fremstillet

3die Vidne Niels Torchildsen Fieldstad der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med 1te Vidne i et og alt og at han den Nat førend de bleve arresterede tillige hørte de anklagedes Tilstaaelse at have staalet Bommen, hvorefter han blev dimitteret og fremkom

4de Vidne Anders Olsen Stuure der aflagde Eed og forklarede i sidstl: Februarii i Stuure Udmark at have funden et smaa *Torke (Torske) Garn, og da han tilforn havde hørt at Johan/n/es og Peder Fieldstad var sam/m/e frastaalen foer Vidnet strax hen til dem og gav dem det til kjende,

hvorefter han blev afskeediget

5te Vidne Jacob Olsen Stuure der aflagde Eed og forklarede aldeeles eensstemmig med 4de Vidne der fulgtes sammen,

og fra Retten blev dimitteret

6te Vidne Ole Ottesen *Kielstad (Fieldstad), der aflagde Eed og forklarede at da det rygtedes at de anklagede havde begaaet disse Tyverier og Vidnet selv havde mistet en Jern Fiske steen, begav han sig hen til de anklagede tilligemed Johan/n/es Fieldstad og der anhørte deres Tilstaaelse at have staalet Torske garnet, Silde garnet Snøret og Bom/m/en, men fandt ej sin eegen Fiske steen som han spurgte og ledede efter det de benegtede, hvorpaa han blev dimitteret og fremstoed

7. Johannes Lassesen der vedkjendte sig det i Retten fremviiste Torske garn og et frakommen Liaa Blad, hvorpaa han aflagde Eed at dette imod hans Vilie og Viidende er ham frakommen, dernest blev af de dertil af Hr: [Fogden]? opnævnte 2de eedsorne Laug Rettes og Vurderingsmænd Knud Iversen Marøen og Mons Andersen Øvre Kleppe vurderet af Kosterne inden Retten Torske garnet for 1 Rdlr 4 mrk og Liaaen for 6 s

8. Hans Magnesen Eide vedkjendte sig det i Retten fremviiste Silde Garn og beedigede modvillig Fravendelse deraf, hvornest det inden Retten af bemelte Vurderingsmænd blev taxeret med tilhørende Touger og viidere for 2 Rdlr.

1775: 225b

9. Knud Nielsen Sæbøe vedkjendte sig det inden Retten fremviiste Fiske Snøre og beedigede modvillig Fravendelse, hvornest det af bemelte Vurderingsmænd blev taxeret for 3 mrk

10. Ole Olsen Koursbøe vedkjendte sig den i Retten fremviiste Bom/m/e og beedigede sam/m/es modvillige Fravendelse tilligemed iværende siden forbrugte 2 Marker Hamp, hvorefter Bom/m/en blev taxeret for 12 s og Hampen 8 s

11. Anders Hansen Tiore vedkjendte sig det i Retten fremviiste Vad been og beedigede modvillig Fravendelse deraf, hvornest det af forbemeldte Vurderingsmænd blev taxeret for 1 mrk

Samtlige forbemelte Koster blev eenhver Ejermand inden Retten tilbageleveret, undtagen de 2 Marker Hamp der af Actor blev betalt Ejeren med 8 s,

Ellers tilkjendegav Johannes Fieldstad at hans syge Grande Peder Monsen ejede halvedeelen i Torske Garnet, men kunde formedelst [?] ej møde efter Indkaldelse.

Actor tilkjendegav at have reqvireret hos Sogne Præsten Hr: Friman en attest af ministerial Bogen om disse Tyvs Delinqventers Alder hvor efter bemelte Hr: Friman loed Actor tilsende Copie af en til ham forhen indsendt Anmeldelse om dette Tyverie, der viiser at ministerial Bogen er oprændt da Præste gaarden som bekjendt er ved Ildsvaade blev lagt i Aske, der er saa lydende, og endskjønt bemelte originale Anmeldelse er dateret 24de Febr: h: a:, er den dog ej actor tilhændekommen førend d/en 16de Martii nestefter, da Delinqventerne kort derefter blev arresterede liigesom al muelig Oplysning imidlertid af Actor blev søgt, da det almindelige Ting kom saanær paa Haanden at Extra Ret naar der til skulle gives lovlig Varsel ej kunde have Stæd, i sær siden de 2de Mænd Knud Sæbøe og Anders Tiore, som bor i et andet *Tinglauget og maatte have 4 Ugers Varsel. Dernest fremlagde han den over Delinqventindens Effecter og Ejendele holdte Seqvestration under 28de Martii sidstl: saalydende og da saaledes intet viidere til Sagens Oplysning var at tilvejebringe, indloed han Sagen Dom med følgende Paastand og Irettesættelse at de 2de Tyvs Delinqventer der i lang Tiid har gjort Handværk af at stjele og begaaet saadanne Tyverier som maatte ansees qvalificerede, da Fiske garn som Bonden ved Hav kanten søger sit fornemste Leve brød og Næring ved ikke kand saaledes indelukkes og forvares naar de sættes i Søn at joe alle og eenhver kand tage dem bort og følgelig i saa Tilfælde maae sættes i Sam/m/enligning med Creaturer paa Marken for hvilke en sær Straf af Lovgiveren er determineret for den som samme bort stjæler, for saadan deres Forbrydelse maatte tildøm/m/es at stryges til Kagen og arbejde i nærmeste Fæstning 4 Aar, og at Tyvs Delinqventinden, som selv har forledet disse sine Børn til de begangne Tyverier og hælet med dem, maatte for saadan sin strafværdige Omgang liigeledes tilfindes at stryges til Kagen og arbejde i Tugthuuset i 8 Aar samt at betale Tvigjeld af de staaende Kosteres Værdie og Igjeld 8 s for den forbrugte Hamp og have sin Boes Lod forbrudt til Hans May:ts Casse naar først denne Processes Omkostning med 8 Rdlr og *dernes samtlige Delinqventers Forflegning og Varetægt i Arresten er fradragen.

Lensmanden Mons Nielsen Schielanger som Defensor for de anklagede indstillede at disse 2de unge Drænger der ej have gaaet til Confirmation og ere ukyndige om Deres Christendoms Pligter maatte betragtes som Børn og efter Lovens Forskrift revses herfore med Riis og at Moederens ringe Vilkor maatte komme i Betragtning til Formildelse i Straffen da hun af Armoed hertil har haft Fristelse.

Actor loed tilføre

1775: 226

at disse Tyvs Delinqventer ingenlunde af Armoed og Mangel kunde være fristede til disse Tyverier, da de ej allene have haft fornøden Ophold i Lægdet, men Qvinden har og efter sin Stand haft ganske goede Vilkaar til Udkom/m/e paa ærlig Maade, saa at det allene er en ond Tilbøyelighed som har behersket hende og bevæget her til.

Defensor vedblev sit forrige og formeente at den af Actor gjorde Paastand efter Sagens Beskaffenhed ej kand finde Stæd.

Paa Rettens Tilspørgende forklarede anklagede Marie Michels Dotter at disse hendes 2de Sønner er af den Alder som af dem selv er angiven.

Derefter blev af Dommer og Meddomsmænd eensstemmig saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Saa vel med de anklagedes egen Tilstaaelse inden Retten som deres foregaaende Bekjendelse for Vidner, hvis eedelige Forklaring derom er afhørt, er det oplyst at anklagede Lasse og Niels Niels Sønner i en Alder af 19 og 17 Aar skjønt uconfirmerede have begaaet adskillige smaa Tyverier af Fiske garn og deslige, der bekræftes ved Ejernes Vedkjendelse af de frem viiste Koster og Beedigelse om modvillig Fravendelse, hvorefter samme inden Retten ere taxerede der ej beløber 10 Rdlr; Moederen Marie Michels Dotter har ej allene dermed hælet og været i Ledtoeg efter egen Bekjendelse i det hun har forvaret Tyve Kosterne og selv været med da Bommen blev staalet og indbragt paa den Baad hvor hun selv var, men endog til Tog maal af Udyd her til forløkket og tilskyndet Søn/n/erne som de beretter, hvilket stemmer overeens med hendes egen Forklaring;

Thi Kjendes og Dømmes for Ret [at]? indstevnte Lasse og Niels Nielsen bør for disse begangne ringe Tyverier at miste Huud i Fængselet, Moederen Marie Michels Dotter pidskes i Fængselet og arbejde i Bergens Tugthuus 2 Aar samt betale Tvigjeld af samtlige Kosteres Værdie med 9 Rdlr 1 mrk 4 og Igjeld 8 s saa og have hendes Boes Lod forbrudt naar først er fradragen {samtlige Arrestanters Forflegning og Varetægt i Fængsel, saavel som} denne Processes Omkostning 6 Rdlr og dernest samtlige Arrestanters Forflegning og Varetægt, at efter kom/m/es paa den Maade Lovens og de Høy Kongel: Anordninger foreskriver naar denne Dom 15 Dage *føriden er vorden forkyndt.

Efter at Dommen var forelæst Delinqventerne gav de tilkjende tilligemed deres beskikkede defensor at være tilfreds med den afsagde Dom og ej forlangede den appelleret, hvorhos Defensor indstillede at Drengene strax maatte udstaae deres Straf, hvilket og Delinqventinden begjerede.

21. Publiceret en Pante Obl: udgiven af Jørgen Clemetsen Houglund til Hr: Fogden Heibergs Børn Andreas Michael og Elisabeth Cathrine Smith Heiberg stoer 34 Rdlr mod 1te p:tets Pant udi 18 Marker Smør 6 Kander Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Refsgaard dateret 12te April 1774.

Nye Sag

Hr: Fogden Heiberg contra Anne Anders Dotter Houglundshelle

Hr: Fogden Heiberg tilkjende gav med mundtlig Varsel til denne Ret at have indkaldet Piigen Anne Anders Dotter tjenende i Dyvigen for begangne Lejermaal med gifte(?) Mand afdeøde(?) Huusmand i Dyevigen derfor at liide Dom til Bøders

1775: 226b

Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte og da den indstevnte ej mødte fremstillede han de brugte Kaldsmænd Haaver Espetved og Mons Aasebøe (Husebøe?) som med opragte Fingre bevidnede for meere end 3 Uger at have forkyndt Varselen i hendes Tilholds stæd Dyevigen i Enken efter Christen Dyvigen hendes Paahør

Citanten begjerede den indstevnte laug daget til neste Høste Ting

Eragtet

Indstevnte Anne Anders Dotter gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Peder Tafteberg og Cort Kramer contra Johan/n/es Aadland

Sr: Peder Tafteberg anmeldte paa egne og Cort Kramers Vegne til dette Ting at have indkaldet Johannes Andersen Aadland for skyldige 21 Rdlr 1 mrk 8 s at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning at erstatte, den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfor Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Haaver Espetved og Ole Michelsen Goustad at være skeed i den indstevntes Boepæl og eget Paahør i Onsdage 14 Dage siden. Citanten begjerede den indstevnte laugdaget til neste Ting.

Eragtet

Indstevnte Johannes Andersen Aadland gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden fremlagde Liste over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter som for 1te og 2den termin dette Aar beløber til 531 Rdlr 1 s og fra forrige Aaringer 165 Rdlr 57 s

og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage tinget at udrette blev samme herved sluttet og ophævet

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1775

Anno 1775 den 15de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Lindaas Skibreedes Almue paa Tingstædet

Kiilstrøm og Retten betjent af Sorenskriveren tilligemed {efter} de 8 dertil sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettesmænd som her foran f: 210 ere anførte og fremviiste Attest om at have aflagt Eeden. ved Tinget var overværende Hr: Fogden Heiberg Bonde Lensmand og øvrige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort samme Høy Kongel: Forordning og Amts Breve som ved dette Som/m/erting for Sartors Skibrede ere registerede.

Og da ingen havde noget at føre i Rette udsattes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Hr: Lt: Ravn til Sr: Elling Møller stoer 183(?) Rdlr med 1te prioritets Pant i nogle Vaanings Huuse paa Møching dateret 1te 7br: 1770 og tinglyst d/en 30te Maji 1771, der nu er betalt efter Creditors paategnede qvitering af 25de Febr: 1775 og derfor herved mortificeres.

2. Aflyst en ditto udgiven af Lt: Wilhelm Christian Whitte til Madame Rømer stoer 180 Rdlr med 1te p:tets Pant i Gaarden Rosnes dateret 7de Maji 1771 og tinglyst den 30te ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af 29de April 1773 er betalt og derfor mortificeres.

3. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Larsen Giethuus til Biskop Friis dateret 26 Januarii 1773 mod 1te p:tets Pant i Raadmandsøen stoer 60 Rdlr tinglyst d/en 22de Maji 1773, der nu er betalt efter Creditors paategnede Qvitering af 22de Febr: 1775, hvor fore den mortificeres.

4. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Larsen Giethuus til Christen Willumsen Tvedt paa Gaarden Raadmandsøen for 145 Rdlr dateret 22de Februarii 1775

1775: 227

6. Et Skjøde udgiven af Ole Tallachsen Smørdahl til Halvor Olsen ibm: paa 12 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Smørdahl for 6 Rdlr af 16de Maji 1775.

7. En Pante Obl: udgiven af Lt: G: C: Ravn til Magister L: Daae stoer 20 Rdlr med 1te p:tets Pant i nogle Vaanings Huuse paa Lindaas dateret 2den Maji 1775.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Magister L: Daae til Niels Gouthesen paa *paa 2 Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Fieldsende dateret 22de Aprilis 1775.

9. En ditto af Sogne Præsten til Lindaas Magister Daae til Johan/n/es Johannesen Børilde paa ½ Pund Smør og ½ Vog Fiskes Leje i Gaarden Børilde dateret 8de Maji 1774 med Revers.

og da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 17de Maji vedvarede Tinget med samme Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette imod dem af Madsfiorden som for ulovlig Handel med Tyven Poul Larsen ere indstevnte og i Følge Udsættelsen overleverede nu sin skriftlige Deduction, hvorefter han *afvarde (afvartede) Dom, Som den eene Laug Rettes mand Niels Olsen Slire er paagjeldende i Sagen, opstoed han fra Retten og i den Stæd nedsadte sig Ole Bessesen Fieldanger, hvornest bemelte Indlæg af gaars dato i Retten blev oplæst saa lydende.

Ingen af de paagjeldende mødte undtagen Niels Olsen Slire og den for samtlige paagjeldende beskikkede Defensor Lars Larsen Fieldsende, hvilken sidste *sidste ligeledes fra sin Siide indloed Sagen Dom med Paastand at de indstevnte for al Tiltale i denne Sag maatte friefindes da de ej kunde forestille sig mindste Mislighed ved denne *ved *denne Handel efter Selgerens heel riimelige Foregivende at hans Husbonde var fallit og derfor nødvendig maatte sælge Vahrene for ringere Priis for i Hast at blive dem qvit og faae dem afsagt og tillige selge dem loulig og til fremmede udenbyes Folk der ej skulle røbe det, hvilket var gelejdet med heel troværdige Omstændigheder at ham var betroet Nøglerne til Boederne, hvor Godset laae og at han lys Dag friegastig begjegnede forbie færende Folk og hilsede dem, saa at de ingenlunde kunde falde paa nogen Mistanke derom, hvor efter de som havde hørt at saamange tilforn havde handlet med ham var berettiget at troe at de liigeledes uden Fare kunde gjøre det samme, hvor fore slig Tredskhed og List allene er at tilskrive Tyven Poul Larsen, men ej kand tilregnes dem som eenfoldige Bønder at de har fæstet Troe til slige saa rimelige Omstændigheder.

Actor vedblev sit forrige og Niels Olsen Sliire havde ej heller viidere at tilføre ej heller Iver Ericson Todtland, der just nu kom tilstæde.

hvorefter Sagen optages til Doms.

9. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Danckert Heiberg til Niels Nielsen paa 9 Mærker Smør 9 Mark Fisk og ¼ Mæle Malts Leje i Gaarden lille Hopland dateret 16de Maji 1775 med Revers.

10. En ditto udgiven af ditto til Hans Monsen paa 12 Marker Smør 1 Mæle Malt i Gaarden Monsløb dateret 17de Maji 1775 med Revers.

11. En ditto af ditto {sam/m/e dato} til Mons Monsen paa 1 Pund 12 Mark Fisk og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Huuse dateret 4de Januarii 1775 med Revers af 16de Maji e: a:

12. En ditto af ditto af sam/m/e dato til Hans (ope rum) paa 1 Pund 12 Marker Fisk med Revers af sam/m/e dato.

Delinquent Sag contra Ole Bastesen og Barbra Bastes Dotter Hougsdahl

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde de 2de Halvsødskende Ole Bastesen og Barbra Bastes Dotter Hougsdahlen for med hinanden begangne Blodskam og Barn Avling derfor at liide Dom til vedbørlig Afstraffelse efter fremlæggende Beviisligheder og gjørende Paastand. Til Vedermæle er indkaldet de indstevntes Fader Baste Olsen Hougsdahl og var tillige Lensmanden Lars Larsen Fieldsende beskikket til Defensor for Delinquenterne følgelig Stiftets Ordre af 10de hujus, som herved

1775: 227b

produceres saa lydende.

begge Delinquenterne tilligemed Faderen og den beskikkede Defensor mødte og \vedtoeg/ lovlig Varsel.

Actor begjerede derefter eenhver af Delinquenterne i sær tilspurgt om deres Alder og Opholds Stæd og dernest om den paaklagede Forbrydelse.

derpaa frem kom

1. Delinquentinden Barbara Bastes Dotter, der forklarede at være 20 Aar gammel fød uægte Barn \avlet af/ Moederen Maritha Mons Dotter der endnu lever og holdende sig som Inderster paa Hope i Echangers Skibreede og Faderen Baste Olsen Hougsdahl, hos hvem hun fra Vuggen af har haft Ophold indtil denne Tiid, og var til Confirmation for 4 Aar siden, hun tilstoed i Øvrigt at have haft legemlig Omgang med hendes Halv Broder paa Fæderne Siide Ole Bastesen Hougsdahl, hvorefter hun har avlet et Drænge Barn, som den 28de Martii sidstl: blev døbt i Lindaas Kirke og kaldet Niels der døde 8 Dage efter Fødselen.

derneft blev frem stillet.

2. Delinquenten Ole Bastesen der forklarede at være fød paa Gaarden Hougsdahl i Sandnes Sogn avlet i Ægteskab af Faderen Baste Olsen og Moederen Magdelie Erichs Dotter der endnu lever, er nu 18 Aar gammel og har været hjemme hos Forældrene den ganske Tiid, men har ej endnu været til Confirmation, han tilstoed ellers at have haft legemlig Omgang med nærværende hans halv Søster Barbara Bastes Dotter, som med ham har været opdragen i hans Forældres Huus, hvorefter er avlet et Drænge Barn, som Dagen efter Fødselen blev døbt i Lindaas Kirke den 28de Martii sidstl: og 8 Dage derefter døde

Defensor Lensmanden Lars Larsen Fieldsende bad Retten lægge Mærke til begge disse Delinquenters yderlige Taabelighed og Vankundighed, der gaaer saavidt fornemmelig i Henseende til Drengen at man saavel af Tale som geberder og Udseende maae ansee ham for aldeles vanvittig og tossed, hvorom han udbad sig nu at maatte afhøre eedeligt Vidnesbyrd af de nu ved Tinget tilstædeværende Naboer og Skoeleholderen i Sognet.

Da bemelte Delinquent Ole Bastesen nyelig af Retten blev tilspurgt om han ansaae denne sin Søster som en Søster, svarede han ja Gud gjør jeg saa og da han blev tilspurgt om han vidste den stoere Synd herved var begaaet og paafølgende Straf svarede han ligeledes ja Gud veed jeg saa ligesom han og efter Anseende og Gebærder forekom at være yderlig tossed og vanvittig.

Actor havde intet imod de af Defensor forlangte Vidners Afhørelse. Derpaa \blev/ fremstillet

1te Vidne Knud Monsen Hougsdahlen der aflagde Eed og forklarede at kjende Delinquenten Ole Bastesen, der opholder sig paa samme Gaard hvor Vidnet boer, at være yderlig vankundig og taabelig saa at han {i almindelighed ikke} sjelden kand fatte hvad de fleeste Folk ellers i Almindelighed kand begribe, men Gaard Arbejde kand hand udrette naar ham forud viises hvorledes han skal bære sig ad og der til jages, dog kand han intet Arbejde fore staae eller styre paa egen Haand, hvilket tillige er de øvrige Naboer bekjendt, men om Søsteren Barbara kand Vidnet ej andet siige end at hun joe har almindelig menneskelig Fornuft, dog er hun sær eenfoldig og lidet oplyst i sin Christendom, hvorpaa han efter Forelæsning blev fra Retten afskeediget og frem kom

2det Vidne Joseph Erichsen Fieldanger Skoeleholder i Sandnes Sogn, der aflagde Eed, og forklarede eensstemmig med 1te Vidne i Henseende til Delinquenten Ole Bastesen med dette

1775: 228

Tilføyende at han ej kand læse i Bog og at Vidnet som Skoeleholder har haft ham nogen kort Tiid til Underviisning derved befunden ham saa yderlig vankundig og tossagtig at han intet kunde fatte, hvilket \er/ Aarsag til at han ej endnu er kommen til Confirmation og efter Vidnets Formeening vanskelig skulle kunde bringes dertil, men om Søsteren Barbara havde han ingen Kundskab i saa Maade, da hun allerede havde været til Confirmation førend Vidnet blev Skoeleholder,

hvorefter han blev dimitteret.

Actor frem lagde Sogne Præsten Magister Daaes skriftlige Anmeldelse til ham om disse Forbrydere saavel som hans

Attest af Ministerial [Bogen] om deres Alder med viidere der her indtages af følgende Indhold. Han gav og til kjende at have nøye ladet undersøge om disse Delinqventer noget maatte være ejende, men har befunden at de aldeles intet meere eje end deres usle Gang Klæder, da ingen Arve er dem tilfalden, efterdi Forældrene endnu leve i megen Fattigdom; da nu Actionen saaledes fra Actors Siide deels med de frem lagde Attester og deels med Delinqventernes egen utvungne Tilstaaelse fuldkommelig er afbeviist og oplyst, indloed han Sagen Dom med saadan Paastand at Delinqventerne Ole Bastesen og Barbara Bastes Dotter for deres med hinanden begangne Blodskam maatte vorde til dømt at have deres Liv forbrudt følgelig Norske Lovs {følgelig Nor} 6 B: 13de C: 14de art sammenlignet med Guds Lov i 3de Mose Bogs 18 C: 9de vers. Ang: Hoved Lods Forbrydelse kunde han derimod efter foranførte Oplysning ingen Paastand gjøre

Faderen Baste Olsen vedkjendte sig denne sin Dotter Barbara at være aflet i Utugt med *Magdelie *Ols Dotter (nemnd ovanfor Maritha Mons Dotter) da han derfor har staaet aaben bare Skrift, hvorefter hun i hans Huus som barn har været opdragen, I Øvrigt nedlagde han i Retten Forbøn om Straffens Formildelse i Betragtning af deres yderlige Vankundighed og Vanvittighed der er saa stoer i sær paa Sønnens Siide at han følesløs med den største Ligegyldighed og uden mindste Rørelse har anhørt den over ham gjorde Irettesættelse.

Defensor Lensmanden Lars Larsen Fieldsende \formeente/ at den af Actor gjorde Paastand ej kunde \finde Stæd/ da den allegerede Lovens art: ikkun har Hensigt paa virkelige Sødskende avlede i Ægteskab; hvor Fødselen er vis, men ikke til uægte Sødskende der er saa meget meere usikre om Slægtskabet i sær paa Fæderne Siide, naar den utugtige altiit har præsumtionen imod sig at kunde inclade sig med fleere liigesaaavel den eene som den anden, drevet dertil af ustadig Ukydskheds Brynde, ligesom han og indstillede at deres yderlige Vandkundighed og Taabelighed \maatte/ komme i Betragtning til Formildelse og Undskyldning, da saadant ej allene med Vidnesbyrd er oplyst men end og ved al deres Handel, {hvori blant og den at skjönt uarresterede liige til denne Tiid have forblevet tilstæde at gaee deres med truede haarde Straf i Møde}

1775: 228b

i sær denne vanvittige Dreng der er aldeles tossed og tumsed og neppe veed at gjøre Forskjel paa høyre og venstre Siide.

Actor replicerede at endskjönt han vil tilstaae Defensors Sætning at Faderen til et uægte Barn altiit er meere uvis end Moederen, saa synes det dog ikke at have Stæd her, hvor Delinqventindens Fader har erkjendt hende for sit Barn fra Fødselen af opdraget hende i sit Huus som sit Barn liige med den ægte Søn, og disse have indbyrdes erkjendt hinanden for Sødskende, hvilket de og ere anseede for af det heele Sogn. Skulle nu dette end og være urigtig saa var dog Synden imod Gud og Forargelsen for Verden ikke derfor mindre. Actor formoedede derfor at den allegerede Lovens Art: er fuldkom/m/en passelig, saameget meere som \i/ det 9de vers i 3de Mose Bogs 18de Capitul bruger disse Ord enten hun er fød hjemme eller ude, hvilket uden Tvivl vil sige saameget som enten hun er avlet i eller uden Ægteskabet.

Defensor indvendede herimod at den fælles Opdragelse i Faderens Huus ej kunde danne noget Slægtskab imellem dem, der allene kand deriveres af Afling og Kjød og Blod, den Opdragelse Delinqventinden har haft i Faderens Huus anseer han ikkun som en Virkning af hans Christelige Sindelav at ville ophalde \hende/ formedelst den Uvished at have været Aarsag i hendes Tilværelse, hvilket Sammenvære just har givet Anledning til Forseelsen imellem disse vandvittige Mennesker, og hvad Forklaringen angaaer lover 3de M: B: 18de/ meente han at det ligesaavel kunde udtydes om ægte Børn hvad enten de ere fødte samme stæds og opdragen tilsam/m/en eller om det skeede paa et langt fra liggende Stæd, der dog undertiiden kand ind treffe.

Actor ved blev sit forrige og indloed Sagen Dom

hvorefter den optages til Dom at afsiige ved Extra Ting i Alverstrømmen Tiirsdagen den 27de Junii førstk., hvor da tillige Dom skal blive afsagt i Sagen mod Rug Kjøberne af Madsfiorden.

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Sirie Anders Dotter

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til denne Ret at have ladet indkalde Sirie Anders Dotter tjenende hos Lt: Ravn for begangne Lejermaal i Ægteskab, derfor at liide Dom til vedbørlig Afstraffelse, til Vedermæle er indkaldet hendes Mand Mons Christophersen tjenende paa Toftegaard, hvis Husbond Sr: D: Heiberg vedtoeg lovlig Varsel paa hans Vegne.

Indstevnte Sirie Anders Dotter mødte ikke efter Paaraab, hvorfor de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Halvor Olsen Wadebøe eedelig afhjemlede Varselen at være skeed Mandagen den 1te Maji i eeget Paahør og Tilholdsstæd paa Wadebøenesset

Citanten udbad den indstevnte laug daget til neste Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte Sirie Anders Dotter gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

1775: 229

Gregorius Rongvæhr contra Johannes Børilde

efter Laugdag som han producerede.

den indstevnte mødte og vedtoeg Forkyndelsen og sagde ej at have negtet Citanten Leveransen af de paastevnte Børne Midler.

Citanten begjerede Sagen udsadt til neste Ting for med Vidner at beviise{r} det den indstevnte virkelig har negtet at udlevere ham bemelte Børne Midler at udlevere.

som blev bevilget.

Nye Sag.

Hans Holmaas contra Amund Iversen Indre Lyhren

Sr: Danckert Heiberg mødte for sin Lejlænding Hans Monsen *Almaas og anmeldte at han med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Amund Iversen indre Lyhren for skyldige Auctions Penge \for/ paa Auction holden paa Gaarden Holmaas den 22de April 1772 over afdøde Magnele Niels Dotters Effecter tilkjøbte Løsøre Effecter derfor at liide Dom til Betaling og Processens Omkostning at erstatte.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre de brugte Kaldsmænd Lars Johannesen Houchaas og Joseph Erichsen Fieldanger eedelig afhjemlede Varselen at være skeed den 29de Aprilis i den indstevntes eget Paahør og Boepæl.

Citanten begjerede den udeblevne Laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Amund Iversen Indre Lyhren gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Hans Holmaas contra Peder Knudsen Indre Lyren

Sr: Danckert Heiberg mødte for hans Lejlænding Hans Holmaas {med mundtlig Varsel} og anmeldede med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Peder Knudsen indre Lyhren for skyldige Auctions \Penge/ for tilkjøbte Løsøre paa Auction holden paa Gaarden Holmaas den 22de Aprilis 1772 over afg: Magelie Niels Dotters Efterladerskab, at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre Kaldsmændene Lars Houchaas og Joseph Fieldanger aflagde Eed at have frembragt Varselen for ham i eget Paahør og Boepæl den 29de April sidstl:

Citanten begjerede den udeblevne Laug daget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig stevnte Peder Knudsen Indre Lyhren gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

13. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Magister Daae til Michel Thommesen Qvalvognesset paa ½ Løb Smør og 3 Mæler Korn Leje i Gaarden Schaarnes dateret 28de April 1775 med Revers

14. En ditto udgiven af ditto til Niels Siursen Romereim paa en Plads under Gaarden Møchingshellen dateret 4de Januarii 1775 med Revers.

Endelig loed Kongelig May:ts Foged frem lægge Listen over Restancerne af de Høy Kongel: ordinaire Skatter, der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 848 Rdlr 69 og fra forrige Aaringer 811 Rdlr 58 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev samme hermed sluttet og ophævet.

1775: 229b

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1775.

Anno 1775 den 19de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Radøe Skibreede i Alverstrøm og Retten betjent af Sorenkriveren med de dertil sidstleden Høste Ting udnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 207 ere antegnede, hvilke fremviiste Attest om at være eedtagne. Derhos var overværende Kongel: May:ts Foged Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue.

og blev da først bekjendtgjort sam/m/e Høy Kongel: Forordning og Amts Breve som ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registrerede.

dernest blev publiceret

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Soleim efter afg: Koene Brithe Rasmus Dotter d/en 8de Xbr: 1774

2. Et ditto paa Gaarden Indre Sæbøe efter afg: Mand Niels Knudsen d/en 12te Xbr: 1774.

3. Et ditto forrettet paa Gaarden Hielmen i Herløe sluttet d/en 12te Augusti 1774 efter afg: Koene Malene Clemets Dotter

Og da ingen havde noget ved Sage Tinget at udrette udsettes sam/m/e til i Morgen.

Dagen nest efter continuerede Sage Tinget med samme Laug Rett og blev publiceret

4. Et Skiøde udgiven af Knud Rasmussen Storeim paa 16 M/ark Smør og 5 Kander og $\frac{3}{4}$ Potte Malt i gaarden Yttre Sæbøe til Mons Monsen for 36 rd, dateret 22de Decembris 1774.

5. Eet Deelee Brev udgiven af Sornskriveren Regements Qvarttermæster Haberdorff til Arvingen efter afdøde Myndtling Bottelle Jonsdotter Indre Helle paa 8te Marker Smør og 4 Kander Malt i Gaarden Indre Helle for 12 rd, dateret 19de Maii 1775.

6. Eet Skiøde udgiven af Ole Rasmussen Indre Helle til Hr: Edvard Meyer, Residerende Capellan paa Woss paa 8te M/ark Smør og 4 Kander Malt i gaarden Indre Helle for 30 rd, dateret 19de Maii 1775

7. Eet Ditto udgiven af Rasmus Gundersen Indre Helle paa 12 M/ark Smør og 6 Kander Malt i gaarden Indre Helle til Sønnen Gunder Rasmussen for 18 rd dateret 19de Maii 1775

8. Een Bøgssel Seddel af Knud Nielsen indre Sæbøe med fleere paa 14 $\frac{1}{16}$ M/ark Smør og $\frac{25}{144}$ Faaer i gaarden Indre Sæbøe til Niels Larsen, dateret 19de Maii 1775 med Revers

9. Een Ditto af Sogne Præsten til Mangers Præstegield Hr: W: Friman til Halvor Johannesen Manger paa 1 pd og 8 M/ark Smør i gaarden Mangersnæs, dateret 21de Febr: 1775 med Revers

10. Een Ditto af Ditto til Klokeren Halvor Jensen Morchen paa 1 Pund \og/ 8 M/ark Smør i gaarden Mangersnæs, dateret 23de Novbr: 1774 med Revers

11. Een Ditto udgiven af Gudmund Jansen Hielmen paa egne og medEjeres Vegne til Michel Olsen paa 4 $\frac{1}{2}$ M/ark Smør og 3 Kander Malt i gaarden Haaland, dateret 10de Februarii 1775 med Revers

12. Een Ditto udgiven af Sr: Henning F: Dahl til Michel Olsen Nordanger paa 12 M/ark Smør og 8 Kander Malt i gaarden Hougland, dateret 20de Martii 1775 uden Revers

13. Een Ditto af Hr: Krigs Raad Korn til Magne Christensen paa 12 M/ark Smør i gaarden Nodtvedt dateret 6te Novembr: 1774 med Revers

14. Een Ditto af Hr: Wilhelm Friman til Christian Halvorsen paa 18 M/ark Smør og 6 K: Malt i gaarden Namtvedt, dateret den 8de Novbr: 1774 med Revers

15. Een Ditto af Stifts Prouvsten Hr: Hans Mossin til Halvor Michelsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og 1 Qvarter Malt i grd: Woxtogle, dateret 6te Maii 1775 med Revers

16. Een Ditto udgiven af Hr: Wilhelm Friman til Claus Olsen Namtvedt paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Faar i gaarden Frue Togle, dateret 4de April 1775 med Revers

17. Eet Skiøde udgiven af Christian Knudsen Waagenæs med fleere til Jacob Østensen paa 18 M/ark Smør i gaarden Waagenæs for 18 rd, dateret 3de Decembr: 1774.

18. Eet Ditto udgiven af Anders Johannesen Bircheland til Sønnen Lars Andersen paa $\frac{1}{5}$ Part i gaarden Bircheland /: 14 M/ark S: og 11 $\frac{2}{3}$ Kande Malt :/ med liige Andpart i Mæhlands Annex Kirke og gaarden Leervigen i Herløe Skibreede der tillige med grd: Bircheland er bemelte Kirke underliggende, for 40 rd dateret 20de Maii 1775

19. Een Bøgssel Seddel udgiven af Hr: Wilhelm Friman til Johannes Nielsen paa 18 M/ark Smør og 1 Qvarter Malt i grd:en Mangersnæs, dateret 28de Martii 1775 med Revers

20. Een Ditto af Hr: H: F: Dahl til Ole Hansen paa 12 M/ark Smør og 8 Kander Malt i gaarden Bøe, dateret 20de Martii 1775 med Revers

21. Een Ditto af Hr: Consul Allexander Wallace til Ole Rasmussen paa 12 M/ark Smør og 4 Kander Malt i gaarden Marøen, dateret 11te Maii 1775 med Revers

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Iver Johannesen Soltved

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Iver Johannesen Soltved for begangne Lejermaal i Ægteskab med Piigen Maren Gregorius Datter at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning, lige som og bemelte qvinde Menneske paa liige Maade er kaldet til Sagen.

begge de indstevnte mødte og vedtoege lovlige Varsel samt tilstoede begge det paaklagede Lejer-

1775: 230

maal med hinanden at have forøvet, hvorefter blev avlet en Søn som sidstl: Juule Aften blev døbt i Mangers Kirke og [kaldet]? Rasmus, og anførte Iver Soltved til hans Undskyldning at hans Hustrue i en Alder af 95 Aar i lang Tiid har været sygelig.

Hr: Fogden anmeldte dernest at ham ingen Anmeldelse om dette qualificerede Lejermaal er til hænde kommen fra Stædets Sogne Præst, saa at han derom var uviidende indtil ved Ankomsten til Tinget, da Skibreedets Lensmand

tilkjende gav at have indkaldet dem paa Justitiens Vegne, hvorfore han maatte begjere Sagen udsadt til Høste Tinget for ej allene at tilvejebringe den fornødne Attest, men end og lovlig Sequestration over Iver Soltveds Ejendeel, hvilken Udsættelse bevilges.

Hospitals Tings Vidne

Rasmus Andersen Sæbøe anmeldte at hans Broder Lars Andersen med den spedalske Syge er befængt og intet er ejende til at betale Indlemmelsen i Hospitalet, og da saadant er den ganske Almue bekjendt begjerede han deres Forklaring derom indhentet, hvorpaa af Laug Retten og tilstæde værende Almue blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt.

Comparenten begjerede her om et Tings Vidne beskreven meddeelt, som blev bevilget

Derefter fremstod for Retten Østen Willumsen Grindem og andmeldte at hand 8te Dage før sidsleden Kyndels misse inde værende Aar var udfaret til Hennøe for at Fiske og der ved Landet Fant et Foustage med een Slump Fransk Brendevin paa som Søen der havde Opskyllet, Ved eftersyen befantes Foustagen at have Taget skade da der ej var meere end Trende Baand paa den eene Ende og stavene noget Knuset mit paa som foraarsagede at eendeel af Brendeviinet var udrundet, efter at han ved hielp af sin Søn som var med havde faaet Foustagen i Baaden Andmeldte de sig Strax for Kiøbsmanden paa Fiskeværret Henne og derefter bragte samme til Stædets Foged Hr: Christen Heiberg hvilken sidste beordrede Comparenten at indbringe det Fundne Foustage Brendeviin til Bergens Tolboed hvor det blev imodtaget af Tolforvalteren Hr: Kammer Raad Ramshart

Liigeleedes fremstod Mons Siuersen Marøen og Andmeldte at han tillige med hans Søn Niels *Mons (Monsen) Marøen sidstl: 10de Februarii var Rejst ud paa Søen for at søge efter Vrag \og/ paa hiem Rejsen fant een stump af et Skibs mast, hvorpaa var 2de Jeren Baand, som formedelst Strømmen og Vinden var dreven op imod Land ved een liden Holme strax uden for Comparentens paa boende gaaerd Marøen, hvor hen de bragte samme paa Land hvor det endnu er beroende, og befantes samme \omtrent 18 alen lang/ ganske Forknuset og fuld med smaae Spiger, saa det ej kand ansees Tienlig til andet end Brænde Veed; strax efter at sam/m/e af Comparenten var funden blev saadant Andmeldt for Stædets Foged Hr: Christen Heiberg der foranstaltede samme ved Lensmanden Knud Haaversen Olsvold taxeret efter den af ham derover holdte Forretning der blev produceret og er saa lydende.

Derefter loed Hr: Fogden Heiberg frem lægge een Restance Liste over de Kongelige ordinaire Skatter der Beløber for 1te og 2den termin 330 rd 62 s og for de forrige Aaringer 155 rd 44 s

Og da ingen efter 3de Udraab havde videre ved Sage Tinget at udrette er samme sluttet og Ophævedt.

Sommer Tinget for Alenfith Skibreede 1775.

Anno 1775 den 22de Maji blev det almindelige Sommer Ting holden med Alenfiths Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 210 ere anførte og forhen haver fremviist Attest om deres Eed tagelse undtagen at i Stæden for Ole Michelsen Mitgaard sad Ellev Larsen Mitgaard og for Mons Monsen Grøtved sad Knud Johannesen indre Fosse,

hvor da blev publiceret samme Forordning og Amts Breve som ved dette Sommer ting for Sartors Skibreede ere registrerede tilligemed en

Skrivelse fra Hr: Stiftsbefalingsmand de Schouboe til Hr: Foged Heiberg dateret 16de Maji 1775 der indeholder Bekjendtgjørelse af en Cancellie Skrivelse af 22de Aprilis ang: at den føyede Anstalt hvorledes med den Præsterne og Kirke Ejerne her i Stiftet tilkommende Fiske Tiende skal forholdes allene er at forstaae om de stoere Fiskerier, men ikke om den til Byens Fornødenhed daglig indførende ferske Fisk

1775: 230b

Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Bonde Lensmand og øvrige tingsøgende Almue dernest blev publiceret følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Instebøe i Radøe Skibreede den 17de Xbr: 1774 efter afg: Enke Koene Karie Ellevs Dotter.
2. Et Skjøde udgiven af Iver Isachsen Breche i Hardanger til Sognepræsten for Hosanger Præstegjeld Hr: C: H: Schanche paa Seims Kirke med Tiende, Inventarium og Leje Kjør, samt tilliggende Gaard Hielmetved skyldende 1 Løb Smør og 1 Tønne Malt for 141 Rdlr dateret 11te April 1775
3. En Indkaldelse fra Kirke Ejeren Hr: Schanche til Almuen i Seims Kirke Sogn til den 6te Juni nestk: at arbejde og frem føre materialierne til Seims Kirkes reparation dateret 19de Maji a: c:

4. En Obl: udgiven af Knud Olsen Fischesæter til Hr: C: H: Schanche stoer 40 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Fischesæter af Skyld 2 Pund Smør dateret 22de *8br: *1775.
5. En Pante Obl: udgiven af Bernhard Christopher Geelmeyden til Ober Formynderen i Bergen stoer 108 Rdlr 28 s for betroede Børne Midler hans Myndtling Jochumine Catharine de Lange tilhørende med 3de p:tets Pant i Gaarden Fladøen nest efter 400 Rdlr forhen prioriteret dateret 6te Febr: 1775.
6. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Lt: Wilhelm Christian Whitte til Madame Rømer stoer 180 Rdlr med 2den p:tets Pant i Gjæstgiverstædet Brudeknappen dateret 7de Maji 1771, der nu er indfriet efter paategnet qvitering af 29de April 1773.

Dagen nestefter, den 23de Maii vedvarede Sage Tinget med foranførte Laugrett og blev da publ:

7. Een Bevilling udgiven Af den Constituerede Stift befalings mand Hr: Etats Raad Claus Bager til Johannes Knudsen Schare paa at være Lensmand for Ahlenfits Skibredes Almue i Faderens Stæd, dateret 28de Novembris 1774.
8. Eet Skifte brev forrettet paa Pladsen Hossangernæsset i Hossangers Skibreede efter afdøde Halvor Johannesen, begyndt den 13de Augustii og slutted den 14de Septembr: 1774.
9. Een Indførsels Forretning passeret paa gaarden Nore Echeland den 23de Martii e: a: af Lensmanden Johannes Knudsen Schare, paa Hr: Fogden Heibergs Vegne, og med havende Mænd, hvorved for Resterende Kongel: Ordinaire Skatter hos Salomon Olsen for Aarene 1772, 1773 og 1774 Af Beløb 11 rd 3 mrk 6 s og Executions Omkostninger 5 mrk 8 s tilsam/m/en 12 rd 2 mrk 14 s er udlagt 13 ½ M/ark Smør og 3/8 Faar i gaarden Nore Eicheland.
10. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Iver Ellingsen Lie eller Seim til Johan Garman paa Capital 99 rd med 1te prioritets Rett i 1 pd 21 M/ark Smør og 5/8 Huud i gaarden Seim, dateret 12te Februarii 1772 og af den sidste Transporteret til Sal: Sornskriver Hendrich Garmans Enke den 25de April sam/m/e Aar, der nu af Debitor er indfriet efter Qvittering af 6te Martii 1775.
11. Eet Skiøde udgiven af Iver Ellingsen Lie til Wiching Knudsen paa 1 pd 21 M/ark Smør og 5/8 Huud i gaarden Seim for 140 rd dateret 22de Maii 1775.
12. Een Obligation udgiven af Wiching Knudsen Seim til Sogne Præsten paa Manger Hr: Wilhelm Friman paa Capital 100 rd med 1te prioritet i 1 pd 21 Marker Smør og 5/8 Huud i gaarden Seim, dateret 22de Maii 1775.
13. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Svend Bergesen Seim til Sr: Johan Garman paa Capital 35 rd 3 mrk med 1te prioritet i ½ Løb Smør og ½ Hud i gaarden Seim, dateret 22de 8br: 1774, der nu er indfriet efter Qvittering af 4de Martii 1775
14. Een Pant Obligation udgiven af Svend Bergesen Seim til Sogne Præsten til Mangers Præste giæld Hr: W: Friman paa Capital 60 rd med 1te prioritet i ½ Løb Smør og ½ Huud i gaarden Seim, dateret 23de Maii 1775.
15. Een Bøgsel Seddel udgiven af Sogne Præsten Hr: Jens Bergendahl paa ½ Løb 9 M/ark Smør og 18 Kander Malt i gaarden Tvedt til Corporal Hans Larsen dateret 1te Maii 1775 med Revers
16. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Samson Heliesen Leivestad til Sornskriveren Johan Garman paa Capital 10 rd med 1te prioritets Rett i 2 pd Smør, 2 Mæhler og 8 Kander Malt i gaarden Leivestad, dateret 18de Maii 1759, der nu er betalt efter Qvittering af 3de Novbr: 1774.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlevere een Liste over de Kongel: Ordinaire Skatter som Beløber for 1te og 2den Termin dette Aar \525 rd/ og for de forbiegangne Aaringer 233 rd 73 s

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette er samme slutted og Ophævet.

Sommer Tinget for Hosanger Skibreede 1775

Anno 1775 den 26de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden paa Bernestangen for Hosanger Skibreede og Retten betjent af Sorenskriveren med dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 211 ere anførte og fremlagde Beviis om at have aflagt Eed undtagen at i Stæden for Niels Olsen Mosevold sad Ole Knudsen Tveite. Ved Tinget var overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bondelensmanden Magne Hatland og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da blev publiceret sam/m/e Forordning og Amts Breve, som ved dette Som/m/er Ting for Alenfith Skibreede ere antegnede, dernest følgende Almues Breve

1775: 231

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Nore Bysem efter afg: Koene Karie Ols Dotter begyndt og slutted den 22de Xbris 1774.
2. Et Afkald udgiven af Sr: D: D: Heiberg til afg: Sogne Præst for Hosanger \Hr:/ Lyder Johan Smith for

imodtagne Børne Midler Myndtlingen Morten Olai Brygger tilhørende dateret 26de Augusti 1773.

og da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 27de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret da der blev Publ:

3. Et Skjøde udgiven af Magne Andersen Møxter til hans Søn Knud Magnesen paa 23 1/5 Mark Smør og 7 11/15 Kande Malts Leje i Gaarden Møxter for 40 Rdlr dateret 26de Maji 1775.

4. En Pante Obligation udgiven af Joen Siursen Møching til Jacob Monsen Niøstad stoer 50 Rdlr med 1te p:rets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Søre Møching af Skyld 8 Marker Smør og 10 2/3 Kande Malt dateret 26de Maji 1775.

5. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriveren Haberdorff til Ole Johannesen Hoshofde paa 12 Marker Smør og 5 1/3 Kande Malt i Gaarden Svennem, 14 Marker Smør og 8 Kander Malt i Gaarden Søre Bysem og i Nore Bysem 10 1/2 Mark Smør og 6 Kander Malt til sam/m/en for 79 Rdlr, hvilke Jorde Parter ham som eeneste Arving efter hans Hustrues Fader Niels Olsen Svennem er tilfalden dateret 26de Maji 1775.

6. En Bygsel Seddel udgiven af Kors Kirkens Sogne Præst Johan Nordahl Brun til Wermund Johannesen paa 1 Pund Smør 1 Qvarteer og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Haaland dateret 20de Maji 1775.

7. En ditto udgiven af Peder Johannesen Tvedt til Iver Siursen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Tvedt dateret 26de Maji 1775 med Revers.

8. En ditto udgiven af Johannes Aschildsen Høevig som Væрге for Myndtlingen Anne Johannes Dotter til hendes Stif Fader Simon Johannesen paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Næse dateret 26de Maji 1775 med Revers.

9. Et Vil Kors Brev udgiven af Knud Johannesen Svennem til Sviger Moederen Marthe Johan/n/es Dotter paa aarlige Leve Kor af hans brugende Anpart i Gaarden Svennem dateret 26de Maji 1775.

Capellanen til Manger Arnold Mejer contra Klokkeren Peder Poulsen efter Laug Dag, som Citanten loed fremlevere paategnet lovlig forkyndt saalydende og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale de paasøgte 4 Rdlr og oprette denne Processes Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre udi Sagen saaledes for Ret blev Kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte og Laugdagede Klokker Peder Poulsen tilpligtes at betale Citanten de paasøgte Fiire Rigsdaler og erstatte Søgemalets Omkostning med Toe Rigsdaler, at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Nye Sag

Johannes Knudsen Giederem contra Ole Pedersen Giederem

Johannes Knudsen Giederem anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet hans Sviger Søn Ole Pedersen Giederem for ubetalte Leve Kor af Brænde ved, 2 Tønder Korn og Føde for 4 Smaler sidstl: Vinter, derfor at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre de brugte Kaldsmænd Lensmand Magne Hatland og Simon Andersen Fladaas eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for meere end 3 Uger siden i den indstevntes Boepæl i hans Hustrues Karie Johannes Dotters Paahør.

Citanten indstillede at den indstevnte maatte laugdages til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Ole Pedersen Giederem gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en Liste over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, som for 1te og 2den termin dette Aar beløber 491 Rdlr 4 mrk 1 s og fra forrige Aaringer 265 Rdlr 56 s.

Og da ingen efter Udraab havde noget ved Sage Tinget at udrette, bliver sam/m/e herved sluttet og ophævet.

1775: 231b

Ved en Fejltagelse at Bladet hang sammen er dette forbiegaaet og saa snart det blev bemærket.

1775: 232

nemlig den 30te Maji 1775 da Som/m/er Tinget holdtes for Echanger Skibreede er disse 2de Siider inden Retten bleven over strøgen saa at intet derpaa kand skrives.

1775: 232b

Sommer Tinget for Echangers Skibreede 1775

Anno 1775 den 29de Maji blev det almindelige Sommer Ting holden for Echangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 212 ere anførte og fremlagde Beviis om at have Aflagt Eeden, undtagen at i Stæden for Niels Iversen Søre Askeland sad Niels Andersen Toft, overværende ved Tinget Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg, Bonde Lensmanden og meenige Almue.

Og blev da først publiceret samme Forordning og Amts Breve som ved dette Sommer Ting for Alenfith Skibreede ere registrerede tilligemed en

Kongel: Allernaadigst Placat af 1te Maji 1775 ang: de under Aarstal 1761 prægede 2 Skillingers Nedsættelse saa at 6 Stykker tilforn 12 s herefter ikkun skal validere for 4 Stykker eller 8 Skilling, eller 3 Stykker for 2 eller 4 Skilling samt Kaaber halv Skillingers Indkaldelse.

Dernest blev bekendtgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Biørge efter afg: Enkemand Niels Siursen begyndt og sluttet den 17de Xbris 1774.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Dyr Dahl den 19de ejusdem efter afg: Koene Syneve Simons Dotter
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Echanger Lie den 20de ditto efter afg: Niels Olsen.
4. En Odels Lysning udgiven af Niels Monsen Røe til 1 B/ismer Pund 6 Mark Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden Røe dateret 29de Maji 1775.
5. Et Skjøde udgiven af Aschild Erichsen Sætre som Laug Værge for Enken Karie Erichs Dotter Wiche til Iver Aschildsen Wiche paa en Anpart i Gaarden Wiche af Skyld 18 Marker Smør og 12 Kander Malt for 40 Rdlr dateret 29de Maji 1775.
6. En Pante Obligation udgiven af Iver Aschildsen Wiche til Aschild Erichsen Sætre stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Wiche af sam/m/e dato.
7. En Pante Obl: udgiven af Lieutenant Wilhelm Christian Whitte til afg: Madame Rømer stoer 180 Rdlr med 1te p:tets Pant i 1 ½ Løb Smør i Gaarden Hølleland dateret 7de Maji 1771 og tinglyst d/en 5te Junii e: a: aflyses efter paategnet Qvitering af Joen Mariager dateret 29de Aprilis 1773 og mortificeres ligesom den forhen er aflyst og udslettet ved dette Som/m/er Ting for Lindaas Skibreede

og da ingen havde viidere at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 30te Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret da der blev

8. Publ: et Skjøde udgiven af Lars Stephensen Elvig med fleere til Stephen Larsen paa 19 1/5 Mark Smør og 12 4/5 Kande Malts Leje i Gaarden Elvig for *for 28 Rdlr, hvor foruden han forhen selv var ejende 4 4/5 Mark Smør og 3 1/5 Kande Malt, saa at han nu ejer dette sam/m/en lagt 1 Pund Smør 16 Kande Malt, dateret 30te Maji 1775
9. Et ditto udgiven af Ole Erichsen Elvig til Niels Olsen paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Elvig for 25 Rdlr dateret 30te Maji 1775.
10. Et ditto under samme dato udgiven af Johannes Holgersen Fenne til Siur Knudsen Bolstad paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Fielde for 45 Rdlr.
11. Et ditto udgiven af Lars Andersen Fyllingsnæs til Johannes Andersen Horvey paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Fielde for 41 Rdlr dateret 26de Maji 1773
12. Et ditto udgiven af Johannes Andersen Horvey til Johan/n/es Holgersen Fenne paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Fielde for 41 Rdlr dateret 29de Maji 1775
13. Et ditto udgiven af Lieutenant Wilhelm Christian Whitte til Anders Hemmingsen Titland paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Hølleland for 41 Rdlr 3 mrk dateret 15de Octobris 1773.
14. Et ditto udgiven af Anders Hemmingsen Titland til Iver Olsen og Ole Iversen Ascheland paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Hølleland for 41 Rdlr 3 mrk dateret 29de Maji 1775.
15. En Bygsel Seddel udgiven af Iver Olsen og Ole Iversen Ascheland til Anders Hemmingsen Titland paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Hølleland dateret 30te Maji 1775 med Revers

1775: 233

16. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Ingebrigtsen Nyegaard til Rasmus Rasmusen paa 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Nyegaard imod aarlige Leve Kaar af 15 Asker Korn og Føde for een Koe og Fiire Smaler dateret 30te Maji 1775 med Revers.

Iver Fusesen Høyland contra Aamund Iversen Aschelund

efter Udsættelse, som Citanten æskede i Rette og paastoed Dom i Sagen efter forrige Irettesættelse

den indstevnte mødte og foregav at han hos *han (hans) salig Fader havde tilgoede 2de Kjør, som ham af Faderen var belovet og derfor toeg denne paastevnte Koe.

Citanten formentede derimod at sligt Løfte af Faderen ej burde opfyldes førend Gjelden var betalt til Creditorernes Skade og paa deres Bekostning og end nu *midre (mindre) berettigede ham til at bemægtige sig denne Koe, som ej var Faderen tilhørende, men var ham lejet

Den indstevnte foregav fremdeedes at efter at han havde faaet denne Koe maatte betale Johannes Lind i Bergen 2 Rdlr som Faderen til ham var skyldig for bekomne Kornvarer, da han som myndig Arving ej loed holde lovligt Skifte efter bemelte hans Fader, ligesom han desuden havde Udlagt til Begravelsen.

Citanten vedblev sit forrige at dette ej kand i mindste Betragtning, og derpaa indloed begge Parter Sagen Dom. hvorpaa saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

De afhørte Vidner har eensstemmig forklaret at den indstevntes Fader havde solgt den paastevnte Koe og deraf svarede Leje, hvilket den indstevnte end ikke kand negte, men under utiidige Indvendinger af formeentlig Tilgoedehavende hos Faderen har tilegnet og bemægtiget sig den til Liqvidation der fore.

Thi Kjendes for Ret [at]? Indstevnte Amund Iversen Aschelund bør betale Citanten den paasøgte Koes Værdie med Fem Rigsdaler og oprette denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk. at udreedes 15 Dage efter Forkyndelsen under Lovens Tvang.

17. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Iver Fusesen Høyland paa Niels Olsen Echangerlies Enkes og Arvingers Vegne til Rasmus Olsen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Echangerlie med aarlige Leve Kaar for Enken af 1 Tønne Korn og Føde for 1 Koe samt frie Huuse værelse Lys og Varme og Tilsyn dateret 30te Maji 1775 med Revers.

18. En ditto udgiven af Capellanen til Domkirken Hr: Wiggers til Baste Knudsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Nore Qvinge dateret 19de Xbris 1774 med Revers.

19. En Odels Lysning udgiven af Knud Bastesen Biørndahl paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Biørndahl dateret 30te Maji 1775.

Continuations Examinations ang: Tyven Simon Erichsen Espeland

Hr: Fogden Heyberg havde ved Continuations Stevning af 12 hujus til dette Ting ind kaldet Tyvs Delinqventen Simon Erichsen Espeland saaledes som bemelte Stevning nærmere udviiser der er tegnet paa forrige Hoved Stevning og med Forkyndelses Paategning saa lydende Derhos har han og med mundtlig Varsel hertil ladet indkalde Johannes Helgesen Wahre, Rasmus Olsen Sliire, Ole Bessesen Fieldanger, Mons Michelsen og Niels Larsen Watle, hvilke alle af denne Tyvs Delinqvent skal være bestaalne derom at gjøre deres Forklaring og beedige modvillig Fravendelse, samtlige de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel, ligesom og Tyvs Delinqventen blev fremstillet uden Baand og Fængsel.

Tyvs Delinqventen tilstoed paa Vejen fra Sliire at have taget en Baad, hvormed han foer over Fjorden til Gaarden Fieldanger, hvor han kom ind igjennem et Vindue i Boeden, men paa nærmere Tilspørgende tilstoed han at *han (hans) 2 medhavende Kamerader i Tyveriet Siur og Lars brød Hul paa Taget og derigjennem kom derind hvilken Vej Delinqventen og toeg og der bortstaalet et Kjød Laar tilligemed

1775: 233b

det forhen forklarede, angaaende Tyveriet paa Store Sætre vedblev han sin forrige Bekjendelse saavel som ang: det paa Wahre bortstaalet med det Tilføyende at han havde faaet sin Andeel af de sidste stæde staalet Penge men uden at kunde siige hvormeget, Neste Nat efter at have forladt Gaarden Wahre tilstoed han at have bortstaalet nogle Penge paa Gaarden Reveim i Mielde Skibreede med alle de af Ejeren Ole Michelsen om forklarede Omstændigheder de 2de Laxe Remmer undtagen som han benegtede at have staalet og blev disse her bortstaalet Penge først deelt imellem Delinqventen og medhavende 2de Tyve paa Bye Fjeldet ved Sandvigen da *han (de?) forloed ham for at rejse til Byen og kom der da paa hans Anpart 10 á 11 Rdlr. Fra Reveim begav de sig til Gaarden Watle og der gik ind igjennem et Vindue i en Sænge Boe og der *borstaalet et Par Strømper som han endnu har paa, og fortærede noget Mad samt staalet en Baad beliggende paa Lundene ved Nøstet.

Derpaa fremstoed af de bestaalne

4. Rasmus Olsen Sliire som forklarede henvend Michaelis Tiider sidstleden Aar nogle Dage førinden at {v} være frastaalen nogle Penge, hvis Antal han ej saa nøye kunde bestemme, men var i det mindste 12 Rdlr, henvend 6 Skaalpund Smør og noget over en Potte Hamburger Brændeviin paa en Butølje og 2 smaa Folde Knive samt endeel Fladbrød og var alt dette borttagen paa Loftet over en Sænge Boe, hvortil Tyvene var gaaet kommet ind igjennem

Taget hvorpaa var brækket Hul; Kisten, hvorudi de bortstaaene Penge laae blev staaende tilbage i Boen og stoed Nøgelen i Laaset dertil. Vinduet til bemelte Boe var udtaget og henlagt paa et Stæd tet ved, men Hullet var saa lidet at Tyvene umuelig kunde kom/m/e derigjennem, hvor fore de som meldt maatte opbryde Taget. hvornest han beedigede modvillig Fravendelse af forbenævnte Sager.

derpaa blev fremstillet

5. Ole Bessesen Fieldanger som forklarede ved sidstl: Michaelis Tiider 3 Dage efterat Rasmus Sliire var bestaaen at være frastaalen 1 Rigsort og 1 Lybesk Marke Stykke der laae i en Kiste paa Loftet over en Sænge Boe, hvortil Tyvene igjennem Taget vare ind bruddt samt et Kjød Laar og 2 Par Hosebaand, sammestæd var og udtaget en gammel sort Kiste som Tyvene havde kastet ud igjennem Taget, da den ej paa anden Maade kunde komme ud formedelst at Dørren uden til var tillukket med en Krog og Vinduet var saa lidet at den ej kunde kom/m/e derigjennem, ej heller noget Menneske, bemelte Kiste fandtes siden ud paa Marken sønder huggen med Comparentens egen Øx som laae der hos, og var der intet andet i denne Kiste end noget gammelt Skrab af Træskeer og deslige, som Tyvene loede ligge efter. Endelig aflagde Comparenten Eed at bemeldte Penge og Kjød laar imod hans Vilie var ham frakommen

6. Johannes Helgesen Wahre berettede ved sidstl: Michaelis Tiider Natten efter at Tyveriet paa Store Sætre var begaaet at være frastaalen endeel Penge, hvis Antal han ej nøyagtig kunde fastsætte, men i det mindste var 12 Rdlr, Een Sølv Trække Naal og en fiin Lerreds Skjorte, der var beliggende i en Kiste i en saakaldet Sænge Boe, hvorudi Tyvene var indkom/m/en igjennem Dørren den de lukkede op med sin rette Nøgel som hang paa Væggen uden for Dørren i Svalen, og havde Tyvene bragt de 2de Kister, hvori

1775: 234

disse Sager laae, ud paa Marken, hvor de nest følgende Morgen fandt dem sønderslagen med de øvrige derudi værende Klæder og een Sølv Kjede eller Snor som Tyvene loed blive liggende tilbage derudi. Comparenten havde tilstæde i Retten disse 2de Kister, som Tyven vedkjendte sig at være de samme han paa Gaarden Wahre havde udtaget, og endelig aflagde Johannes Wahre Eed imod sin Vilie at være bleven fravendet forbenævnte Sager.

7. Niels Larsen Watle forklarede ved sidstleden Michaelis Tiider at være frastaalen et Par Strømper som aldeeles ligner dem Tyvs Delinqventen nu har paa og et Tin Støb der laae i et Skab i hans Boe hvortil Tyven var kommen ind igjennem Vinduet, og aflagde Eed imod sin Vilje at være frakom/m/et bemelte Par Strømper og Tin Støb.

8. Mons Michelsen Watle angav ved sidstleden Michaelis Tiider Natten efter at Tyveriet paa Reveim var begaaet at være frastaalen en Baad *met (med) et Par Aarer beliggende uden for hans Baade Nøst paa Lundene og beedigede modvillig Fravendelse der af, og sagde nest følgende Morgen at have funden Baaden paa hin Siide Fjorden Tyvs Delinqventen som havde anhørt forestaaende Forklaringer havde intet dermed at erindre.

Actor havde ved Lensmanden Niels Reveim og Johannes Aschelands ladet taxere{nys} bemelte Baad Mons Watle tilhørende, som efter deres skriftlige Indberetning befandtes meget gammel og derfor blev taxeret 4 mrk.

Dernest blev de Johan/n/es Wahre frastaalne 2de Kister her i Retten taxeret af dertil ved Hr: Fogden opnævnte Mænd Lensmand Ole Knudsen Fyllingen og Johan/n/es Olsen Bernæs til sammen for 1 Rdlr 1 mrk og var disse Kister nu igjen i stand sadt og den eene Siide af nye ind sadt i Stæden den sønderslagne, hvortil Stykkerne blev fremviiste, viidere var i Retten til stæden den Niels Johan/n/esen Stoere Sætre frastaalne Bom/m/e, der befandtes sønderslagen og det Stykke hvor Laaset var i udslagen, men Tyvs Delinqventen kunde ej med Vished vedkjende sig det. samme blev af bemelte Vurderingsmænd taxeret for 3 mrk 8 s.

Fremdeeles blev af bemelte Vurderings mænd taxeret

6 Skaalpund Smør Rasmus Slire frastaalen á 5 s		1 mrk	14 s
En Butelje Brændeviin	1		
2 smaa Folde Kniver begge			12
Ole Fieldanger angav at den sønderslagne Bomme ej var værd at vurdere, men et Kjødlaar ham tilhørende blev vurderet		1 mrk	8 s
og 2 Par Hosebaand for			8 s
En Lin Lerreds Skjorte Johannes Wahre tilhørende for		1 Rdlr	
Een Sølv Trække Naal for		1	12 s
Et Par Strømper Niels Watle tilhørende for	1		
Et Tin Støb for			8

hvilket alt efter løseligt Skjøn blev anslaaet i Anledning Ejernes Opgivende, da de ej kand kom/m/e tilstæde at besee.

Da Actor intet videre vidste til Sagens Oplysning begjerede han Forhøret sluttet og sig beskrevet meddeelt.

*17 (20). Publ: et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvartermester Haberdorff til Arvingerne efter Enken Brithe Ols Dotter indre Hindenæs over 12 Marker Smør og 8 Kander Malt i bemelte Gaard indre Hindenæs

1775: 234b

dateret 30te Maji 1775.

21. En Contract imellem Johan/n/es Holgersen Fenne og Siur {Jacob} Knudsen Fielde ang: en Sæterstøl under Gaarden Fielde dateret 30te Maji 1775.

22. Et Skjøde udgiven af Ole Magnesen Grove som Værge for Brithe Niels Dotter med fleere til Niels Olsen paa 9 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Myhr for 18 Rdlr dateret 30te Maji 1775.

23. Et Mage skifte Skjøde imellem Siur Johannesen Houge og Halvor Johannesen Lie, hvorved 18 Marker Smør og 18 Kander Malts Leje i Gaarden Houge omvexles til den sidste imod 1 Bismar Pund og 3 Markers Smørs Leje i Gaarden Lie at erholde tilbage hvert Brug ansadt for 60 Rdlr dateret 30te Maji 1775

Hr: Fogden Heiberg gav tilkjende at efterfølgende 4 Mænd nemlig Siur Rasmusen Echnesvogen, Aamund Olsen Washelle, Rasmus Andersen og Niels Olsen Echnes for ham have anmeldet at de sidstleden April Maaned paa Havet have fundet en Foustage Tran, hvorfor han nu her til dette Ting har indvarslet dem for at gjøre Forklaring hvor og naar de sam/m/e have fundet med viidere.

Bemelte 4 Mænd fremstoed og forklarede eensstem/m/ig at da de sidstl: 21de Aprilis foere ud til *Have (Havet) i Tanke at fiske, fandt de ½ Miil uden for alle Land i aaben Hav en Foustage med Tran omtrent af en Tøndes Størrelse, som de aabnede saasart de havde faaet den i Baaden og fandt den at indeholde Tran, som formedelst indtrukken Søevand og deraf foraarsagede gjæring brusede ud af Spundset som af en Sprøyte, hvorved der gik meget til Spilde, ligesom den og befandtes raaden og stinkende, hvorpaa de strax nogle Dage efter anmeldte det for Hr: Fogden.

Hr: Fogden fremlagde derpaa en derover af ham foranstaltet Besigtelse og Taxations Forretning af dato 28de Aprilis sidstleden saalydende og begjerede samme nu ved offentlig Auction bortsolgt og opbuden for tilstæde værende tingsøgende Almue.

Samtlige tilsædemødende Almue begjerede at Hr: Fogden Heiberg her efter ville have den Godhed af Almuen her i Skibredet at indfordre Tingholdet med 15 Skilling af hver jordbrugende Mand og deraf at gjøre Udlæg til Tingholderen med Lensmand, Skafter og Laug Ret til sammen 37 Rdlr, hvilket Hr: Fogden og antoeg.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde Listen over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, som for 1te og 2den termin dette Aar beløber {506} \505 Rdlr 2 mrk 11 s/ og for forrige Aaringer 334 Rdlr og 10 s

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e herved sluttet og ophævet

1775: 235

Endelig blev og den Hans Kongel: May:t tilhørende Øde Gaard Kleven opbuden til Brug og Forpagtning imod deraf at betale de Høy Kongelige Skatter for dette Aar, men der fandtes ingen som samme ville antage.

Sommer Ting for Watzværns Tinglav 1775.

Anno 1775 den 8de Junii blev et almindeligt Sommer Ting holden for Watsværns Tinglav og Retten betjent af Sorenskriveren og de dertil sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 214 ere anførte undtagen i Stæden for afdøde Haldor Joensen Horvey var beskikket og sad Bryngel Aschildsen Aarhus, hvilke alle fremlagde Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var nærværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heyberg, Bonde Lensmanden Ole Horvey og øvrige tingsøgende Almue.

Og blev her først publiceret de sam/m/e Høy Kongelige Forordninger og Amts Breve som ved dette Sommer Ting for Echangers Skibreede ere anførte tilligemed en

Kongel: Allernaadigst Forordning af 11te Maji 1775 ang: et vist Antal Kjøbenhavnske Banqve Billetter maae have Cours og roullers paa de Kongel: Danske Americanske Ejlande, samt en

Placat udfærdiget fra Stiftet under 19de Maji 1775 ang: Bort forpagtning af Bergens Fiske Tiende paa 3 eller 6 Aar at blive opbuden ved Auction den 10de Junii 1775.

og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette, blev Sage Tinget udsadt til i Morgen.

Dagen nestefter den 9de Junii vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

Nye Sag

Arne Tronsen Bolstad contra Johannes Olsen Bolstad
til Doms og Tings Vidne efter skriftlig Stevning, som Bøygde Procurator Niels Traae for Citanten producerede, saa lydende.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab; De brugte Kaldsmænd Knud Olsen Horvey og Endre Johan/n/esen Rongen fremstoed og med oprakte Fingre beedigede for 3 Uger siden at have forkyndt den skriftlige Stevning for samtlige derudi benævnte Part og Vidner i eeget Paahør og Boepæl, Niels Aschildsen Breche undtagen; dernest fremkom Magne Olsen Mæstad og Tormoe Olsen Langeland som eedelig bevidnede sidstl: Tirsdag 15 Dage med mundtlig Varsel til dette Ting og i denne Sag at have indkaldet under Lovens Falsmaal det i Stevningen benævnte Vidne Niels Aschildsen Breche

Proc: Traae begjerede Forelæggelse for de udeblevne.

Eragtet

Lovlig indstevnte Johannes Olsen Bolstad gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, liigesom og de udeblevne Vidner Knud Aschildsen, Joen Aschildsen og Torbior Bolstad samt Anne og Brithe Bolstad og Niels Aschildsen Breche til sam/m/e Tiid forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen, hvilken Forelæggelse Citanten tager beskrevet og besørger for vedkommende lovlig forkyndt

Hr: Cancellie Raad Fleischer contra Erich Siursen Jørnevigen

efter Laug Dag æsket i Rette af Procurator Niels Traae paa Citantens Vegne.

Den indstevnte mødte og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse samt tilstoed gjeldens Rigtighed, men begjerede Sagen udsadt til neste Ting for imidlertiid at tilvejebringe Betaling i Mindelighed.

Proc: Traae anviiste i Retten den af indstevnte Erich

1775: 235b

Siursen Jørnevigen til Citanten udgivne Obligation af 13de Junii 1770 for paasøgte Capital 120 Rdlr og tinglyst 5te Novbr: samme Aar, som han begjerede sig med Rettens Paategning tilbage[le]veret og i Acten inddragen, hvoraf ingen Renter er betalt liige fra Udstædelsen og der fore indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale Vbemelte/ Obligations Capital med Renter 4 pro Cento indtil Betaling skeer, samt at oprette denne Rettergangs Omkostning billigst med 3 Rdlr og i Øvrigt protesterede imod den af den indstevnte forlangte Udsættelse i en saa reen Gjelds Sag.

Den indstevnte vedblev sin forrige Paastand om Udsættelse med Protest imod Overiilelse.

Pr: Traae for Citanten derimod protesterede paa Dom, hvornest ham blev tilbageleveret den originale Obligation, hvorpaa var tegnet Opsigelsen af 24de Julii 1774 under Debtors Haand, det den indstevnte og nu inden Retten tilstoed.

Der paa blev udi Sagen afsagt saadan

Dom

I en saa klar Gjelds Sag har den begjerte Udsættelse ingen Stæd *Stæd til Tab for Creditor ved længere Forhaling naar Debitor har haft Tiid nok at see sig om mindelig Betaling fra 24de Julii 1774 da Opsigelsen skeede, men indstevnte Erich Siursen Jørnevigen bør til Citanten betale den paasøgte Capital Et Hundre og Tyve Rigsdaler med Renter 4 af Hundrede fra Obligationens dato den 13de Junii 1770 indtil Betaling skeer og oprette Søgemalets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk, at udreedes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang

1. Publ: et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Nedre Tvedt i Lindaas Skibreede efter afg: Koene Gurie Sæveres Dotter begyndt den 28de Julii og sluttet den 23de Xbris 1774.

2. et Skjøde udgiven af Mons Gudmundsen Dahlsejde til *til Joen Gudmundsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Dahlsejde og underliggende Plads Davidsstigen for 90 Rdlr dateret 8de Junii 1775

3. Et ditto udgiven af Niels Andersen Furrenes til Johannes Andersen paa 7 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Furrenes for 30 Rdlr dateret 8de Junii 1775.

4. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Olsen Runseberg til Jon Endresen Elie og Ole Johan/n/esen Hien stoer 84 Rdlr med 1te p:tets Pant i et Spand Smørs Leje i Gaarden Runtzeberg dateret 4de Novbr: 1767 og tinglyst 5te ejusdem, der nu af Knud Helgesen Elie var paa qviteret, men da Creditor ej selv har paaqviteret forbliver Gjelds Brevet i sin fulde Kraft og kand ej blive aflyst eller udslettet af Pante Bogen førend rigtigere Beviis og qvitering fra rette Creditorer forskaffes.

Hr: Fogden Heiberg loed opbyde Laxe Værpet her ved Bolstadørens Alminding om nogen sam/m/e imod aarlig Afgift til Kongens Casse vil antage til aarlig Brug, hvorpaa af Ole Knudsen Fyllingen efter lang Stiltienhed blev buden aarlig 3 Mark Afgift dog uden at binde sig der til længere {end til} naar Elven og Strøm/m/en derpaa skulle gjøre Skade.

Andet eller høyere Bud derpaa blev ej gjort

Hr: Fogden fremlagde Listen over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter; der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 143 Rdlr 45 s og for forrige Aaringer 21 Rdlr 18 s,

hvorpaa Sagetinget blev ophævet da ingen efter 3 Udraab derved havde

1775: 236

noget viidere at udrette.

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1775

Anno 1775 den 12te Junii blev det almindelige Som/m/er Ting holdet for Mielde Skibreede paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 214 ere anførte, hvilke alle fremviiste Beviis om at have aflagt Eeden. Ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heyberg, Bonde Lensmanden Niels Nielsen Reveim og øvrige tingsøgende Almue

Først blev bekjendtgjort de samme Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Som/m/er Ting for Watzwærns Tinglaug Auctions Placaten om Fiske Tiendens Bort forpagtning undtagen.

Johannes Simonsen Søre Reigstad fremleverede i Retten en Pung, hvorudi skal være 13 Rdlr 1 mrk 8 s hans Myndtling Lars Andersen Reigstad tilhørende, hvilke inden Retten blev opbudet til Udlaan imod Renters Svarelse og vedbørlig Sikkerhed, men da ingen forlangte at imodtage dem, blev Pungen af Sorenskriveren forsejlet og Comparenten inden Retten tilbageleveret.

Og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter {ved} den 13de Junii vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret undtagen at i Stæden for Mons Monsen Rongved sad Knud Rasmusen Rongved.

Lejermaals Sag contra Anne Anifinds dotter

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Anne Anefinds Dotter opholdende sig paa Gaarden Nedre Mielde for begangne Lejermaal med en Person som hun kalder Iver, hvilken Iver ved nøyere Examination neppe er til, derfor at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Niels Reveim og Erich Larsen Mitmielde eedelig afhjemlede Varselen at være skeet for 14 Dage siden i den indkaldtes eget Paahør og Boepæl.

Actor begjerede den udeblevne forelagt Laug dag til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Anne Anefinds Dotter gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Dernest fremkom fra Almuen til Publication følgende Breve

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johan Garman til Nyekirkens Sogne Præst Johan Plate Bruun som Væрге for Karen Marie Garman stoer 667 Rdlr mod 1te P:tets Pant i Gaarden Nedre Mielde dateret 2den Maji 1772 og ting lyst den 30te ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af Myndtlingens Mand Hr: C: H: Schanche under 6te Januarii 1775 er ind friet og nu mortificeres.

2. Aflyst en ditto udgiven {af} \til/ Anders Aschildsen Reigstad af Johan/n/es Larsen Grosdahl (Grøsdahl) stoer 99 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i *i Gaarden Greve af Skyld 23 1/13 Mark Smør og 13 6/13 Kande Malt dateret 5te Junii 1769 og tinglyst den 6te ejusdem, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 12te Juni 1775 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

3. Publ: en Bygsel Seddel udgiven \af/ Sogne Præsten til Hougs Hr: Arentz til Knud Nielsen Grove paa ½ Løb Smør og 4(?) ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Schaar dateret 18de Martii 1775 med hosfulgte Revers.

4. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriver Haberdorff paa 7 ½ Mark Smør og 5 Kander Malts Leje i Gaarden Sundland til Michel Olsen Thuenes som eeneste Arving efter hans Hustrues Fader Anders Johan/n/esen Sundland dateret 12te Junii 1775.

1775: 236b

5. Et Skjøde udgiven af Knud Rasmusen Rongved til hans Søn Rasmus Knudsen paa 1 Pund 6 Marker Smør 2 Mæler og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Rongved for 120 Rdlr dateret 4de Januarii 1775.

6. Et ditto udgiven af Anders Aschildsen Reigstad til Lars Steffensen paa 1 Pund og 16 Marker Smørs Leje i Gaarden Burcheland for 51 Rdlr 1 mrk 8 s dateret 12te Junii 1775.

7. Et ditto udgiven af Mons Johannesen Hechland til Helge Larsen paa 21 Marker Smørs Leje i Gaarden Hechland for 30 Rdlr dateret 12te Junii 1775.

8. Et ditto udgiven af Johannes Tostensen Watle til hans Søn Tosten Johannesen paa 1 Pund 3 Marker Smør og

6 Kander Malts Leje i Gaarden Watle for 60 Rdlr dateret 12te Junii 1775.

9. En Pante Obl: udgiven af Tosten Johan/n/esen Watle til Baste Joensen Garnes stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nysbemelte 1 Pund 3 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Watle dateret 12te Junii 1775.

10. Et Skjøde udgiven af Halsteen Larsen Hanesdahl til Johannes Larsen paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Nordre Hanesdahl for 62 Rdlr dateret 13de Junii 1775.

11. Et ditto udgiven af Johannes Larsen Greve til Niels Johannesen Schaar paa 23 ½ Mark Smør og 13 6/13 Kande Malts Leje i Gaarden Greve for 150 Rdlr dateret 13de Junii 1775.

Nye Sag

Ole Andersen Nore Reveim contra Niels Johannesen Heldahl

Ole Andersen Nore Reveim anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Niels Johannesen Heldahl af Hosanger Skibreede som Medejer i Gaarden Reveim enten at tilbygse sig hans Anpart i bemelte Gaard Reveim eller og at Citanten maae erholde uddeelt hans ejende Anpart i samme Gaard;

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Magne Hatland og Niels Monsen Hatlandsvog eedelig afhjemlede Varselen at være skeed i Dag 29 Dage siden for Niels Johannesen Heldahl i eeget Paahør og Boepæl.

Citanten erindrede om Laug Dag for den udeblevne.

Eragtet

Niels Johannesen Heldahl gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde en Beregning over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, som for 1te og 2den termin dette Aar beløber 510 Rdlr 87 s og fra forrige Aaringer 110 Rdlr 92 s

12. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Niels Nielsen Reveim paa Mielde Skibreedes Almues Vegne til Johannes Olsen paa et Huusmands Sæde Grødaaen kaldet beliggende i bemelte Skibreedes Alminding imod 3 Mark Danske aarlig Afgift dateret 13de Junii 1775 med Revers

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette bliver sam/m/e herved sluttet og ophævet, men i det sam/m/e fremkom

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johannes Tostensen Watle til Magne Michelsen Stokke stoer 31 Rdlr 24 s med 2den p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Watle af Skyld 2 Pund 6 Mark Smør og en Mæle Malt dateret 8de Junii 1773 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 12te Junii 1775 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

hvorpaa Sage Tinget atter blev ophævet.

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1775

Anno 1775 den 14de Junii blev et almindeligt Sommer Ting holden for Arne Skibreede paa Nedre Mielde Gaard og Retten betjent af Sorenkriveren med de dertil sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 217 ere anførte, undtagen at i Stæden for afdøde Baste Eschildsen sad Knud Erichsen Espelie og for Hans i Heyen, der skal have aflagt Eeden sad Johan/n/es Johan/n/esen Indre Arne, hvilke alle fremviiste Beviis for at

1775: 237

have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heiberg, Bonde Lensmanden Ole Knudsen Taqvam og øvrige tingsøgende Almue.

Og blev da publiceret de samme Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Sommer Ting for Mielde Skibreede.

Ole Sivertsen af Store Sandvigen contra Ole Hansen Egerne ibm:

efter Laug dag, som Citanten selv producerede \med/ paategnet Forkyndelse saalydende

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Laug Dagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet i relation til Paategningen.

Citanten Ole Sivertsen producerede den af Hr: Fogden Heiberg under 10de Junii sidstleden Aar begyndte og Fuldførte Ryddiggjørelses Forretning og indloed Sagen Dom med Paastand at Forretningen maatte ved Magt kjendes og Ole Hansen Tune tilpligtes at udrede sammes Bekostning med 42 Rdlr 1 mrk 8 s samt erstatte denne Rettergangs forvoldte Omkostning i det billigste med 16 Rdlr og desuden for hans lovstriidige Omgang at blive anseet med Bøders

Udreedelse efter Loven

Bemelte Ryddiggjørelses Forretning bliver Acten at ved hæfte, hvornest Sagen optages til Doms.

Hr: Fogden Heiberg contra Johan Seehuus af stoere Sandvigen

efter Laug dag som Citanten producerede med paategnet Forkyndelse saa lydende,

Johan Seehuus mødte ikke efter Paaraab, hvorfor Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet i relation til Paategningen af de nu mødende Kaldsmænd.

Hr: Fogden, som mærkede at den indstevnte Seehuus liigesaa lidet nu vil ære Retten med Møde, som han har været villig til at adlyde Opnævnelser som Tingmand, indloed Sagen Dom med saadan Paastand at han for hver af de 2de gange han beviisligen er tilsagt at være Laug Retsmand, og dog ej har aflagt Eed eller mødt i Retten enten selv eller ved andre maatte vorde tilfunden at bøde 5 Lod Sølv {hver} er tilsam/m/en 5 Rdlr og erstatte hvad som for en anden Laug Rettesmand i hans Stæd er bleven udlagt med 2 Rdlr samt denne Processes Omkostning, som han selv har gjort unødvendig vidløftig, med 7 Rdlr, hvorpaa Sagen til Doms blev optagen.

Imedens at nest forrige Sag imod Sr: Seehuus var bleven anhangiggjort og ej fra sin Sammenhæng kunde afbrydes, frem bragte Laug Rettesmanden Knud Erichsen Espelie et skriftlig Forsæt fra Ole Hansen Echeren i først anførte Sag, der ej nu kunde vorde antagen da Sagen er sluttet og til Doms optagen, uden at han dermed loed sig mærke da den blev paaraabt og var under ventilation, som lydelig i Retten blev oplæst, og havde han vel forhen peeget frem et tillukt Skrift uden at siige fra hvem det var eller hvem det angik og det førend Sagen blev paaraabt, hvor fore Sorenskriveren ansaae det for en Bygsel Seddel, der *der førend Tinglysningen burde paategnes af Ober formynderen og derfor til slig Ende loed det hos ham beroe saalænge, hvorpaa det ham blev tilbageleveret.

Dernest frem kom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet i stoere Sandvigen efter afdøde Ægtefolk Joen Rasmusen og Hustrue Marthe Lars Dotter begyndt og sluttet den 21de Septbr: 1774
2. En Transport udgiven af Jacob Rieck og Clamer Meltzer i Bergen {i Bergen} som myndige Arvinger efter afg: Madame Siemers til Hr: Cammer Raad Hysing paa een Walentin Bech under 24de Junii 1773 til Madame Siemers udgivne Pante Obl: stoer 299 Rdlr og ting lyst den 2den Junii 1774 dateret 15de Xbr: 1774.
3. En Lodseddel udgiven af Sorenskriver Haberdorff til Sr: Jaen J: Frøchen paa afg: Ole Ellingsen Bejers Huuser i stoere Sandvigen for 100 Rdlr dateret 3de Junii 1775.
4. Et Skjøde udgiven af Jaen J: Frøchen i Bergen til Hans L: Fæster

1775: 237b

paa afg: Ole Ellingsen Bejers Huus i stoere Sandvigen for 45 Rdlr dateret 6te Octobris 1774.

5. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Ellingsen Bejer til Johan Frøchen stoer 150 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 4de Novbr: 1755 og tinglyst den 1te Xbr: e: a:, der nu under 3de Junii 1775 er paategnet af Jaen J: Frøchen til Udslettelse og derfor herved mortificeres
6. Publ: et Afkald udgiven af Johan Hagelsteen i lille Sandvigen til Nicolai Hagelsteens Enke for Margrethe Elisabeth Hagelsteens Arve Midler dateret 9de Januarii 1775.
7. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Steen i stoere Sandvigen til afg: Sorenskriver Johan Garman stoer 30 Rdlr med 2den p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 12te Maji 1764 og ting lyst den 23de Junii e: a:, der nu efter Madame Garmans paategnede Qvitering af 11te Maji 1775 er indfriet og derfor herved mortificeres.
8. Publ: en Pante Obl: udgiven af Frue Majorinde Bærent Frøchens til Danckert Danckertsen Krohn stoer 1600 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Øvre Eide skyldende 1 Løb Smør, Jordahlen af Skyld 3 Løb Smør og 2 Faar og Nedre Selvig skyldende 1 Løb Smør og 1 Faar dateret 9de Martii 1775.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Ole Sivertsen i stoere Sandvigen contra Ole Hansen Tune eller Egerne afsagt følgende Dom

Efterat Citanten under 14de Septembris 1773 var tilbygset Pladsen Heyen i stoere Sandvigen, blev de derpaa staaende Huuse Bygninger solgt indstevnte Ole Hansen Tune eller Egerne den 23de sam/m/e Maaned paa Auction med den condition i 3de Post at i fald Kjøberer ej af Grund Ejeren bygslede Grunden; skulle samme derfra bort flyttes inden nestk: Korsmisse Fardag 1774. Derpaa tilbød Citanten ham ved Beskikkelse af 30te April 1774 at afkjøbe disse Bygninger for sam/m/e Sum de paa Auctionen vare ham solgte for, eller at han strax maatte fraflytte dem fra Grunden, hvilket ej blev antagen eller effectueret, hvor fore Citanten blev tvungen til ved Rettens Middel at see {saa} saadant iværksadt {hvilket} \der/ og blev fuldført ved Ryddiggjørelses Forretningen begyndt den 10de Junii 1774. Da nu {den} den indstevnte ikke kand tilegne sig anden og bedre Ret end ved Auctions Kjøbet var Stipuleret og han ej i Følge den ham derved paalagde Forbindelse har ladet bort flytte Huusene fra Grunden, saa har Citanten haft goed Føye til at besørge det opfyldt ved Rettens Middel under Ryddiggjørelses Forretningen for derefter at føre sig til Nytte den ham fæstede Plads og Huuse grund.

Thi Kjendes for Ret den under 10de Junii 1774 begyndte og fuldførte Ryddiggjørelses Forretning stadfæstes som lovbeføyet og bør indstevnte Ole Hansen Tune erstatte Citanten sammes Bekostning med Forgetyve og Toe Rigsdaler 24 s og oprette ham dette Søgemaals Omkostning med Tie Rdlr at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovlig Adfærd.

Ligesaa blev udi Sagen anlagt af Fogden Heiberg imod Johan Christian Seehuus af stoere Sandvigen saaledes for Ret Kjendt

Dømt og Afsagt

Med de afhørte Vidners eedelige Forklaring er det beviist at indstevnte Johan Christian Seehuus har været lovlig tilsagt at være udnævnet som Laug Rettesmand for Aarene 1773 og 1774, hvorefter han ej dertil har ind funden sig eller anmeldt lovligt Forfald; Thi tilpligtes han i Følge Lovens 1 – 7 – 3 art: at udrede udi mulct til Hans Kongel: May:ts Casse 10 Lod Sølv eller 5 Rdlr og desuden betale dem som i hans Stæd have beklædet Retten 2 Rdlr samt og oprette Citanten dette Søgemaals Omkostning med 5 Rdlr. At udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Og da ingen efter Paarab havde noget at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen

1775: 238

Dagen Nestefter den 15de Junii vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret, hvor da blev

9. Publ: en Pante Obligation udgiven af Johan Garman til Lector Arentz stoer 500 Rdlr med 3de Prioritets Pant i stoere Sandvigen dateret 6te Januarii 1775.

10. Et Afkald udgiven af Jacob Arnesen Lerchen til Madame Wenche sal: Sorenskriver Johan Garman for ham tilfaldne Arve Midler, som hos Værgen Jens Johan/n/esen af stoere Sandvigen ej var at erholde, beløbende med Renter og Processens Omk: 34 Rdlr dateret 20de Januarii 1775

11. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriver Haberdorff til Johannes Olsen Eichaas paa *paa 2 Pund Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Eichaas der ham er tilfalden som eeneste Arving efter Aad Pedersen Eichaas og Hustrue Sirie Jons Dotter paa hans Hustrues Gurie Aads Dotters Vegne dateret 15de Junii 1775.

12. Et ditto udgiven til Lars Erichsen Stavenæs paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje udi Gaarden Stavenæs, som ham efter hans 2de Sønner Lars og Erich Larsønner som eeneste myndig Arving arvelig er tilfalden dateret 15de Junii 1775

13. En Pante Obl: udgiven af Ole Andersen ytre Taqvam til Niels Olsen Blom stoer 80 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden ytre Taqvam af Skyld 18 Marker Smør og ¼ Faar dateret 14de Junii 1775.

14. En ditto udgiven af Mons Olsen Mioldem til Anders Larsen Morvigen stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Mioldem skyldende ½ Løb Smør og ½ Tønne Malt dateret 14de Junii 1775.

15. Et Skjøde udgiven af Stephen Olsen Nore Toppe til Lars Knudsen paa ½ Løb Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Nore Toppe for 90 Rdlr dateret 10de Februarii 1775.

16. Et Odels Skjøde udgiven af Ole Olsen Nore Toppe under sam/m/e dato til Lars Knudsen paa Odels og Løsnings Retten til sam/m/e Anpart i Gaarden Nore Toppe for 20 Rdlr.

17. En Pante Obligation udgiven af Lars Knudsen Nore Toppe til Erich Danielsen Melcheraaen stoer 66 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nysbemelte hans ejende Anpart i Gaarden Nore Toppe af Skyld ½ Løb Smør og ½ Mæle Malt dateret 14de Junii 1775.

18. Et Skjøde udgiven af Enken Brithe Clemets Dotter Sætre og Værgerne for hendes Børn til Gregorius Fabiansen paa 12 Marker Smør, 2 Kander Malt og 1/6 Faar Landskylds Leje i Gaarden Sætre for 55 Rdlr dateret 15de Junii 1775.

19. En Bygsel Seddel udgiven af Erich Melcheraaen og Anders Steenstadstøen til Ole Larsen paa 1 Pund Smør og 1/3 Huuds Leje i Gaarden ytre Horvigen dateret 14de Junii 1775 med Revers.

20. en Bygsel Seddel udgiven af Johan Garman til Hans Lorentzen Fæster paa afg: Ole Ellingsen Beyers Huuse Grund og en Enge Plads i stoere Sandvigen imod 2 Rdlr aarlig Leje dateret 14de Junii 1775.

Nye Sag.

Sr: Diederich Adolff von Ely contra Ole Nielsen Hougland

efter skriftlig Kaldseddel til Doms og Tingsvidne, som Citanten producerede med paategnet Forkyndelse saa lydende.

Samtlige indstevnte saavel Part som Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel.

Citanten producerede dernest skriftlige qvæstioner, hvorefter han begjerede Vidnerne maatte aflægge deres eedelige Forklaring. Ligesaa frem stillede han og Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Marcus Knudsen Seim til eedelig Vidnes byrds Aflæg at de lovlig for Juul sidstleden haver udsagt indstevnte Ole Nielsen Hougland og begjerede at de under Eed maatte svare paa de dem forelæggende qvæstioner. Bemelte skriftlige Spørsmåle ere saa lydende. Eedens Forklaring blev af Lov Bogen forelæst Vidnerne og derpaa fremstillet som

1te Vidne Lensmanden Ole Knudsen Wichne, der aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe som omspurgt undtagen at han ej nu til visse kand erindre datoen (datum) dog var det en Fredag for sidstl: Juul til 2den qv: da den med hafte skriftlige Opsigelse nu er ham fra kommen kand han ej til visse erindre dens Indhold og om dette omspurgt derudi var anført, til 3de qv: den indstevntes Hustrue var tilstæde og anhørte Udsigelsen, men ikke Ole Nielsen selv, og bad hun allene om Naade. hvor paa han blev afskeediget fra Retten da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge ham. dernest fremstoed

2det Vidne Marcus Knudsen Seim, der aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med 1te Vidne, hvorpaa han blev dimitteret.

3die Vidne Niels Haldorsen Houland, der aflagde Eed og svarede til de i 2den Post frem satte Spørsmåale til 1te joe dog uden til visse at viide Tiiden til 2den qv: joe og svarede Ole Nielsen at han skulle gjøre hvad Loven tilsiiger til 3de qv: joe

1775: 238b

og Citanten frembød 2 Guld Penge til 4de qv: joe til 5te qv: nej det hørte han ikke til 6te qv: joe som omspurgt til 7de qv: joe de spurgte Ole Nielsen efter Citantens Ordre om han torde understaae sig at arbejde uhjemlet Jord til 8de qv: joe men Ole Nielsen svarede intet der til, hvor paa Vidnet fra Retten blev afskeediget og frem stillet

4de Vidne Halsteen Olsen Goubaas der aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med 3de Vidne i et og alt undtagen til 7de qv: hvor til han svarede joe ligesom omspurgt, hvorpaa han blev dimitteret og frem kom

5te Vidne Ole Iversen Selvig, der aflagde Eed og svarede til de i 3de Post fremsatte qvæstioner til 1te joe som omspurgt til 2den qv: liigesaa joe, til 3de qv: han svarede intet derpaa, men den indstevnte sagde nu at han da svarede han vidste ikke hvad han vilde gjøre, hvorpaa han blev dimitteret

6te Vidne Jens Halsteensen Qvamme aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe til 2den nej hørte det ikke til 3die veed intet herom da han ej var tilstæde ved dette omspurgte Forbud og til sidste qv: joe liige efter qvæstionen.

7de Vidne Anders Albrigtsen Qvam/m/e aflagde Eed og forklarede til den sidste qvæstion joe liigesom omspurgt og af nest forrige Vidne tillige er forklaret, hvorpaa Citanten svarede nej han havde tilbudet ham 4 Rdlr og meere vilde han ikke give, hvilket og nest forrige Vidne efter den indstevntes Forlangende tillige bevidnede under forhen aflagde Eeds Kraft. hvorefter de begge bleve dimitterede.

Citanten producerede et skriftlig Indlæg af Dags dato og deri paaberaabte Beviisligheder, som viiser hans Deduction i Sagen samt Paastand og Irettesættelse og dernest begjerede af Retten at de 2de originale Documenter, hvoraf følger Copier maatte ham af Retten paategnet tilbageleveres, hvorefter han paastoed Dom. Bemelte Indlæg blev i Retten oplæst og er med sine Bielag af saadan Indhold, hvornest de fremviiste originale Documenter blev Citanten tilbageleveret med Paategning at være anviiste

Den indstevnte fremleverede et skriftlig Indlæg af 12te hujus, som i Retten blev oplæst saa lydende.

Citanten benegtede sammes Indhold og gav tilkjende at naar de øvrige Gaarden tilhørende Huuse Bygninger befindes i lovfør Stand, kand han bortflytte de af ham selv bekostede Bygninger og i Øvrigt protesterede paa Dom i Sagen efter udførte procedur; han formeente derhos at ej Vidner kunde føres imod død Mand saameget mindre som den indstevntes eegenhændig underskrevne Revers viiser at der ej er givet meere end 4 Rdlr i Bygsel.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestkom/m/ende Høste Ting efter den indstevntes Begjering.

Nye Sag

Leiermaals Sag contra Johannes Johan/n/esen Kirke Brudvig
og Karie Johannes [Dotter] ibidem.

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Johannes Johannesen Kirkebrudvig og Qvinde Men/n/esket Karie Johan/n/es Dotter tjenende sam/m/estæds for med hinanden begangne Lejermaal at liide Dom {at 1} til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte.

Besse Johannesen mødte paa sin Broders indkaldte Johan/n/es Johannesens Vegne og begjerede Sagen udsadt til neste Ting, men ikke Karie Johannes Dotter, hvorfore Varselen for hende blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Knudsen Taqvam og Marcus Knudsen Seim at være skeed for meere end 14 Dage siden i eget Paahør og sidste Tilholdsstæd paa Gaarden Schafthun og det under Eed med oprakte Fingre.

Actor begjerede Laug Dag for det indstevnte Qvinde Menneske til neste Høste Ting.

1775: 239

Eragte[t]

Lovlig indstevnte Karie Johan/n/es Dotter gives Laug dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en Liste over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, som for 1te og 2den

termin dette Aar beløber 670 Rdlr 48 s og fra forrige Aaringer 260 Rdlr 48 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev samme herved sluttet og ophævet.

[Udsættelses Ting for Lindaas Skibreede 1775]

Anno 1775 den 27de Junii blev et Udsættelses Ting holden for Lindaas Skibreede paa Tingstædet Alverstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren og de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som ved Sommer Tinget vare tilstæde, undtagen at Niels Olsen Sliire som paagjeldende i den første Sag opstod fra Retten og i hans Stæd nedsatte sig Ole Erichsen Elvig,

og blev da udi Sagen anlagt af Kongel: May:ts Foged imod endeel Bønder af Madsfiorden, som have kjøbt af Tyven Poul Larsen afsagt saadan

Dom

Samtlige Saggivne have selv inden Retten tilstaaet ved Paaske Tiider 1772 for forskjellige Priiser at have afkjøbt Tyven Poul Larsen endeel Rug og nogle Voger Fisk, der blev dem leveret ved Aftens Tiid af en Pak Boed i Sandvigen og Rugen styrtet i deres Sække, sammensyede Qvitler, Skrepper og Poeser, paa Slump og uden rigtig Maal, for en langt ringere Priis end sædvanlig paa den Tiid, og blev dem {dem} falbuden af Tyven under Foregivende at hans ubenævnte Husbonde var fallit og i en Hast ville have det afsadt og have Pak Boeden udtømmet til forestaaende Stevne.

Foruden at slig uhjemlet Handel ej kand betage Ejeren hans Ejendoms Ret, er den og om ikke tildeels mistænkelig dog i en høy Grad ubetænksom formedelst Mangel af lovligt Maal, dog destoe meere ubetænksom i en høy Grad, at de ej erkyndigede sig om den rette Ejer og Selgerens Husbonde for at viide den sande Beskaffenhed, uden at liide paa et løst Foregivende, som Omstændighederne af Maalet, den usædvanlige Priis, Tiid og Stæd gav Anledning at kalde i Tvivl, Men deraf har endeel tilbageleveret eller betalt Ejeren det kjøbte, endeel selv og ved andre ladet det købe, andre derimod have givet Ordre at købe andet Korn, men deres Bud have i det Stæd kjøbt af denne Rug, som Committenterne dog siden have imodtaget og beholdt. Saaledes har Brøderne Baste Knudsen og Johannes Knudsen kjøbt 6 Voger Tørfisk, saameget meere straf fældig, som det ej var til eget Brug og Fornødenhed men dermed at *skakre og drive ulovlig Handel. Torger Larsen Totlandsdahlen har i 2 gange kjøbt 6 Sække eller Tønder Rug; hvoraf ikkun de 4 ere Ejeren tilbageleverede eller betalte, men de 2de Tønder staar endnu igjen; Hans Olsen Sliire en Sæk eller Tønne og en Slump i en Skreppe holdende 1/3 Deel af en Fjerdings, tilsam/m/en Een og en tolvte Deel Tønne, Erich Nielsen Hougsøen en halv Tønne, Mons Hansen Ravneberg en halv Tønne, Lars Tungedahl har ved sin Søn Siur, endskjønt han selv tillige var tilstæde og oppebiede ham, ladet købe Tre fjerde deel Tønne, Hans Andersen Sliire Een og en tolvte Deel Tønne, Niels Olsen Sliire liigesaa Een og en tolvte Deel Tønne og Niels Monsen Hougsdahl Een Fjerde Deel Tønne af denne Rug, hvilket alt ikke er Ejeren tilbage leveret eller betalt. Lars Olsen Hosteland har af *af denne Tyv kjøbt 3 Tønder Rug, Erich Olsen Hougsdahl og Baste Olsen Hougsdahl har hver ladet købe ½ Tønne som Ejeren er tilbageleveret eller betalt. Endelig har Siur Jørgensen Matre ved Johannes Stegelsvig faaet 1 ½ Tønne af denne Rug, Iver Erichsen Totland ved hans Dreng Michel 1 ½ Tønne, Guttorm Monsen Aadneqvam ved hans \Stif/ Søn Johan/n/es 2de Tønder, Torger Olsen Hougsvæhr ved hans Søn Erich 3 ½ Tønne og Johannes Gregoriusen Stegelsvig ved hans Dreng Niels Olsen Sliire 2 Tønder, Christopher Larsen Sliire ved hans Dreng Siur Tungedahl Een Tønne Rug og Hans Olsen Hetlevig ved Erich Nielsen Hougsøen en halv Tønne i Stæden for Magazin Havre og andre Korn Vahre, som alle disse havde givet Ordre at købe,

1775: 239b

det de dog have beholdt og derved paadraget sig Ansvar, heraf have de 5 første tilbageleveret eller betalt Ejeren det kjøbte, men ikke de 2 sidste.

Thi Kjendes hermed og Dømmes for Ret Baste Knudsen og Johannes Knudsen Qvinge bør een for begge betale Ejeren Gerhard Cappe de kjøbte 6 Voger Fisk med Fem Mark Vogen og desuden for denne mislige og ulovlige Handel hver for sig udreede udi mulct Fiire Rigsdaler til Justitz Cassen og liige saameget til {Sognet} Lindaas Præstegjelds fattig Casse. Torger Larsen Totlandsdahlen, Hans Olsen Sliire, Erich Nielsen Hougsøen, Mons Hansen Ravneberg, Lars Tungedahl, Hans Andersen Sliire, Niels Olsen Sliire og Niels Monsen Hougsdahl bør til Ejeren Gerhard Cappe betale forbenævnte af eenhver kjøbte quantite Rug med Fem Rigsdaler Sexten Skilling Tønden samt desuden for slig mislig og uhjemlet Handel bøde hver for sig til Justitz Cassen Toe Rigsdaler og liigesaa meget til Lindaas Præstegjelds fattig Casse. Liigesaa tilfindes og Lars Olsen Hosteland Erich Olsen og Baste Olsen Hougsdahl hver for sig at udreede udi mulct til Justitz Cassen Toe Rigsdaler og liigesaa meget til Lindaas Præste Gjelds Fattig Casse. Endelig bør og Christopher Larsen Sliire og Hans Olsen Hetlevig betale Ejeren Gerhard Cappe forbemelte ved deres Bud kjøbte quantum Rug med Fem Rdlr 16 s Tønden og derhos tilligemed Siur Jørgensen Matre, Iver Erichsen Totland, Guttorm Monsen Aadneqvam, Torger Olsen Hougsvæhr og Johannes Gregoriusen Stegelvig for deres Efterladenhet i strax at tilbage sende det uløves og uhjemlet kjøbte hver for sig at bøde til Lindaas Præste gjelds Fattig Casse Een Rdlr.

End viidere bør samtlige forbemelte skyldig befundne Een for alle og alle for een oprette dette Søgemaals forvoldte Omkostning med Fiire og Førgetyve Rigsdaler, hvoraf Procurator Kramer, som paa Fogdens Vegne omrejste til en Undersøgnings Forretning herom i Madsfiorden, billiges Tie Rdlr og Ejerens Fuldmægtig Dalgreen Sex Rdlr samt Actor for Umagen i denne Sag Sex Rdlr og det øvrige efter Anførsel i Regningen. At efterkommes 15 Dage inden denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovlig Adfærd.

Dernest ned sadte sig igjen Laug Retsmanden Niels Olsen Sliire

og blev udi Sagen anlagt af Kongel: May:ts Foged paa Justitiens Vegne imod Ole Bastesen og Barbara Bastes Dotter Hougsdahl af Dommer og Meddomsmænd eensstemmig for Ret Kjendt

Dømt og Afsagt

Saavel med den fremlagde Attest af ministerial Bogen som Delinqventernes egen Bekjendelse inden Retten er det beviist at uconfirmered Dreng Ole Bastesen i en Alder af 18 Aar har begaaet Lejermaal med hans halv Søster paa Fæderne Siide Barbra Bastes Dotter (som er) avlet uden Ægteskab af Faderen Baste Olsen Hougsdahl med Qvinde Mennesket Marthe Mons Dotter, hvorefter er avlet et Dreng Barn, som den 28de Martii sidstl: blev døbt og kort derefter døde. Defensor har til deres Undskyldning anbragt deels deres yderlige Vankundighed og Tosagtighed fornem/m/elig hos Ole Bastesen, hvorom 2de Vidner ere aghørte der bevidner saadant, ligesom det baade efter hans Adfærd i Retten dertil havde Anseende og i Præste Attesten tillige er berettet, deels og at de ere uægte Sødskende og paa Fæderne Siide aldeeles usikre om Forvandskabet, hvorføre han formeener at den i Loven fastsadte Straf for Lejermaal imellem virkelige Sødskende ej her kand

1775: 240

have Stæd; Actor paastaaer derimod at dette ikke kand komme i Betragtning da de af Faderen og indbyrdes erkjendes for Sødskende og henhører tillige til 3de Mose Bogs 18de Capituls 9de vers, hvor i denne Henseende tilføyes: hvad enten de ere fødte hjemme eller ude, hvilket han vil hentyde saavel til ægte som uægte Børn, men Defensor formeener at det allene er at forstaae om ægte Børn, hvad enten de ere fødte i et Huus sam/m/en eller ikke. Den seeneste forbedrede Danske Bibel Oversættelse af 1759 bruger paa dette Stæd disse Ord: hvad enten hun er fød i et Huus med dig eller ikke, hvorefter Defensors Forklaring i den Henseende synes rigtigere; men da Loven {ingen Forskjel gjør i dette Stykke i mellem ægte og uægte Slægtninger} i 6 – 13 – 14 ikkun nævner dem som sig i de forbudne Leed imod Guds Lov enten i Blod eller Svogerskab forsee, der er at forstaae om alt naturligt Slægtskab og den paaberaabte Vanvittighed hos Ole Bastesen ej gaaer saavidt at han {ej} er berøvet Fornuftens Brug, saa bør hans Forbrydelse ham og med Rette tilregnes.

Thi Kjendes hermed og Dømmes for Ret Delinqventerne Ole Bastesen og Barbara Bastes Dotter bør for denne begangne Blodskam miste deres Liv. At efterkommes paa den Maade de Høy Kongelige Anordninger Allernaadigst foreskriver.

hvorefter Udsættelses Tinget blev ophævet.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1775.

Anno 1775 den 2den Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Sartors Skibreedes Almue og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 201 antegnede Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev publiceret følgende Høy Kongel: Anordninger og Amts Breve.

1. En Kongel: Placat af 1te Maji 1775 ang: nærmere Bestem/m/else i Værdien af de Danske Toskillings Stykker under Aarstal 1761 og de gamle Kaaber Halv Skillingers Indkaldelse
2. En Forordning af 11te Maji 1775 ang: at et vist Antal Kjøbenhavnske Banco Sedler maae paa de Kongel: Danske Americanske Ejlande have Cours og roullers.
3. En Forordning af 18de Maji 1775 at Fordringer for indenlands fabriqverede Silke Ulden eller Bomulds Vahre skal have Fortrin for deslige fra frem/m/ede Stæder indkomne og udborgede Vahre.
4. En Forordning af 24de Maji 1775 ang: forfærdigede Banco Sedler paa 5 Rdlr.
5. En ditto af 11te Maji 1775 ang: Skoele Væsenets Forbedring ved de publike Latinske Skoeler
6. En ditto af sam/m/e dato ang: Examina Academica ved Kbhavns universitet.
7. En Kongel: Placat af 29de Junii 1775 ang: Silde Fiskeriernes Indretning i Bergen.
8. En ditto af 13de Julii 1775 at de nedsatte Toskillinger af Aars tal 1761 ikke længere end til ultimum Octobris skal antages i de Kongel: Casse og gjelde.
9. Een Forordning og Forbud imod at sende Breve med anden Lejlighed end med Posten dateret 16de Augusti

1775.

10. En Skrivelse fra Stiftet til Fogden af 16de Maji 1775, hvorved com/m/uniceres en Cancellie Skrivelse af 22de April 1775 at den Præsterne og Kirke Ejerne tilkom/m/ende Fiske Tiende allene er at forstaae om de almindelige stoere *Fiskerierier, men ikke om den til Byen indførende Torve Fisk, hvorhos tillige paa nye blev publiceret Stiftets Skrivelse af 16de Julii 1774 ang: Fiske Tienden.

11. En ditto fra ditto til ditto dateret 15de Augusti 1775 hvorved bekendtgjøres en Rente Cam/m/er Skrivelse af 29de Julii dette Aar der com/m/unicerer en Kongel: Resolution af 20de sam/m/e Maaned at de som udebliver med Angivelse af den paabudne frievillige Afgift skal ansees at staae for det de have ladet sig tegne for tilforn.

12. En ditto fra ditto til ditto under 12te Septbr: 1775, hvorved sendes til Publication et Kongel: Rescript af 29de Julii 1744 ang: Afgift af Bygsel Sædler til Tugthuuset.

13. Et Stik Brev fra Stiftet efter en Byen undvigst Tyv navnlig Poul Larsen dateret 26de 7br: 1775.

derneft blev læst og bekendtgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Trellevig d/en 19de Junii 1775 efter Erich Olsen Trellevig

2. Et ditto paa Gaarden Nippen den 22de sam/m/e Maaned efter Amund Jensen Nippen

3. Et ditto paa Gaarden Telle sam/m/e Dag efter Ægtefolk Tørres Jacobsen og Hustrue Marithe Ingebrigts Dotter Telle.

4. Et ditto paa Gaarden Landraae den 27de ejusdem efter Konen Karie Erichs Dotter.

og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette, udsættes Sage Tinget indtil viidere.

1775: 240b

Dagen Nestefter den 3de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

5. Et Skjøde udgiven af Amund Olsen Tønnevig med fleere til Johan/n/es Larsen paa 1 Pund 10 ½ Mark Fiskes Leje i Gaarden Tønnevig for 52 Rdlr dateret 2den 8bris 1775

6. Et ditto udgiven af Erich Michelsen Landraae med fleere til Niels Nielsen paa 9 Marker Fiskes Leje i Gaarden Landraae for 12 Rdlr dateret 2den 8bris 1775.

7. En Bygsel Seddel udgiven af Salomon Pedersen Hamre til Jacob Andersen paa 2 Pund og 6 Marker Fiskes Leje i Gaarden Ham/m/ersland dateret 29de 7br: 1775 med Revers

8. En ditto udgiven af Enken Magrethe Trellevig og Halvor Tøsøen paa egne og fleeres Vegne til Peder Larsen paa 1 Pund og 6 Marker Fiskes Leje i Gaarden Aase dateret 2den 8bris 1775 med Revers.

9. En Odels Lysning udgiven af Wermund Olsen Mittvedt paa hans Hustrues Vegne til 1 Vog Fiskes Leje i Gaarden Nipen som beboes af Lejlændingen Peder Erichsen dateret 6te 8br: 1755 og tinglyst sam/m/e Dag saavel som siden d/en 30te 7br: 1765

Nye Sag

Mons Stephensen Buchen contra Iver Rasmusen Bielcherøen

Mons Stephensen Buchen loed ved sin Hustrue Birthe Marie anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Iver Rasmusen Bielcherøen for ulovlig Brændeviins Udsal til Fornærmelse af det Citan[ten] forundte Gjæstgiver Privilegium derfor at liide Dom til Undgjeldelse saavel som derom at anhøre Vidnerne Anders Monsen Bielcherøen Ingebrigt Castensen ibm: og Piigen Karie Halvors Dotter da tjenende paa Bielcherøen, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal derom at aflægge, samt erstatte denne Rettergangs Omkostning.

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel og lovede at entholde sig derfra for Eftertiiden samt forekom/m/e at saadant ej herefter som hidindtil imod hans Vilie og Vidende {skal} skal skee, ligesom han og tilbød sig at betale Citanten de ibragte Omkostninger med Fiire Rdlr 3 mrk, hvormed denne var fornøyet og frafaldt Søgemaalet

Nye Sag

Mons Stephensen Buchen contra Ole Diedrichsen Bielcherøen

Ligeledes loed Mons Stephensen Buchen anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde {til dette Ting} Huusmanden paa Bielcherøen Ole Diedrichsen for ulovlig Næring og Handel ved at opkjøbe og falbyde adskilligt til Fornærmelse udi det Citanten forundte Gjæstgiver Privilegium derfor at liide Dom i Hoved Sagen og Processens Omkostning at oprette samt derom at anhøre Vidnerne Ingebrigt Castensen og Anders Monsen Bielcherøen, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Vidnes byrd herom at aflægge.

Indstevnte Ole Diedrichsen mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at have indkjøbt en ringe qvantitet Bark, Bast, Humle Band, Smør og Ost og saadant at have overladt til Folk i Bøygden, som have leveret ham Penge til sam/m/e for dem at indkjøbe

derpaa loed Citanten fremstille

1te \Vidne/ Ingebrigt Castensen, der aflagde Eed og forklarede iblant at have seet den indstevnte købe af

rejsende Bønder Bark Bord og deslige hvilket han tildeels af Folk i Bøygden har været anmoedet om paa deres Vegne at kjøbe og hvortil han iblant har faaet Penge af dem i Forvejen det Vidnet af dem har seet og hørt ved deres Sam/m/enkomst ved Kirken, men om han med Fordeel har afsadt slige Vahre, er Vidnet ubekjendt uden hvad han godvillig af dem har faaet saa som en Koge Fisk eller deslige, og under tiiden har Vidnet tilbragt den indstevnte Penge der fore at ind kjøbe slige Vahre for Folk i Bøygden, dog kunde Vidnet ikke negte at have hørt af andre Folk i Bøygden at de hos den indstevnte har kjøbt Vadmel i Alne Tal, viidere forklarede Vidnet paa Tilspørgende at Hardanger Bønder og andre \fra/ Fjordene hos den indstevnte har oplagt et lidet Partie af et eller andet slags Vahre som tilforn hos dem har været bestilt for at aflevere det til vedkom/m/ende som ligger afsides paa deres Rejse til Byen, hos hvilke disse Hardangere tildeels siden have imodtaget Betalingen og tildeels hos den indstevnte, hvornest Vidnet blev afskeediget og fremstoed

1775: 241

2det Vidne Anders Monsen Bielcherøen, der aflagde Eed og forklarede at have hørt at Folk i Bøygden har bedet den indstevnte at kjøbe af de rejsende Bønder en eller anden Slags Vahre af Bonde Gods og der til leveret ham Penge og at Hardangere og andre Bønder fra Fjordene har oplagt paa deres Rejse til Byen hos den indstevnte nogle medbragte Vahre hvoraf endeel vare tilforn bestilte og endeel overdrog de ham indtil deres Tilbage komst fra Byen at bortsælge, og da han ej vidste viidere til Oplysning at forklare og Citanten ej viidere havde at tilspørge Vidnet, blev [ham]? fra Retten afskeediget

Citanten begjerede Sagen udsadt til neste Ting for at frem viise sit Gjæstgiver privilegium, hvoraf formeentlig vil erfares at den indstevnte herved har gjort hende Indgreb derudi.

Eragtet

Sagen bevilges udsadt til neste Ret efter Citantens Begjering.

og da ingen efter Udraab havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestpaafølgende den 4de Octobris 1775 vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, da der blev publiceret

10. Et Skjøde udgiven af Peder og Michel Winzensen Tøsøen samt Iver Nielsen Wiig til Niels Michelsen Mitziø paa 8 23/36 Marker Fiskes Leje i Gaarden Angeltved og 2 13/16 Marker Fiskes Leje i Gaarden Windenæs, hvilken sidste Jordepart forhen af Kjøberen er solgt efter ældre Forening herom hvortil han først herved erholder Hjem/m/el dateret 3de 8bris 1775.

11. Et ditto udgiven af Halvor Hendrichsen Biørøen og Jacob Pedersen Agotnes til Lars Hendrichsen paa 10 Marker Smørs Leje i Gaarden Søre Biørøen for 34 Rdlr 4 mrk dateret 3de 8bris 1775

12. Et ditto af sam/m/e dato udgiven af Lars Hendrichsen Søre Biørøen, Anders Jacobsen Ham/m/ersland og Jacob Pedersen Agotnes til Halvor Hendrichsen paa 12 2/7 Mark Smør i Gaarden Mit Fielde for 21 Rdlr

13. Et ditto udgiven af Winzens og Mons Willumsen Nord Eide til Niels Hansen paa 1 2/3 Mark Fiskes Leje i Gaarden Sollesvig for 4 Rdlr dateret 3de 8bris 1775.

14. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Hagerup til Endre Nielsen paa 1/8 Tønne Torsks Leje i Gaarden Telnes dateret 30te Septembris 1775, hvoraf Jord drotten afgav til manufactur Huuset 10 s.

15. En ditto udgiven af Clemet Pedersen Telle til Tollef Jensen paa 1 Vog Fiskes Leje i Gaarden Nipen dateret 3de 8bris 1775, hvoraf Lejlændingen til manufactur Huuset i Bergen betalte 4 skilling.

16. En Fredlysning udgiven af Hr: Foged Heiberg for Opsidderne Knud og Ole Tøsøen for Gaarden Tøsøens tilliggende Holmer og Fiske Grunde saa vel i Henseende Fiskerie som Græsgang dateret 4de 8bris 1775

17. En ditto af sam/m/e dato for Niels og Lars Søre Biørøen for Gaardens Holmer og Fiske Grunde imod uberettigede Benyttelse deraf.

18. En Odels Lysning udgiven af Michel Hendrichsen Søre Echerhofde for hans Myndtling Giertrud Ols Dotter til 32 Mark Fiskes Leje i Gaarden Nipen beboet af Michel Andersen dateret 3de 8br: 1775

19. En Declaration udgiven af Simon Poulsen Schouge ang: den paa hans Grund staaende gamle Tingstue der er til Ned falds dateret 4de 8bris 1775.

20. En ditto udgiven af ditto sam/m/e dato ang: de af ham paa hans bygslede Grund opbyggede Ejendoms Huuse.

Dernest fremlagde Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs Belæg følgende

1. Restance Registeret over de tilbagestaaende ubetalte Høy Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter {Skatter} beløber for dette Aar 170 Rdlr 3 mrk 4 s og fra forrige Aaringer 21 Rdlr 5 mrk 4 s den frievillige Gave 20 Rdlr 5 mrk 14 s og Pro Cento Skatte Restancen 38 Rdlr 5 mrk 9 s

2. Consumtions restance Registeret beløbende 15 Rdlr 3 mrk 4 s

3. Odels Mandtallet for 1775.

4. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qvæstioner hvorpaa blev svaret at det uden Forandring i alt forholder sig

ligesom i de forrige Aaringer undtagen til 3de qvæstion at der i dette Aar ved Lockøen er funden et lidet usselt Skibs Vrag hvortil ingen Ejermænd endnu beviislig haver ind funden sig, og hvilket ved Auction er bleven bortsolgt og i Henseende det i 12te og 13de qvæstioner omspurgte forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang at give nærmere Oplysning og Specification.

5. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner ang: Fiske Voger og Huusmands Pladser og Qverner, hvor til blev svaret at det uden mindste Forandring er ligesom forrige Aar

6. Restancen for den udborgede Kongel: Magazin Havre beløbende 390 Rdlr 2 mrk 4 s

7. en Decignation over eendeel udborget Magazin Havre til eendeel uden Gaards Navn anførte og tildeels nogle ubekjendte Gaards Navne, hvortil blev svaret at ingen af \de/ anførte Gaarde findes her i Skibreedet, og hvad de uden Navn anførte angaaer, da kunde Almuen ej angive hvem det skal være, efter som der findes mange slige Navne saavel her i Fogderiet som i Sundhordlehn.

Hr: Fogden Heiberg begjerede Laug Rettens Skjøn ind hentet om den paa Gaarden Hagenes i Augusti Maaned skeede Brandskade kand ansees total eller for endeel og hvor stoer? hvortil blev svaret at den maae ansees for total.

Hr: Fogden Heiberg begjerede efter Stiftets Ordre Laug

1775: 241b

Retten og Almuen nøyere tilspurgt hvilke Stæder de ansaae *de *ansaae for belejligst til Fiske Tiendens Ydelse for Fields Sogn, hvortil Solsvigen og Bratholmen bleve anseede beqvem/m/est.

Dernest blev opnævnet til Rettens Mebetjening for nestanstundende Aar 1776 følgende nye Laug Rettens mænd 1. Peder Jacobsen Trellevig 2. Niels Johannesen Øvre Golten 3. Knud Michelsen Søre Tvedt 4. Lars Andersen Kaarevig 5. Hans Andersen Waage 6. Lars Erichsen Waage 7. Niels Nielsen Strøm/m/e og 8. Niels Pedersen Telnes den yngre.

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget blev samme hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Schiolds Skibbreede 1775.

Anno 1775 den 5te Octobris blev det almindelige Høste Ting holden paa Møllendahl for Schiolds Skibbreedes Almue og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettens Mænd, som ved Sommer Tinget vare tilstæde og her foran f: 204 ere anførte undtagen at i Stæden for den imidlertid afdøde Anders Crispinus Soleimsvigen sad Gabriel Amundsen Nyegaard og for afdøde Colbeen Nordaas sad Jens Jensen Cronstad. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de samme Høy Kongelige Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors Skibbreede f: 241 ere registrerede.

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Trellevig i Sartors Skibbreede d/en 19de Junii 1775 efter Erich Olsen Trellevig.
2. Et Skjøde udgiven af Justitz Raad Dam Lau til hans Søn Studiosus Christopher Henrich Lau paa 1 Løbs Leje i Gaarden Cronstad for 1000 Rdlr dateret 14de Junii 1775
3. Et Skjøde udgiven af David Brehmer til Borgemester Foerman paa Ole Olsen og Niels Jacobsens Brug i Gaarden Samdahl skyldende 1 Løb 1 Pund 4 2/7 Mark Smør og 13/28 Huud for 440 Rdlr dateret 20de Junii 1775.
4. En Fredlysning udgiven af Gaarden Espelands Ejere Danckert & Wollert Krohn imod uberettiget Borttagelse af Østers fra bem/m/elte Gaards Strand kant dateret 5te 8bris 1775

og som ingen havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 6te Octobris vedvarede Sage Tinget med foran førte Laug Ret, da der blev publiceret

5. En Pante Obligation udgiven af Ole Michelsen Nøtved til Myndtlingerne Marthe, Anne og Berthe Michels Døtre stoer 90 Rdlr med Pant [i] 2 Pund Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Nøtved dateret 5te 8bris 1775, hvorved er reserveret priorite for 51 Rdlr 3 mrk 3 s Børne Midler, hvorføre Debitor er Væрге.
6. Et Skjøde udgiven af David Brehmer til Niels Svendsen Lund paa 2 Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Lund for 315 Rdlr dateret 7de Augusti 1775.
7. Et ditto udgiven af David Brehmer til Mons Monsen Lund paa 2 Pund 18 Marker Smør i Gaarden Lund for 450 Rdlr dateret 8de Maji 1775.
8. En Pante Obl: udgiven af Niels Svendsen Lund til Wollert Krohn stoer 250 Rdlr med 1te p:tets Pant i 2

Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Lund dateret 7de Augusti 1775.

9. En ditto udgiven af Mons Monsen Lund til David Brehmer stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant [i] 2 Pund 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Lund dateret 8de Maji 1775.

10. Et Skjøde udgiven af Mons Michelsen Hamre med fleere til Niels Berentsen paa 1 Pund 21 3/5 Mark Smør og 19/60 Huud \udi Søevig/ for 168 Rdlr dateret 5te Maji 1775.

11. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til Arvingerne efter Konen Giøe Lars Dotter Abelthun paa 16 7/8 Mark Smør 7 1/2 Kande Malt og 5/32 Huud i Gaarden Grimstad for 50 Rdlr dateret 5te 8bris 1775.

12. Et Auctions Skjøde udgiven af ditto til Hans Olsen Føer paa Gaarden Haaland af Skyld 1 Løb Smør for 419 Rdlr dateret 16de Junii 1775.

13. Et ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Ole Olsen Dahle paa 2 Pund 6 Mark Smør og 1/4 Huuds Leje i Gaarden Samdahl beboet af Peder Andersen for 233 Rdlr

14. En Pante Obligation udgiven af Ole Nielsen Søre Eide til Magnus Olsen Munggaard stoer 120 Rdlr med 1te p:tets Pant i 2 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Eide dateret 6te 8bris 1775.

15. Aflyst en Pante Obl: af Ole Nielsen Søre Eide udgiven til Jens Møller i Bergen stoer 180 Rdlr med 1te p:tets Pant i Aatte Skillings Leje i Gaarden Sør Eide dateret 3de 8br: 1758,

1775: 242

og tinglyst d/en 1te Maji 1759; der nu aflyses og udslettes efter paategnet Qvitering under 3de Octobris 1775 af Transport Creditor Henrich, hvis Transport fra forrige Creditor under 3de Octobris 1769 hos fulgte.

16. En Bygsel Seddel udgiven af Hougs Sogne Præst Michel Stub Arentz til Erich Erichsen paa 1/2 Løb Smørs Leje i Gaarden Scholdahl med Vilkor at han for Moederen Malene Scholdahl føder aarlig 2 Kjør 2 Faar og 2 Gjeder, dateret 10de Junii 1775 med Revers

17. En ditto udgiven af Danckert og Wollert Krohn til Ellev Johansen Lønningen paa 2 Pund 6 Mark Smør 18 Kander Malt og 1/2 Faars Leje i Gaarden Espeland, hvorved Jord Drotten forbeholder sig Lands Lod og Varsel naar Fiskerie falder dateret 23de 7br: 1775 med Revers

18. En ditto udgiven af ditto til Lars Hansen Espeland paa 1 Pund 2 Mark Smør 9 Kander Korn og 1/4 Faar i Gaarden Espeland med liige Vilkor dateret 23de 7br: 1775.

19. En Paategning paa en under 3de Xbris 1773 af David Bremer udgiven Pante Obl: til Danckert Krohn og ting lyst d/en 6te Maji 1773, hvorved qviteres for 990 Rdlr paa Capitalen og at han for de tilbagestaaende 1000 Rdlr er betryget med Gaardene Mille og Gillestad, hvorfore han ej haver noget at indvende imod at de øvrige pantsatte Gaarder Samdahl, Haaland, Buntved, Ystebøe og Smøraas ere bortsolgte dateret 4de 8bris 1775.

Nye Sag

Procurator Saxe anbefalet contra Madame Sinning

efter skriftlig Stevning af 29de Augusti sidstl: som han i Rette lagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende og derhos anviiste det Kongel: beneficium paupertatis in originali dateret 9de Junii 1775, hvoraf Comparenten fremlagde en ligelydende Gjenpart og dernest vilde fornem/m/e om nogen paa den indstevntes Vegne møder i hvis Mangel han begjerede Stevnemaalet afhjemlet og Madame Sinning med Laug Værge laug daget til neste Ret.

Procurator Randulf som anbefalet for indstevnte Madame Sinning efter Kongel: allernaadigst beneficium paupertatis loed indlevere en Promemoria af Dags dato, der i Retten blev oplæst saa lydende.

Actor Saxe som ikke var betænkt paa at Madame Sinning uden for den hende bevilgede Defensor Procurator Sønderburg skulle have taget til Gjenmæle, thi om saa var bekjendt, kunde Comparenten i Dag ganske vist sluttet Sagen til Doms, men i den fald maatte han begjere Sagen udsadt til neste Som/m/er Ting.

Eragtet

Efter begge Parters Begjer bevilges Anstand til nestk: Som/m/er Ting.

Actor Saxe for Hans Næverman contra Oberste Dietrichson og Tjenere

Procurator Saxe som befalet Forsvar i Borgermanden Hans Nævermans Stæd i afg: Pr: Kramers Stæd bemerkede ej annerledes af de ham overleverede Documenter end at 2de Laug Dage vare i Sagen foregaaen den sidste lovlig forkyndt for Under Officier Rasmus Monsen, men ingen af Deelene Hr: Oberste Dietrichsons Navn at være ommeldet, endskjønt han skal være Hovedmand til denne Tvistighed, Comparenten maatte altsaa efter den ham tillagde høyerer Ordre og under reservation af Continuations Stevning forlange Laug Dagen igjentaget for Hr: Oberste Dietrichson til neste Ting at svare eller svare lade og det fornødne fra sin Siide at lade besørge.

Eragtet

Som ind stevnte Oberste Dietrichson har taget til Gjenmæle første Rettes Dag at denne Sag imod \ham/ faldt i Rette, saa har den forlangt Laug Dag for ham ikke Stæd.

Friderich Mejer fra Bergen contra Mathias Olsen Tarlebøe

efter Laug dag som Procurator Rodtvitt paa Citantens Vegne loed fremlægge i Retten paategnet lovlig forkyndt saa lydende tilligemed et skriftlig Indlæg af Gaars dato der er af følgende Indhold.

Procurator Randulff loed frem levere et Promemoria af Dags dato af saadan Indhold
Eragtet

Efter den indstevntes Begjering bevilges Sagen udsadt til neste Ret.

Dagen nestefter den 7de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Rett.

1775: 242b

Elsebe Michelsdotter Damsgaard contra Karen Larsdotter sam/m/estæds

Procurator Sr: Sønnerburg mødte for Contra Citantinden Karen Larsdotter og tilkiendegav at den seeneste paa Sommer Tinget givne Forelæggelse for de til den Tiid udeblevne Vidner ike havde nødt saa Lang Varsel for eenhver af dem som efter Lov udkræves, da de boer Adspredt fra hinanden og Forfald og havde kommet i Mellem for Varselsmændene og altsaa des formedelst var begiærende samtlige paa Sommer Tinget udeblevne Vidner igien forelagt til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede under Falsmaal at møde og saaledes og den forrige Forelæggelse igientaget til samme Tiid.

de i denne Sag paagiældende mødte ike efter Paaraab.

Eragtet

Retten igientager og fornyer den for Vidnerne Daniel Michelsen, Rasmus Pedersen, Karen Hansdotter \Karen Olsdotter/ og Synneve Jacobsdotter ved sidstleeden Sommer Ting givne Forelæggelse til nestanstundende Sommer Ting for dette Skibreede, til hvilken Tiid de atter forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Vidnesbyrd i denne Sag. imidlertid vil det befindes om de kand beviislig gjøre noget Forfald der kand frietage dem fra Straffen for den første udeblivelse efter Laug dag

Derefter blev af Kongl: Majestes Foged Hr: Christen Heiberg fremlagt til publication en Foundation til en Almindelig Enke Casses oprettelse for Danmark og Norge samt Hertugdømmer, dateret Fredensborg den 30te Augustii 1775.

20. Et Skiøde udgiven af Friderich Nielsen Steenevigen med fleere til Michel Nielsen paa 12 M/ark Smør og 8te Kander Malt i gaarden Flesland for 42 rd, dateret 6te 8br: 1775.

21. Een Pante obligation udgiven af Michel Nielsen Flesland til Friderich Steenevigen og Niels Grimstad for deres Myndtlinger stoer 42 rd med 1te prioritets Pant i 18 M/ark S: og 12 K: M: i gaarden Flesland, dateret 7de 8br: 1775.

22. Et Skiøde udgiven af Aamund Andersen Bircheland til Peder Monsen paa 1 pd 4 ¾ M/ark Smør i gaarden Smøraas, dateret 6te Octobr: 1775 for 126 rd.

23. Een Obligation udgiven af Peder Monsen Smøraas til Broderen Ole Monsen stoer 50 rd med 1te prioritets Pant i nest forbemeldte gaardepart i Smøraas, dateret 6te 8br: 1775

24. Eet Auctions Skiøde udgiven af Sornskrivern Regements Qvarttermester Haberdorff til Engel Torgiolsen Brathuus paa 1 ½ Løb Smør i gaarden Øfstebøe for 410 rd, dateret 3de Julii 1775.

25. En Bøgsel Seddel udgiven af Ole Johannesen yttre Hope paa 2 pd og 12 M/arker Smør i gaarden Steensvigen til Salomon Larsen, dateret 5te Octobr: 1775 med Revers.

26. Eet Deelee Brev af Sornskriveren Hr: Regements Qvarttermester Haberdorff til afgangne Simon Monsen Houcheland eeneste Arving Christie Monsdotter paa 18 M/ark Smør i gaarden Houcheland for 60 rd, dateret 6te 8br: 1775.

Nye Sag

Hr: Agent Angel i Bergen contra Cornelius Erichsen Lieland

Agent Angel havde med Mundtlig Varsel ved dette Ting ladet indstevne Cornelius Erichsen Lieland fordie han som forhen værende Forpagter paa Pladsen Myhren under Selle gaard, fløtte fra bemelte Stæd uden at gjøre Leverance for 6 st: Faar eller Smaler som hans Hustrue ved tiltrædelsen af Pladsen annamede derfor at liide Dom til sammes betaling og Processens Omkostnings erstatning.

Den indstevnte Cornelius Lieland mødte og Vedtog lovlig Varsel.

Sagsøgeren producerede dernest et af bemelte Cornelius Erichsen under 3de Maii 1775 eegenhændig udgiven beviis for at svare til de paa stevnte Smaler med 1 rd støket, bemelte beviis er saalydende.

Og da Sagsøgeren har beviislig gjort at have en Retmessig Fordring paa Cornelius Erichsen Lieland af 6 rd indloed han Sagen til Dom med paastand at han nemlig Cornelius Erichsen bliver tilfunden Sagsøgeren samme at betale tillige med processens Omkostning 3 rd.

Den indstevnte Cornelius Lieland fremstoed for Retten og til kiende gav at den af Citanten producerede Beviis eller Haandskrift var ham aftvungen under Trussel af Arrest paa hans Person i Agentens Huus og finder han 3de Ord i

Beviiset ej at være skrevet af ham, nemlig ”gode end Uld og det de paastevnte smaler blev opædt paa gaarden

1775: 243

Sellen imedens at Processen imellem gaarden Sellen og Fyllingens Ejere Continuerede som uvillige Vidner vel kand befæste naar han faaer sam/m/e afhørt i hvilken anledning han begiærede Sagens anstand til neste Rett.

Sagsøgeren som i et og alt benægtede den indstevntes Beskyldninger hendholdt sig alleene til Beviiset som om de Trende benævnte Ord der efter den indstevntes urigtige foregivende af andre skal være tilsadt, aldeeles udelades, dog tydelig nok Viiser, at han har forbundet sig til at betale Smalerne med Sex Rigsdaler og at hans tilførte Væverier er lutter udflugter, hvorfore han Vedblev sit forrige og begiærede Dom.

Indstevnte Cornelius Lieland vedblev sin Paastand om udsættelse af denne Sag til neste Rett.

Eragtet

Sagen bevilges udsat til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede efter den indstevntes forlangende

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs belæg fremlagt følgende Documenter

1. Restance Register over indeværende Aars Intrader beløbende sig 760 rd 3 mrk 15 s og for forrige Aaringer 229 rd 3 mrk 3 s, samt Procento Skatter 93 rd 4 mrk 9 s og Rang Skatter 48 rd
2. Consumtions Restanserne Beløber sig til 36 rd 8 s
3. Odels Mandtallet for 1775
4. det store Tingsviidne bestaaende af 17 Qvæstioner hvorpaa blev svaret at det forholder sig i Alt som omspurat uden Forandring som forrige Aar, og i Henseende til 12te og 13de qvæstioner forbeholdt Sornskriveren sig ved Aarets Udgang at give nærmere Oplysning
5. det lille Tingsvidne bestaaende af 2 Qvæstioner hvortil blev svaret at det i et og alt forholder sig som forrige Aar.
6. Aftags Tings Vidnet, hvortil blev svaret at det dermed forholder sig som forrige aar uden nogen Forandring
7. Restancen for den udestaaende Magasin Havre 203 rd 3 mrk 12 s Og Ditto Restancer over dem uden for Fogderiet Beløber 28 rd 12 s og blev dertil af Almuen forklaret at efter de anførte gaards Navne henhører de af Fanøe Præstegield til Liuse Klosteret og de af Ous Præste Gield til Sundhordlehns Fogderie

Hr: Fogden Heiberg forlangede Laug Rettets Skiøn indhættet om den paa gaarden store Tvedt i Aaret 1769 opkomne ulykelige Ildsvaade kand andsees at have været Total heller ikun for een Deel og da hvormeget? hvortil blev svaret at den maae ansees for total.

Endelig forlangede Fogden Laug Rettet og Lensmandens Svar indhættet om ike Colbeen Olsen Sydnæs som er indkommen i Hospitalet var saa yderlig fattig at han ej kunde bekoste det allerringeste til hans Indlemmelse i Hospitalet? Hvortil de Forklarede at det var dem bekiendt at han ej der til var det ringeste Ejende

Fogden forlangede dette som et Tingsvidne sig beskrevet meddeelt som blev bevilget

Til Rettens medbetiening til nestanstundende Aar 1776 blev Opnevnet følgende nye Mænd 1. Anders Monsen Rølland, 2. Haldor Tongeland, 3. Jon Lille Borge 4. Niels Jacobsen Samdahl, 5. Lars Svendsen Gimmeland, 6. Lars Olsen Nyegaard ved Gravdahl, 7. Ole Andersen Teinebechlien og 8. Forpagteren Aslach Gravdahl

Og da ingen efter Trende udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e sluttet og ophæved

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1775.

Anno 1775 den 9de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren og de samme 8 eedsorne Laug Rettets mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: 206 ere antegnede, ved Tinget var nærværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue.

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Amts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede,

dernest fremkom til Publ: følgende Almues Breve

1. Et Skifte forrettet paa Gaarden Hennøe efter Michel Michelsen begyndt og sluttet d/en 21de Apr: 1775.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Goustad efter Konen Karie Jacobs Dotter begyndt og sluttet d/en 22de ejusdem.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Trellevig i Sartor Skibreede d/en 19de Junii 1775 efter Eric Olsen Trellevig.
4. Et Skjøde udgiven af Peder og Michel Winzentsønner Tøsøen og Iver Nielsen Wiig paa 12 61(81?)/128 Marker Fiskes Leje i Gaarden Wiig med fleere Jorde Parter i Sartors Skibreede for 24 Rdlr til Niels Michelsen

Mitziøe dateret 3de 8bris 1775.

5. aflyst en Pante Obl: udgiven af Krigs Raad Koren til Cancellie Raad Angel i Tronhiem stoer 2980 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Asche Gaard og tilliggende Gaarder dateret 16de 7bris 1761 og tinglyst den 19de 8bris sam/m/e Aar, der nu efter paategnet Qvitering af L: Angel under 5te Augusti 1775 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

1775: 243b

6. En Pante Obl: udgiven af Ole Michelsen Nedre Tvedt til Anders Poulsen Toft stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant [i] 1 Pund Smør og 1 Mæle Malt i Gaarden Nedre Tvedt dateret 27de 8br: 1755 og tinglyst d/en 19de Maji 1756, der nu paa nye publ: for ej at forældes.

7. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Rong d/en 19de April 1775 efter Konen Mette Anders Dotter

og da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 10de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hospitals Tingsvidne for Mons Johannesen Nore Sæle

Johannes Olsen Nore Sæle anmeldte at hans Søn Mons Johannesen med den spedalske Syge er befænget og da han ej er det ringeste ejende til at betale sin Indlemmelse i Hospitalet \og/ Comparenten som Fader er af saa ringe Vilkor at han ej heller kand bekoste sam/m/e, der er Laug Retten og meenige Almue bekjendt, saa begjerede han deres Forklaring derom indhentet.

Laug Retten og samtlige tingsøgende Almue svarede at det rigtig forholder sig som omspurgt at baade Mons Johannesen, der er et Barn og intet har arvet, slet intet er ejende til at betale Indlem/m/elsen i Hospitalet, og \at/ Faderen Johannes Nore Sæle \er/ af saa ringe Formue at han ej uden sin ruin samme kand bekoste.

Comparenten begjerede sig dette som et Tings Vidne under vedbørlig Bekræftning beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Dernest blev publiceret en Kongel: Allernaadigst Forordning af 30te Augusti 1775 ang: en almindelig Enke Casses Indretning.

8. Et Skjøde udgiven [af] Simon Andersen Graver ved Nye kirken til Berge Jonsen Dahle paa 1 B/ismer Pund Smør og 1 Kande Malts Leje i Gaarden Øvre Dahle for 28 Rdlr dateret 9de 8br: 1775.

9. Et ditto udgiven af Mons Refsgaard med fleere Værger til Anders Hansen paa 14 2/3 Mark Smørs Leje i Gaarden Hesdahl for 13 Rdlr dateret 10de 8bris 1775.

10. Et ditto udgiven af Jacob og Johannes Rasmussønner Hesdahl til Stif Faderen Ole Andersen Hesdahl paa 18 Marker Smør og 1/14 Faars Leje i Gaarden Hesdahl for 30 Rdlr dateret 23de Maji 1775.

11. En Pante Obl: udgiven af Ole Monsen ytre Bragstad til Myndtlingen Michel Joensen fra Hopland stoer 20 Rdlr mod 1te P:tets Pant i 15 ½ Mark Smør i Gaarden ytre Bragstad dateret 10de 8br: 1775.

12. Et Skjøde udgiven af Peder Jacobsen Landsvig til Knud Olsen paa 6 Mark Smør og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Aadland for 14 Rdlr dateret 10de 8br: 1775

13. Et ditto udgiven af Magne Jacobsen Qvam/m/e og Magne Jacobsen Tvedt til Anders Andersen paa 2 Pund Smørs Leje i Gaarden Øvre Dahle for 100 Rdlr dateret 9de 8br: 1775

14. En Pante Obl: udgiven af Anders Andersen Øvre Dahle til Myndtlingen Michel Joensen fra Hopland stoer 80 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nys bemelte tilkjøbte 2 Pund Smørs Leje i Gaarden Øvre Dahle dateret 9de 8br: 1775.

15. Et Skjøde udgiven af Jaen With Jansen til Broderen Gudmund Jaensen Hielmen paa 12 4/11 Mark Fisk i Gaarden Hielmen med tilliggende Hellesund for 23 Rdlr 3 s dateret 10de 8br: 1775, hvorhos Kjøberen tilforn selv derudi ejer 37 1/11 Mark Fisk til sam/m/en 2 Pund 1 5/11 Mark Fisk

16. Et ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til *til Broderen Clemet Jansen Hielmen paa liige Anpart i Gaarden Hielmen for liige Sum/m/a med sam/m/e Beskaffenhed

17. Et ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Gregorius Jansen Hielmen paa liige Anpart i sam/m/e Gaard for liige Sum/m/a med sam/m/e Beskaffenhed.

18. Et ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Svogeren Ole Olsen Hielmen paa 6 2/11 Marker Fisk i Gaarden Hielmen med tilliggende Hellesund for 11 Rdlr 3 mrk 2 s, hvorhos han tilforn derudi ejer 18 6/11 Mark Fiskes Leje tilsam/m/en 1 Pund 8/11 Mark Fisk i bemelte Gaard Hielmen

19. Et Skjøde udgiven af Anders Johan/n/esen Bircheland til hans Søn Lars Andersen paa 1/5 Part i Mælends Kirke med underliggende Gaarder og tilhørende ornamenten og inventarium for 40 Rdlr dateret 20de Maji 1775 og ting lyst sam/m/e dato for Radøe Skibreede.

20. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Michelsen Wolde til hans Søn Michel Andersen paa 18 Mark Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Wolde dateret 10de 8br: 1775 med Revers

21. En ditto udgiven af Cort Kramer og Peder Tafteberg til Lars Joensen paa 1 Pund 12 Mark Smør 2 Mæler

Malt og 1 Faars Leje i Gaarden Hofmandstvedt eller Schindtvedt dateret 10de 8br: 1775 med Revers

22. En Bygsel Seddel udgiven af Krigs Raad Koren til Hans Monsen paa 24 Mark Fiskes Leje i Gaarden Stuure, hvorved Ejeren forbeholder sig 1/5 Part Lands Lod saavel af Lejlændingen som andre der Fisker ved Landet og Ret at lade oprydde Huusmands Plads samt at afkjøbe al Lejlændingens Avl. dateret 5te Januarii 1775 med Revers.

1775: 244

23. En ditto udgiven af Consul Alexander Wallace til Johan/n/es Hansen paa 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Lyngøen med Vilkor at Ejeren først i Billighed tilbydes al Bondens Avl af Søe og Land, førend det til frem/m/ede maae selges, dateret 26de Junii 1775 med Revers.

24. En Fredlysning udgiven af Fogden Heiberg imod ulovlig og uhjemlet Hugst i den Gaarden Follesøe tilliggende Skov dateret 9de 8bris 1775.

25. Et Skjøde udgiven af Bogbinder Niels Kiøstadius til Ole Nielsen Skogesel paa 18 Mark Smør 6 Kander Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Moldeklev for 160 Rdlr dateret 5te Aprilis 1773.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 11te Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg contra Anne Anders Dotter Houglandshelle efter Laug dag som Citanten producerede.

Indstevnte Anne Anders Dotter mødte og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse samt tilstoed i Øvrigt at have begaaet det paasøgte Lejermaal med afdøde gift mand Christen Dyevigen.

Actor indloed derefter Sagen Dom med Paastand at indstevnte Anne Anders Dotter vorder tilfunden at udreede Lejermaals Bøder Sex Rdlr og erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr.

Den indstevnte havde intet fra sin Siide at tilsvare undtagen at hun er aldeeles uformuende til Bøderne at udreede, men indloed Sagen Dom.

hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Anne Anders Dotter Houglandshelle, som selv inden Retten har tilstaaet at have begaaet det paasøgte Lejermaal med siden afdøde Christen Dyevigen, tilpligtes at udreede Lejermaals Bøder Sex Rdlr og oprette Søgemalets Omkostning med 2 Rdlr. At fuldbyrdes 15 Dage efter Dom/m/ens lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Brandskade Tings Vidne angaaende Gaarden Sunde

Søren Rosenqvist loed anmelde at i Xbr: Maaned {Maaned} \afvigte Aar/ opkom paa hans ejende Gaard Sunde en pludselig Vaade Ild der lagde i Aske alle de derpaa staaende Vaanings Huuse med alt derudi værende Boehave, der ej kunde reddes formedelst at Ejeren paa den Tiid var i Byen, hvilken Gaard skylder udi Skatte Skyld 1 Løb og 1 Pund Smør og i Landskyld 1 Løb Smør og 2 Mæler Malt, om hvilken Tildragelse han begjerede Almuens Vidnes byrd indhentet.

Laug Retten og Almuen svarede at det rigtig nok forholder sig som berettet er og da disse Vaanings Huuse vare heel anseelige udgjorde den største \Deel/ og nesten det heele af Huusenes Værdie, hvorimod den tilbageværende Løe og Fjøs var af ganske liden Værd, ansaae Laug Retten denne Brand skade for total.

Dernest fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Belæg følgende

1. det stoere Tingsvidne bestaaende af 17 Spørsmåle, hvor til blev svaret at [det] i alt forholder sig ligesom forrige uden nogen Forandring og til 4de qv: at paa den paa Gaarden Asch anlagde Saug er dette Aar intet skaaren og i Henseende 12 og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation derover ved Aarets Udgang at give nærmere Oplysning 2. det lidet Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåle, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig ligesom forrige Aar. 3. Odels Mandtallet 4. Øde Gaards Tings Vidnet ang: Gaarden Myrtved, hvortil blev svaret at den i Aar ligesom i Fjor er bort lejet for Skattens Betaling og var der ingen som sam/m/e med det Vilkor herefter for Bestandighed ville antage. 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 446 Rdlr 1 mrk, for forrige Aaringer 118 Rdlr 3 mrk 1 s og den frivillige Gave 15 Rdlr 1 mrk 2 s efter derover fremlagde Liste. 6. Consumtions Restancen 19 Rdlr 4 mrk 6 s og 7. Restancen for det Kongel: Undsætnings Kornet beløber 453 Rdlr 3 mrk.

Dernest blev opnævnet til Laug Rettes mænd for anstundende Aar 1776 følgende nye Mænd 1. Johannes Monsen Miaatved 2. Anders Monsen Miaatved 3. Hans Andersen Refsgaard 4. Nils Andersen Søre Aadland 5. Christopher Knudsen Huusebøe 6. Anders Nielsen Dahle 7. Mons Monsen Dahle og 8. Niels Olsen Søre Sælle.

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme hermed sluttet og ophævet.

1775: 244b

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1775

Anno 1775 den 12te Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Radøe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med de samme 8 Laug Rettesmænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: 207 ere antegnede. Ved Tinget var overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue

og blev da først publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Amts Breve som for Sartor og Herløe Skibreeder dette Høste Ting, hvilke her foran f: 240 og 45 ere registrerede

Dernest frem kom til Publication følgende Almues Breve

1. Skifte Brev forrettet paa Gaarden Henøen i Herløe Skibreede efter afg: Michel Michelsen begyndt og sluttet den 21de Aprilis 1775.

2. Et Skjøde udgivet af Gudmund, Gregorius og Clemet Jansønner samt Ole Olsen Hielmen til deres Broder Johan With Jansen paa deres Anparten udi Gaarden Haaland skyldende tilsam/m/en 21(?) 10(?)/11 Marker Smør og 15 3/11 Kande Malt for 42 Rdlr 1 mrk 11 s dateret 6te Martii 1775.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 13de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

*4. En Bygsel Seddel udgiven af Jaen Jaensen Frøchen til Hans Johannesen paa en Anpart i Gaarden Maraas som af Johan/n/es Michelsen har været brugt dateret 6te Apr: 1775

5. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Christian Johan/n/esen paa 9 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Waagenes dateret 28de Augusti 1775 med Revers

6. En ditto udgiven af Ole Thomasen Rong til Johan/n/es Rasmusen paa 9 Marker Smør og 6 Kande Malts Leje i Gaarden Grindem dateret 13de 8bris 1775 med Revers.

Fogden Heiberg contra Iver Johan/n/esen Soltved efter Udsættelse

som Citanten æskede i Rette og producerede en hos den Saggivne holdet Registerings Forretning af 26de Augusti dette Aar saa lydende, hvorefter han indloed Sagen Dom med Paastand at bemelte Iver Soltved vorder tildømt at udreede dobbelte Lejermaals Bøder med 24 Rdlr og yderste Formue, som efter bemelte Forretnings Udviis beløber 1 Rdlr 5 mrk 5 9/10 s samt Processens Omkostning i alt 4 Rdlr. Viidere fremlagde Citanten en Attest fra Stædets Sogne Præst ang: dette Lejermaal, der her indtages af følgende Indhold.

Den indstevnte mødte og havde intet at andrage end hans ringe Vilkor {det} \saa at/ umuelig kunde afstæd kom/m/e de paastaaede Bøder, ligesom han og formoedede at da de dobbelte Lejermaals Bøder beløber meere end hans ejende halve Boes Lod, saa havde yderste Formues Straf intet Stæd, endelig indstillede han og at hans nu til ægte havende Hustrues høye Alderdom og Svaghed maatte kom/m/e i Betragtning til Formildelse udi den over ham paastaaede haarde Straf, hvor efter han liigeledes fra sin Siide indloed Sagen Dom.

Actor formeente at yderste Formue efter Forordningen af 6te Xbr: 1743 rettelig bør regnes af den skyldiges halve Boe førinden Bøderne fradrages, {som} der ikke er nogen virkelig Gjeld, som kom/m/er til Afkortning med mindre den skyldige uden sin ruin kand udreede dem, da han ellers i Følge allegerede Forordning bør afsone Bøderne med Straf paa Kroppen, hvorføre han vedblev sin forrige Paastand.

Den indstevnte vedblev ligeledes det forrige og fra sin Siide indloed Sagen Dom, hvorpaa udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Iver Johannesen Soltved, der efter egen Bekjendelse og fremlagde Præste Attest i Ægteskab har begaaet Lejermaal med Marie Gregorius Dotter Nordanger, tilpligtes at udreede dobbelte Lejermaals Bøder Fiire og Tyve Rdlr og denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr, men da disse Bøder overgaaer den \ham/ efter Seqvestrations Forretningen tilhørende Boes Lod og han ej dobbelt kand straffes paa Formuen, saa bort falder den gjorde Paastand over ham om yderste Formue. At udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Nye Sag

Hr: Fogden Heiberg contra Hans Monsen Stuure og Marthe Magnes Dotter Haaland.

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Hans Monsen Stuure og Marthe Magnes Dotter Haaland for begangne Lejermaal med hinanden

1775: 245

at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte.

Begge de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig *lovlig/ Varsel samt tilstoed at have begaaet med hinanden det paasøgte Lejermaal, hvorefter blev avlet et Piige Barn, der blev døbt 8 Dage for sidstl: St: Johannis og kaldet Marthe.

Actor fremlagde Præste attest herom af følgende Indhold og derefter begjerede Dom i Sagen med Paastand at indstevnte Hans Monsen Stuure tilfindes at udrede Lejer maals Bøder med 12 Rdlr og Qvinde Mennesket Marthe Magnes Dotter liigeledes 6 Rdlr samt een for begge og begge for een at betale Processens Omkostning med 3 Rdlr.

De indstevnte androeg allene deres yderlige Armoed, der ej tillader dem at underholde Barnet og endnu mindre at udrede de paastaaede Bøder.

hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Ind kaldte Hans Monsen Stuure og Marthe Magnes Dotter Haaland have efter egen Bekjendelse inden Retten og fremlagde Præste Attest derom begaaet det paastevnte Lejermaal sam/m/en, hvorfore den første tilfindes at udrede Lejermaals Bøder 12 Rdlr og den sidste 6 Rdlr samt {begge for een og} een for begge oprette dette Søgemaals Omkostning med 1 Rdlr 3 mrk. At efterkom/m/es 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Nye Sag.

Biskop Arentz contra Mons Michelsen Strømme

Hr: Biskop Arentz loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Lejlændingen paa den Bergens Bispestoel beneficerede Gaard Strøm/m/e Mons Michelsen for resterende 7 Aars Landskyld á 2 Rdlr 2 s aarlig at liide Dom til Betaling og oprette Søgemalets Omkostning {med 3 Rdlr}.

Den indstevnte mødte, vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed den paasøgte Gjeld, som Uformuendehed allene har hindret ham fra at betale.

Citanten paastoed derefter at den indstevnte maatte ved Dom tilfindes at betale det paasøgte med 14 Rdlr 14 s og denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk.

Og da ingen havde viidere at frem føre blev derudi afsagt saadan

Dom

Indstevnte Mons Michelsen Strømme tilpligtes at betale Sagsøgeren den paasøgte efterstaaende Landskyld med 14 Rdlr 14 s og denne Rettergangs Omkostning med 1 Rdlr 4 mrk. At efterkommes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

og som ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestpaafølgende den 14de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Belæg

1. Odels Mandtallet 2. Restance Listen over de tilbagestaaende Høy Kongelige Skatter, hvorefter de ordinaire Skatte Restancer beløber for dette Aar 401 Rdlr 3 mrk 7 s og for de foregaaende Aaringer 93 Rdlr 1 mrk 12 s, den frivillige Gave 12 Rdlr 3 mrk 10 s og Pro Cento Skatten 28 Rdlr 1 mrk 14 s 3. Restancen for det Almuen overladede Undsætnings Korn 364 Rdlr 5 mrk 10 s 4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåle ang: Fiskevogter, Qverner og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret at det uden mindste Forandring forholder sig som forrige Aar. 5. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmåle, hvortil blev svaret at det uden ringeste Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 3de qv: at der i Januarii Maaned indeværende Aar af Østen Willumsen Grindem ved Hennøe Landet paa Søen blev funden en foustage Fransk Brændeviin som siden i Byen ved Auction er bleven bortsolgt og at af Mons Siursen Marøen i Februarii Maaned dette Aar paa Havet blev funden en Stump af en Skibs Mast, der ligeledes ved Auction i Bergen er bleven bortsolgt, om hvilke begge Deelee af Finderne ved Som/m/er Tinget for dette Skibreede inden Retten er gjort Anmeldelse og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig at give nærmere Oplysning med Designation derover ved Aarets Udgang.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1776 opnævnet følgende nye Laug Rettesmænd 1. Joen Ellingsen Soleim 2. Magne Jensen Qvamme 3. Lars Johan/n/esen Boge 4. Jens Nielsen Bierchelund, 5. Danckert Magnesen Udhelle 6. Ole Michelsen Nedre Qvalem 7. Christian Iversen Soltved og 8. Gullach Næsbøe.

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet

1775: 245b

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1775

Anno 1775 den 16de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Lindaas Skibreede paa Tingstædet Kiilstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e Laug Rettesmænd som ved Som/m/er Tinget vare tilstæde og her foran f: 210 antegnede. Ved Tinget var nærværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors og Herløe Skibreede ere registrerede.

Dernest fremkom til Publ: følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev efter afg: Lars Monsen Knarvig begyndt og sluttet d/en 3de Julii 1775
2. Et ditto efter afg: unge Karl Amund Jacobsen paa Hauchaas af sam/m/e dato.
3. Et ditto efter Ole Gievlesen Ravneberg begyndt og sluttet den 4de ejusdem
4. Et ditto efter Konen Anne Lars Dotter Sæverøen begyndt d/en 23de Maji og sluttet d/en 1te Augusti 1775
5. En Pante Obl: udgiven af Knud Zachariasen til hans Søster Berthe Zachariasen stoer 400 [rd] med 1te p:tets Pant i Gaarden Rosnes skyldende 1 Løb og 4 s dateret 8de 8br: 1774.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen nestefter den 17de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Rett

Nye Sag

Rasmus Michelsen Storeim contra Mads Rognalsen Spiøtøen

Citanten fremleverede en skriftlig Stevning af 27de April sidstl: paategnet Lovlig forkyndt, hvorved Mads Rognalsen Spiøtøen som formynder for Citantens Hustrue Ingelev Jochumsdotter, er indkaldet til Doms lidelse for hendes ved Skifte efter afg: Lieutenant Tormølen tilfaldne Arve Midler med dessens Renter, samt at erstatte ham denne Rettergangs Bekostning, alt efter Stevningens Indhold, der er saaleedes lydende,

den indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen mødte ikke efter paaraab, hvorfore Stevnevidnerne Lensmanden Lars Fieldsende og Lars Gullachsen Houge fremstoed og Afhiemlede Stevningens \Lovlig Forkyndt/ i Relation til deres Paategning under Eed med opragte Fingre \at være skeed/ i den indstevntes eget Boepæl og Paahør.

Citanten instillede at den udeblevne maatte forelægges til nestanstundende Som/m/er Ting for dette Skibreede
Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Mads Rognaldsen Spiøtøen gives Laug Dag til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Dagen nestefter den 18de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Rett og blev da Publiceret

6. Eet Skiøde udgiven af Sr: Henning F: Dahl til Arne Monsen paa 1 pund Smør 1/3 Faar og 1/3 Mæhle Malt i gaarden Nataas for 68 rd, dateret 30te Maii 1775.
7. Eet Ditto udgiven af Ditto til Bertel Olsen paa een liige andeel i sam/m/e gaard for 68 rd, dito dato
8. Et Ditto udgiven af Ole Magnesen Biørndahl eller Grov til Sønnen Knud Olsen paa 18 M/ark Smør, 1 Mæhle og 3 Kander Malt i gaarden Grov for 30 rd, dateret 22de Julii 1775
9. Eet Ditto udgiven af Knud Monsen Biørneklet til Sønnen Mons Knudsen paa 18 M/ark Smør i gaarden Biørneklet for 14 rd 3 mrk, dateret 17de 8br: 1775
10. Eet Ditto udgiven af Johannes Fussesen Bache til Iver Endresen paa 1 pd og 18 M/ark Smør i gaarden Bache for 50 rd, dateret 17de 8br: 1775
11. Eet Ditto af Anne Ivers dotter Knarvig med fleere til Siuer Monsen paa 1 pd 2 ¼ M/ark Smør i gaarden Knarvig for 26 rd 1 mrk 8 s, af samme dato som nest forrige
12. En Bøgsel Seddel udgiven af Iver Bertelsen Hope til Ole Monsen paa 12 Marker Smør og 6 Kander Malt i gaarden Honneland, dateret 18de Octobr: 1775 med Revers
13. Eet Skiøde udgiven af Elling Jonsen med fleere til Henrich Hansen paa 21 M/ark Smør i gaarden Sirset, for 20 rd, dateret 18de 8br: 1775.

Lars Gregoriussen Korsøen fremstoed for Retten og frem viiste i en Pung 9 rd som er hans Myndtling Wendel Jacobsen tilhørende og begjærede at sam/m/e i Retten maatte udbydes til Laans imod lovlig Renters svarelse og tilstrækkelig Underpant eller i Mangel deraf Forsegled i Retten, men da ingen efter Opbydelse forlangede samme, blev Pungen af Sornskriveren forsegleet og Comparanten til bage leveret.

14. Eet Skiøde udgiven af Lensmand Knud Olsvold med de fleere til Hr: Raadmand Johan Weiner i Bergen paa 12 3/11 M/ark Smør og 9 1/11 K: Malt i gaarden Forland for 15 rd 5 mrk 6 s dateret 15de 8br: 1775.

Hr: Fogden Heiberg contra Sirie Andersdotter for begangne Lejermaal i Ægteskab.

Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette imod Sirie Andersdatter for begangne Lejermaal i Ægteskab, og producerede Rettens ved seeneste Sommer Ting givne Laug Dag for den indstevnte Lovlig Forkyndt af lensmanden Lars Fieldsende og Ellef Olsen Løetvedt.

den paagiældende Sirie Andersdatter mødte ike efter paaraab hvorfor Varsels Mændene afhiemlede Lavdagens Forkyndelse, under *Eed, at være skeed i hendes eeget paahør og Opholdstæd Lindenæs i dag 15 dage.

Citanten derefter fremlagde Sogne Præstens Attest af Ministerial Bogen om dette Lejermaal, saavel som den hos den Saggivne holte Forretning, som viiser at hun slet intet er ejende hvoraf yderste Formue kand betales, sluttede derfor Sagen til Doms med saadan Paastand at indstevnte Qvinde Menniske vorder tilfunden at betale Dobbelt Lejermaals Bøder med 12 rd og oprette Søgemaalets Bekostninger med 3 rd.

hvorefter Sagen til Doms optages

Nye Sag

Biskop Arentz contra Michel Michelsen Fondenæs

Hr: Biskop Arentz loed anmelde med Mundtlig Varsel at have indstevnet til dette Ting, Lejlendingen paa Bispestoelens Gods Michel Michelsen Fondenæs for Resterende Landskyld for afvigte Aar 1774, 1 rd 2 mrk 15 s med fierde Penge 1 mrk 9 s, derfor at liide Dom til sammes Betaling og Processens Bekostningers opretning.

Den indstevnte Michel Michelsen Fondenæs mødte ike efter paaraab, hvorfor stevne Vidnerne Lars Larsen Fieldsende og Lars Gullachsen Houge fremstoed og under Eed afhiemlede Varselen at være skeed den 28de Septbr: sidstl: i den indstevntes eeget paahør og Boepæl.

Citanten begiærede at den indstevnte maatte forelægges Laug dag til neste Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej tilstedemødende Michel Michelsen Fondenæs gives Laugdag til nestanstundende {Høste Ti} Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Nye Sag

Biskop Arentz contra Peder Nielsen Fondenæs

Biskop Arentz loed anmelde med Muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lejlendingen paa Bispestolens Gods Peder Nielsen Fundenæs for Resterende Landskyld for Aarene 1773 og 1774 tilsam/m/en 2 rd 5 mrk 10 s med Fierde Penge for Begge Aar 3 mrk 2 s, derfor at liide Dom til sammes Betaling og Processens Omkostnings erstatning.

Indstevnte Peder Nielsen Fundenæs mødte ike efter Paaraab, hvorfor Varselsmændene Lensmanden Lars Fieldsende og Lars Gullachsen Houge under Ed afhiemlede Varselen at være skeed den 28de Septbr: sidstl: i den indstævntes Boepæl og hans Hustrues Paahør.

Citanten begiærede Laugdag for den indstevnte til neste Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Peder Nielsen Fundenæs gives Laug Dag til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Nye Sag

Hr: Biskop Arentz contra Jacob Ditlefsen Fundenæs

Biskop Arentz loed anmelde med Mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet, Lejlendingen, paa Bispestoelens Gods, Jacob Ditlefsen Fundenæs for Resterende Lanskyld for 4re Aar, tilsammen 5 rd 5 mrk 4 s og Fierdepenge 1 rd 4 s derfor at liide Dom til sammes Betaling og Processens Bekostnings erstatning.

Indstevnte Jacob Ditlefsen Fundenæs møte ike efter Paaraab, hvorfor Kalds Mændene Lensmanden Lars Fieldsende og Lars Gullachsen Houge under Eed afhiemlede Varselen at være skeed i den indstævntes Bopæl og hans Hustrues paahør den 28de September sistleeden

Citanten begiærede den udeblevne Laugdaged til nestanstundende Sommer Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Jacob Ditlefsen Fundenæs gives Laugdag til nestanstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

1775: 246b

Nye Sag

Hr: Biskop Arentz contra Magne Ditlefsen Fundenæs

Biskop Arentz \lod/ tilkiendegive med Mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lejlendingen paa Bispe stoelens Gods, Magne Ditlefsen Fundenæs for Resterende Landskyld for *Aret 1774, 1 rd 2 mrk 13 s med Fierde Penge 1 mrk 9

s, derfor at liide Dom til sammes Betaling og Processens Omkostning at erstatte.

Indstevnte Magne Ditlefsen Fundenæs mødte ike efter Paaraab, hvorfor Kalds Mændene Lensmanden Lars Fieldsende og Lars Gullachsen Houge fremstoed og under Eed afhiemlede Varselen at være skeed den 28de Septembr: sidstleeden i hans eeget Bopæl og hans Hustrues Paahør.

Citanten begiærede den indstevnte Laug Daget til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte, men ej denne sinde mødende Magne Ditlefsen Fundenæs gives Laug Dag til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Nye Sag,

Hr: Biskop Arentz contra Knud Olsen Hope

Biskop Arentz \loed/ andmelde med Muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lejlendingen, paa Bispestoelens Gods Knud Olsen Hope for Resterende Landskyld for 7 Aar, tilsam/m/en 11 rd 4 mrk 14 med Fierde Penge 1 rd 4 mrk 15 s, der fore at liide Dom til betaling og Processens Omkostning at erstatte.

Indstevnte Knud Olsen Hope mødte ike efter paaraab, hvorfor Kaldsmændene, Lensmanden Lars Larsen Fieldsende og Lars Gullachsen Houge under Eed afhiemlede Varselen at være skeed den 27de Septbr: sidstl: i den indstevntes eeget Paahør og Bopæl.

Citanten begiærede den udeblevne Laug daged til nestanstundende Sommer Ting

Eragtet

Indstevnte Knud Olsen Hope gives Laug Dag til nestanstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Erich Michelsen Schaarnæs contra Mads Rognalsen Spiøtøen

Citanten Erich Schaarnæs Æskede Sagen i Rette og Declarerede, at endskiønt han alt siden forleden Aars Høste Ting har ventet at den indstevnte Mads Spiøtøen havde afbeviist de af ham mod Citanten giorde Ærerørige Beskyldninger, saa dog fornemmer han at samme ikun sigter til Hoved Sagens uddrag, hvorfor han haaber at hoved Sagen dette Ting bliver paadømt og den indstevnte tilfunden for uden den forhen giorde paastand endnu at betale 1 rd for det sidste Aar som Citanten har været nød at forskaffe sig en Brugbar Baad i stæden for den bort komme og i Øvrigt forbeholder sig ved Viidere Søgemaal til en anden Tiid for de af den indstevne inden Retten giorde Beskyldninger og i øvrigt indlader Hoved Sagen til Doms {Med tillæg e} efter forrige Paastand med tillæg i Processens Omkostninger 1 rd 2 mrk

Paagiældende Mads Spiøtøen blev paaraabt men mødte ike, thi optages Sagen til Doms

Gregorius Arnesen Rongvæhr contra Johannes Johannesen Børilde

Citanten Ædskede Sagen i Rette og tilkiendegav at endskiønt det ike manglede ham ved Vidner at afbeviise at den indstevnte meere end een gang har nægtet ham den paastevnte Arve Capitals udlevering, saa {dog} holder han det \da/ ufor nødden ved Vidners Førelse at gjøre denne Sag meere Vidtløftig, thi naar betragtes at den indstevnte alt for et Aar siden har været indkaldet for Retten for sin Mødvillighed, haaber Citanten at det sees klarlig at han nægter Arvens udlevering da til denne Tiid den fulde Arv ej endnu er udleveret, hvorfor Citanten paastaaer at den indstevnte, ved Dom maatte tilpligtes at udlevere den paastevnte Arve Capital 20 rd, saavel som erstatning for Forringelsen af Varene eller Godset, samt leje af Qveeget med 1 rd 4 mrk og endelig at erstatte denne Processes Omkostning i det Ringeste med 4 rd {og saaleedes}

Indstevnte

1775: 247

Johannes Børilde mødte og tilkiendegav at han ej har nægtet at udlevere Godset naar Formynderen eller Citanten tillige vilde tage Barnet til sig.

Citanten Refererede sig til sit forrige, protesterede mod alt ubeviisligt af den indstevnte og tillige vedtog at være villig at imodtage Myndtlingen, hvilken Tiid han bliver sent til hans Huus dog forbeholdt Citanten sig vederlag for Opfostringen hos Myntlingen, naar han kommer til den alder at selv kand fortiene sit Brød.

Johannes Børilde vedblev sit forrige, og saaleedes indloed begge Parter Sagen Dom, hvor til den Optages.

Derefter er udi denne Sag saaleedes for Rett bleven kiendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Johannes Johannesen Børilde der ej efter paafordring har villet udlevere, de Myndtlingen Lars Erichsen tilfaldne Arve Midler, tilpligtes at udlevere til Citanten som Formynder det paasøgte Gods af Værdie 20 rd samt at oprette ham denne Processes Omkostning med 3 rd 3 mrk. At efterkommes 15 dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest {blev} \et/ udj Sagen anlagt af Hr: Fogden Heiberg imod Qvinde Mennisket Sirie Anders datter, for Lejermaal i Ægteskab, {er} saaleedes for Rett bleven kiendt

Dømt og Afsagt

Ved den i Rette lagde Præste Attest er det fuldkommen Afbeviist, at indstevnte Sirie Andersdatter har begaaet Lejermaal i Ægteskab, hvortil kommer at hun ej efter given Laugdag har haft noget imod Sigtelsen at indvende; Thi tilpligtes hun at betale Dobbelte Lejermaals Bøder med Tolv Rigsdaler og desuden at erstatte denne Processes Omkostning med 2 rd 3 mrk, og da den fremlagde Forretning viiser at hun intet er Ejende kan ingen yderste Formue af hende betales. Det i Dømte udreedes 15 Dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang

Liigeleedes {blev} \er/ udj Sagen anlagt af Erich Michelsen Schaarnæs imod Mads Rognaldsen Spiøtøen saaleedes for Rett bleven kiendt

Dømt og Afsagt.

De i denne Sag afhørte Tvende Vidner forklarer eenstemmig at den paastevnte Baad tilhører Citanten, det den indstevnte ej har benægtet, men tvertimod tilstaaet at have bemægtiget sig Baaden af Citantens Dræng Mathias Nielsen Bragøen, dog med denne indvending, at han Dagen efter havde tilbudt Citantens Hustrue samme, hvilket hans foregivende han ej siden har Afbeviist; Thi kiendes for Rett at indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen bør betale til Citanten den paastevnte Baad \eller og erstatte ham samme/ Værdie med 8 rd, tilligemed Leje deraf \med/ 1 rd 3 mrk og desuden at erstatte Søgemaalets Bekostning med 4 rd 3 mrk. At efterkommes 15 Dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under videre Adfærd efter Loven

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til hans Regnskabs belæg 1. det store Tings Vidne bestaaende af 17 Qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 12te og 13de Qv: hvortil Sornskrivern forbeholder sig ved Designation derover ved Aarets Udgang at give nærmere Oplysning. 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2de Qvt., hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige Aar, 3. Aftags Tings Vidnet som liigeleedes forholder sig som forrige Aar, 4. Tings Vidnet om Øde gaardene, 5. Odels Mandtallet, 6. Restansen for indeværende Aar af de Ordinaire Contributioner Beløber til 836 rd 3 mrk 13 s og for forrige Aaringer 290 rd 3 mrk, frivillig Afgifts Restancer 11 rd 1 mrk 8 s, og ProCento Skatts Restanser 31 rd 1 mrk 2 s 7. Restancen over den udleverede Kongl: Magasin Havre Beløber 848 rd 1 mrk, 8. Consumptions Restancerne til 1774 Aars Udgang Beløber 24 rd 1 mrk, og 9. Tings Vidne over eendeel som uden for Fogderiet af Lindaas og Evenvigs Præstegielder, der har modtaget af den Kongel: Magasins Havre til Beløb 85 rd 2 mrk 8 s, hvortil af Almuen og Laug Retten blev forklaret, at de af Lindaas Skibreede anførte henhører til Lys Kloster Gods og af Evenvigs Præste gield til Sogns Fogderie

Hr: Fogden Heiberg forlangede Laugrettens Skjøn indhæntet, om ike gaarden Nore Schouge som i

1775: 247b

Aaret 1768 den 4de Junii over gik een ulykelig Ilds Vaade, hvorved største deelen af dens paastaaende Huuse blev lagt i Aske og alt det derudj værende uden noget der af blev bierget og des formedelst kand ansees for total, eller ikun for een deel og da hvormeeget? hvortil blev svaret at Skaden bør ansees for total

Dernest blev til Rettens Med betiening for anstundende Aar 1776 opnævnet følgende nye Mænd Sc: 1. Jacob Erichsen Rebnor, 2. Iver Simonsen Østrem, 3. Joseph Monsen Brundslund, 4. Johannes Tallachsen Regeraas, 5. Johannes Aamundsen Grov, 6. Hans Iversen Lille Mathre, 7. Andfind Hendrichsen ibidm: og 8de Rasmus Fussesen Kvamme.

Og da ingen efter 3de udraab havde videre ved Sage Tinget at udrette, blev samme sluttet og Ophæved.

Høste Tinget for Ahlenfits Skibreede [1775]

Anno 1775 den 20de Octobris blev et Almindelig Høste Ting holden for Ahlenfits Skibreedes Almue paa Ting stædet Alverstrømmen og Retten betient af Sornskriveren Regiments Qvartermester Haberdorff med de samme 8te Edsorne Laug Rettens Mænd som ved sidstl: Høste Ting dertil vare udnævnte og her foran paa Fol: 210 anførte. Ved Tinget var nærværende Kongel: Mayestets Foged Hr: Christen Heiberg tilligemed Lensmanden Johannes Schare og øvrige Tingsøgende Almue

Og blev da bekiendtgjort de samme Høy Kongelige Forordninger og Stifts Breve som ved Lindaas Skibreede bleve Bekiendtgjort

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve

1. Eet Skifte Brev Forrettet paa gaarden Nedre Tvedt efter Enken Marithe Larsdotter, begyndt og sluttet den 25de Apriil 1775.

2. Eet Ditto Forretted paa Gaarden Ryland efter Enkemanden Jacob Monsen begyndt og sluttet den 6te Julii

1775.

3. Eet Ditto forretted paa Gaarden Gousereide efter Manden Anders Larsen, begyndt og sluttet den 8de Julii 1775.

Og da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Næstefter den 21de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da Publ:

4. Et Skifte Brev efter afg: Joachim de Lange paa Fladøen begyndt og sluttet den 23de Maji 1775

5. En Pante Obl: udgiven af Samson Helgesen Nore Leivestad til Madame Schafner stoer 80 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Nore Leivestad af Skyld 2 Pund Smør 1 Mæle og 8 Kander Malt med Besætning dateret 3de Novembris 1774.

6. En Transport udgiven af Madame Schafner til Hr: Stiftamtmand Bager under 21de Julii 1775 paa nysbemelte Samson Leivestads til hende udgivne Pante Obl: stoer 80 Rdlr

7. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Hagerup til Gotschalch Olsen paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Tosheim dateret 25de Julii 1775.

8. En ditto udgiven af ditto til Joen Michelsen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønne Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Nordre Ryeland med Vilkor at underholde hans Verfader Erich Olsen, der afstaaer dette Brug, hans Leve Tiid og hans yngste Dotter til hendes 15de Aar, og hvoraf Lejlændingen betaler til Tugthuuset i Bergen 12 s dateret 16de 8br: 1775.

9. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Olsen Fiskesetter til Hosangers Sogne Præst Lyder Johan Smith stoer 20 Rdlr med 1te p:tets Pant i 2 Pund Smørs Leje i Gaarden Fiskesetter dateret 13de 8br: 1769 og tinglyst den 12te Maji 1770, der nu efter paategnet Qvitering af Hr: Schanche paa Madame Smiths Vegne under 2den Xbr: 1774 er indfriet og derfor herved Mortificeres.

10. Et Skjøde udgiven af Erich Jonsen Røsland med fleere til Anders Olsen Espeland paa 20 Marker Smør og 13 Kander Malts Leje i Gaarden Espeland for 37 Rdlr 3 mrk dateret 18de Aug: 1775

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Hans Aslachsen Indre Fosse
og Enken Magdelie Anders Dotter Namtvedt

for Lejermaal af den første begaaet i Ægteskab.

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Hans Aslachsen Indre Fosse for begangne Lejermaal i Ægteskab med Enken Magdelie Anders Dotter Namtvedt at liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette liigesom og Enken bemelte Magdelie Anders Dotter Namtvedt tillige er kaldet at liide Dom til Bøders Udreedelse og tilfælles med Hoved paagjeldende at erstatte processens Omkostning.

Begge de indstevnte mødte, vedtoege lovlig Varsel og tilstoede at have begaaet sam/m/en det paasøgte Lejermaal, hvorefter er avlet et Piige Barn som den 7de Junii dette Aar blev døbt og kaldet Karie.

Actor fremlagde Sogne Præsten Bergendahls derom gjorde Anmeldelse under 8de Junii dette Aar, der her indtages

1775: 248

af følgende Indhold og begjerede Sagen udsadt til neste Ting for at faae registeret indstevnte Hans Aslachsens Boe, hvorefter den forbrudte yderste Formue kand bestem/m/es.

Eragtet

Efter Actors Begjering udsættes Sagen til neste Sommer Ting.

Nye Sag

Fogden Heiberg som Actor contra Willum Pedersen Sletten til Tings Vidne.

Fogden Heiberg anmeldte efter Stiftets Ordre af 22de Augusti dette Aar at have med skriftlig Stevning indkaldet Soldat Willum Pedersen Sletten ang: hans Hustrues Marithe Ols Dotters pludselige Død Natten til den 7de Junii sidstl:, som formedelst hans ukjerlige Omgang med hende og andre foregaaende Omstændigheder er høyst mistænkelig, at høre Vidner til et lovsikkert Tings Vidnes Erhvervelse saaledes som Stevningen nærmere udviiser af følgende Indhold.

Foruden de i Stevningen benævnte Vidner ere end viidere under Lovens Falsmaal ved mundtlig Stevning indkaldet Erich Bergesen Seim, Karie Svends Dotter sam/m/estæds Johan/n/es Olsen Houchaas, Brithe Aschields Dotter Helland, Brithe Knuds Dotter Kidenes og Ole Olsen Espeland. Endelig frem lagde og Actor den paaberaabte Stiftets Ordre tilligemed den afsagde Krigs Rets Doms Final samt Reg:ts Chefens Hr: Oberste v: Schachts Skrivelse til Stiftet af 15de Augusti sidstl: {Efterat} Stevningen og Stiftets Ordre med hosfulgte Bielag {vare} \blev/ oplæste {og}

samtlig indkaldede mødte og vedtoege lovlig Varsel tilligemed/ Hr: Lt: Ravn som fra Reg:tet var beordret paa dets Vegne at være tilstæde, undtagen Piigen paa Hopland Karie Jacobs Dotter og Karie Svends Dotter Seim.

De brugte Kaldsmænd Lensmanden Johannes Knudsen Schare og Lars Knudsen Storoxe bevidnede under Eed i eeget Paahør og Boepæl at have indkaldet nysbemelte 2de udeblevne Vidner til dette Ting i den/n/e Sag at bære Vidnes byrd under Lovens Falsmaal.

Eedens Forklaring blev af Lov Bogen forelæst de mødende Vidner og derpaa fremstillet

1te Vidne Svend Bergesen Seim, der aflagde Eed og forklarede at han var nærværende paa Gaarden Sletten da Obductions Forretningen skeede ved 2 Feltskjeres over Willum Pedersen Slettens Hustrues døde Legeme 4de Dagen efter at hun var død og saae Vidnet da paa det døde Legeme et Hul paa hvert Kind og et paa høyre Siide av Næsen og et paa Halsen tet under Hagen samt et paa høyre Siide i Hovedet \tet/ oven for Panden, samt det venstre Kind been blaat, igjen/n/em hvilke Huller der tittet Blodvand ud, ellers har Vidnet ej seet noget af bemelte afdøde Kones Uforligelighed med hendes Mand Willum Sletten, men vel hørt Bøygde Rygte at han skal have slaget hende og forklarede Vidnet end viidere paa Actors Tilspørgende at have hørt et Bøygde Rygte om at Willum Pedersen Slettens første Hustrue liigeledes pludselig var død, hvilket tildroeg sig førend at Deponenten kom at boe i denne Egn, og {at ing} som dette Rygte beretter skal ej heller Folk have været overværende da Willums forrige Kone døde. Fremdeeles forklarede han og at have hørt at en fattig Huus Kone eller Lægds Lem liigeledes forrige Sommer i Willum Slettens Huus pludselig døde uden at andre Folk den Tiid var nærværende, men han have viist sin sidst afdøde Hustrue ud paa Marken at hente Hæsten hjem, da hun paa Udvejen mødte Lægde Konen i Dørren til Huuset at ville gaae ind og ved sin Tilbage komst en liden Stund derefter hørte af hendes Mand Willum at bemelte fattig Koene nemlig Brithe var død, der forekom hende utroelig, men som hun dog befandt saa at være, og har Vidnet tillige hørt at bemelte fattig Kjerring tilforn skal have bebrejdet Willum Sletten hans Uforligelighed med hans Hustrue

Paa Tilspørgende efter Hr: Lt: Ravens Forlangende svarede Vidnet at Willum Slettens sidst afdøde Hustrue hverken for Øvrigheden eller Præsten har klaget over hans Haardhed og Uforligelighed med hende, men vel for hendes Slægtninge og andre, hvoriblant hun og for Vidnets Dotter sidstl: Pintse Dags Aften, i Overværelse af Piigerne Gurie og Anne tjenende hos Siur og Knud Seim, klagede over at hendes Mand Willum Sletten ej ville tillade hende at bære det med havende spæde Barn paa Ryggen, men da hun bad ham at binde Barnet paa hendes Ryg havde sagt drag du Fanden i Vold tilligemed Barnet. Paa viidere Tilspørgende forklarede Vidnet at den omprovede hastig bort døde Lægde Kone var ældgam/m/el dog rørig og uden betydelig Svaghed,

hvornest han efter at være sit Udsigende forelæst blev dimitteret og fremkaldet

2det Vidne Salomon Olsen Eicheland, der aflagde Eed og forklarede at have hørt et Bøygde Rygte om at Willum Sletten har levet uforligelig med hans sidst afdøde Hustrue at de har slaget hinanden hun ham og han hende. at Willums første Kone, der var Vidnet beslegtet og hans Sødskende Barn, døde paa Barselsæng, hvor da ved hendes Død var tilstæde saavel {Willums sidste Hustru} Vidnets Fader som andre Koner paa Gaarden og i Naboelauguet, og har Vidnet ej hørt at Willum

1775: 248b

Sletten med hans første Hustrue har levet usamdrægtig ey heller har Vidnet hørt andet om \at/ {hans} Ueenighed med den sidste Kone for Øvrigheden eller Præsten var anklaget end at Sogne Præsten Hr: Schanche nyelig førend den sidste Kone døde sendte 2de Medhjelpere at formane dem til Fredsom/m/elighed. Om Huus koenens Død vidste Vidnet intet andet end at hun pludselig var død i en høy Alder og at hun iblant var saa frisk at hun kunde gaae til de neste Gaarder, men under tiiden af Alderdom og Skrøbelighed saa svag at hun ej kunde gaae ud af Huuset,

da han ej vidste viidere til Oplysning, blev han efter at have anhørt hans Forklaring forelæst af Protocollen afskeediget fra Retten og frem kom

3die Vidne Siur Monsen Helland, der aflagde Eed og vandt at have hørt et Bøygde Rygte om Willum Slettens Uforliigelighed med hans sidste Hustrue og {kom} \var/ Vidnet tilstæde paa Gaarden Sletten Søndagen nest efter at bemelte hans Konen var død Natten til Onsdag, der var sam/m/e Dag at hun var bleven begravet og da Manden Willum kom hjem om Natten imod Morgen og der talte med sine Brødre om {Gaarde} Kjøbet af hans paa boende Gaard, hvis øvrige Indhold Vidnet ej nøyagtig kand erindre sig, imidlertid gik Vidnet tilligemed Johan/n/es og Erich Hielmtved bag en Bakke der i Nærheden at anhøre Brødernes Samtale, da Vidnet hørte at Willum Sletten sagde at hans Koene var selv Aarsag i sin egen Død ellers havde Willum Sletten ej været tilstæde ved Konens Begravelse. Om hans Usamdrægtighed med den første Kone eller hendes pludselige Død har Vidnet intet hørt men vel et Bygde Rygte om Lægde Konens pludselige Død og at hun plejede at bebrejde Willum hans Usamdrægtighed med Konen, dog var den/n/e Lægde Kjerring gam/m/el og svag og havde tilforn været {uforli} paa Lægde hos Vidnet.

Da han ej vidste viidere til Oplysning at forklare blev han efter at være sit Vidnesbyrd forelæst dimitteret og fremstoed

4de Vidne Peder Knudsen Helland der aflagde Eed og forklarede at Willum Slettens sidst afdøde Hustrue Marthe Ols Dotter havde klaget for Vidnet og hans Hustrue at hendes Mand Willum havde slaget og mishandlet hende og da Vidnet spurgte om Anledningen der til berettede at nest sidste Som/m/er var hun tilligemed Manden Willum og deres Tjeneste Piige Anne Johan/n/es Dotter i Løen /: eller Høeladen /: at indhøste Høet og da viiste Manden Willum hans Koene Marthe et Ærende og da hun spurgte om ikke Piigen kunde udrette sam/m/e svarede han nej jeg har viist dig derefter, hvorpaa Konen gik ud om Løen ind i Floeren eller Fæe huuset og der igjennem en Dør kikkede ind og blev vaer at Willum havde Haanden under Piigens Skjørt, derpaa sagde Koenen nu kand jeg see hvad Tøs jeg har og derpaa forføyede sig i Stuen at græde, kort derefter kom Manden Willum ind i Stuen og der ubarmhertig sloeg hende hvorefter hun sagde at have mistet sin Hilsen (helse) og ventede ikke at faae den meere igjen enten hun levede kort eller

længe og fortalte hun tillige at Tøsen Anne derpaa sagde til Manden at det var vel at han sloeg hende Du skulle have slaaet hende meere {..} Førend den Tiid og at bemelte Piige kom i deres Tjeneste sam/m/e Foraar har Vidnet ej hørt at de har levet ukjerlig sam/m/en, og blev alt dette Vidnet sagt henimod Michels Dags Tiid 1774 af Konen Marthe Ols Dotter. 7 á 8 Uger derefter kom Konens Brødre Knud og Halsteen Hopland til Vidnet og bad ham at følge med til Willum Sletten at formane ham til Samdrægtighed med Konen, hvilket Vidnet og gjorde, og tilskyndede de Willum her til med det Tilføyende at i fald det ikke skeede ville de andrage det for Præsten paa det at Piigen kunde kom/m/e derfra og sagde Halsteen Hopland at ifald de foer vakkert ad kunde Piigen blive der til neste Vaar, men ellers skulle hun strax derfra. Konen Marthe fortalte da at Manden Willum havde ønsket at hun brændte i Lue, da skulde han lee men han benægtede det og sagde at hun havde slaget ham førend han sloeg hende Efterat Halsteen Hopland havde sagt at Piigen ej skulle være der længere end til neste Vaar, græd Willum og gik bort til Qværne Huuset, hvor han forblev og ej ville kom/m/e tilbage imedens de vare der uagtet de sendte adskillige Bud efter ham, hvorefter de med uforrettet Sag maatte gaae derfra, og har Vidnet ikke hørt at deres Usamdrægtighed siden for Øvrigheden eller Præsten er bleven anklaget. Om Willum Slettens Uforligelighed med hans første Kone og hendes pludselige Død har Vidnet intet hørt undtagen at hun døde paa Barselsæng, og ang: Tigger Kjerringens hastige Død forklarede han eensstem/m/ig med 1te Vidne med den Forskjel at det saaledes var Vidnet berettet af Willum Sletten selv og hans sidste Kone, og at Vidnet ej har hørt at bemelte Tigger Kjerring har bebrejdet

1775: 249

Willum hans Forhold med Konen, ej heller ytrede den/n/e sidste nogen Mistanke imod Manden i Henseende den/n/es hastige Død. I Øvrigt refererede Vidnet sig til hans Forklaring i det forhen afholdte præliminaire Forhør hvorledes tilgik strax efter at Willums sidste Koene døde med det viidere.

Paa Tilspørgende efter Hr: Lt: Ravens Forlangende forklarede Vidnet at afdøde Kone Marthe Ols Dotter havde sagt Vidnet at førend Piigen Anne kom i Tjeneste hos dem hjalp Manden Willum hende naar hun fik Ilt eller ont, men ikke siden, men hvorudi dette Onde eller den/n/e Syge bestoed vidste Vidnet ej til Nøye at forklare, da han ej har været tilstæde naar saadant paakom hende eller hun har berettet, hvori sam/m/e bestoed.

Og da han ej vidste viidere til Oplysning og ingen havde ham viidere at tilspørge, blev hans Provemaal oplæst af Protocollen, det han tilstoed at være rigtig tilført, og derefter afskeediget. Dernest fremstillede sig

5te Vidne Brithe Aschields Dotter Helland, der aflagde Eed og forklarede at Marthe Ols Dotter henved Michaelis Tiider 1774 klagede sig for Vidnet at hendes Mand Willum Sletten havde slaget og mishandlet hende saa at hun havde mistet sin Hilsen og ventede ikke at erlange den igjen meer enten hun levede kort eller længe, og havde bemelte Marthe Sletten klaget sig for Vidnet at <hun> *eller (ellers) var svag og havde Ilt eller Ont.

Da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare og ingen havde viidere at tilspørge blev hun efter at være sit Udsigende foreløst afskeediget

Actor loed tilføre at da det nu allerede liider paa Aftenen sidste Ting Dag saa at det er umueligt at kunde faae alle de i denne Sag indstevnte Vidner afhørte saa meget meere, som han til sit Regnskabs Bielæg uforbiegjængelig ved dette Ting maatte begjere og faae endeel Tings Vidner restancerne og Odels Mand tallet attesterede med viidere, udbad han sig denne Sag tillige \med/ de øvrige uafgjorte Sager udsadt til et Udsættelses Ting, til hvilken Tiid de indstevnte Vidner og Parter maatte paalægges at møde og de 2de udeblevne Vidner Laugdages.

Eragtet

Som Tiiden allerede er forløben Klokken halv Sex og ej allene de øvrige mange Vidner i denne vidløftige Sag umuelig nu kand afhøres men end og adskillige fleere Sager til dette Ting ere indstevnte som ej endnu ere incaminerede, og der tillige endnu er en deel publicationer og Bielag til Fogdens Regnskab som ufejlbarlig paa dette almindelige Høste Ting maae afgjøres, hvortil Tiiden allerede er heel indkneben, saa udsættes ej allene den/n/e Sag til et Udsættelses Ting her paa Stædet igjen at foretages den 27de Novembris naar de almindelige Høste Ting her i Fogderiet først ere til Ende, til hvilken Tiid Parterne og Vidnerne i denne Sag paalægges atter at møde, men endog de 2de udeblevne Vidner Karie Svends Dotter Seim og Piigen Karie Jacobs Dotter tjenende paa Hopland forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen, liigesom alle de øvrige til dette almindelige Ting indstevnte Sager hermed udsættes i deres fulde Stevnings Kraft til sam/m/e Tiid og Udsættelses Ting at foretages saa at alle vedkom/m/ende sig da haver at indfinde, og hvilken Dom/m/erens Beslutning af Protocollen lydelig blev oplæst.

11. Publ: et Skjøde udgiven af Joen Rasmusen og Johannes Aschieldsen Grøtved til Aschild Rasmusen paa 2 Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Echeland for 47 Rdlr 1 mrk 8 s dateret 8de Julii 1775.

12. Et ditto udgiven af Aschild Rasmusen Echeland til Joen Rasmusen paa 6 Marker Smør og 1/12 Faars Leje i Gaarden Grøtved for 15 Rdlr 4 mrk 8 s, hvor foruden han selv tilforn derudi ejer liige Andeel tilsam/m/en 12 Mark Smør og 1/6 Faar dateret 21de 8br: 1775.

13. Et ditto udgiven af Erich Danielsen Melcheraaen med fleere til Anders Larsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i *Gaarde Søre Aase for 98 Rdlr 3 mrk dateret 21de 8br: 1775.

14. En Pante Obl.: under sam/m/e dato udgiven af Anders Larsen Søre Aase til Johan/n/es Aschieldsen Grøtved stoer 94 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte Gaard Søre Aase

15. Et Skjøde udgiven af Lars Jacobsen Nedre Tvedt med fleere til Sr: Diederich Lampe paa 18 Mark Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Søre Soltved og Alverstrøms

1775: 249b

Gjæstgiveries underliggende Huuse grund for 180 Rdlr dateret 21de 8br: 1775

16. Et Skjøde udgiven af Erich Danielsen Melcheraen til Johan/n/es Aschildsen paa 1 Pund Smør og 2/6 Faars Leje i Gaarden Grøtved for 60 Rdlr dateret 20de 8br: 1775

17. En Obl: udgiven af Hans Larsen Nedre Tved til Mons Joensen Søre Elsaas stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i Eendeel Løsøre dateret 21de 8br: 1775

18. Et Skjøde udgiven af Mons Arnesen Fløxsand med fleere til Arne Andersen paa 1 Pund 4 Mark Smør og 10 2/3 Kande Malts Leje i Gaarden Indre Fosse for 85 Rdlr dateret 21de 8br: 1775.

19. Et ditto sam/m/e dato udgiven af Mons og Tørres Arnesen Fløxsand til Arne Andersen {paa 1 Pund 4 Mark Smørs Leje og 1} paa Odelen til bemelte Gaarde Part for 9 Rdlr

20. En Pante Obl: udgiven sam/m/e Dag af Arne Andersen indre Fosse til Sogne Præsten Hr: Bergendahl stoer 80 Rdlr imod 1te p:tets Pant i nysbemelte Anpart i Gaarden indre Fosse

21. Et Skjøde udgiven af Lars Jacobsen Nedre Tvedt med fleere til Hans Olsen paa 2 Pund 9 Mark Smørs Leje i Gaarden Nedre Qvam/m/e for 129 Rdlr 3 mrk dateret 21de 8br: 1775

22. Et ditto af nysbemelte Sælgere udgiven sam/m/e Dag til Magne Jacobsen paa liige Anpart i Gaarden Nedre Qvam/m/e for 125 Rdlr.

23. En Bygsel Seddel udgiven af Mangers Sogne Præst Hr: Wilhelm Frieman til Mons Bessesen Schare paa 2 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Houchaas dateret 8de Junii 1775 med hosfulgte Revers.

24. En ditto udgiven af Herman Garman paa egne og Sødskendes Vegne til Johan/n/es Olsen paa 1 Løb Smørs Leje i Gaarden Watne dateret 18de 8br: 1775.

Dernest loed Hr: Fogden Heiberg frem lægge til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qvæstioner, hvortil blev svaret at det i alt uden Forandring forholder sig ligesom forrige Aar og i Henseende 12te og 13 qv: forbeholder Sorenskriveren sig til Aarets Udgang at give nermere Oplysning ved Designation derover 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåle om Fiskevoger, Qverner og Huusmænds Pladser, hvortil blev svaret at det uden nogen Forandring forholder sig dermed ligesom forrige Aar 3. Odels Mandtallet 4. Restance Listen over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatte Restancer beløber sig for dette Aar 297 Rdlr 5 mrk 3 s, og for forrige Aaringer 146 Rdlr 1 mrk 7 s og den frivillige Gave 2 Rdlr 5 mrk 8 s og 5. Restancen for det Almuen af Hans Kongel: May:ts overladte Undsætnings Korn beløbende sig 276 Rdlr 3 mrk 12 s.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1776 opnævnt *følgen nye Laug Rettesmænd 1. Rognald Johan/n/esen Storoxe 2. Anders Andersen Schare 3. Niels Andersen ytre Fosse 4. Ole Johan/n/esen Schaar 5. Størk Andersen Nedre Qvamme 6. Ole Olsen ytre Giervig 7. Siur Olsen Seim og 8. Lars Erichsen Søre Leivestad.

Og da intet viidere denne sinde var at foretage, blev Sage Tinget hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Hosanger Skibreede 1775.

Anno 1775 den 23de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Hosangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten beklædet af Sorenskriveren tilligemed de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 211 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Hr: Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors og Herløe Skibreeder ere registerede undtagen No: 10, der forhen ved Som/m/er Tinget for dette Skibreede er kundgjort, i hvis Stæd allene paa nye blev læst Stiftets Skrivelse af 16de Julii 1774.

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve

1. et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Rachnes den 15de Julii 1775 efter afg: unge Karl Jacob Bergesen.

Dagen Nestefter den 24de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret og blev da publiceret

2. Et Skjøde udgiven af Johan/n/es Aschildsen Helleland til Mons Olsen Totland paa 13 Marker Smør og 13 Kander Malt i Gaarden Helleland for 63 Rdlr dateret 24de 8bris 1775.

1775: 250

3. Et Skjøde udgiven af Niels Hansen Leerae til Søn/n/en Johan/n/es Nielsen paa 2 Pund 12 Mark Smørs Leje i

Gaarden Leeraae for 60 Rdlr dateret 24de 8br: 1775.

4. Et ditto udgiven af Johan/n/es Aschildsen Lille Høevig til Sviger Søn/n/en Iver Knudsen paa 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Lille Høevig for 20 Rdlr dateret 23de 8bris 1775.

5. Et Vil Kors Brev udgiven af Iver Knudsen Lille Høevig til Sviger Forældrene Johan/n/es Aschildsen Lille Høevig og Hustrue Anne Simons Dotter paa aarlige Levekor til dem at afgive af nysbemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Lille Høevig dateret 23de 8br: 1775

6. Et Skjøde udgiven af Aschild Ingebrigtsen Nore Møching med fleere til Johannes Larsen Møching paa 4 19/315 Mark Smør og 2 44/105 Kande Malts Leje i Gaarden Ladstad for 6 Rdlr dateret 24de 8br: 75

7. Et ditto udgiven af Stephen Aschildsen Bircheland med fleere til Anders Andersen paa 12 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Røsland for 20 Rdlr dateret 23de 8br: 1775

8. Et Odels Skjøde udgiven af Johan/n/es Aschildsen Helleland til Mons Olsen Fotland paa Odels Retten til 13 Mark Smør og 13 K: Malts Leje i Gaarden Helleland for 20 Rdlr dateret 24de 8br: 1775

9. Et Vil Kors Brev udgiven af Haldor Jacobsen Nore Bysem til Faderen Jacob Haldorsen paa aarlige Levekor af ejende Brug i Gaarden Nore Bysem dateret 24de 8br: 1775

10. Et ditto udgiven af Knud Magnesen Møxter til Forældrene Magne Andersen Møxter og Marie Knuds Dotter paa aarlige Levekor af hans ejende Anpart i Gaarden Møxter dateret 24de 8br: 1775.

11. En Bygsel Seddel udgiven af Jacob Haldorsen Bysem med fleere til Haldor Jacobsen paa 16 4/5 Mark Smør og 9 3/5 Kande Malts Leje i Gaarden Nore Bysem dateret 23de 8br: 1775 med Revers

12. En ditto udgiven af Ole Haldorsen Fotland til Søn/n/en Ole Olsen paa 12 Mark Smør og 8 Kander Malts Leje i gaarden Fotland dateret 23de 8br: 1775 med Revers.

13. En ditto udgiven af Ole Erichsen Sven/n/em til Johan/n/es Aschildsen Helland paa *paa en Huuse Grund paa Fotlands Bøen dateret 23de 8br: 1775 med Revers.

14. En ditto udgiven af Mons Monsen indre Eide paa egne og Med ejeres Vegne til Søn/n/en Mons Monsen paa ½ Løb og 9 3/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hougstved dateret 23de 8br: 1775 med Revers.

15. En ditto udgiven af Ole Olsen Bysem og Peder Johan/n/esen Tveten til Ole Larsen paa 1 Pund Smør og 1 Mæle Malt i Gaarden Søre Røsland dateret 23de 8br: 1775 med Revers.

16. En ditto udgiven af Ole Nielsen Hanestved til Anders Olsen paa 18 Mark Smør og 18 Kande Malts Leje i Gaarden Øvre Kleppe dateret 23de 8br: 1775 med Revers.

17. En ditto udgiven af Rector Boalth til Lars Aschildsen paa halv parten i Gaarden Bircheland dateret 19de Augusti 1775 med Revers.

18. En ditto udgiven af Johan/n/es Amundsen Hustruelie til Søn/n/en Amund Johan/n/esen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Hustruelie dateret 23de 8br: 1775 med Revers.

19. En ditto udgiven af Aschild Ingebrigtsen Nore Møching til Lars Siursen paa 8 38/315 Mark Smør og 4 88/105 Kande Malt i Gaarden Ladstad dateret 24de 8br: 1775 med Revers.

20. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til Ole Børtveds \som eeneste/ Arving{er} paa ½ Løb Smør og 2 Mæler Malts Leje i Gaarden Børtved dateret 24de 8br: 75

21. En Odels Lysning udgiven af Iver Magnesen Essem til 11 Mark Smør og 5 Kander Malts Leje i Gaarden Grøsvig der beboes af Knud Knudsen dateret 24de 8br: 1775.

22. En ditto udgiven af Wermund Monsen Helleland til 12 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Helleland som beboes af Johan/n/es Aschildsen dateret 24de 8br: 1775.

23. En ditto udgiven af Rasmus Larsen Heldahl paa hans Myndtling Ingebor Ols Dotters Vegne til 1 Pund 7 ½ Mark Smør og 18 Kande Malts Leje i Gaarden Nore Bysem der ejes af Ole Johan/n/esen Hoshofde med fleere dateret 24de 8br: 1775.

24. Et Skjøde udgiven af Præste Enken Madame Smith til Hr: Schanche paa lille Ham/m/ers Huuse for 60 Rdlr dateret 21de 8br: 1775

Tingsvidne om Klevelands Bergværk

Arnfind Larsen Hougschwær fremstoed for Retten og anmeldte at han paa Gaarden *Klvelands (Klevelands) Grund her i Skibreedet haver opfundet en Ersgang i et der værende Bjerg, der indeholder saa vel Sølv som Kaaber men i sær det første, og hvor paa han i de sidste 3de Aar har anvendt meget Arbejde og Bekostning, hvilket han ved sin Nærværelse i Kjøbenhavn saavel mundtlig som skriftlig har andraget for det Høy Kongel: Kam/m/er Collegium og deraf frem viist Prøve, uden at derefter der fra er føyet Anstalt til sam/m/es Mutning og Optagelse; han loed der fore dette inden Tinge kundgjøre med det Tilføyende at saa længe denne Berg Aare ej til høyere Brug skulle blive bestemt, agtede han selv at arbejde og benytte sig af den

1775: 250b

Ers som derudi findes paa beste Maade til sin Fordeel at udvinde og arbejde, hvorudi han formeente ham ingen Hinder kunde gjøres saa længe det hen ligger saa dødt og ubrugt efterat han paa vedkommende Stæd saadant strax har andraget ligesom og herved inden Tinge offentlig bekjendtgjøre.

han begjerede tillige Laug Rettens og tilstædeværende tingsøgende Almues Forklaring indhentet om dem ikke er bekjendt at han som meldt \først/ har opfundet og arbejdet benævnte Ersgang i de sidste 3 Aar, da saadant er den meenige Almue noksom kundbart.

Laug Retten og den tingsøgende Almue, hvoriblant endeel af de angrændsende, svarede at Arnfind Hougsværh rigtig nok som omspurgt først har opfundet og arbejdet ved en Ersgang paa Gaarden Klevelands Grund i de sidste 3de Aar.

Comparenten begjerede sig dette som et Tings Vidne beskrevet meddeelt, der blev bevilget.

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Niels Olsen Hanestved

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Niels Olsen Hanestved for begangne Lejermaal under præparation til Confirmation med Piigen Brithe Ols Dotter Echnes derfor at liide Dom til Bøders Udreedelse og viidere Straf samt at erstatte denne Rettergangs Omkostning. Til Defensor for den indstevnte er efter Stiftets Ordre af 3de hujus beskikket Lensmanden Magne Hatland, der og til dette Ting er indkaldet, Endelig er og stevnt til Vedermaele Piigen Brithe Ols Dotter.

Actor fremlagde den paaberaabte Stiftets Ordre saavelsom en Attest af ministerial Bogen af Dags dato der er saa meldende.

Indstevnte Niels Olsen Hanstved mødte tilligemed hans beskikkede Forsvar og vedtoege lovlig Varsel, ligesom og Niels Olsen Echnes mødte for hans Søster Brithe Ols Dotter{s Vegne} og vedtoeg Varselen paa hendes Vegne

Niels Olsen Hanestved tilstod førinden han gik til Confirmation at have begaaet det paasøgte Lejermaal med Piigen Berthe Ols Dotter hvorefter er avlet et Drænge Barn som den 17de April sidstl: blev døbt og kaldet Ole.

Actor efter frem lagde Præste Attest og den Sag givnes egen Tilstaaelse indloed Sagen Dom med saadan Paastand at bemelte Niels Olsen Hanestved vorder tilfunden at udrede sine Lejermaals Bøder 12 Rdlr og til Rævselse at arbejde i Bergens Tugt Huus et Aar følgelig Forordningen af 2den Septbr: 1745 samt at erstatte Processens Omkostning med 2 Rdlr.

Defensor forestillede at den Saggivne er henved 2 \Aar/ yngre end Præste Attesten indeholder, som har sin Oprindelse deraf at han havde en ældre Broder af selv sam/m/e Navn, der rigtig nok er fød bemelte Tiid men døde nogle Uger efter Fødselen, dernest og at dette Lejermaal er begaaet førend han begyndte hos Præsten at præparere til Confirmation der først skeede sidstl: Juul, og da Barnet er døbt i April Maaned dette Aar, maae Undfangelsen og Gjærningen nødvendig være foregaaet bemelte præparations Tiid, hvilket ej saa nøyagtig er bemærket i Præste attesten, Som nu disse Omstændigheder er af betydelig Vægt begjerede Defensor Sagen udsadt til i Overmorgen for derom ved en nye Præste attest at erholde den behøvende nøyere Oplysning i den Henseende

Actor havde intet imod den forlangte Anstand at indvende.

Eragtet

Sagen udsættes til i Over morgen den 26de hujus atter her paa Stædet at foretages.

25. Et Skjøde udgiven af Michel Nielsen Grimstad og Lars Ellevsen Fitie til Mons Bastesen paa 20 Mark Smør og 20 Kander Malts leje i gaarden Grimstad for 49 Rdlr 2 mrk dateret 24de 8br: 1775

1775: 251

26. Et Skjøde udgiven [af] Anne Ols Dotter Hesiedahl med fleere til Iver Larsen paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i gaarden Eide for 52 Rdlr dateret 24de 8br: 1775

27. En Pante Obl: udgiven af Iver Larsen Eide til Johan/n/es Erichsen Romereim stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant i nys bemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Eide dateret 24de 8br: 1775

28. En Bygsel Seddel udgiven af Stifts Provst Mossin til Siur Andersen paa ¼ Løb Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden ytre Bernes dateret 7de Martii 1775 med Vilkor af 1 Tønne Korn og Føde for 1 Koe og 2 Smaler samt Huus Værelse for hans Moeder og hosfulgte Revers.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Belæg følgende 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmale, hvortil blev svaret at det i alt forholder sig lige som forrige Aar uden mindste Forandring og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig til Aarets Udgang at give nærmere Oplysning ved Designation derover. 2. det lidet Tings Vidne ang: Fiske Voger, Qværner og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret at det uden ringeste Forandring forholder sig ligesom forrige Aar, 3. Øde Gaards Tings Vidnet, hvortil blev svaret at de ere af selvsam/m/e Beskaffenhed som forrige Aaringer 4. Restance Registeret, hvor efter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 309 Rdlr 3 mrk 6 s, for forrige Aaringer 5 Rdlr 2 s og den frivillige Gave 9 Rdlr 5 mrk 6 s og Procento Skatten 9 Rdlr 5 mrk 4 s 5. Odels Mandtallet 6. Restancen for det af Hans May:ts Almuen overladede Undsætnings Korn beløbende 484 Rdlr 2 mrk 12 s.

Dernest blev til Rettens Afbetjening som Laug Rettens[mænd] for nestk: Aar 1776 opnævnt følgende nye Mænd 1. Niels Rasmusen Litland 2. Johan/n/es Ingvaldsen Heldahl 3. Amund Johan/n/esen Hustrulie 4. Iver Nielsen Blegelie

5. Lars Pedersen Søre Møching 6. Lars Siursen Ladstad 7. Helge Johan/n/esen Kleppe 8. Siur Andersen Bernes.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet

Høste Tinget for Echangens Skibreede 1775.

Anno 1775 den 25de Octobris blev det almindelige Høste Ting holden for Echangens Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af *af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettes Mænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 212 ere antegnede. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Hosangers Skibreede undtagen No: 1 der forhen ved Som/m/er Tinget for dette Skibreede er bleven kundgjort.

Dernest fremkom fra Almuen til Publication følgende

1. et Skifte Brev efter afg: Kone Marthe Ols Dotter Houge begyndt og sluttet d/en 3de Julii 1775
2. Et ditto efter afg: Lars Andersen Myhr begyndt og sluttet d/en 7de sam/m/e Maaned
3. Et ditto efter afg: Halvor Olsen Høyland begyndt og sluttet d/en 12te sam/m/e.
4. Et ditto efter afg: Anders Larsen Gousereide i Alenfiths Skibreede begyndt og sluttet d/en 8de sam/m/e

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foranførte Laugrett, og blev da publiceret:

5. Eet Skiøde udgiven af Ole Bergesen Fyllingen med fleere til Anders Nielsen paa 9 M/ark Smør og 6 Kander Malt i gaarden Myhr for 50 rd, dateret 22de Aug: 1775.
6. Eet Ditto udgiven af Ole Olsen Weland til Niels Johannesen paa 21 M/ark Smør og 8 K: Malt i gaarden Weeland for 37 rd, dateret 25de Octobr: 1775
7. Eet Ditto udgiven af Mons Andersen Echnæsvog med fleere til Siuer Rasmusen Echnæsvog paa 18 M/ark Smør og 12 K: Malt i grd: Biørndahl for 31 rd, dateret 25de 8br: 1775
8. Eet Ditto udgiven af Ole Olsen Biørge og Johannes Magnesen Nøtvedt til Mons Olsen paa 22 M/ark Smør Aftags Skatte skyld udj gaarden Aatterstad for 50 rd, dateret 26de Octobris 1775.
9. Eet Vilkaars Brev udgiven af Ole Larsen Eterdahl til hans Forældre Lars Johannesen Eterdahl og Hustrue Brithe Monsdotter paa Aarlige Leve Kaar neml: 2 Voger Korn og Føde for 2de Kiør og 6 Smaler, dateret 26de Octobr: 1775

1775: 251b

10. Een Odels Lysning udgiven af Jon Nielsen Mulen til 15 M/ark Jordskyld i gaarden Myhr som Ejers af {Anders} Ole Bergesen Fyllingen og medEjere, dateret 24de 8br: 1775
11. Een Ditto udgiven af Johannes Larsen Biørndahl til 9 Jordskillings Leje i Gaarden Wassel, dateret 26de 8br: 1775.

Siur Christensen indre Eide og Anders Halvorsen Aschevig frem leverede i Retten deres skriftlige eedelige Angivelse af Dags dato at paa den dem og Med intesessenter tilhørende Flom Saug paa Gaarden Schaars grund er i dette Aar fra 28de 8br: 1774 skaaret 1630 enkelte og vandkantede Bord af Tømmer dertil laget af Odels og Selv Ejer Skove, undtagen 5 Stokker som af *benefiredede (benefiserede) Skouve dertil er frembragt, hvilket de begge nu med opragte Fingre inden Retten eed fæstede, efter at den for dem var oplæst.

Examinations Forhør *angaaen Tyven Simon Erichsen Espelands Paagribelse og viidere begangne Tyverier.

Hr: *Fogde Heiberg anmeldte ved skriftlig Stevning efter Amtets Ordre at have til dette Ting ladet ind kalde Tyvs Delinqventen Simon Erichsen Espeland saaledes som Stevnemaalet indeholder der blev i Rette lagt saa lydende. Desuden har han med mundtlig Varsel under Lovens Falsmaal ind kaldet Arne Andersen Hiemvigen tilligemed hans Tjeneste Dræng Johan/n/es Johannesen Otterstad, der nu sidste gang da den/n/e Delinqvent udbrod af Arresten og undvigede paagrebe ham, derom at aflægge deres eedelige Forklaring. Endelig er og ind kaldet Niels Jacobsen Lille Ourdahl, som af bemelte Tyv skal være bestaalen ved den/n/e Lejlighed, derom at gjøre Forklaring fremviise Kosterne og beedige modvillig Fravendelse.

I Stæden for sidstbemeldte Vidne som opstoed fra Laug Retten nedsatte sig Mons Olsen *Olsen *Olsen Otterstad. Actor fremlagde den ham fra Stiftet i denne Henseende tillagde Ordre med hosfulgte Bielag, der er af saadan Indhold Simon Erichsen Espeland blev fremstillet for Retten uden Baand og Fængsel og forklarede at efter at han fra Arresten

i Sogns Fogderie hos Lensmanden Lasse Riisnes i sidstl: Augusti Maaned var undviget, kom han fra Sognfioren til Baads til en Gaard her i Fogderiet beliggende ved Søen, hvis Navn han ikke veed, men som efter Almuens Angivende skal være Gaarden Wogeset i Madsfiorden og Lindaas Skibreede, derfra rejste han paa een Dag deels til Vands og deels til Lands til Gaarden Lille Ourdahl, hvor han igjen/n/em *igjennem et Vindue brød ind i en Sænge Boe og der bort staal en Sølv Kjede med Naal, en Sølv Skee 5 forgyldte Sølv Ringer, en House (Hose?) Spende og 2 Sølv Maljer samt et halvt forgyldt Kroge Spende, en liden Kniv/ en Ost og en Haa Fisk og et Par Strømper, derfra droeg han med Baad til Troldsvigen under Gaarden Hiemvigen, hvor fra han gik til bemelte Gaard Hiemvig og der blev paagreben i Melke Boen af Arne Andersen og Rasmus Andersen Hiemvigen og Johan/n/es Johan/n/esen Otterstad, hvorefter han af Arne Andersen til Byens Arrest blev frembragt.

Derpaa blev fremstillet.

1te Vidne Arne Andersen Hiemvig, der aflagde Eed og forklarede i sidstl: Augusti at have funden Tyven Simon Espeland ved Aftenes Tiid Kl: 10 i sin Melke Boe, da Vidnet strax tilligemed Rasmus og Tjeneste Drengen Johannes Otterstad, der kjendte bemelte Tyv fra sidste \Ting/ af, paagreb ham uden at han derved gjorde Modstand, og fandt de da hos ham forbemeldte nu i Retten tilstædeværende Koster tilligemed 2 smaae Tolle knivene, hvorefter han frembragte ham til Byens Arrest.

Derefter fremkom

2det Vidne Johan/n/es Johannesen Otterstad der aflagde Eed og provede aldeeles overensstem/m/ende med nest forrige Vidne.

Viidere fremstilledes som godvillig mødende

3de Vidne Rasmus Andersen Hiemvigen, der aflagde Eed og vandt ligesom nest forrige 2de Vidner.

1775: 252

4. Niels Jacobsen Lille Ourdahl fremstoed og vedkjendte sig forbemeldte i Retten fremviiste og sig tilhørende {Koster} Sager, som sidstl: Augusti Maaned blev ham frastaalen og ham igjen blev foreviist ved Tyvens Paagribelse paa {Espeland} Hiemvig ligesom han og beedigede sam/m/es modvillige Fravendelse

Delinqventen Simon Espeland vedkjendte sig de nu i Retten tilstædeværende Koster at være de selv sam/m/e som han ved sin sidste Undvigelse bortstaa paa Gaarden Lille Ourdahl ved hans sidste Undvigelse af Arresten neste Natten førend han paa Gaarden Hiemvigen blev paagreben, og bleve de derefter af de dertil af Hr: Fogden opnævnte Vurderingsmænd {Lensmanden} Niels Olsen Echnes og Joen Nielsen Muulen inden Retten taxeret som følger

En Sølv Kjede med Naal for		2 Rdlr		
En Sølvskæ med vreden Skaft	1	3		
Fem forgyldte Sølv Ringe for	2			
Et House Spende for			1	8
Et Par Sølv Malier for		2		
Et halvt Kroge Spende af Sølv		3		
Et Par Uld Hoenser				8

	Tilsam/m/en	6	4	0

Den staaende Ost og Haa fisk blev paa Vejen af Tyven fortæret, og de 2de Kniver ansaaes af ingen Værdie.

Actor som intet viidere vidste til Sagens Oplysning, begjerede Forhøret sluttet og at det til Stiftet beskreven maatte fremsendes.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Belæg følgende 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmåale, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar, undtagen til 3de qv: at paa havet uden for Gaarden Rong blev dette Foraar funden af Opsidderne paa Echnes en Tønne Tran som paa Sommer Tinget er oplyst og ved Auction bort solgt og i henseende det i 12te og 13de qv: omspurgte forbeholder Sorenskriveren ved Designation til Aarets Udgang at give nermere Oplysning. 2. det lidet Tings vidne ang: Fiske Voger, Huusmands Pladser og Qverner, hvortil blev svaret at det i den/n/e Henseende forholder sig ligesom forrige uden ringeste Forandring 3. Aftags Tingsvidnet, hvortil blev svaret at de aftagne Gaarder ej i nogen Maade have forbedret sig 4. Ødegaards Tings Vidnet ang: Gaardene Kleven og Øvre Aas, hvortil blev svaret at den første ligger aldeeles øde og at ingen efter Opbydelse inden Tingene har villet antage sig sam/m/e og at den sidste er overladt Beboeren imod Skattens Svarelse 5. Odels Mandtallet 6. Restance Listen over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 288 Rdlr 5 mrk 15 s og for forrige Aaringer 50 Rdlr 1 mrk 10 s og frievillig Gave 4 Rdlr. 7. Restancen for det af Hans Kongel: May:ts Almuen overladte Undsætnings Korn 609 Rdlr 3 mrk 4 s.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde det ved 1772 Aars Som/m/er Ting tagne Tings Vidnet angaaende den paa Gaarden Fyllingsnæs opkomne Ilds vaade med Begjering at Laug Retten i Følge Stiftets Skrivelse kunde bestem/m/e om Skaden var total eller for endeel.

Endeel af Laug Retten sagde ej at have været der paa Stædet og der fore ikke med tilbørlig Nøiyagtighed kunde

bestem/m/e det.

Hospitals Tings vidne for Johan/n/es Olsen Lille Ourdahl

Hr: Fogden Heiberg loed anmelde at forrige Huusmand Johannes Olsen paa Gaarden Lille Ourdahl af den spedalske Syge var angreben og ind kommen i S: Jørgens Hospital, uden at være noget ejende til at bekoste Indlemmelsen derudi, og da dette var Almuen bekjendt udbad han sig Laug Rettens og Almuens Forklaring herom ind hentet.

Laug Retten og Almuen svarede at bemelte Johan/n/es Olsen allerede i nogle Aar tilforn gik om at betle i den yderste Armod og følgelig ej var det ringeste ejende til at bekoste Indlem/m/elsen i Hospitalet.

Dernest blev til Rettens Afbetjening som Laug Rettesmænd for nestanstundende Aar 1775 opnævnt følgende nye Mænd 1. Rasmus Rasmusen Nyegaard 2. Halvor Olsen Øvre Helleland 3. Hans Olsen Almelie 4. Lars Iversen Otterstad 5. Ole Bryngelsen Wælland 6. Joen Monsen Toft 7. Johannes Larsen Børndahl og 8. Jacob Monsen Øvre Aase.

1775: 252b

Hr: Fogden Heiberg begjerede tilført at Lensmanden saavelsom en heel Deel af Almuen havde anmoedet ham at indcassere Tingholdet her i Skibreedet efter deres egen Bestem/m/else med 15 s aarlig af Mand, hvilket han efter mange igjentagne indstændige Anmodninger omsider af Føyelighed paatoeg sig. Ikke destomindre maatte han dog nu uformodentlig erfare at endeel Almues Mænd hermed var misfornøyet og knurrede, hvorføre han og da Mistanke imod ham blev ytret reent frasagde sig Tingholdets Oppebørsel og overloed det som tilforn til Almuen selv.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Hosangers Skibreede 1775

Sam/m/e Dag blev et Udsættelses Ting sam/m/estæds holden og Retten betjent af Sorenskriveren med de nysbemelte for Echangers Skibreede beskikkede Laug Rettesmænd.

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette imod Niels Olsen Hanstved

Defensor fremlagde 2de Attester fra Sogne Præsten Hr: Schanche under Gaars dato af saadan Indhold, og da sam/m/e viiser at den Saggivne {ej} da det paaklagede Lejermaal blev begaaet ej endnu havde fyldt sit \14de Aar/ en Alder under hvilken Børn ikke eengang efter Loven bør undgjelde for andre meere betydelige Forbrydelser uden med Børns Tugt formeente han at den gjorde haarde Irettesættelse saameget *midre (mindre) kunde finde Stæd som han endnu ikke paa den \Tiid/ var tagen under præparation og Underviisning til Confirmation og derfor saameget meere er undskyldelig i en barnagtig Alder med naturlig Tilskyndelse og uden tilstrækkelig Oplysning i hans Christendom, da derimod Forseelsen er altiit større hos Forføreren og den der har bedre Kundskab og Oplysning, thi i det modsatte Fald vilde deraf kunde uddrages at den foregaaende Confirmation og bedre Oplysning om Synden just gav den Frihed at synde og handle imod bedre Overbeviisning. Hensigten af den paaberaabte Forordning formeente han fornem/m/elig at være at tugte den Utugt der forøves paa en Tiid at Underviisningen i Christendom gjorde ingen Indtryk, og derfor ikke her var anvendelig I slig Henseende paastoed og haabede han at anklagede Niels Olsen Hanstved \vorder friekjendt/ for den paastaaede Straf og i den Stæd i Overensstem/m/else med Loven tilfunden en passelig Revselse og Børne tugt.

Actor svarede at foruden at den allegerede Forordning udtrykkelig bestem/m/er den af ham paastaaede Straf for de uconfirmerede som begaae Lejermaal, saa synes og en følelig Straf for slig Ungdom i dette Fald at være ligesaa nødvendig som nyttig for end og saa derved i Tiide at indprente dem Frygt og Afskye for Lasterne, som ellers saa lettelig kand fæste Rødder hos de unge, voxer med Alderen og omsiider geraade dem selv til des større Ulempe, han vedblev derfor sin forrige Paastand.

Defensor inhærerede sit forrige og indloed Sagen Dom

Eragtet

Da Dagen er forløben ved 9 Slet Aften bliver Sagen med begge Parters Samtykke optagen til Doms at afsiige ved forestaaende Høste Ting for Mielde Skibreede den 22de Novbr: førstk:

Dermed blev Udsættelses Tinget ophævet.

Høste Tinget for Watzwærns Tinglaug 1775.

Anno 1775 den 17de Novembris blev et almindeligt Høste Ting holden for Watzwærns Tinglaug paa Tingstædet

Bolstadøren og Retten betjent af Sorenskriveren og de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som ved Som/m/er Tinget vare tilstæde og her foran f: 214 ere antegnede.

Først blev publiceret

1775: 253

de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Amts Breve som ved dette Høste Ting for Echangers Skibreede undtagen den Kongel: Forordning af 11te Maji 1775 ang: et vist antal af den Kongel: Kjøbenhavnske Banqvæs Billetter som paa de Kongel: Danske Americanske Ejslande maae have Cours og roullers, der forhen ved indeværende Aars Sommer Ting for dette Tinglaug er bleven publiceret.

Ved Tinget var nærværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg tilligemed Bøygde Lensmanden og en taliig tingsøgende Almue.

Dernest frem kom til Publ: følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Horvey efter afg: Halvor Joensen d/en 9de Junii 1775
2. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Capitaine Friderich Christian Holck til Friderich Foswinchel stoer 160 Rdlr mod 1te p:tets [Pant] i hans ejende Vaanings Huus paa Rydnings Pladsen Leiren dateret 4de Novembris 1766 og tinglyst den 5te ejusdem, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 4de Julii 1775 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.
3. Aflyst en ditto udgiven af Erich Siursen Hiørnevigen til Cancellie Raad Johan Sechman Fleischer stoer 120 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Hiørnevigen af Skyld et Spand Smør og dens Besætning dateret 16de Junii 1770 og tinglyst d/en 5te Novembris sam/m/e Aar, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 13de Novembris 1775 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

Knud Jacobsen Træfald frem viiste i Retten Skindet af en ham dette Aar ihjelskudt Bjørn, der af Hr: Fogden blev mærket og derfor ham inden Retten betalt Skud Penge 2 Rdlr.

4. Publ: en Pante Obl: udgiven af Halsteen Johan/n/esen Leiren til Niels Monsen Waage af Samnager stoer 66 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Rydnings Plads Stammæs Leiren dateret 9de Junii 1775.
5. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Strøm/m/e den 10de Junii 1775 efter Konen Ingebor Mathias Dotter
6. Et ditto paa Gaarden Werpelstad forrettet d/en 12te sam/m/e efter afg: Mand Lars Larsen.

Nye Sag

Krigs Raad Fleischer contra Erich Siursen Hiørnevigen

Bøygde Procurator Niels Traae mødte paa Hr: Krigs Raad Fleischers Vegne og anmeldte at han som Sagefalds Ejer af Apostels Godset med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Erich Siursen Hiørnevig for begangne andet Lejermaal det sidste i Ægteskab forøvet med Qvinde Mennesket Karie Mons Dotter Kjenæset at liide Dom til dobbelte Lejermaals Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte, liigesom og Qvinde Mennesket bemelte Karie Mons Dotter tilliige er kaldet til Undgjeldelse saavel af Bøder som Processens Omk: at erstatte.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvorføre de brugte Kaldsmænd Jacob Christensen Børgoe og Anders Johan/n/esen Horvey eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt for 14 Dage siden i begge de indstevntes eget Paahør og Tilholds stæd.

Sergeant Hendrich Lind mødte paa Compagniets Vegne og for den respective Ret tilkjendegav at indstevnte Erich Siursen Hiørnevig staaer som virkelig Land værn Soldat ved det vossiske Hr: Capitaine Brandts Compagnie af Legds No: 17.

Pr: Traae erindrede om Laug dag for de udeblevne.

Eragtet

Lovlig indstevnte Erich Siursen Hiørnevig og Qvinde Men/n/esket Karie Mons Dotter nu opholdende sig paa Gaarden Berstad gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Arne Bolstad contra Johan/n/es Bolstad

efter Laug Dag, som Procurator Traae frem lagde paa Citantens Vegne.

Indstevnte Johan/n/es Bolstad mødte og vedtoeg Laug Dagens \lovlige/ Forkyndelse, saavelsom endeel af Vidnerne og de øvrige ventede Citanten imidlertid skulle kom/m/e tilstæde og frem stillede derpaa som

1te Vidne Knud Aschildsen Bolstad der aflagde Eed og derpaa efter Citantens

1775: 253b

Forlangende blev tilspurgt 1. om han ikke var nærværende paa Gaarden Bolstad efter Forlangende saavel af Citanten som den indstevnte i sidstl: Martii Maaned dette Aar 2. om han da ikke hørte at Parterne bleve saaledes foreenede at

Citanten skulle tiltræde sin ejende Anpart i Gaarden Bolstad nu sidstafvigte Vaar dette Aar imod at {erholde} den indstevnte Johannes Bolstad fik/ tilbage hans udlagde Bygsel efter Loven 3. om ikke Vidnet hørte at den indstevnte skulle nyde deraf en Saltsaa i Ager og aarlig Foster for 2de Kjør 4. om ikke Vidnet saae at Citanten og den indstevnte efter den/n/e indgangne Forening derpaa rakte hinanden Haand? hvorpaa Vidnet svarede til 1te qv: joe som omspurgt er til 2den qv: og 3die joe den indstevnte Johan/n/es Bolstad lovede Citanten at lade ham faae sin paaboende Gaarde Part i Gaarden Bolstad tilbage imod at nyde det i 3de qv: omspurgte aarlige Vilkor, men om Bygselens Tilbagebetaling hørte Vidnet intet, til 4de qv: joe som omspurgt

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev det fra Retten afskeediget, hvorefter fremstilledes 2det Vidne Joen Aschildsen Bolstad, som efter at Eedens forklaring af Lov Bogen var ham forelæst aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe som omspurgt til 2den qv: joe som omspurgt til 3de qv: joe som omspurgt til 4de qv: nej det saae Vidnet ikke da han var gaaet ud af Stuen paa den Tiid at dette efter andres Siigende skal være skeet, da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge Vidnet blev han dimitteret og fremstoed

3die Vidne Niels Aschildsen Brechuuus der aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe som omspurgt til 2den qv: de bleve saaledes eenige at de skulle skifte Jorden og beboe hver sin halve Deel saalænge Arne Bolstad havde den til Aflads eller ville undvære den, men naar Citanten Arne ej ville undvære den/n/e halve Deel skulle indstevnte Johan/n/es Bolstad nyde det i 3de qv: omspurgte Vilkor af en Saltsaa Ager og en goed Tej af Bøen og en slet hvilket Johan/n/es selv skulle arbejde, men om Bygselens Tilbagebetaling hørte Vidnet intet til 4de qv: joe som omspurgt. hvorefter han blev afskeediget fra Retten.

Pr: Traae for Citanten frafaldt de øvrige Vidner som uforholdne dog med Forbeholden om de i sin Tiid skulle fornødiges men paa sin Principals Siide indloed Sagen Dom efter disse samstændige Vidners eedelige Forklaring som og efter sin skriftlige Stevnings Indhold med Erindring om Processens Omkostning billigst med 4 Rdlr.

Indstevnte Johan/n/es Bolstad frem lagde et skriftlig Forsæt af 15de den/n/e Maaned, der i Retten blev oplæst saalydende.

Pr: Traae for Citanten sagde at den forlangte Udsættelse tjener til intet andet end Udhal saa at Citanten ej kand kom/m/e til sin Ejendom, saa den Høystærede Ret og kand skjøn/n/e at det ej er andet end Udflugter Tiids og Penge Spilde, protesterede derfor imod Udsættelse men urgerede kraftigst paa Dom.

Den indstevnte vedblev sin Begjæring om Udsættelse og protesterede imod Overiilelse.

Eragtet

Efter den indstevntes Begjæring bevilges Sagens Anstand til nestk: Som/m/er Ting til Contra Stevnings Udtagelse.

*5. publ: Et Mage skifte Skjøde imellem Gotschalck Olsen Finne og Anders Pedersen Hatlestad, hvorved den sidste overdrager til den først Gaarden Hatlestad af aarlig Landskylds Leje 1 Pund Smør imod Gaarden Finne i Wangens Ting laug *skylden 1 Løb 2 Pund og 15 Marker Smør og 276 (271?) Rdlr Mellemlæg

1775: 254

af den sidste til den første dateret 11te Novembris 1775.

6. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Olsen Runseberg til Ole Johan/n/esen Hiembære og Joen Andresen Elie stor 84 Rdlr med 1te p:tets Pant i Gaarden Runseberg af Skyld 1 Spand Smør dateret 4de 9br: 1767 og tinglyst den 5te samme Maaned, som efter begge Creditorers paategnede Qvitering af 10de Junii 1775 er indfriet og betalt og derfor herved mortiviceres.

og da ingen havde viidere at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 18de Novembris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret da der blev publiceret

7. Et Skjøde udgiven af Erich Siursen Hjørnevigen til Siur Magnesen paa et Spand Smørs Leje i Gaarden Hjørnevigen for 256 Rdlr 2 mrk 2 s dateret 17de 9br: 1775

8. Et ditto udgiven af Ole Knudsen og Knud Olsen Biørgo til Haldor Knudsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Biørgo for 152 Rdlr dateret 17de Novbr: 1775.

9. En Pante Obl: udgiven af Haldor Knudsen Biørgo til Anders Bryngelsen og hans 2 Søn/n/er Bryngel og Knud Andersøn/n/er Gierager stoer 80 Rdlr med 1te p:tets Pant i halvdeelen af nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Biørgo eller Runseberg dateret sam/m/e Dag

10. Et Skjøde udgiven af Niels Larsen Næsheim til Søn/n/en Simon Nielsen paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Næsheim for 36 Rdlr og Vilkaar dateret 17de Novembris 1775.

11. Et Vilvors Brev udgiven af Simon Nielsen Næsheim til Forældrene Niels Larsen Næsheim og Hustrue Brithe Simons Dotter paa aarlige Levekor af 1 ½ Tønne Korn og Føde for 1 Koe og 6 Smaler samt Huuse Værelse og Tilsyn for dem og Broder dateret 17de Novbr: 1775.

12. En Pante Obl: udgiven af Ole Helgesen Gietle til Lars Larsen Opheim stoer 66 Rdlr med 1te p:tets Pant i ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Gietle dateret 17de Novbr: 1775.

13. En ditto udgiven af Peder Andersen Øvre Rasdahl til Broderen Knud Andersen Rasdahl stoer 73 Rdlr 4

mrk med 1te P:tets Pant i 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Øvre Rasdahl af sam/m/e dato

14. En Bygsel Seddel udgiven af Procurator Lorentz Jacob Rotwith som Tilsynsmand i afg: Ryssels Sterboe som Forpagter af St: Jørgens Hospitals Gods til Gullach Jacobsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Øje dateret 21de Augusti 1775.

15. En Odels Lysning udgiven af Michel Siursen Berge i Lindaas Skibreede til ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Biørge eller Runtzeberg der beboes af Lars Gullachsen og er hans Hustrues Odel dateret 18de Novbr: 1775.

16. En Fred lysning af Hr: Fogden Heiberg for Niels Traae med fleere paa en Sæterstøel i Exingedahlen Torvedahlen kaldet dateret 18de 9br: 1775.

17. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Brynild Bolstad {udgiven} til Knud Bastesen Dyevigen stoer 40 Rdlr imod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Bolstad af Skyld 13 ½ Mark Smør dateret 4de Novembris 1768 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 17de Novbr: 1775 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

Dernest fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Belæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørmaale, hvortil blev svaret at det i alt forholder sig ligesom forrige Aar uden ringeste Forandring og i Henseende 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang at give nøyere Oplysning. 2. Aftags Tings Vidnet ang: Gaardene Evanger og Wæhle, hvortil blev svaret at de ej i ringeste Maade have forbedret sig, hvor fore Paalæg eller Forhøyelse i Skylden kunde skee 3. Odels mandtallet 4. Restance Listen over de Ubetalt tilbagestaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter beløber for indeværende Aar 47 Rdlr 3 mrk 10 s for de forrige Aaringer 7 Rdlr 1 mrk 9 s, den frivillige Afgift 3 Rdlr 5 mrk 9 s og Raug Skat 22 Rdlr 3 mrk. 5. Restancen for det af Hans Kongel: May:ts Almuen Allernaadigste overladte Undsætnings Korn beløbende 477 Rdlr 4 mrk 8 s.

Endelig blev til Rettens Afbetjening som Laug Rettesmænd for næst anstundende Aar 1776 opnævnt følgende nye Mænd 1. Lars Bryngelsen Mæland 2. Erich Gidvindsen Rasdahlen 3. Niels Nielsen Nakke 4. Knud Nielsen Bergstad 5. Gullach Andersen Fannenæs 6. Niels Aschildsen Brekhuus 7. Knud Pedersen Steene og 8. Størck Bryngelsen Ædahl

og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrætte blev samme herved sluttet og ophævet.

1775: 254b

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1775

Anno 1775 den 21de Novembris blev et almindeligt Høste Ting holden for Mielde Skibreedes almue paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som ved Sommer Tinget vare tilstæde og her foran f: 214 ere antegnede. Ved Tinget var overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Cristen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Som/m/er Ting for Watswærns Tinglaug, dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve.

1. Et Skifte Brev efter Konen Eli Mons Dotter Gielsvig i Hosanger Skibreede forrettet d/en 13de Julii 1775

2. Et Skjøde udgiven af Madame Wenche sal: *Soren Johan Garman og Herman Garman til Jomfrue Anne Rebekka Garman og Sogne Præsten til Hosanger Casten Henrich Schanche paa 20 Marker Smørs Leje i Gaarden Blom for 26 Rdlr 3 mrk dateret 2den Maji 1775.

3. Et ditto udgiven af Hans Krohn i Bergen paa hans Hustrues Vegne til bemelte Jomfrue Garman og Hr: Schanche paa 5 Marker Smørs Leje i Gaarden Blom for 5 Rdlr 5 mrk dateret 2den Maji 1775.

4. En Odels Lysning udgiven af Niels Bastesen Wallestrand til 8 Jordskillings Leje i Gaarden Søre Reveim som beboes og ejes af Ingebrigt Andersen dateret 18de 9br: 1775.

Og som ingen havde viidere at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 22de Novembris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

5. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Hougs Michael Stub Arentz til Jørgen Olsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Mitmielde med Vilkor at give Stif Faderen Erich Larsen og Hustrue Livs Ophold af gaarden saalænge de leve, dateret 29de Octobris 1775 med Revers.

6. En ditto udgiven af Ole Nielsen Wefle og Johan/n/es Johan/n/esen Wiig til Ole Nielsen Koppen paa 12 Marker Smør og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Wefle for 28 Rdlr Fæste dateret 21de 9br: 1775 med Revers og hvorpaa var tegnet Reservation om Regres for Ejereren for det Værgemaal den afgaaende Beboer paa Bruget var betroet

7. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarttermester Haberdorff til Johan/n/es Jensen

Rivenes paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og 1 Faars Leje i Gaarden Rivenes for 251 Rdlr dateret 27de Augusti 1775.

8. En Pante Obl: udgiven af Johan/n/es Jensen Rivenes til Anders Olsen Steenestøen stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Rivenes af sam/m/e dato

9. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvartteermester Haberdorff til Mons Michelsen paa 2 B/ismer Pund 6 Marker Smør og $\frac{1}{2}$ Faars Leje i Gaarden Søre Watle for 203 Rdlr og 8 s dateret 7de Augusti 1775.

10. En Pante Obl: udgiven af Mons Michelsen Watle til Anders Aschildsen Reigstad stoer 99 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Søre Watle dateret 7de Augusti *1773 (1775)

11. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvartteermester Haberdorff til Ole Olsen Rivenes paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og 1 Faars Leje i Gaarden Rivenes {for 251 Rdlr} for 251 Rdlr dateret 7de Augusti 1775.

12. En Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Rivenes til Anders Nielsen Helle stoer 60 Rdlr med 1te p:tets Pant i 12 Marker Smør og $\frac{1}{3}$ Faars Leje i Gaarden Rivenes dateret 21de 9br: 1775.

13. En ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Anders Olsen Fougstad stoer 92 Rdlr med 1te p:tets Pant i 1 Pund Smør og $\frac{2}{3}$ Faars Leje i Gaarden Rivenes.

14. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartteermester Haberdorff til Knud Larsen Qvale paa 2 Pund 6 Marker Smør og $\frac{1}{2}$ Faars Leje i Gaarden Watle for 241 Rdlr 5 mrk 12 s dateret 14de Augusti 1775.

15. En Pante Obl: udgiven af Knud Larsen Qvale sam/m/e Dag til Sr: Diederich Adolph von Ely stoer 125 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte hans Anpart i Gaarden Watle

16. Et Skjøde udgiven af Lars Ellevsen Fitie til Iver Larsen paa 1 Pund 10 $\frac{1}{2}$ Mark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Grøve for 240 Rdlr dateret 21de 9br: 1775.

17. Et ditto udgiven af Anne Bastes Dotter Rongved ved hendes Søn Mons Rongved som Laug Værge til Sønnen Baste Monsen Echangerlie paa 3 $\frac{3}{7}$ Mark Smør og 3 $\frac{3}{7}$ Kande Malts Leje i Gaarden Rongved for 10 Rdlr dateret 13de Junii 1775.

18. Et ditto udgiven af Niels Olsen Koppen til hans ældste Søn Hans Nielsen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Koppen for 52 Rdlr dateret 21de 9br: 1775

*17. (19) En Pante Obl: udgiven af Knud Bergesen Borge til Halsteen Larsen Hanesdahl stoer 60 Rdlr med 1te p:tets Pant i 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Borge dateret 21de 9br: 1775

1775: 255

20. En Odels Lysning udgiven af Johan/n/es Nielsen Romsloe til 18 Mark Smør 1 Mæle og 1 $\frac{1}{2}$ Kande Malt og $\frac{1}{4}$ Skillings Leje i gaarden Houge, som bruges af Lars Ellingsen dateret 21de 9br: 1775

Ole Andersen Reveim contra Niels Johan/n/esen Heldahl

efter Laug Dag som Citanten producerede.

Corporal Niels Olsen Kleveland mødte paa sin Sviger Fader indstevnte Niels Heldals Vegne og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse.

Citanten Ole Andersen Reveim fremlagde et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Reveim den 23de April 1774 efter hans afg: Stif Fader {Gregorius} Rasmus Gregoriusen Reveim, hvorved hans Moeder Ingebor Ols Dotter er udlagt Sterboets ejende Anpart i Gaarden Nordre Reveim skyldende 8 $\frac{1}{5}$ Mark Smør og 4 $\frac{1}{5}$ Kande Malt og et ditto forrettet paa Gaarden Reveim den 31te 8br: 1737, hvorved Citanten Ole Andersen for Arv er udlagt 2 $\frac{2}{5}$ Mark Smør og 1 $\frac{1}{5}$ Kande Malt og hans Søster Brithe Anders Datter 1 $\frac{1}{5}$ Mark Smør og $\frac{3}{5}$ Kande Malts Leje i sam/m/e Gaard, og da den indstevnte tilegner sig Ejendoms Ret til disse 12 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden som Citantens Moder ham selv og Søster efter bemelte Adkomster lovlig er tilhørende, saa formeener han som Lods Ejer at være nærmest imod Bygsel at beboes den øvrige Anpart i Gaarden den indstevnte tilhørende, og der fore paastaar at indstevnte Niels Johan/n/esen Heldahl maae tilpligtes enten at tilbygse ham den heele Gaard eller lade udskifte den Citanten og Medarvinger deraf tilhørende Andeel.

Corporal Kleveland fremlagde et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Fieldschaalnes den 18de Junii 1742, hvorved den indstevnte arvelig er til falden den heele Gaard Nore Reveim, og der fore ikke erkjendte Citantens og Medarvingers Ret til nogen Anpart derudi men paastoed paa hans Sviger Faders Vegne ham for Citantens Tiltale aldeeles friefunden.

Citanten vedblev sit forrige og indloed Sagen Dom og Corporal Kleveland liigeledes fra sin Siide.

Eragtet

Sagen optages til Doms at afsiiges Løverdagen d/en 25de hujus førstk:

Nye Sag

Mons Erichsen Niaastad contra Johannes Johan/n/esen Niaastad

Anders Johannesen Soelberg mødte for sit Nest sødskende Barn Mons *Erich Niaastad og anmeldte at han med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet ind kalde Johan/n/es Johan/n/esen Niaastad, der i Citantens umyndige Aar har tilkjøbt sig den ham med Odel tilhørende gaard Niaastad, at overlade Citanten som Odels baaren sam/m/e imod Løsnings Penge 82 Rdlr 3 mrk 8 s og betale ham denne Rettergangs Omkostning

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfor de brugte Kaldsmænd Ingebrigt Aadsen Reveim og Ole Monsen

Reveim eedelig afhjemlede Varselen at være skeed i den indstevntes eget Paahør og Boepæl for 15 Dage siden, dog nævnte de ikke Løsnings Summens Beløb men allene ligesaadan Sum som han havde kjøbt den for.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at overlade ham Gaarden Niaastad imod Løsnings Penge 82 Rdlr 3 mrk 8 s og oprette ham Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk.

Eragtet

Sagen afviises til Odelstomten der at behandles paa lovlig Maade.

21. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Michel Olsen Thuenes til Johan/n/es Fabiansen Helleland paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Sundland dateret 22de 9br: 1775 med Revers.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qv: hvortil blev svaret at det uden mindste Forandring forholder sig ligesom forrige og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation til Aarets Udgang at give nærmere Oplysning 2. det lille Tings Vidne *bestaaen af 2 qv: ang: Fiske voger, Qverner og Huusmands Pladser, hvor til

1775: 255b

blev svaret at det i alt forholder sig som forrige Aar uden mindste Forandring 3. Odels Mandtallet 4. Restance Listen over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: Skatter, hvor efter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 195 Rdlr 5 mrk 7 s og forrige Aaringer 6 Rdlr 2 mrk 7 s, frivillig Afgift 10 Rdlr 4 s og Procento Skatten 27 Rdlr 5 mrk 2 s 5. Restancen for det Almuen af Hans Kongel: May:ts allernaadigst overlade Undsætnings Korn beløbende 288 Rdlr 3 mrk 12 s

Dernest blev til Rettens Afbetjening som Laug Rettesmænd for nest kom/m/ende Aar 1776 opnævnt følgende nye Mænd 1. Lars Steffensen Burcheland 2. Ole Iversen Loftaas 3. Anders Andersen Espevold 4. Anders Johan/n/esen Lithun 5. Knud Monsen Kleppe 6. Johan/n/es Olsen Havre 7. Johan/n/es Johan/n/esen Havre og 8. Mons Knudsen Nore Wefle

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Hosanger Skibreede [1775]

1775 den 22de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde af Sorenskriveren og nye forrige Laug Ret af Mielde Skibreede til et Udsættelses Ting for Hossanger udi Sagen anlagt at Fogden paa Justitiens Vegne imod Niels Olsen Hanestved

Under 30te nestl: Maaned er Dom/m/eren til hænde kom/m/en Forlangende fra Actor om Sagens Udsættelse til neste Som/m/er Ting for ved Continuations Stevning at indkalde til Undgjeldelse det i det paaklagede Lejermaal deelagtige Qvinde Menneske, hvilken Skrivelse i Retten blev oplæst af saadan Indhold.

I den Anledning blev

Eragtet

Efter Actors Begjæring gives Sagen Anstand til nestk: Som/m/er Ting for Hosanger til Continuations Stevnings Udtagelse imod det besvangrede Qvinde Men/n/eske.

Høste Tinget for Arne Skibreede 1775.

Anno 1775 den 23de Novembris blev det almindelige Høste Ting holden for Arne Skibreede paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 217 og 236 ere antegnede. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue.

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anoldninger som ved dette Høste Ting for Mielde Skibreede.

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet i stoere Sandvigen efter afdøde Mand Elias Larsen begyndt den 11te Augusti og sluttet d/en 24de 9bris 1774.

2. Et ditto efter afg: Ole Monsen Helleland begyndt og sluttet d/en 8de Apr: 1775

3. Et ditto efter afg: Kone Brithe Mons Dotter Mellingen begyndt og sluttet d/en 27de ejusdem

4. Et ditto efter Gregorius Johan/n/esen Mieldem begyndt og sluttet den 1te Maji 1775.

5. Et ditto efter Mons Nielsen ytre Sognstad begyndt og sluttet d/en 24de Julii 1775

6. Et ditto efter Haaver Haaversen i stoere Sandvigen sluttet d/en 31te Julii 1775

7. Et ditto efter Johan Nielsen Com/m/andeur i stoere Sandvigen sluttet d/en 1te 9bris 1775.

8. Et ditto efter Konen Anne Einers Dotter Rivenes i Mielde Skibreede sluttet den 12te Apr: 1775.

9. En Pante Obl: udgiven af Borgemester Hans Henrichsen Forman til Sogne Præsten til Kinds Præstegjeld Henrich Lexau stoer 1600 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Pak Boeder i stoere Sandvigen dateret 24de Julii 1775.

10. Et Afkald udgiven af DeHr:er Senatorer Engelke og Hilk som beskikkede Værger af Rostoks Magistrat for Myndtlingen Nicolai Diederich Riedel til Johan Friderich Krøpelin for den Myndtlingen efter afg: Nicolai Ivendorff her under Jurisdictionen tilfaldne Arv beløbende 5579 Rdlr 3 mrk 12 s dateret Rostock d/en 2den 8br: 1775.

og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget indtil viidere.

1775: 256

Dagen Nestefter den 24de Novembris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publ:

11. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johan Nielsen Com/m/andeur i stoere Sandvigen til Einer Monsen Rivenes og Ole Johan/n/esen Sundland stoer 120 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 11te Junii 1762 og tinglyst d/en 18de ejusdem, der nu er indfriet efter paategnet Qvitering af Dags dato og derfor herved mortificeres.

Fogden Heiberg contra Torger Jørgensen i stoere Sandvigen

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde gift Mand Torger Jørgensen af stoere Sandvigen for begangne Lejermaal med Qvinde Men/n/esket Anne Sophie Ols Dotter enten at liide Dom til Undgjeldelse i Følge de forhen producerede Beviisligheder eller derfor at aflægge den af ham tilbudne Benegtelses Eed ej at være Fader til bemelte qvinde Men/n/eskes i Aaret 1772 avlede Dreng Barn, saavelsom og {til Vedermæle og for at} bemelte Qvinde men/n/eske \Anne/ Sophie Ols Dotter til Vedermæle og for at paahøre Benegtelses Eeden om den indstevnte trøster sig til sam/m/e at aflægge.

Indstevnte Anne Sopia Ols Dotter mødte ikke efter Paaraab, men Actor frem lagde en Skrivelse fra hende af 30te passato, af saadan Indhold, Der viiser at hun til Sagen lovlig er kaldet.

Paagjeldende Torger Jørgensen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, han benegtede aldeles Sigtelsen og tilbød sig sam/m/e ved Benegtelses Eed nu inden Retten at fralægge.

Actor begjerede at naar Eedens Forklaring den indstevnte er forelæst han da maatte tilholdes at aflægge Eeden saaledes at han ikke har haft nogen saadan legamlig Omgang med Piigen Anne Sophie Ols Dotter hvorefter Barne Avling kunde paa følge.

Efter at Eedens Forklaring af Lov Bogen var Comparenten forelæst aflagde han Eeden med opragte Fingre efter Rettens Tilspørgen det han ej havde haft saadan legamlig Beblandelse med ind kaldte Qvinde Menneske Anne Sophie Ols Dotter hvorefter det af hende i Aaret 1772 {.....} Barn kunde avles.

Actor udbad sig dette nu passerende extractviis af protocollen meddeelt til Belæg ved sit Regnskab.

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Niels Olsen Piiber af stoere Sandvigen

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Niels Olsen Piiber af stoere Sandvigen for utilbørlig at have huuset Gunild Elias Dotter med fleere Omstrippere derfor at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

Den ind stevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Stevne Vidnet Anders Davidsen Boes frem kom og eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed den 19de Octobris sidstl: i den indstevntes Hustrues Paahør,

Actor fremlagde skriftlig eedelig afhjemling fra det andet Stevne Vidne Gustavus Pettersen saalydende. dernest fremlagde han og Amtets Actions Ordre hertil af 8de Aug: sidstl: med derhos fulgte Politie Forhør begyndt den 11te og sluttet den 15de Julii nest forhen, som tilstrækkelig beviiser Søgemalets Rigtighed. Bemelte Actions Ordre indtagen her af følgende Indhold, men Politie Forhøret bliver Acten at vedhæfte.

Actor begjerede den indstevnte lavdaget til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Niels Olsen Piber gives Lavdag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Sr: Ely contra Niels Olsen Houglan efter Udsættelse.

Citanten æskede Sagen i Rette og paastoed Dom efter forrige Paastand

Indstevnte Niels Olsen Houglan frem lagde en skriftlig Stevning til Tings Vidne i Sagen dateret 25de nestl: Maaned paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

Citanten fandt sig tvungen paa kraftigste Maade at protestere

1775: 256b

imod den/n/e Stevnings Antagelse og til den Ende producerede sin skriftlige Exception af Dags dato, som han ej allene begjerede for Retten maatte blive oplæst og Acten i sin Tiid tilført, men og derefter Rettens Eragning. Bemelte Indlæg blev i Retten oplæst saalydende.

Ole Nielsen Houland paastoed at de af ham indkaldte Vidner maatte føres da Justitz Raad i graven umelig kand kaldes til at anhøre dem og her ingen Sigtelse er imod ham. Saalænge sal: Justitz Raaden levede og han beholdt sin bygslede Gaard til Brug havde intet deraf at fordrø tilbage, men nu da han derfra udsiiges formeener han sig beføyet derom at føre Vidner.

Citanten Sr: Ely observerede at Ole Nielsen Houland havde intet paa afg: Justitz Raad Gartner at siige og følgelig selv imodsaagt sit Stevnemaal da han maaskee erfarer at sam/m/e er ugrundet og falsk og da her er hverken Drabs eller Volds Sag som er paastevnt, da forbyder Lovens 1 – 13 – 17 at disse Vidner ej skal ansees følgelig ej heller føres. For det øvrige udbad Sr: Ely sig at Retten vilde fraholde Ole Nielsen Houland for den/n/e respective Ret at frem kom/m/e med noget uanstændigt som er Sagen uvedkom/m/ende.

Indstevnte Ole Niels\en/ {Olsen} Houland formeente at naar ingen andre Vidner kand have maae de Vidne som afveed, hvorføre han fremdeeles paastoed de indkaldte Vidner afhørte, ligesom han og med Eed kand bekræfte til salig Justitz Raad Gartner at have udgivet i Bygsel herfore 19 Rdlr.

Vidnerne blev frem kaldte og for dem oplæst Eedens Forklaring af Lov Bogen og Sr: Ely reserverede sig Ankemaal over Vidnernes Antagelse. derpaa blev fremstillet

1te Vidne Niels Nielsen Espeland indstevnte Ole Nielsen Houlands Fader, der aflagde Eed og forklarede at han fulgte med Søn/n/en indstevnte Ole Nielsen Houland til nu afg: Justitz Raad Gartner da han for 6 Aar siden tilbygslede sig hans hidtil hafte Brug i Gaarden Houland, Vidnet hørte da at Justitz Raaden begjerede i Bygsel der fore 19 Rdlr, dette syntes dem at være formeget, hvor fore de gik ned paa Pladsen at betænke sig derpaa, men en kort Stund derefter ¼ Tiime gik Vidnet tilligemed Ole Iversen Selvig som tillige ved den første Aftale herom var nærværende, og Ole Nielsen Houland til bage til Justitz Raaden ind i Kjøkkenet og da han neml: Justitz Raaden ej ville lade sig aftinge blev Ole Nielsen eenig om at give ham den forlangte Bygsel Nitten Rdlr, der i Vidnets og Ole Selvigs Paasyn blev betalt Justitz Raaden af Ole Nielsen Houland og tildroeg al den/n/e Aftale sig i salig Justitz Raadens eget Huus i Bergen i Over værelse af Justitz Raadens Dotter nu afg: Jomfrue Gartner, Ole Iversen Selvig og Jørgen Clemetsen Refsgaard fra først til sidst.

Og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efterat have anhørt sin Forklaring forelæst af Protocollen og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet dimitteret

2det Vidne Ole Iversen Selvig sagde at have til Ægte en Stif Dotter af Ole Nielsen Houland aflagde Eed og forklarede i et og alt eenstem/m/ig med nestforrige Vidne hvis Vidnesbyrd, efter at han først havde aflagt sin Forklaring som dermed stem/m/ede aldeeles overeens, blev dette Vidne af Protocollen forelæst det han i alt ved blev og gestændige.

Da det 3die indstevnte Vidne ej mødte efter Paaraab, begjerede Ole Nielsen Houland \Sagen/ udsadt til i Morgen, til hvilken Tiid han ventede at det maatte kom/m/e tilstæde da han har lang og besværlig Vej her til Tinget eller og til i Aften om han da skulle kom/m/e tilstæde, hvilket af Retten blev bevilget.

Kort derefter kom tilstæde og blev fremstillet

3die Vidne Jørgen Clemetsen Refsgaard af Herløe Skibreede en Stif Søn af Ole Houland aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med de 2 første Vidner hvis Forklaring der efter blev ham forelæst af Protocollen som han i et og alt gestændigede og derefter blev afskeediget

1775: 257

Citanten Sr: Ely benegtede Vidnernes Udsiigende og indloed Sagen Dom efter forrige Paastand.

Indstevnte Ole Nielsen Houland indloed ligeledes fra sin Siide Sagen Dom med Paastand at Citanten maatte tilfindes at betale ham tilbage den efter Vidnernes Udsiigende udlagde Bygsel med 19 Rdlr samt Opsiiigelse og den/n/e Rettergangs Omkostning med 10 Rdlr

hvorefter Sagen optages til Dom at afsiiges ved et Udsættelses Ting i Alverstrøm/m/en Tirsdagen den 28de Novembris førstk:

Nye Sag

Mons Steffensen Hundham/m/er contra Johan/n/es Monsen Blindem

Mons Steffensen Hundham/m/er anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johan/n/es Monsen Blindem at liide Dom at betale Citanten paa egne halv-Søsters og Myndtlings Vegne 6 Rdlr for en Jordepart paa Vos dem tilhørende som han for dem havde i Com/mission at bort forhandle uden derfor til dem at have aflagt vedbørlig Reede og Rigtighed {ladet} \og/ der om at anhøre Vidnerne Ole Nielsen og Steffen Knudsen Blindem, som under

Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal derom at aflægge samt at oprette Citanten den/n/e Rettergangs Omkostning.

Vidnerne Ole Nielsen og Steffen Knudsen Blindem mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Johan/n/es Monsen Blindem, hvorfor de brugte Kaldsmænd Lensmand Ole Knudsen Wichne og Johan/n/es Danielsen Jordahl eedelig afhjæmlede Varselen at være skeed som meldt i den indstevntes eget Paahør og Boepæl for 4 Uger siden.

Derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Ole Nielsen Blindem der aflagde Eed og forklarede i Mandags 4 Uger at have været tilstæde i indstevnte Johan/n/es Blindems Huus efter Tilkaldelse af Lensmanden Ole Knudsen Wichne paa Citantens Vegne og hørte da at bemelte Lensmand for Citanten affordrede Johan/n/es Blindem de paastevnte 6 Rdlr paa hans egne halv Søsters og Myndtlings Vegne henrørende af noget Jorde gods paa Wos som den indstevnte havde i Com/m/ission for Citanten og Medarvinger at sælge, da indstevnte Johannes Blindem svarede kom/m/er han nu igjen, vi vare Ven/n/er og vel forligte da han neml: Citanten ved mit eget Bord an/n/am/m/ede Pengene og naar han skulle have meere hvi fordrede han det da ikke før

og da han ej vidste meere til Oplysning blev han fra Retten afskeediget efter at være sit Vidnes byrd af Protocollen forelæst, som han tilstoed rigtig at være tilført og frem kom

2det Vidne Steffen Knudsen Blindem der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med første Vidne med det Tilføyende at indstevnte Johan/n/es Blindem derhos sagde at naar han nemlig den indstevnte fik betalt sine Dage og Stunder han derpaa havde nedlagt saa har jeg ikke negtet ham om der er noget til overs, hvorefter han fra Retten blev afskeediget.

Citanten begjerede den udeblivende laug daget til neste Ting og forbeholdt sig da at frem kom/m/e med nærmere Oplysning om Søgemalet.

Eragtet

Lovlig indstevnte Johannes Monsen Blindem gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Rasmus Nielsen af stoere Sandvigen loed fremviise i Retten en *en Pung Penge hvorudi skal være 3 Rdlr 1 mrk 6 s tilhørende en hans Myndling Jørgen Halvorsen der er paa udenlands Rejse og sam/m/e er tilfalden i Arv i Aaret 1773 ved Skifte forretet i stoere Sandvigen. Bemelte 3 Rdlr 1 mrk 6 s blev udbuden til Rentes Svarelse og antagelig Sikkerhed, og da ingen

1775: 257b

af tilstædeværende ting søgende Almue sam/m/e saaledes ville antage blev Pungen inden Retten af Dom/m/eren forsejlet og Bringeren tilbageleveret

12. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Rasmusen Bredsteen til Christie Jacobs Dotter stoer 19 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans Løsøre og Creaturer dateret 24de 9br: 1767 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter paategnet Qvitering af Iver Melcheraaen som Creditors Værge under 24 Novbr: 1775 er indfriet og derfor herved mortifiseres.

Dagen næst efter den 25de Novembr: vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laugret, og blev da publiceret:

*12. Et Auctions Skiøde udgiven af Sorenskriveren Regiments Qvtr: Mester Haberdorff til Niels Monsen Kvam/m/e paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malt i Gaarden Kvam/m/e for 201 rd 4 mrk 8 s, dater: 7de Aug: 1775.

13. Et ditto udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvt: Mester Haberdorff til Jan Olsen Almaas paa ½ Løb Smør og ¼ Tønne Malts Leie i Gaarden Flactvedt for 231 Rdlr 1 mrk 8 s, dateret Bergen den 27de Julii 1775.

14. Et Skiøde udgiven af Jon Heljesen Mioldem med flere til Johan/n/es Heljesen paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malt i Gaarden Mioldem for 76 Rdlr, dateret 24de Novembr: 1775.

15. Et Ditto udgiven af Clement Olsen Houchaas til Sønnen Mons Clementsen paa 2 Pund 6 Marker Smør og 1 Mæhle Malts Landskylds Leie i Gaarden Houchaas for 60 rd, dateret 24de Novembr: 1775.

16. Et Ditto udgiven af Johannes Torgersen Waxdahl med flere til Niels Simonsen Herfindahl paa 12 Marker Smør i Gaarden Herfindahl for 70 rd, dateret 24de Novembr: 1775.

17. Een Obl: udgiven af Niels Simonsen Herfindahl til Anders Nielsen Helle stor 60 rd med 1ste prioritets Pant i hans nysbem:te tilkjøbte Andeel i Gaarden Herfindahl, dater: 24de Nov: 1775.

18. Et Skiøde udgiven af Anders Johannissen Fyllinglie til sin Broder Niels Johannisen paa 18 Marker Smør i Gaarden Fyllingslie for 24 rd dateret 24de Novembr: 1775.

19. Et Skiøde udgiven af Halsteen Olsen Goupaas med flere til Broder Jørgen Olsen paa 18 Marker Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Aalmaas for 44 rd/, dateret 24de Novembr: 1775.

20. Et Ditto udgiven af Mons Johannissen Øfre Mielde Ole Olsen Ascheland paa 6 Marker Smør i Gaarden Waxdahl for 14 rd 1 mrk 8 s, dateret 23de Novembr: 1775.

21. Et Skiøde udgiven af Aad Iversen Indre Arne med flere til Gullach Thormosen paa 2 Pund Smør og 2/3

Huud i Gaarden Indre Arne for 81 rd, dateret 23de Novembr: 1775.

22. Een Obl: udgiven af Gullach Thormosen Indre Arne til Aad Iversen Indre Arne stoer 30 rd med 1ste prioritets Pant i 1 Pd: Sr: 1/3 Huud i hans nysbemelte tilkjøbte Andeel i Gaarden Indre Arne dat: 23de Nov: 1775.

23. Et Skiøde udgiven af Besse Nielsen Thuenæstvedt, som Laug værge for Enken Anne Holgers Dotter Helleland, med flere til Ole Johannissen Sundland paa 2 Pund og 6 Marker Smørs Leie i Gaarden Helleland for 110 rd 1 mrk 8 s, dateret 24de Nov: 1775.

24. Een Obl: udgiven af Ole Johannissen Sundland til Anne Holgers Dtr: Helleland stor 70 rd med 1ste prioritets Pant i nysbemelte hans tilkjøbte Andeel i Gaarden Helleland, dateret 24de Nov: 1775.

25. Een Ditto udgiven af Ditto, dater: sam/m/e Dag, til Johannes Monsen Thuenæs stoer 38 rd 1 mrk 8 s med 2den Prioritets Pant i forbemelte hans Eiendom i Gaarden Helleland.

26. Et Vilkaars Brev udgiven af Ole Johannisen Sundland til Enken Anne Holgers Dotter paa aarlig Leve Kaar af 2de Tdr: Korn og Føde for 2 Kiør og 6 Smaler samt frie Huse Værelser af hands Brug i Gaarden Helleland, dater: 24de Nov: 1775.

1775: 258

27. Een Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten Hr: Michael Stub Arentz til Ole Olsen Fosmarken paa 20 Marker Smør i Gaarden Indre Brudvig, dateret: 20de Novembr: 1775 med Revers.

28. Et Skjøde udgiven af Ole Siursen Mellingen til Erich Jansen paa ½ Løb Smør og ½ Mæhle Malts Leie i Gaarden Mellingen for 62 rd dateret 24de Novembr: 1775.

29. Een Obl: udgiven af Erich Jansen Mellingen til Ole Siursen Mellingen stoer 62 rd med 1ste prioritets Pant i nysbem:te hans tilkiøbte Anpart i Gaarden Mellingen dater: 24de Nov: 1775.

30. Een [Ditto] udgiven af Torbjørn Olsen Dahle til Anders Nielsen Helle stoer 80 rd med 1 priorit: Pant i hans efter Skiøde af 21de Nov: 1774 eiende Anpart i Gaarden Dahle af Skyld 4 8/15 Mark Smør og 4 8/15 Kdr: Lax dater: 24de Nov: 1775.

31. Een Ditto udgiven sam/m/e Dag af Niels Monsen Kvamme til Niels Olsen Flachvedt stoer 98 Rdlr med 1ste prioritets Pant i hans efter Skiøde af 7de Aug: h: a: eiende 10 4/5 Mark Smør og 14 2/5 Kande Malt i Gaarden Kvamme, samt 7 Stykker Kreaturer.

32. Een Ditto udgiven sam/m/e Dag af Ditto til Ole Iversen Selvig stoer 54 Rdr med 1ste Prioritets Pant i 7 1/5 Mark Smør og 9 3/5 Kande Malt i forbem:te hans Gaard Kvam/m/e samt 6 Stykker Kreaturer.

33. Een Ditto udgiven sam/m/e Dag af Erich Nielsen Seim til Siur Jonsen Aanneland stor 50 rd med 1ste prioritets Pant i 1 Pund Smør 4 Kander Malt og 1/3 Huud i Gaarden Seim.

34. Een Odels Lysning udgiven af Stephen Bergesen Rølland til 1 Pund 12 Marker Smør 2 Møhler og 6 Kdr: Malt i Gaarden Kvam/m/e som beboes af Jens Halsteensen dateret 24de Novembr: 1775.

35. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Tormoe Larsen Indre Arnes Enke Ingebor Anders Dotter til Aad Iversen Indre Arne stoer 29 Rdlr med 1te p:tets Pant i hendes Ejendom i Gaarden Indre Arne skyldende 1 Pund Smør og 1/8 Huud dateret 3de Junii 1774 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter paategnet Qvitering af 22de Novbr: 1775 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

Fogden Heiberg contra Johan/n/es Johan/n/esen Kirke Brudvig
og Karie Johannes Dotter.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer æske Sagen i Rette efter Udsættelse og tilkjendegive at Qvinde Mennesket Karie Johan/n/es Dotter i Mindelighed har betalt Bøderne og der fore frafaldt Søgemaalet imod hende, men derimod paastoed at Johan/n/es Johannesen maatte tilpligtes at betale Bøder 12 Rdlr og den/n/e Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr. Til sidst fremlagde Comparenten til Actens Følge en Præste Attest om det paasøgte Lejermaal dateret Dags dato

Indstevnte Johan/n/es Johan/n/esen Kirke Brudvig mødte ikke efter Paaraab, hvorfore udi Sagen blev afsagt saadan
Dom

Med den fremlagde Attest af ministerial Bogen er det beviist at indstevnte Johannes Johan/n/esen Kirke Brudvig haver begaaet det paasøgte Lejermaal med Qvinde Men/n/esket Karie Johan/n/es Dotter, som tillige fra hans Siide ej er bleven imodsagt, Thi bør han til Actor udreede Lejermaals Bøder Tolv Rdlr og oprette Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr. At efterkom/m/es 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Torchild Iversen af stoere Sandvigen.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Torchild Iversen af stoere Sandvigen for udøvede Voldsomhed i Lars Jacobsen Hags Huus sam/m/estæds derom at anhøre Vidner og derefter imodtage Dom til Bøders Udredelse Skadens og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette. Til Vidner i Sagen er under Lovens Faldsmaal indkaldet Niels Gierman og Niels Tollevsen begge

1775: 258b

*begge boende i stoere Sandvigen.

hverken den paagjeldende eller Vidnerne mødte efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Anders Davidsen Boes af stoere Sandvigen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt den 28de Octobris sidstl: i alle de indkaldtes eeget Boepæl og Paahør

Actor forlangede Laug Dag for de udeblevne til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Torchild Iversen af stoere Sandvigen gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, til hvilken Tiid og Vidnerne Niels Gierman og Niels Tollevsen i stoere Sandvigen forelægges under Lovens Faldsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen.

Tingsvidne om Brandskade paa Gaarden Mellingen

Ole Siursen Mellingen beboende som Odels mand en Anpart udi Gaarden Mellingen matricul No: 93 skyldende aarlig Skatteskyld 1 Løb Smør og i Landskyld 1 Løb Smør og 1 Mæle Malt anmeldte at 17 Dage efter sidstleden St:

Johan/n/is op kom paa Gaarden Mellingen ved Natte Tiider en pludselig Ilds Vaade hvorved alle de Comparenten tilhørende Huuse Bygninger bleve lagte i Aske saa meget hastig at han lidet eller intet af det derudi værende Boehave kunde redde, og da saadant var den meenige Almue bekjendt begjerede han deres Vidnes byrd derom indhentet.

Laug Retten og Almuen svarede at det rigtig nok forholder sig som omspurgt og anmeldt er, efter hvilken Beskaffenhed Skaden maae ansees for totale

Comparenten begjerede sig dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til Belæg ved Regnskabet 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qv: hvortil blev svaret at det i alt forholder sig ligesom forrige Aar *und undtagen til 10de qv: at i stoere Sandvigen har nedsadt sig en Mand ved Navn Gunder der holder Øltapperie og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig til Aarets Udgang ved Designation at give nærmere Oplysning 2. det lille Tings Vidne ang: Fiske Voger Qverne og Huusmands Pladser, hvor til blev svaret at paa Gaarden Sandvig er oprøm/m/et et Laxe Fiskerie som til 3 Mark Skat kand ansættes. 3. Odelsmandtallet 4. Aftags Tings Vidnet ang: Gaardene Dahle og Sæterdahl, hvortil blev svaret at de ej have forbedret sig eller kand taale noget Tillæg i Skatt. 5. Listen over de resterende Høy Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 188 Rdlr 3 mrk 6 s, for forrige Aaringer 159 Rdlr 1 mrk 4 s, og den frivillige Afgift 5 Rdlr 1 mrk 10 s 6. Restancen for det Almuen af Hans Kongel: May:t overlade Undsætnings Korn beløber 509 Rdlr 5 mrk 8 s.

Derneft blev opnævnet til Rettens Afbetjening for nestanstundende Aar 1776 følgende nye Laug Rettesmænd 1. Lars Andersen Selvig 2. Gregorius Monsen Blindem 3. Niels Carlsen Bruraas 4. Mons Halsteensen Jordahl, 5. Ole Danielsen Seim 6. Erich Nielsen Helle 7. Anders Johan/n/esen Fyllingslie og 8. Helge Nielsen Weaae.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget [at] udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Mielde Skibreede 1775.

Sam/m/e Dag blev Retten sam/m/estæds sadt med nye forrige Laug Ret af Mielde Skibreede til et Udsættelses Ting for Mielde Skibreede

og blev da udi Sagen anlagt af Ole Andersen Reveim imod Niels Johan/n/esen Heldahl saaledes for Ret kjendt

1775: 259

Dømt og Afsagt

Ole Andersen Reveim har indkaldet Niels Johan/n/esen Heldahl at liide Dom til at bygsle ham hans ejende Anpart i Gaarden Nore Reveim eller og at Citanten maatte erholde uddeelt den ham derudi tilhørende Anpart

Til Hjem/m/el for Søgemalet har Citanten frem lagt 2de Skifte Breve forrettet paa Gaarden Reveim den 31te 8br: 1737 og 23de Apr: 1774, hvorved ham udi bemelte Gaard Nore Reveim er udlagt 2 2/5 Mark Smør og 1 1/5 Kande Malt og hans Moeder og øvrige Arvinger 9 3/5 Mark Smør og 4 4/5 Kande Malt; han formeener derfor som Lods Ejere at være nermest til at erholde sig tilbygset den øvrige Andeel i Gaarden af den indstevnte eller i Mangel deraf faae uddeelt den ham og Medarvinger tilhørende Andeel til Brug og Beboelse. Den indstevnte har derimod fremlagt et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Fieldschaalnes i Hosanger Skibreede den 18de Junii 1742 efter afg: Joen Joensen, hvorved ham paa hans Hustrues Brithe Erichs Dotters Vegne er udlagt i Gaarden Nore Reveim 1/2 Løb Smørs Leje, hvorefter han paastaaer at eje heele Gaarden og derfor ikke erkjender Citantens og Medarvingers Ejendoms Ret derudi.

Saalidet som den af begge Parter omtvistede Ejendoms Ret til Gaarden kand *kom/m/er under Paakjendelse i den/n/e Sag, hvor {derpaa} derpaa ej er stevnet ej heller oplyst hvormeget den heele Gaard skylder og derfor ej kand fornem/m/es hvorvidt den af begge Parter paastaaede Ejendoms Ret kand staae i Collision eller ikke, Saa liden Føye eller Adgang af Loven har og Citanten at paastaae sig udskiftet den ham {til} derudi udlagde ringe Andeel der ej kand udgjøre et heelt Brug, eller desformedelst tilegne sig nogen Rettighed frem for andre at faae sig tilbygset den øvrige største Anpart i Gaarden den indstevnte tilhørende naar ikkun ham og Medarvinger godtgjøres deres Anpart af Bygselen og Landskyld i Forhold med deres Ejendoms Ret.

Thi Kjendes hermed og Døm/m/es for Ret

Indstevnte Niels Johan/n/esen Heldahl bør for Citantens Tiltale i den/n/e Sag frie at være, hvorimod begge Parter forbeholder deres formeentlige Ejendoms Ret i Gaarden Nore Reveim efter lovlig Hjem/m/el og Adkomst. Processens Omkostning ophæves.

hvorefter Udsættelses Tinget blev ophævet.

Udsættelses Ting for Alenfiths Skibreede 1775.

Anno 1775 den 27de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet til et Udsættesles Ting for Alenfiths Skibreede og beklædet af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som dette Høste Ting vare tilstæde, og blev da taget i Rette Tings Vidne Sagen imod Willum Pedersen Sletten.

Actor producerede Rettens seeneste givne Lav Dag for de da udeblevne Vidner med paategnet Forkyndelse. Liigesaa anmeldte han med mundtlig Stevning at have ind kaldet Præstens Medhjelpere Siur Magnesen Echeland og Ole Baarsen Nordre Lie under Lovens Faldsmaal at møde for at aflægge deres Vidnes byrd om hvad de i Henseende Willum Slettens Hustrues pludselige Død med viidere den/n/e Sag vedkom/m/ende kand være viidende alt efter Stiftets Ordre af 31te passato med hosfulgte Skrivelse fra Reg:tet, som han frem lagde saa lydende

Af de forelagde Vidner mødte Piigen Karie Jacobs Dotter tjenende paa Hopland men Karie Svends Dotter Seim loed ved hendes Mand Svend Bergesen Seim møde og tilkjendegive hendes lovlige Forfald at hun er syg og sængeliggende, men ellers vedtoeg han paa hendes Vegne Forelæggelsens lovlige Forkyndelse. Af de ved mundtlig Varsel til dette Ting ind kaldte mødte Ole Baarsen Nordre Lie, men ikke Siur Magnesen Echeland, der er dødelig syg og sængeliggende, de brugte Kaldsmænd Lensmand Johan/n/es Schare og Lars Knudsen Storoxe afhjemlede under Eed Varselen at være skeed som meldt for sidstbemeldte Siur Echeland den 10de den/n/e Maaned i hans eget Boepæl og Paahør da han allerede befandt sig upasselig. Hr: Lt: Ravn og Paagjeldende Willum Pedersen Sletten mødte og fremstillede derpaa Actor som

6te Vidne Johannes Rasmusen Hielmtved, der opstoed fra Retten som Laug Rettesmand

1775: 259b

i hvis Stæd nedsadte sig Anders Hansen Alver, aflagde Eed og forklarede at have været tilstæde paa gaarden Sletten da Willum Pedersen sidst afdøde Hustrue blev fremlagt paa Liigstraa og bemærkede han da paa det døde Legeme en Flek paa høyre Kind tet under Næsen og en Strime paa Næsen ej større end et Naale Hoved, om disse *Ægtefoks (Ægtefolks) ukjerlige Omgang vidste Vidnet intet uden et løst Bøygde Rygte.

Da Vidnet paa adskillige Spørsmåale i Anledning de forrige Vidners Opgivende ej vidste noget viidere til Oplysning at forklare og ingen havde viidere at tilspørge ham, blev han afskeediget og fremstoed

7de Vidne Erich Erichsen Hielmtved der aflagde Eed og forklarede at Willum Slettens sidst afdøde Hustrue 3de Dage førend hun døde beklagede sig for Vidnet at hendes Mand Willum holdt meere med Tøsen end med hende og bad hun tillige Vidnet der er hendes halv Broder at dersom hun døde hastig skulle han spørge efter hvorledes hun var død, men nogen Trudsel eller anden foregaaende Anledning dertil loed hun sig ej mærke med Søsteren fortalte Vidnet at Manden ej søgte Sæng med hende, men anden Ukjerlighed imellem dem hørte han ikke til eller har lagt paa Minde, da han stedse formanede hende til Føyelighed og Forliigelse saavel som Manden Willum, hvilket de begge lovede. Vidnet var tilstæde paa Gaarden Sletten Søndagen nestefter at hans Søster var død om Onsdagen, da hun sam/m/e Dag var bleven begravet, Natten til neste Mandag om Morgenen tiilig kom Manden Willum der hjem og bag Huusene holdt en Samtale med \hans/ Brødre Steffen og Berge Pedersen Sletten ang: Gaarde Kjøbet imedens at Deponenten tilligemed 3die og 6te Vidner laae bag en Bakke i Nærheden og der hørte Willum spørge Broderen Steffen om han ville have hans Gaard for en vis Sum Penge, den Vidnet ej nu kand erindre, skulle han faae den, hvortil Broderen Steffen svarede kand jeg kun faae den vil jeg nok have den siden da Vidnet talte med Steffen og spurgte ham hvad hans Broder Willum sagde, svarede Steffen at Willum havde sagt at hans nys afdøde Koene selv havde været Aarsag i sin egen Død. Dagen efter at Konen var død og Vidnet var der paa Gaarden var Willum tilstæde men ikke i de 2 Dage at Obductions Forretningen Forhøret og Begravelsen gik for sig Willum Slettens sidste Kone havde efter hendes eget Siigende til Vidnet adskillige gange siden hun blev gift tilforn haft Ilt af Besvimelse eller saa kaldet Begaving (Norsk Hist. Leksikon: Begaving = epilepsi) dog har Vidnet ej *deved (derived) nogen Tiid været tilstæde

og da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare eller nogen havde ham viidere at tilspørge blev [det] dimitteret.

5te Vidne blev atter fremkaldet og tilspurgt om den nys omprovede Samtale imellem Willum og hans Brødre ang: Gaarde Kjøbet, hvortil han svarede at han rigtig var der tilstæde den omvundne Tiid og tillige med 3de og 7de Vidner laae bag en Bakke der i Nærheden imedens at denne Samtale imellem dem foregik men uden \at/ have hørt den egentlige Indhold deraf.

Derpaa fremkom

8de Vidne Anne Erichs Dotter Hopland Moeder til Willum Slettens sidst afdøde Kone, der aflagde Eed og vandt at hendes afdøde Dotter havde fortalt hende at 5 Uger efter at Tøsen Anne Johan/n/es Dotter Storoxe var kom/m/et hos dem i Tjeneste ved Paaske Tiider 1774 havde Willum været ude i Marken tilligemed bemelte Tøs i Arbejde og sad bag ved Huusene imedens at Tøsen var henne paa Marken for at see efter, og da bad Konen Willum kom/m/e ind at spiise Aftensmad og lægge sig ned, da Tøsen selv kand sætte Hæsten ind naar hun kom/m/er tilbage med den og foreholdt ham tillige at siden denne Tøs var kom/m/en i deres Tjeneste holdt han meere af hende end af sig nemlig Konen, og da han nogen Tiid derefter kom ind efter at Tøsen var hjemkom/m/en og Konen havde lagt sig \for/ at sove, spurgte han Konen hvad hun havde sagt herom og sloeg hende nogle Kind Dasker nogen Tiid derefter var Willum hos Vidnet og da hun formanede ham at elske sin Kone og leve kjerlig med hende svarede han at han havde tabt al sin Kjerlighed for hende og aldrig kunde elske hende meere og at han ikke meere forlangde hendes Kjerlighed, Vidnet tilbød ham nogen Tiid derefter at bytte Tjeneste Piige med \ham/ paa det de derefter kunde leve meere kjerlig sam/m/en, men Willum afsloeg det og sagde Willum dersom jeg mister Tøsen skal jeg nok faae mit Arbejde gjort ligevel, da skal Du nemlig Konen gjøre dobbelt Arbejde om Du og skal ligge paa Vejen, eller og skulle han stryge hende saa at hun skulle ligge til Sængs saa længe hun lever og aldrig gjøre sit Dagværk til gavns, han maatte føde hende ligevel. Nogen Tiid derefter da Konen kom hjem til Huuset hvor Willum var inde med Tøsen \og/ havde en Samtale hvoraf de begge loe meget, spurgte Konen Tøsen hvad Manden talte da hun kom i Dørren, hvorpaa Tøsen svarede at hun ej kunde erindre det men ville spørge Willum derom, dette forbød Konen Tøsen, da Willum kom siden sagde Konen det er dog en besønderlig Hagne Du har faaet til den/n/e Tøs, \hvortil han/ svarede {han} ja jeg kand unde hende vel saalænge jeg lever, derpaa kom Willum og Konen i viidere Skjænderie sam/m/en indtil han sloeg hende med en Kjep over Armen og Skuldrene hvoraf hun efter Siigende til Vidnet i lang Tiid kjendte sig øm og saar, Tøsen var den gang tilstæde og bad Willum slaae hende dygtig og meere. Efter at bemelte Tøs havde forladt deres Tjeneste først i dette Aar ved Kyndelsmisse Tiider, spurgte Willum Konen ud paa Vaaren

1775: 260

dette Aar om hun ikke \ville/ have sam/m/e Tøs tilbage {svarede} \hvortil/ Konen \svarede/ nej men (neimen) beeder ikke jeg derom, men dersom Du vil leve skikkelig og elske mig som tilforn, kand Du gjerne tage hende tilbage naar jeg faaer styre Huuset og mine Børn, da sagde Willum meener Du jeg boer hos Dig ¼ Aar nej Gud gjør jeg ej. Willum søgte Sæng med Konen indtil de sidste 14 Dage førend hun døde og da Konen eengang bad ham lægge sig ned hos hende svarede han der er 3 Personer der gjør mig Uroe og førend der bliver Ende paa een af dem faaer jeg ingen Fred hun sagde derpaa det er 2 Qvind folk og 1 Mand, hvortil han svarede ja men uden at benævne dem, og erindrer Vidnet ikke om han siden lagde sig hos Konen eller siden søgte Sæng med hende eller ej. Alt forestaaende, den Samtale med hende selv undtagen, sagde Vidnet saaledes at være hende fortalt af den afdøde Kone hendes Dotter.

Paa Tilspørgende forklarede Vidnet at hendes afdøde Dotter var sund og frisk førend hun blev gift, men efter at hun blev gift havde hun iblant Ilt og Uvet eller Besvimelse og Daanelse i sær naar hun lavede til Barsel, men siden at bemelte Piige kom der i Tjeneste har Vidnet ej hørt at hun har haft sam/m/e.

Paa Tilspørgende af Hr: Lt: Ravn forklarede Vidnet at efterat bemelte Tøs var kom/m/et i deres Tjeneste havde Willum beklaget sig for Vidnet at Konen ikke forestoed Huuset vel, men alting svandt bort men ikke førend den Tiid.

Da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare og ingen havde hende viidere at tilspørge blev hun fra Retten afskeediget efterat at være forelæst hendes Udsiigende af Protocolen som hun tilstoed at være rigtig tilført. Dernest frem stillede

9de Vidne Hans Nielsen Hopland nest forrige Vidnes Mand og Stif Fader af den døde Koene, der aflagde Eed og forklarede af nest forrige Vidne hans Hustrue at have hørt hvad hendes Datter til hende havde berettet som forhen er tilført, og erindrer han at den afdøde sidstl: Pintze Dags Aften kom til Vidnet {han} \og/ berettede at Willum i Sænge Boeden havde ladet ophænge i Taget en Strikke som hun strax skaer i Stykker og formoeder at den var bestemt enten til ham selv eller hende, hun berettede tillige sam/m/e Tiid at da hun gik fra sit Hjem bad hun Manden Willum at binde det medhavende spæde Barn paa Ryggen af hende, men han negtede det og bad hende at gaae Fanden i Vold med Barnet. Da Willums Kone var død og Forhøret derom blev holdet paa Gaarden Sletten Søndagen nestefter var Vidnet tillige nærværende og bemærkede paa det døde Legeme Ansigtet beskadiget saaledes som af første Vidne er forklaret og havde hun ej mindste saadant Saar eller {eller} \Skade/ da hun var i Vidnets Huus 2 Dage førend hun døde, sam/m/e Tiid fortalte og bemelte Kone Marthe at Manden Willum havde ønsket at hun brendte i lys Lue da skulle han læe. Om Willums første Kones Død forklarede Vidnet at hun døde paa Barselsæng paa Gaarden Hopland hvor Vidnet boer og derved var tilstæde tilligemed hans Hustrue. Om Lægs Konens Død har han intet paalideligt hørt ej heller at hans Stif Dotter har klaget over det Willum havde truet med at ville kom/m/e hende af Dage, Om hans Stif Datters Svaged

gjorde han ligesaadan Forklaring som nest forrige Vidne

og da ingen havde viidere at tilspørge Vidnet blev det efter Forelæsning dimitteret, og fremkom

10de Vidne Knud Olsen Hopland en Broder til afdøde Kone Marithe Ols Dotter Sletten aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstem/m/ig med 4de Vidne hvis Provemaal blev ham forelæst og han tilstoed saaledes rigtig at være, men føyede derhos dette til at Vidnet 3de gange havde været hos Willum og hans Søster at tilskynde dem til Samdrægtighed. den første gang var Vidnet der allene og paastoed at Piigen Anne skulle forlade deres Tjeneste, da sagde Willum til Koenen dersom det skeer skal Du faae Løn baade for det eene Aar og det andet, og da Willum spurgte Konen hvad hun havde at kjære over ham havde han en Kjep i Haanden ligesom dermed at true hende og da hun sagde til ham Du holder meere med Tøsen end med mig sloeg han Kjeppen med vred Hue i Gulvet og sagde at han ej ville lægge et Straa i Kors meere der \paa/ Gaarden, derpaa faldt Willum i Graad og lovede Vidnet efter Begjæring ej meere at slaae Koenen. Fjorten Dage derefter var Vidnet anden gang der i sam/m/e Ærende i Følge med hans Broder Halsteen Hopland og 4de Vidne Peder Helland da det i alt tilgik som af sidstbemeldte er forklaret med dette Tilføyende at da Vidnet paa Vejen til Huuset fulgte allene med

1775: 260b

Willum sagde den/n/e at dersom han ikke fik Fred og de skulle true Tøsen fra ham skulle de finde ham i Søen eller Vandet. 8 á 9 Uger derefter var Vidnet atter 3. gang hos Willum i sam/m/e Ærende tilligemed med Præstens Medhjelpere Siur Echeland og Ole Lie, da sagde Willum at siden sidste Formaning om Høsten nestl: havde han levet fredelig i sit Huus, men naar han kom til Naboe gaardene hørte han intet andet end Sladder og Vas, han havde nu intet at kjære, de kunde kjære som kjære vilde, da Medhjælperne foreholdt ham at han havde ønsket at Konen brændte i Lue, sagde Willum man kand siige mangt ubetænksomt Ord i Vrede, men nu levede han i Fred og Roe og da de spurgte ham om han vilde lade Tøsen fare svarede ja vist skal hun gaae, dersom nogen kand siige at hun har forbrudt sig, skal hun ingen Løn have, men ellers skal hun rigtig nyde den, Tøsen derimod ville nødig gaae af Tjenesten da hun ej syntes at dertil var gyldig Aarsag, dog forloed hun Tjeneste et Par Dage derefter som var Kyndelsmisse Tiid indeværende Aar. Efterat Vidnet og de øvrige 2den Gang havde været hos Willum ved Hagemisse Tiid 1774 og havde lovet at angive deres Usamdrægtighed for Præsten kom Willum neste Søndag til Vidnet paa Kirke Vejen og bad ham ej at anmelde det for Præsten med Løfte derefter at leve freedelig med Konen, hvorføre det ej heller for Præsten blev anmeldet, men Medhjælperne indfandt sig der siden af egen Drift efterat de havde hørt Bøygde*de Rygte derom og var Willum da Medhjælperne var hos ham bevæget og græd. Fra den Tiid at Vidnet første Gang havde været hos Willum at forliige ham \med/ Konen og indtil Medhjælperne vare der saavelsom siden liige indtil hendes Død har Willum ej slaget Koenen heller ikke har hun klaget derover, men han elskede hende dog ikke meere og naar hun ville have noget Arbejde gjort blev der hende svaret hun kunde viise Tøsen derefter da denne var borte. Natten da Konen døde sendte Willum sin Dræng til Hopland at berette det Konen Maritha var hæftig syg dersom de ville finde hende i Live maatte de strax kom/m/e derhen, men da Vidnet tilligemed hans Søster Anne Erichs Dotter Hopland kom der til Gaarden hørte de at hun var allereede død og bemærkede Vidnet paa det døde Legeme et Saar paa venstre Siide af Næsen der loed til at være revet med Nægle. Efter Søsterens Beretning søgte Willum ikke Sæng med hende i de sidste 14 Dage hun levede, men i de sidste Nætter(?) laae hun ganske allene i Stuen efter det ældste Barns Beretning

Paa Tilspørgende efter Lt: Rafns Begjæring forklarede Vidnet at $\frac{3}{4}$ Aar førend Willums første Kone døde havde Vidnets Søster Marithe Ols Dotter, der siden blev gift med ham, et anstød af Svimling eller Uvet, der siden overfaldt hende under hendes første Barselsæng saavelsom adskillige gange derefter. Viidere berettede Vidnet at Willum var i Besøg hos Vidnets Forældre forrige Vinter og da \de/ formanede ham at være goed med Konen eftersom hun var svag og taalede lidet, svarede han Fanden kom/m/e i hende heller, hun ligger sig ned i Sinde og river sine Tænder indtil de bløder, det er det Onde hun har.

da han ej vidste viidere til Oplysning blev han efter at have anhørt sin Forklaring forelæst dimitteret og fremstoed

11te Vidne Karie Jacobs Dotter tjenende hos Hans Hopland der aflagde Eed og forklarede at da hun sidstl: Aar var i Arbejde hos Willum Sletten hørte hun af ham at han ej levede saa vel med Konen som tilforn og beklagede sig over at hun forødede hans Gods, hvorover hun ej tilforn havde hørt nogen Besværing. Ved Kyndelmisse Tiider forrige [Aar]? var Willum Sletten hos Vidnets Husbonde i Besøg og da HusMoederen formanede ham at holde sig efterrettelig Indholden af den sam/m/e Dag holdte Prædiken, sagde Willum hvem vil troe paa Præsten, han staaer paa Prædike stoelen og taler Løgn for os han siiger de ugudelige kom/m/er til Helvede til evig Tiid, men de bliver der kun en liden Stund saa kom/m/er de ud igjen, hvilken sidste Omstendighed de 3 nestforige

1775: 261

Vidner tillige forklarede.

Derpaa blev hun dimitteret og fremkom

12te Vidne Steffen Pedersen Sletten paagjeldende Willum Slettens Broder, der aflagde Eed og forklarede at Søndagen da hans Broders Kone var begravet kom han tilstæde paa gaarden Sletten for at tale med hans Broder Willum og fandt ham ikke der tilstæde, Midnat derpaa kom Willum til gaarden tilbage og der talte med Vidnet. Han

spurgte strax Vidnet hvorledes det stoed til, og Vidnet svarede det maae Du selv best viide efter som han havde hørt i Forvejen et Bøygde Rygte at Broderen skulle have qvalt Koenen, Vidnet sagde da til Willum Gud naade Dig at Du gjorde slig Gjerning og han svarede jeg var nød og tvungen dertil, derpaa sagde Willum jeg vil gaae bort igjen strax og Vidnet svarede jeg kand ikke forbyde Dig hverken at gaae eller blive, derpaa sagde Willum til Vidnet min Gaard skal Du faae enten det gaaer saa eller saa jeg befatter mig ikke meere med den og skal Du give derfor 95 Rdlr og desuden 10 Rdlr for Saae Arbejde, derpaa spurgte Vidnet Willum om han var Aarsag i Koenens Død, hvortil han svarede var der nogen Aarsag i hendes Død \var/ det hende selv, han veed det ikke, den/n/e Samtale skeede imellem dem bag Huusene bemelte Tiid, og var ingen andre tilstæde ved den første Samtale om Konens Død, men da der blev handlet om Gaarde Kjøbet var Broderen Berge Pedersen Sletten nærværende tilligemed Erich og Johan/n/es Hielmtved og Siur Herland. Willum sagde at han ej ville sætte Gaarden høyere for hans Børn om de ville indløse den. Siden den Tiid er der ej bleven talt viidere om Gaarde Kjøbet og naar Willum vil vedblive den, tragter Vidnet ej viidere derefter. For 6 Aar siden har Vidnet tjent 2 Aar/ hos Broderen Willum og da levede han aldeeles kjerlig og samdrægtig med Koenen, siden har Deponenten været i Besøg hos ham et halvt Aar førend Koenen døde og da hørte han ej heller til nogen Usamdrægtighed med hende.

da han intet viidere vidste til Oplysning blev [han] afskeediget og fremkom

13de Vidne Berge Pedersen Sletten Willums Broder, der aflagde Eed og forklarede at da hans Brødre Willum og Steffen stoed og taltes sam/m/en bag ved Huusene bemelte Tiid kom Vidnet gaaende dertil og hørte at Willum sagde at det han var ild imod Konen var han nød til, dernest hørte han og at Willum blev eenig om at *at sælge sin Gaard til Broderen Steffen men ikke hvad han skulle give derfor ej heller det Tilføyende hvad enten det bliver saa eller saa, han hørte hverken at Broderen Willum havde det Forsæt at rejse bort eller at han til kjende gav nogen Aarsag hvorfor han ville sælge Gaarden, da han ej var tilstæde ved den/n/e Samtale imellem begge hans Brødre uden da han 2 gange gik dem forbie at bringe Øl til Erich Hielmtved og de andre Mænd som laae ude paa Marken ved en Bakke i Nærheden derved. Ved den/n/e Lejlighed talte Vidnet ej med Broderen Willum om han havde været Aarsag i Koenens Død formedelst at Vidnet var oprørt af Harme over den/n/e Begivenhed, men 8 Dage derefter spurgte Deponenten Willum derom og da svarede han nej han havde ikke været Aarsag derudi. For 4 á 5 Aar siden tjenede Vidnet hos Broderen Willum og mærkede da ikke til nogen Uforligelighed med Konen undtagen eengang at Konen havde sagt Willum at hun havde {taget} taget af de Penge som var bestemt til at betale Skatten med, da forlangte Willum Nøgelen til Kisten og da hun ej ville levere den trak han den med Magt fra hende og imedens han oplukkede Kisten bankede hun ham i Ryggen med knyttet Næve, hvorpaa

1775: 261b

Willum efter at have efterseet Pengene i Kisten vendte sig om og sloeg hende et Slag med Haanden over Skuldren, hvorpaa hun sagde der skal aldrig blive Mand af ham saalænge hun bliver i Hob med ham, og siden beklagede han sig iblant at hun forødede hans Gods. Ellers har Vidnet ej hørt viidere til deres seenere Usamdrægtighed end et Bøygde Rygte og at Willum klagede over hendes slette Huusholdning og da ingen havde viidere at tilspørge Vidnet, blev han afskeediget.

Da det var langt ude paa Aftenen Klokken 9 Slet udsættes Sagen til i Morgen.

Dagen Nestefter vedvarede Udsættelses Tinget med sam/m/e Laug Ret og fortfoer Tings Vidne Sagen imod Willum Pedersen Sletten.

Først blev fremkaldet paa nye 12te og 13de Vidner til Confrontation, men da Steffen Pedersen var hjem rejst blev efter Rettens Foranstaltning sendt Bud til ham paa nye at indfinde sig og imidlertid beroer saadant til hans Tilbage komst.

derpaa blev fremstillet

14de Vidne Ole Johan/n/esen Storoxe der sagde ej endnu at have været til Confirmation men er 18 Aar gam/m/el og var i Tjeneste hos Willum Sletten da hans sidste Hustrue døde.

Actor begjerede at dette Vidne uden at eedtages maatte vorde afhørt og formanet til saadan sandfærdig Forklaring som det siden med Eed kand bekræfte naar det er confirmeret. hvorpaa han forklarede at den Nat at Willums sidste Koene døde blev Vidnet, der laae i Boen og et andet Værelse, af Willum befalet at gaae til Hopland til Konen Marithes Forældre at tilsiige dem at hun \havde/ en Spreng paa sig /: det er at siige en hæftig Sygdom, hvilket han og gjorde, {men} ved Tilbage komsten derfra til gaarden Sletten traf han Willum sin Husbonde uden for Huusene da han sagde at Konen allerede var død og bad Vidnet strax at gaae til gaarden Hielmtved at beede Beboerne der at kom/m/e til Sletten for at lægge Konen frem paa Liigstraa, der og skeede, Da Vidnet kom til gaarden Sletten og fik den/n/e sidste Befaling at hente Beboerne paa Hielmtved var Willum bedrøvet og græd meget. Willum blev tilstæde paa gaarden Sletten da Konen var død undtagen Fredagen derpaa da Lensmanden og neste Søndag derefter da Besigtelsen og Forhøret blev holden da Willum var gaaet bort derfra begge gange noget tilforn. Vidnet veed ikke om Willum laae hos Koenen den Nat hun døde eller ej, da han i de sidste Tiider \at/ hun levede iblant laae inde hos hende i Stuen og iblant fra hende i Boen, de forrige Nætter laae Børnene inde i sam/m/e Stue med Moderen, men den Nat at hun døde havde

hun selv redet Sængen til de 2 ældste at ligge i Boen hvor Vidnet var, men det yngste Barn havde siden Pintze Dag været paa Hopland hos Moderens Forældre. Fra den Tiid at Vidnet kom i Tjeneste hos Willum ved Kyndelsmisse Tiid indeværende Aar har Vidnet ej seet Willum slaae Koenen men hørte vel at de iblant var i Skjænderie sam/m/en og Ordvexling og naar Koenen iblant ville have noget udrettet svarede Willum hende lad din Tøs gaae.

hvorefter han blev dimitteret og frem kom

15de Vidne Anne Johan/n/es Dotter Storxe nest forrige Vidnes Søster, der aflagde Eed og forklarede at have været i Tjeneste hos Willum Sletten fra Fardag om Vaaren 1774 indtil 3 Dage efter Hellig 3 Konger 1775, da hun blev afløst ved hendes Broder nest forrige Vidne. Ved Høste Tiiden 1774 saae Vidnet Willum slaae Koenen Marithe et Slag af en Kjep over Armen efter foregaaende Skjænderie i Anledning af at Koenen havde staaet uden for Dørren at lyde efter en Samtale imellen Willum og Vidnet, da dette Slag var givet Koenen blev Vidnet forskrækket og gik bort uden at høre eller see hvad der siden passerede, adskillige andre gange har Vidnet hørt \dem/ i Mundklam/m/er at de vare vrede paa hinanden trodsige og ej ville give efter paa nogen af Siiderne. Formedelst Bøygde Sladder og Vas forloed Vidnet Tjenesten i Utiide forbemelte Tiid og benegtede hun i Øvrigt de andre Vidners Udsiigende i Henseende til hende selv som en ugrundet og urigtig Fortelling og Mistanke af Koenen. {da hun ej vidste} Den Dag at Lægde Koenen blev begravet havde Koenen et hastig Anfald af Besvimelse saavelsom en anden gang og desuden adskillige andre gange fandt sig svag deraf i en mindre grad og fortalte

1775: 262

Koenen selv at have haft slig Sygdom fra den Tiid hun var i Forældrenes Huus, og var intet Skjænderie nyelig foregaaet disse 2 gange at hun havde de stærke Anfald deraf, Manden hjalp hende begge gange til Rette og den sidste gang over faldt dette Anfald hende i Ildhuuset hvor de fandt hende liggende i Afmagt ved Hjemkomsten fra Korn Skuren Den Dag at Lægde Koenen døde var Vidnet bortrejst at hente Kul Aftenen tilforn og kom ikke tilbage førend neste Aften da hun var død, bemelte Lægde Koene var ved Vidnets Bortrejse paa Beenene men klagede over at være svag, det hun desuden ofte var i en høj Alder.

Da Vidnet ej vidste viidre til Oplysning at forklare blev hun dimitteret og fremstoed

16de Vidne Anders Bastesen Mychelthun, der aflagde Eed og forklarede Fredagen efter at Willum Slettens Koene døde at have fulgt Lensmanden Johan/n/es Knudsen Schare tilligemed Ole Olsen Lille Oxen til gaarden Sletten for at besigte det døde Legeme og bemærkede da Vidnet derpaa en liden blod sribet Flek paa høyre Siide af Næsen, en liden Prik paa Næsen af Størrelse som et Knappe Naale Hoved og en blaa Flek paa venstre Siide ved Tindingen nest ved Haargangen af Størrelse som en Tom/m/el Finger, men i Øvrigt blev han ej var mindste viidre Skade derpaa og derefter blev dimitteret. derpaa fremkom

17de Vidne Ole Olsen Lille Oxen der aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med nest forrige med det Tilføyende at Willum ej var tilstæde paa Gaarden Sletten da de der besigtede den døde Kone, hvilket og nest forrige Vidne tillige paa nye forklarede i Øvrigt vidste han intet til Oplysning uden et løst Bøygde Rygte og blev dimitteret.

18de Vidne Erich Bergesen Seim der aflagde Eed og forklarede at have været tilstæde paa Gaarden Sletten Søndagen nestefter at Willums Koene var død da de 2 Feltskjerer vare at besigte hende og bemærkede han da paa det døde Legeme sam/m/e Skade og Saar som af 1te Vidne er berettet undtagen det Hul paa Halsen tet under Hagen, og loed det til at de øvrige Saar vare revne med Negle. Den 13de og 14de Octobris 1774 var Vidnet lejet af Willum Sletten at fare til Byen og fortalte da Willum Vidnet at hans Kones {Forældre nyelig} Moeder og Søster nyelig havde været hos ham paa gaarden Sletten at formane ham til Samdrægtighed \med/ Koenen og at skille sig med Tøsen, da Willum sagde at have sagt til dem jeg har tillavet en Stok og hvis de ikke strax gaaer bort skal jeg dermed stryge dem godt, hvorefter de vare glade at de gik, viidre spurgte Willum Vidnet om han ikke vidste noget Raad hvor ledes Ægtefolk kunde blive skildte af naar de ej kand forliiges, og da Vidnet ej vidste dertil noget Raad spurgte Willum ham end om man sloeg Folk eller Fæe i hjel uden at nogen kunde vidne derom, meener Du nogen skulle gjøre mig noget derfor? derefter sagde Willum om sin Kone Marithe at den Ulykke som skeer imellem os er hun selv Aarsag i, det er det hun stræber efter og svoer derpaa at han ikke skulle leve et Aar med \hende/ og det kand og blive meget mindre, jeg lever i stoer Jam/m/er og Elendighed med hende og kand umuelig udstaae det længer, tillægger nogen mig Beskyldning derfor, skal de selv bevise det, og i Øvrigt klagede han over hans Kone at hun forødede hans Gods

og da han ej vidste meere til Oplysning blev han dimitteret efter at være sit Udsiigende forelæst og derpaa fremstillet

19de Vidne Johannes Olsen Houchaas der aflagde Eed og forklarede at da han ved Hellig 3 Konger dette Aar var i Byen i Følge med Willum Sletten og Tøsen Anne Storoxe bad Willum ham paa Hjemvejen at han ville gjøre ham den Tjeneste at kom/m/e til at ligge hos \hans/ Kone Marithe og opgav ham et Middel dertil naar Koenen gik i Fjøsene da han selv ville passe dem op og lovede Willum herfore at give ham 6 Rdlr. Om Vaaren 1774 ved Kyndelsmisse Tiid var Vidnet i Arbejde paa Gaarden Sletten og da hørte Willums Koene beklage sig at Manden Willum havde slaet hende og taget Moedet fra hende og der hos lovet at tage Livet af hende, hvilket skeede førend Piigen Anne kom der i Tjeneste. Bemelte Willums Koene har adskillige gange fortalt Vidnet at hun undertiiden var anfalden af Spræng eller Besvimelse og det førend hun kom i Ægteskab med Willum saavelsom og siden.

Da han ej vidste meere til Oplysning blev han dimitteret og frem kom

20de Vidne Brithe Knuds Dotter Kidenæs, der aflagde Eed og forklarede at i Maji Maaned dette Aar sendte

Willums Koene Bud efter Vidnet med Willums ældste Dotter og bad at hun ville kom/m/e ned til hende at ligge hos hende da hun ej torde ligge allene naar Manden var hjem/m/e, men Vidnet havde ikke Lejlighed dertil og derfor kom der ikke, hvilket skeede 5 á 6 Uger førend hun døde.

1775: 262b

3 á 4 Uger derefter nemlig kort for sidstl: Pints Dag var Vidnet hos Willums Koene for at bage Brød og klagede hun da over at hun ej selv kunde bage efterdie hun havde Ont over Skuldrene formedelst de mange Hug \hun/ havde faaet af Manden dog uden at siige naar sam/m/e skeede, og ønskede hun derhos at hun ej maatte kom/m/e til at bage oftere.

da hun ej vidste viidere til Oplysning blev hun dimitteret og fremkom

21de Vidne Ole Olsen Espeland der aflagde Eed og forklarede at sidstl: \Hel: 3 K:/ var Willum Sletten hos Vidnet paa gaarden Espeland og sagde om hans Kones paarørende paa Hopland at naar han ikke kunde være i Fred for det onde *onde Bøygde Rygte de havde paaført ham skulle {skulle} han eengang kom/m/e dem igjen, og da han ej vidste meere til Oplysning blev han dimitteret

22de Vidne Ole Baarsen Nordre Lie Præstens Medhjælper i Seim Sogn aflagde Eed og forklarede at ved sidstl: Hellig 3 Konger dette Aar indfandt Vidnet tillige med den anden Medhjælper Siur Echeland sig paa gaarden Sletten efter Budsendelse fra Willum og i Anledning den Instrux de haver af Præsten at søge at forlige \Ægte/ Folk som kom/m/e i Ueenighed samt det Bøygde Rygte der gik om Willums Uforligelighed med hans Koene. Willum laae da til Sængs og var sygelig og sagde til Vidnet jeg lever nu i Fred og Roe i mit Huus men kand ej bestaae for Bøygde Sladder, derpaa tilspurgte Vidnet Konen Marithe hvad hun havde at klage over Willum, hvortil hun svarede han har været haard og stræng imod mig, men i sær siden Tøsen Anne Storoxe kom i deres Tjeneste, hun syntes de holdt formeget tilsam/m/en Willum klagede over at Konen havde slaget ham og det lader ilde, dette tilstoed Koenen og sagde jeg har været ung og ufornuftig til denne Tiid, men jeg skal tage mig bedre i Agt herefter. Viidere tilspurgte de Tøsen om hun havde noget at klage over hendes Husbonde at han havde begjeret noget ulovligt af hende, hvortil hun svarede nej, hun havde ej heller noget at klage over Madmoederen ej heller den/n/e over hende. Vidnet formanede derpaa Willum saavelsom Koenen til indbyrdes Samdrægtighed derefter, det de begge lovede og toeg Vidnet og Siur i Haanden derpaa. Willum sagde derpaa af egen Drift uden dertil at være anmoedet \enten/ af Vidnet og Siur eller Koenen, nu skal Tøsen strax gaae for at forebygge Bøygde Snak, siigende har hun forbrudt sin Løn bør \hun/ ej have noget, men har hun ikke det, bør hun faae den, derefter forloed Vidnet og Siur Willum og hans Koene i Venskab og Forligelse, det de siden berettede Præsten og har ikke efter den Tiid hørt til nogen nye Usamdrægtighed imellem dem.

Da han ej vidste viidere til Oplysning blev han afskeediget

Actor anmeldte endnu med mundtlig Varsel at have indstevnet under Lovens Faldsmaal Anne Peders Dotter Sletten for liigeledes at aflægge eedeligt Vidnes byrd i den/n/e Sag og blev da fremstillet

23de Vidne Anne Peders Dotter Sletten Willums Søster der aflagde Eed og forklarede for 6 Aar siden at have tjent hos Willum Sletten og da var der adskillige gange Trette og Skjænderie imellem ham og Konen eengang havde et af Børnene bandet, hvor fore Willum tugtede det og gav det et Par Slag af en Buske over Haanden, kort derefter kom Konen Marithe ind i Stuen og hørte Barnet græde derover, og da hun fik høre at han herfore havde slaget barnet blev hun vred toeg Busken og dermed sloeg Willum over Haanden, siden bebrejdede hun ham at han havde elsket sin første Koene meere og bandede ham, hvorpaa han lagde sig at græde Efter et Aars Forløb forloed Vidnet Broderens Tjeneste og har ej siden hørt om deres Usamdrægtighed uden et Bøygde Rygte og at Villum har beklaget sig at hun forøde hans Gods

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev hun dimitteret.

1775: 263

12te Vidne Steffen Pedersen Sletten blev atter fremkaldet til Confrontation i Anledning 13de Vidnes Forklaring det Willum skulle have sagt at jeg var ild imod Konen var jeg nød til, men Steffen vedblev at der ej blev nævnet af Willum at han var ild imod hende men passerede saaledes som forhen af Vidnet er forklaret, og vidste Vidnet ikke hvorledes Willum forstoed hans Tiltale Gud naade Dig at Du gjorde sliG Gjærning, men Deponentens Tanke var at han havde qvalt Konen som Bøygde Rygte gik og forklarede Willum sig hverken da eller siden tydeligere om Tildragelsen ved Konens Død. I Øvrigt vedblev han i alt sin forrige Forklaring

Berge Pedersen blev ligeledes atter frem kaldet til Confrontation herom og vedblev i alt sit forrige Udsiigende i den/n/e Henseende.

Actor som ansaae det ufornuøden at opholde dette Tings Vidne efter det nu ude blevne syge Vidne Karie Svends Dotter Seim, hvis Mand som 1te Vidne allereede har aflagt sit Provemaal og formoedentlig intet andet kand vidne end af ham forklaret er, begjerede Tings Vidnet sluttet og sig in forma beskrevet meddeelt for til Stiftet at indsende

Hvad den udeblevne Medhjælper Siur Echeland angaaer, da saafremt han af sin dødelige Svaghed skulle blive restitueret skal Actor strax ved Lensmanden og 2 lovfaste mænd besørge hans skriftlige eedelige Vidnesbyrd aflagt for derefter til høy bemelte Stæd at frem sende og ellers indberette i fald bemelte Mand ved Døden skulle afgaae.

Hr: Lt: Ravn, som fornam at intet af dette Tings Vidne til Overbeviisning om det paasigtede er udkom/m/en

reserverede Soldaten Willum Pedersens Regres for tilføyede Tort og Tiids Spilde.

Eragtet

Tings Vidnet bevilges sluttet og Actor beskreven meddeelt.

Udsættelses Ting for Arne Skibreede 1775

Anno 1775 den 28de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et Udsættelses Ting for Arne Skibreede og betjent af Sorenskriveren og forbemelte Laug Rettes mænd af Alenfith Skibreede, da der udi Sagen anlagt af Sr: Diederich Adolph von Ely imod Niels Olsen Houland blev afsagt saadan

Dom

Efterat Citanten den 4de Novbr: 1774 har ladet udsiige Niels Olsen Houland til Ryddig gjørelse for sig som Ejer og Fraflyttelse neste Far dag derefter hans ved Bygsel Seddel udgiven af forrige Ejer Justitz Raad Gartner under 31te Octobris 1769 tilbygslede Brug udi Gaarden Houland imod at tilbagebetale ham den derfor efter Bygsel Seddelens Udviis udgivne Bygsel med 4 Rdlr har den indstevnte derimod paastaaet tilbage betalt 19 Rdlr som han derfor til Bygsel skal have udgivet og ej førinden villet fraviige Gaarden. Derom er fra \Ole/ Niels\en/ Houlands Siide ført 3 Vidner, der eensstemmig forklare at afg: Justitz Raad Gartner i deres Nærværelse blev accorderet om Nitten Rigsdaler Bygsel herfore som af den indstevnte i deres Paasyn blev ham betalt; {Da nu Justitz Raad Gartner,} men som disse 3 Vidner ere den indstevntes nærmeste paarørende nemlig hans Fader, Stif Søn og Stif Dotters Mand ere de for villige Vidner at ansee og i Stæden for Beviis virker ikkun min(?) Formodning. Da nu Justitz Raad Gartner, som ellers ved Benegtelses Eed burde fra sig lægge slig Formodning, ved Døden er afgangen, er det intet andet Middel tilbage end at Lejlændingen ved Eed opfylder det manglende i Beviisligheden.

Thi Kjendes herved og Dømmes for Ræt naar indstevnte Niels Olsen Houland til neste Ting i Citantens lovlige Tilkaldelse inden Retten aflægger Eed det han til afg: Justitz Raad Gartner

1775: 263b

virkelig har udgivet i Bygsel for dette hans Brug Nitten Rdlr bør Citanten til ham erlægge bemelte 19 Rdlr imod at han ryddiggjør Gaarden Houland og Processens Omkostning være ophævet, men der \til/ den indstevnte saadant forsøm/m/er eller ej trøster sig denne Eed at aflægge, bør han for Citanten ryddig gjøre Gaarden imod at erholde tilbage den i Bygsel Seddelen ommelte Bygsel med 4 Rdlr og oprette ham Søgemaalets Omkostning med Fiire Rdlr. At efter kom/m/es til bestemte Tiid naar den/n/e Dom 15 Dage forud er forkyndt under lovlig Adfærd.

hvorefter Udsættelse Tinget blev ophævet.

1775

1776